

HANDELINGE
VAN DIE
SEWE-EN-TWINTIGSTE
VERGADERING
VAN DIE SINODE

VAN DIE
Ned. Ger. Kerk in Suid-Afrika,
GEHOU TE KAAPSTAD,
OP
Donderdag, 20 Oktober (1932)
en volgende dae

NASIONALE PERS, BEPERK
Kaapstad   Stellenbosch   Bloemfontein

1932

SINODALE HANDELINGE

VAN DIE 27ste VERGADERING VAN DIE SINODE VAN DIE NED. GEREF.
KERK IN SUID-AFRIKA.

EERSTE SITTING.

Donderdag, 20 Oktober 1932.

Op Donderdag, 20 Oktober 1932, in die voormiddag om 9.30 vergader die diensdoende predikante en afgevaardigde ouderlinge, as verteenwoordigers van die 192 gemeentes van die Ned. Geref. Kerk in Suid-Afrika in die Hugenote-Geboue, Kaapstad.

Die aftredende Moderator, Ds. G. J. Hugo, neem die voorsitterstoel in, laat sing Ges. 2 : 1, en vra die Scriba om in die gebed voor te gaan. Daarna doen die Scriba rapport aangaande die Geloofsbriefe.

Volgens gemelde rapport blyk dat al die geloofsbriefe nie bytyds ingestuur is nie, en dat van die ingelewerde geloofsbriefe net die van die Kerkraad van Dordrecht uit orde is.

Hierna word die voorlopig gedrukte Presensielys nagegaan, en ook die nog ontbrekende geloofsbriefe aan die Moderator ingehandig, o.a. ook 'n behoorlik getekende geloofsbrief van Dordrecht.

Dit blyk dat die volgende persone na die Vergadering opgekom het:—

Geloofsbriefe.

Presensielys.

1. Van *Kaapstad*: Dr. J. P. van Heerden, Dr. A. J. van der Merwe, en Ds. F. X. Roome, en Oudd. F. S. Malan en M. C. Botha.
2. „ *Stellenbosch*: Dr. D. R. Snyman en Ds. A. F. Louw, en Oud. D. Lategan.
3. „ *Paarl*: Di. J. F. Mentz en D. F. van der Merwe, en Oud. D. J. Retief.
4. „ *Tulbagh*: Dr. E. Greyling en Oud. P. J. de Jongh.
5. „ *Zwartland*: Di. H. J. Pienaar en L. J. Heyns, en Oud. J. A. B. van Aarde.
6. „ *Graaff-Reinet*: Ds. J. F. Naude en Oud. P. A. Theron.
7. „ *Swellendam*: Dr. S. H. Rossouw en Oud. P. P. Linde.
8. „ *Caledon*: Ds. E. Domisse, en Oud. B. P. J. Laing.
9. „ *George*: Di. J. A. Hurter en G. J. Lötter, en Oud. M. C. Stander.
10. „ *Uitenhage*: Ds. P. M. van Heerden, en Oud. W. J. S. Marais.
11. „ *Cradock*: Di. J. G. Olivier, en J. H. Malherbe, en Oud. W. H. J. van Rensburg.
12. „ *Beaufort Wes*: Ds. J. Rabie, en Oud. P. J. Naude.
13. „ *Somerset Wes*: Ds. P. J. Pienaar, en Oud. F. G. Marais.
14. „ *Worcester*: Di. J. S. Murray en A. R. Albertyn, en Oud. M. J. Besselaar.
15. „ *Somerset Oos*: Ds. J. M. Hofmeyr en Oud. E. H. van Biljon.
16. „ *Colesberg*: Ds. W. F. v. W. de Vos, en Oud. J. J. Theunissen.
17. „ *Durbanville*: Ds. P. J. van der Merwe, en Oud. J. J. H. de Villiers.
18. „ *Clanwilliam*: Ds. P. P. van der Merwe, en Oud. F. I. J. Visser.

19. Van *Glen Lynden*: Ds. S. F. Feneysey, en Oud. J. J. Triegaardt.
20. „ *Wynberg*: Ds. F. S. Malan, en Oud. W. F. Marais.
21. „ *Albanie*: Ds. W. F. P. Marais, en oud. W. A. J. van Rensburg.
22. „ *Stockenstrom*:
23. „ *Piketberg*: Oud. A. J. Stals.
24. „ *Riversdale*: Di. G. J. du Plessis en J. H. Hugo, en Oud. C. G. C. Rahl.
25. „ *Bredasdorp*: Ds. D. J. Viljoen, en Oud. J. J. de V. Swart.
26. „ *Wellington*: Ds. D. S. B. Joubert, en Oud. J. G. Marais.
27. „ *Prins Albert*: Oud. P. G. Hugo.
28. „ *Richmond*: Ds. A. G. E. van Velden en Oud. P. v. d. Merwe.
29. „ *Victoria West*: Ds. M. S. Daneel en Oud. D. J. F. Keyser.
30. „ *Fransch Hoek*: Ds. A. J. van Wyk, en Oud. P. W. de Villiers.
31. „ *Mosselbaai*: Ds. P. W. A. de Klerk, en Oud. G. C. Janse van Rensburg.
32. „ *Burgersdorp*: Ds. A. C. Stegmann en Oud. C. H. Oelofse.
33. „ *Calvinia*: Ds. C. Muller, en Oud. P. H. S. Lambrechts.
34. „ *Napier*: Ds. C. C. Nepgen, en Oud. M. J. de Villiers.
35. „ *Humansdorp*: Ds. C. H. Stulting, en Oud. P. D. du Toit.
36. „ *Namaqualand*: Ds. W. L. Steenkamp en Oud. C. A. van Niekerk.
37. „ *Ladismith*: Ds. J. A. Pienaar, en Oud. J. G. Solms.
38. „ *Fraserburg*: Ds. C. H. Kruger, en Oud. W. F. van Wyk.
39. „ *Knysna*: Ds. F. B. Odendaal, en Oud. C. J. S. Barnard.
40. „ *Hopefield*: Ds. C. W. Alheit, en Oud. H. G. Greeff.
41. „ *Middelburg*: Ds. L. J. Fourie, en Oud. D. K. Theron.
42. „ *Alinval Noord*: Ds. W. J. Naude, en Oud. Z. van Zijl.
43. „ *Robertson*: Ds. C. V. Nel.
44. „ *Oudtshoorn*: Ds. J. S. Theron en Oud. J. J. Oosthuizen.
45. „ *Darling*: Ds. D. J. Malan en Oud. J. N. du Toit.
46. „ *Alexandria*: Ds. Ph. A. M. de Vos, en Oud. J. H. J. Potgieter.
47. „ *Hopetown*: Ds. W. J. Theron, en Oud. J. A. Naudé.
48. „ *Queenstown*: Ds. T. C. B. Stofberg, en Oud. J. J. Classen.
49. „ *Montagu*: Di. D. P. van Huyssteen en F. R. Grobbelaar, en Oud. D. J. Burger A.sn.
50. „ *Ceres*: Ds. R. D. McDonald, en Oud. C. P. van der Merwe.
51. „ *Jansenville*: Ds. J. A. v. Z. le Roux, en Oud. I. J. Greeff.
52. „ *Sutherland*: Ds. M. B. Brink, en Oud. A. J. Olivier.
53. „ *Simonstad*: Ds. A. G. Driessen, en Oud. H. C. A. de Villiers.
54. „ *Aberdeen*: Ds. G. J. Barnardt, en Oud. J. H. Conradie.
55. „ *Heidelberg*: Ds. W. N. van der Merwe, en Oud. H. P. Uys.
56. „ *Murraysburg*: Ds. G. D. du Toit, en Oud. D. S. Conradie.
57. „ *Dordrecht*: Ds. J. F. van Wyk, en Oud. C. J. Schoeman.
58. „ *Hanover*: Ds. G. E. Rudman, en Oud. C. J. Visser.
59. „ *St. Stephens*: Ds. P. S. Latsky en Oud. J. C. Baugaard.
60. „ *Riebeek West*: Ds. G. P. van den Berg, en Oud. S. F. Malan.
61. „ *Villiersdorp*: Ds. E. G. Malherbe, en Oud. J. P. M. Stofberg.
62. „ *Pearston*: Ds. D. du P. Steyn, en Oud. J. A. Coetzee.
63. „ *Kemgha*: Ds. D. J. Erasmus en Oud. H. F. Maritz.
64. „ *Lady Grey*: Ds. J. P. Wolhuter en Oud. B. M. J. Greyling.
65. „ *Grey Kerk*: Ds. H. P. van Straten.

66. Van Alice: Ds. J. A. Malherbe en Oud. J. P. van Zijl.
 67. „ Tarkastad: Ds. A. H. Naude, en Oud. C. Hattingh.
 68. „ Philadelphia: Ds. M. Smuts, en Oud. P. F. de Villiers.
 69. „ Riebeek Kasteel: Ds. M. J. de Kock, en Oud. G. J. Euvrard.
 70. „ Willowmore: Ds. J. G. S. van Jaarsveld, en Oud. O. A. Oosthuisen.
 71. „ Uniondale: Ds. H. J. Potgieter, en Oud. D. P. T. Barnardt.
 72. „ Dutoitspan: Ds. J. le R. Hauptfleisch, en Oud. J. Lubbe.
 73. „ Kimberley: Ds. J. R. Albertyn en Oud. P. J. Bruwer.
 74. „ Calitzdorp: Ds. F. H. Badenhorst, en Oud. P. A. Fouche.
 75. „ Philipstown: Ds. J. D. Conradie, en Oud. P. J. B. Hanekom.
 76. „ Barkly Oost: Ds. G. J. Barnard, en Oud. W. C. van der Merwe.
 77. „ Carnarvon: Ds. D. J. Hugo, en Oud. J. F. van Wyk.
 78. „ Noorder Paarl: Dr. M. J. v. d. Westhuizen en Oud. D. L. Loubser.
 79. „ Steynsburg: Ds. L. V. Rex, en Oud. M. H. Steyn.
 80. „ Maraisburg: Ds. B. F. v. d. Merwe en Oud. C. J. Pretorius.
 81. „ Steytlerville: Ds. J. P. du Toit en Oud. G. N. J. Hayward.
 82. „ Van Rhynsdorp: Ds. R. H. T. van der Meulen, en Oud. S. A. Brink.
 83. „ Britstown: Ds. J. Jackson, en Oud. B. M. Steyn.
 84. „ Prieska: Dr. J. J. Muller, en Oud. A. A. Slier.
 85. „ Amandelboom: Ds. M. G. Uys, en Oud. O. P. H. Augustijn.
 86. „ Nu Bethesda: Ds. T. I. van Wyk, en Oud. P. J. Pienaar.
 87. „ Porterville: Ds. P. A. M. Brink, en Oud. A. J. de Waal.
 88. „ Goudini: Ds. J. A. Malherbe, en Oud. P. P. Deetlefs.
 89. „ Moorreesburg: Ds. J. A. R. Volsteedt, en Oud. J. J. H. Vlok.
 90. „ Drie Anker Baai: Ds. A. M. McGregor, en Oud. B. J. Stegmann.
 91. „ Barrydale: Dr. G. T. Kikillus, en Oud. H. H. Rabe.
 92. „ Molteno: Ds. J. F. Botha, en Oud. J. J. de Klerk.
 93. „ Griekwastad: Ds. C. J. Grobler, en Oud. G. D. J. Scholtz.
 94. „ Petrusville: Ds. L. P. J. Lochner, en Oud. I. H. Yzelle.
 95. „ Warrenton: Ds. J. A. van Blerv, en Oud. D. J. Vorster.
 96. „ Venterstad: Oud. C. F. Marais.
 97. „ Laingsburg: Ds. J. R. Alheit, en Oud. D. Hugo.
 98. „ Reitvilo: Ds. C. W. I. Pistorius, en Oud. H. J. Griessel.
 99. „ Cedarville: Ds. I. W. J. van Rensburg, en Oud. J. W. S. Rawlins.
 100. „ Kenhardt: Ds. F. J. Botha, en Oud. J. P. Gous.
 101. „ Elliot: Ds. J. C. du Plessis, en Oud. E. J. de Klerk.
 102. „ Adelaide: Ds. I. J. Viljoen.
 103. „ Umtata: Ds. G. de C. Murray, en Oud. G. A. Bouwer.
 104. „ De Nieuwe Kerk: Ds. P. B. Ackermann, en Oud. N. J. Loots.
 105. „ Sterkstroom: Ds. C. F. Leygonie, en Oud. C. J. Annandale.
 106. „ Rondebosch: Di. P. G. J. Meiring en A. M. Meiring, en Oud. D. J. de Villiers.
 107. „ Jamestown: Oud. J. A. Vorster.
 108. „ Strydenburg: Ds. W. P. Roux, en Oud. W. E. Wium.
 109. „ Rossville: Oud. G. N. J. Greyvenstein.
 110. „ Vosburg: Ds. B. Alheit, en Oud. P. J. A. Vos.
 111. „ Kruisvallei: Ds. J. W. Snyman, en Oud. A. J. du Toit.
 112. „ Nieuwoudtville: Oud. J. C. G. Kotze.
 113. „ Douglas: Ds. G. P. le Roux, en Oud. G. D. J. Scholtz.
 114. „ Brandvlei: Ds. J. C. van Niekerk, en Oud. E. L. P. Stals.

115. Van *Vryburg*: Ds. F. W. Liebenberg, en Oud. J. C. Erasmus.
 116. „ *Mafeking*: Oud. W. M. du Plessis.
 117. „ *Upington*: Di. P. A. C. Weidemann en D. F. du Toit, en Oud. G. Kriel.
 118. „ *Loxton*: Ds. P. A. Alheit, en Oud. J. J. van Wyk.
 119. „ *De Rust*: Ds. J. P. Burger, en Oud. M. J. Schoeman.
 120. „ *Vredenburg*: Ds. H. S. Pretorius, en Oud. H. C. Gersbach.
 121. „ *Gibeon*: Oud. E. J. Leonard.
 122. „ *Moria*: Ds. F. J. W. Koch, en Oud. D. J. van Niekerk.
 123. „ *McGregor*: Ds. J. L. Fourie, en Oud. S. Colyn.
 124. „ *Kuilsrivier*: Ds. J. P. Kriel, en Oud. D. J. Gerryts.
 125. „ *Ugie*: Ds. M. T. R. Smit.
 126. „ *Vanwyksdorp*: Ds. D. J. Gildenhuys, en Oud. G. F. van Wyk.
 127. „ *Niekerkshoop*: Ds. J. N. Geldenhuys, en Oud. H. L. v. d. Westhuizen.
 128. „ *Albertinia*: Ds. J. F. Marais, en Oud. B. van Wyk.
 129. „ *Garies*: Ds. B. J. Kloppers, en Oud. P. J. Mostert.
 130. „ *Merweville*: Ds. A. B. Wessels, en Oud. W. M. v. d. Westhuizen.
 131. „ *Leipoldtville*: Ds. J. P. Roux, en Oud. O. M. Smit.
 132. „ *Oos-Londen*: Ds. J. P. van Huyssteen, en Oud. J. J. Pretorius.
 133. „ *Murray*: Ds. P. J. Retief, en Oud. P. L. le Roux.
 134. „ *Kalkbaai*: Ds. P. J. Perold, en Oud. S. J. Hendriksz.
 135. „ *Karreedouw*: Ds. P. L. Louw, en Oud. H. J. Kritzinger.
 136. „ *Paterson*: Ds. C. Grundlingh, en Oud. J. J. J. van Rensburg.
 137. „ *Indwe*: Ds. N. F. P. Burger, en Oud. J. G. Labuschagne.
 138. „ *Aurora*: Ds. J. C. Smit, en Oud. A. S. G. van Lill.
 139. „ *Redelinghuys*: Ds. I. J. Minnaar, en Oud. G. F. Smit.
 140. „ *Cathcart*: Ds. G. F. C. van Lingen, en Oud. C. J. van Niekerk.
 141. „ *Port Elizabeth*: Ds. J. T. Martens, en Oud. M. H. Miles.
 142. „ *Joubertina*: Ds. M. M. du Toit, en Oud. D. J. Kritzinger, C. C. sn.
 143. „ *Deben*: Ds. M. Jooste, en Oud. J. A. C. Scholtz.
 144. „ *Herold*: Ds. W. J. du Toit, en Oud. P. S. Heyns.
 145. „ *De Hoop*: Ds. J. C. Lamprecht, en Oud. J. J. Lategan.
 146. „ *Kakamas*: Ds. P. J. B. Shaw, en Oud. C. J. Zaaiman.
 147. „ *Pofadder*: Ds. P. de W. Eksteen, en Oud. J. N. Kruger.
 148. „ *Strand*: Ds. C. P. Pauw, en Oud. G. S. Schwartz.
 149. „ *Maitland*: Ds. D. C. de Villiers, en Oud. N. Smuts.
 150. „ *Observatory*: Ds. E. G. du Toit, en Oud. L. J. de Goede.
 151. „ *Kingwilliamstown*: Ds. C. J. Steyn.
 152. „ *Rietbron*: Ds. J. D. W. Strydom, en Oud. C. H. Venter.
 153. „ *De Aar*: Ds. Ph. J. du Plessis.
 154. „ *Stanford*: Ds. J. C. G. Kotze, en Oud. W. J. van Dyk.
 155. „ *Danielskuil*: Ds. N. E. Nel, en Oud. J. J. H. Claassen.
 156. „ *Herbertsdale*: Ds. P. T. Stroebel, en Oud. G. F. Muller.
 157. „ *Citrusdal*: Dr. D. J. Louw, en Oud. C. H. Mouton.
 158. „ *Kuruman*: Ds. A. J. L. Hofmeyr.
 159. „ *Grahamstad*: Ds. W. S. Conradie, en Oud. S. H. du Plessis.
 160. „ *Keimoes*: Ds. J. G. C. Burger, en Oud. P. J. Malan.
 161. „ *Marydale*: Ds. P. J. du Toit, en Oud. W. J. v. R. Viljoen.
 162. „ *Maclear*: Ds. J. G. Weber, en Oud. P. J. G. de Vos Visser.
 163. „ *Olifantshoek*: Ds. A. F. Marais, en Oud. C. F. Stafford.
 164. „ *Vanwyksvlei*: Ds. B. H. Visser, en Oud. J. H. le Roux.
 165. „ *Parow*: Ds. J. C. N. Mentz, en Oud. D. J. Conradie.

166. Van *Barkly-Wes*: Oud. P. D. Potgieter.
 167. „ *Greyton*: Ds. D. S. Botha, en Oud. C. F. G. Fourie.
 168. „ *Sondagsrivier*: Ds. J. G. Pauw, en Oud. J. M. C. Steyn.
 169. „ *Stella*: Ds. W. H. Oosthuizen, en Oud. C. J. J. Bester.
 170. „ *Du Plessis*: Ds. H. P. Blom, en Oud. M. J. J. Greyvenstein.
 171. „ *Waterford*: Ds. C. G. Ochse, en Oud. J. D. Grobler.
 172. „ *Duplooysburg*: Ds. S. J. Perold, en Oud. J. A. Fourie.
 173. „ *Nuwe Rus*: Ds. J. A. S. Oberholster, en Oud. J. A. Engelbrecht.
 174. „ *Volmoed*: Ds. J. J. M. Calitz, en Oud. G. J. Gerber.
 175. „ *Vandermerwe*: Ds. G. J. Hugo, en Oud. A. I. van Zyl.
 176. „ *Riviersonderend*: Ds. J. G. Muller, en Oud. E. J. Viljoen.
 177. „ *Kokstad*: Ds. D. A. Malan, en Oud. C. C. Nel.
 178. „ *Peddie*: Oud. B. P. J. Erasmus.
 179. „ *Koringberg*: Ds. J. J. D. Malan, en Oud. F. G. J. Visser.
 180. „ *Woodstock*: Ds. M. N. Janse van Rensburg, en Oud. G. J. Holloway.
 181. „ *Keetmanshoop*: Oud. J. G. van Tonder.
 182. „ *Goodwood*: Ds. P. de V. Grobbelaar, en Oud. H. J. Joosten.
 183. „ *Chubut*:
 184. „ *Marchand*: Ds. C. C. van Dyk, en Oud. J. A. van Niekerk.
 185. „ *Velddrift*: Dr. A. J. Wagener, en Oud. D. P. Kotze.
 186. „ *Warmbad*: Ds. A. J. Stals, en Oud. P. J. B. Hugo.
 187. „ *Pienaar*: Ds. D. L. Steyl, en Oud. D. F. Joubert.
 188. „ *Nuwe Kerk (Graaff-Reinet)*: Ds. F. J. B. Malan, en Oud. J. N. Joubert.
 189. „ *Windhoek*: Ds. K. W. le Roux, en Oud. J. A. Pretorius.
 190. „ *Port Elizabeth Suid*: Ds. J. A. Kotzé, en Oud. P. S. van der Merwe.
 191. „ *Postmasburg*: Ds. J. S. B. Marais, en Oud. P. J. Kriel.
 192. „ *McLachlan*: Ds. P. H. Coetzee, en Oud. M. P. Z. van Huyssteen.

Die sittingsure word a.v. vasgestel: van 9.30 tot 12.30 in die voormiddag, en van 2.30 tot 5 in die namiddag.

Sittingsure.

Op hul versoek word aan die Scriba en aan die Actuarius Ds. J. S. Murray en Ds. H. J. Pienaar respektiewelik tot Assistente toegevoeg met die belofte van dieselfde honoraria as in 1928.

Ds. J. S. Murray,
Assistent Scriba,
Ds. H. J. Pienaar,
Assist. Actuarius.

Om halftwaalf kom die Sinode bymekaar in die Grote Kerk vir die plegtige opening.

Plegtige Opening.

Die Moderator laat sing Ps. 146 : 4, 8, lees 'n gedeelte van Markus 10, en doen 'n gebed.

Hy neem tot uitgangspunt van sy rede Markus 10 : 32, en spreek 'n ernstige, na die omstandighede gepaste, en besielende woord. Ten slotte laat hy sing Ges. 3 : 2, 6, en spreek hy die seën uit.

By die hervatting van die werksaamhede om 2.30 in die namiddag spreek Ds. P. G. J. Meiring 'n woord van dank aan die Moderator vir sy rede van die voormiddag. Op voorstel van Di. P. G. J. Meiring en G. J. du Plessis word die dankbetuiging besluit van die vergadering, en sal die Rede as 'n bylae by die acta gevoeg word.

Dank aan die Moderator.

By die stemming vir 'n nuwe Moderator verkry Ds. G. J. Hugo, die afstredende Moderator dadelik die volstrekte meerderheid.

Ds. G. J. Hugo,
Moderator.

Ds. J. Rabie,
Assessor.

By die stemming vir 'n Assessor word 'n tweetal gevorm tussen Di. P. G. J. Meiring en J. Rabie, en verkry Ds. J. Rabie die meerderheid, met 187 stemme teen Ds. Meiring met 180 stemme.

Die nuwe Moderator en die nuwe Assessor rig elkeen 'n woord van dank aan die vergadering.

Telegramme.

Telegramme van seënwense word gelees van die Kerkrade van Aberdeen, Colesberg, Murray, Dordrecht, Richmond, Franschhoek, Villiersdorp, Rossville, Humansdorp, Swellendam, Loxton, en van Ds. van der Walt, Frankfort; Swart, Knysna; Mev. Ds. Badenhorst, Calitzdorp; Polumnia Kweekskool, Stellenbosch; Ouderling Muller, Franklin; Pastorie Bultfontein; Strewers Vereniging, Colesberg; Sylvia Esme Lotz, Knysna; Ds. Cillie, Braamfontein; Medesending Arbeiders, Piketberg; Kruger, Tarkastad; C. P. v. d. Heever, Hanover; Oud-ouderling Coetzee, Kabeljouwsrivier; S. W. van Niekerk, Auckland Park; C. Vorster, Warrenton; Eerw. Burger, Knysna; Van Rooyen, Knysna; Mulder, Volmoed; Van der Hoven, George, en Kerkraad Volmoed.

Aanbevelings van
Kommissie van
Orde.

Die eerste nou aan die orde is die behandeling van die *Aanbevelings van die Kommissie van Orde* (sien Skema van Werksaamhede, pag. 3).

Die Rapport word puntsgewyse behandel.

Punte 1, 2, en 3 word dadelik aangeneem.

Punt 4 (a) word aangeneem met byvoeging van Bp. 153, pag. 123.

Punte 4 (b) en 4 (c) word goedgekeur.

Punt 4 (d) word aangeneem met byvoeging van Bp. 173, pag. 124.

Punt 4 (e) word aangeneem.

Punt 5 dra die goedkeuring van die vergadering weg.

Bp. 71.

Gebed by begin
van Sitting.

Punt 6 word nie aangeneem nie, terwyl die vergadering besluit om in die plek van daardie aanbeveling elke mōre 10 minute aan gebed te wy na die opening van die vergadering.

Punte 7, 8, en 9 word dadelik goedgekeur.

Aan die predikante en ouderling van Swartland word verlof toegestaan om des verkiegende mōre (Vrydag) namiddag 'n begrafnis op Malmesbury by te woon.

A.C.V.V. versoek
van Susters.

Aan die susters van die A.C.V.V. word op hulle versoek vergunning verleent om op die gronde van die Sinodale Saal verversings te verkoop, mits dit geskied buite die sittingsure. Hierdie besluit word geneem op voorstel van Oud. F. S. Malan en Ds. G. J. du Plessis.

Die Moderator kondig aan dat die Rapporte genoem onder hoof „*Sinode*“ van die Skema mōre sal behandel word.

Die slotgebed word gedaan deur die Assessor.

Geresumeer en geteken op Vrydag, 21 Oktober 1932.

G. J. HUGO, Moderator.

J. RABIE, Assessor.

J. P. VAN HEERDEN, Actuarius.

A. J. VAN WYK, Scriba.

TWEDE SITTING.

Vrydag, 21 Oktober 1932.

Na die sing van Ps. 25 : 3 wy die vergadering 10 minute aan gemeenskaplike gebed.

Die notule van die eerste Sitting word na klein amendasies van drukfoute, deur al die lede onderteken.

In die vergadering verskyn Oud. G. S. Cloete, afgevaardigde van King-williamstown, en Oud. A. G. S. Gous van De Aar.

By monde van die eerste predikant van Rondebosch betuig die vergadering deur op te staan sy innige deelneming met die H.E. Moderator in die swaar verlies wat hy onlangs gely het deur die dood van sy geagte eggenote. Die Moderator bedank die vergadering op gevoelvolle wyse vir die betuiging van deelneming.

Deur Ds. F. X. Roome word namens die Susters van Dorkas 'n uitnodiging gedaan aan die lede van die Vergadering om by die herdenking van die 50-jarige bestaan van die Inrigting eersk. Maandagnamiddag om 5-uur 'n koppie tee daar te kom geniet.

Die Moderator bring met liefde en waardering hulde aan die nagedagtenis van die ontslape leraars, wat heengegaan het na die sitting van die laaste Sinode.

Hy heet ook hartlik welkom die jong broeders wat vir die eerste maal sitting neem in die vergadering, en ook by name die Superintendent-generaal van Onderwys, Oud. van Kaapstad.

Vervolgens is aan die orde die

RAPPORT VAN DIE MODERATUUR (pag. 18)

Moderatuur Rapport.

wat na verkrywing van enige inligting deur die vergadering met dank aange-neem word.

Die behandeling van die

RAPPORT VAN DIE ACTUARIUS (pag. 20)

Actuarius Rapport.

is aan die orde. Die Rapport word met dank aangeneem.

Nou is aan die orde die

VERSLAG VAN DIE SCRIBA SYNODI (pag. 22)

Scriba Synodi Rapport.

wat puntsgewyse behandel word, en daarna met dank aangeneem.

Die Scriba bring voor die vergadering die uitvoering van die bepaling van Art. 85. Na bespreking word die volgende voorstel van die Actuarius en Dr. D. R. Snyman besluit van die vergadering: „Die vergadering berus daarin, om redes deur die Scriba genoem, waar daar aan Art. 85 nie letterlik uitvoering gegee is nie.”

Vervolgens kom voor die vergadering die

VERSLAG VAN DIE SCRIBA VAN DIE SINODALE KOMMISSIE.

Sinodale Kommissie Verslag.

Dit word puntsgewyse behandel.

Punt 5 word spesiaal goedgekeur deur twee-derdes van die stemgeregtigdes.

Gemeente Hartsrivier P.P. Fonds.

Jan Fourieskraal
verkoping.

Punt 26. Die Saakgelastigde gee oor hierdie saak inligting, en die vergadering keur goed, op voorstel van Di. C. W. Alheit en J. H. Hugo, die passering van die volgende dokument, wat nodig is om uitvoering te kan gee aan die besluit insake verkoop van die eiendom.

RESOLUSIE.

Die Sinode van die NEDERDUITSE GEREFORMEerde Kerk in Suid-Afrika besluit hiermee dat die verkoop vir die som van £6,000 op 19 September 1931 aan MOTEL KLINGMAN van al die eiendom gehou deur die NEDERDUITSE GEREFORMEerde Kerk in Suid-Afrika onder Transport Akte No. 12852, gedateer 27 Desember 1922, behalwe Perseel No. 22 in die Munisipaliteit en Divisie Calitzdorp, en die aanname van 'n Verband vir £5,400 synde die balans van die gesegde Koopskat word hierdeur geratificeer en bekratig en Ds. Johan Gysbert Cornelis de Bruyn, as Saakgelastigde van die NEDERDUITSE GEREFORMEerde Kerk in Suid-Afrika en Ds. Johannes Petrus van Heerden, as Voorsitter van die Kommissie van Toesig en Kontrole van die NEDERDUITSE GEREFORMEerde Kerk in Suid-Afrika of die Saakgelastigde en Voorsitter in der tyd, ten behoeve van die Sinode van die NEDERDUITSE GEREFORMEerde Kerk in Suid-Afrika gemagtig is om uitvoering te gee aan die bowegaande en al wat al gedaan mag wees deur gesegde Di. J. G. C. de Bruyn en J. P. van Heerden in verband met voorgemelde opdrag word hierdeur geratificeer en bekratig.

Groepversekering
van Predikante.

Punt 37 word verwys na die Kommissie oor die Fondse.

Sendelinge in
Rhodesië.

Punt 52 bly vereers oorstaan en die saak word verwys na die Regskommissie.

Kerklike Posiesie.
Ds. I. F. A. de
Villiers.

Die Moderator heet die ex-Scriba Synodi, Ds. I. F. A. de Villiers, welkom in die boesem van die vergadering, en wys hom 'n ereplaas aan. Ds. de Villiers bedank die Moderator vir sy vriendelike woorde.

Tydelike Kom-
missies.

Die volgende tydelike Kommissies word benoem:—

Regskommissie.

Regskommissie: Di. H. J. Pienaar (Konvener), J. F. Naude, J. F. Mentz, D. S. B. Joubert, en Oudd. M. J. Besselaar, D. K. Theron, P. J. de Jongh, A. J. de Waal.

Drankwetgewing
Kommissie.

In verband met die *Kommissie insake die voorgestelde Drankwetgewing* vind daar 'n bespreking plaas, en kom die volgende twee voorstelle op die tafel:—

(a) Afkomstig van Ds. C. F. Leygonie en Oud. C. J. Annandale: „Die Vergadering keur die Kommissie deur die Moderator benoem goed.”

(b) Afkomstig van Ds. M. M. du Toit en Oud. M. P. Z. van Huyssteen: „Die Vergadering besluit dat elke Ring op die Kommissie vir Drankwetgewing sal verteenwoordig wees.”

By die stemming neem die Vergadering die eerste voorstel aan.

Reiskoste
Kommissie.

Die Kommissie deur die Moderator benoem is as volg:— Di. J. F. Botha (konvener), A. F. Louw, M. Smuts, J. S. Theron, J. P. Burger, F. S. Malan, en Oudd. J. G. Marais, P. v. d. Merwe, F. S. Malan, en O. A. Oosthuizen, B. M. J. Greyling en G. J. Euvrard.

Portretkommissie.

Kommissie vir die Berekening van Reiskoste, ens.: Di. P. B. Ackermann, J. le R. Hauptfleisch, en D. C. de Villiers.

Sosiale Euwele
Kommissie.

Kommissie met die oog op aansoeke van Afnemers: Di. E. G. du Toit en G. de C. Murray.

Kommissie oor Sosiale Euwele: Di. D. du P. Steyn, J. G. Pauw, P. J. Retief, R. H. v. d. Meulen, en P. J. du Plessis, en Oudd. E. L. P. Stals, en P. D. du Toit.

Kommissie oor die Fondse:

Fondse
Kommissie.

Ring van Kaapstad: Oud. M. C. Botha.
 " " Tulbagh: Ds. J. R. Alheit.
 " " Swellendam: Ds. D. P. van Huyssteen.
 " " Graaff-Reinet: Ds. G. J. Barnardt.
 " " Albanie: Ds. P. A. M. de Vos.
 " " Beaufort: Ds. A. B. Wessels.
 " " George: Oud. P. S. Heyns.
 " " Burgersdorp: Ds. C. F. Leygonie.
 " " Paarl: Ds. D. F. v. d. Merwe.
 " " Colesberg: Ds. W. J. Theron.
 " " Dutoitspan: Ds. J. A. van Blerk (konvener).
 " " Clanwilliam: Ds. W. L. Steenkamp.
 " " Queenstown: Ds. C. J. Steyn.
 " " Stellenbosch: Ds. J. G. Muller.
 " " Britstown: Ds. P. J. B. Shaw.
 " " Griekwastad: Ds. C. J. Grobler.
 " " Dordrecht: Ds. N. F. P. Burger.
 " " Piketberg: Ds. H. S. Pretorius.
 " " Prins Albert: Ds. F. H. Badenhorst.

Die Vergadering keur die belofte van die Moderatuur aan die Direkteure van die Koöperatiewe Wynbouers Vereniging om 'n deputasie te mag stuur na die Kommissie aangestel in verband met Bpp. 52 tot 57, goed.

Deputasie van
K.W.V.

In verband met die besluit gister geneem insake die verkoop van verversings deur die susters van die A.C.V.V. op die gronde van die Huguenote-geboue gee die vergadering toestemming tot revisie, en word besluit om toestemming te verleen tot sodanige verkoop die hele dag as 'n proefneming vir 'n week.

A.C.V.V.
Verversings op
Saalgronde.

Die Vergadering gaan voort met die behandeling van die Rapport van die Scriba van die Sinodale Kommissie.

Rapport Sinodale
Kommissie.

In verband met Punte 53 en 57 word die volgende voorstel van Ds. A. G. E. van Velden, gesekondeer deur Oud. P. v. d. Merwe, deur die Vergadering goedgekeur: „Die H.E. Sinode kondoneer die gevalle van P. J. de Klerk van Fraserburg, en A. P. de Villiers van Richmond wat te jonk as lidmate aangeneem en voorgestel is.”

P. J. de Klerk,
A. P. de Villiers,
kondonasié.

By die behandeling van Punt 58 kom daar twee voorstelle op die tafel:—

Sendelinge, aan
neming van lid-
mate.

(a) Van Di. W. L. Steenkamp en G. J. Barnardt: „Die aanbeveling van die Sinodale Kommissie onder Punt 53 word aangeneem.”

(b) Van Ds. H. J. Pienaar en Oud. F. S. Malan: „Hierdie saak re die aanname van lidmate deur Sendelinge word verwys na die Kommissie van Revisie.”

Albei voorstelle word aangeneem.

Hierna word die Rapport met dank aangeneem.

Verder is aan die orde die

AANBEVELINGE VAN DIE RAAD DER KERKEN (bl. 29).

Punt 1. Op voorstel van Dr. M. J. van der Westhuizen en Ds. P. J. du Plessis word die aanbeveling van die Raad aangeneem.

Raad der Kerken,
Aanbevelings.
Samewerking met
Presbyteriaanse
Kerk.

Sendelinge,
Kinderlidmaatskap.

Punt 2. Die voorstel van Di. D. S. B. Joubert en J. G. Hugo: „Die Vergadering besluit om Punt 2 van die Aanbevelinge van die Raad der Kerken te verwys na die Kommissie van Revisie vir ondersoek en rapport aan die Sinode” word deur die Vergadering aangeneem.

Bantoekerk.

Punt 3. Die volgende voorstel van die Actuarius en Ds. D. du P. Steyn dra die goedkeuring van die Vergadering weg.

„De vorming van 'n Ned. Ger. Bantoe Kerk worde verwezen naar de Algemene Zending Kommissie en naar de Zendingkerk voor rapport alvorens deze Vergadering tot enig besluit overgaat.”

Dierebeskerming
Sondag.

Punt 4 kom later onder behandeling by Bp. 158.

Ontsette Lerare.

Punt 5 bly oorstaan tot e.k. Maandag.

Vandag was afwesig weens krankheid Di. J. G. C. Burger, J. F. B. Malan, en Oud. S. J. Hendrikz.

Die slotgebed word gedaan deur die Actuarius, en hy gaan die Vergadering ook voor in voorbidding vir Ds. J. H. van Rooyen van Venterstad wat ernstig siek is.

Geresumeer en geteken op Maandag, 24 Oktober 1932.

G. J. HUGO, Moderator.

J. RABIE, Assessor.

J. P. VAN HEERDEN, Actuarius.

A. J. VAN WYK, Scriba.

DERDE SITTING.

Maandag, 24 Oktober 1932.

Die Moderator laat sing Ps. 130:3, 4, en daarna word, volgens besluit, 10 minute aan gebed gewy.

Die notule van die Twede Sitting word na 'n klein wysiging op pag. 3 goedgekeur, en deur die Moderatuur onderteken.

Moderator
Deelneming.

By monde van Ds. D. S. B. Joubert, en deur op te staan betuig die vergadering sy deelneming met die Moderator met die heengaan van sy suster Mev. Jacob Hugo, wat eergerter oorlede is.

Die Moderator dank die vergadering hartelik.

Oud. T. F. Coetzee
Oud. S. J. Botha.

Die ouderlinge van Greykerk, die Br. T. F. Coetzee, en van Kuruman, die Br. S. J. Botha, neem vir die eerste maal hul plaas in die vergadering in.

Die Vergadering neem in behandeling die

Ontsette
predikante.

5de AANBEVELING VAN DIE RAAD DER KERKEN (pag. 29),
insake die herstel van ontsette predikante of sendelinge.

Na 'n woord deur Ds. G. J. Barnard oor hierdie saak, en op versoek van die vergadering, 'n woord van toelighting deur Ds. A. F. Louw, neem aan die bespreking deel Di. M. Jooste, C. F. Leygonie, die Actuarius, Ds. H. J. Pienaar,

Dr. D. R. Snyman, Di. A. G. Driessen, G. F. C. v. Lingen, R. D. McDonald, F. X. Roome, E. G. Malherbe, en Oudd. A. G. S. Gous, J. J. v. Wyk, O. M. Smit, M. C. Botha, en Ds. J. G. Olivier.

Di. D. P. v. Huyssteen en A. F. Louw stel in verband met hierdie saak voor:—

„Die Sinode besluit om die Bepalinge vervat in Punt 5 van die Aanbevelinge van die Raad der Kerken aan te neem.”

As amendement dien die Actuarius met Dr. D. R. Snyman die volgende voorstel in:—

„Na (d) kom daar (e): In gevalle van die mees ergerlike wangedrag sal die al of nie herstel aan die oordeel van die betrokke Sinode gelaat word. Al wat volg word weggelaat.”

Sodat die Aanbeveling as volg lui:—

„Die herstel van 'n afgesette bedienaar van die Woord geskied deur die Sinode op aanbeveling van die Ring, wat hom geskors het, en wel op die volgende voorwaardes:—

- (a) Na gebleke grondige boetvaardigheid.
- (b) Na die opheffing van die sensuur deur die Ring, wat dit opgelê het.
- (c) Nadat hy 'n getuigskrif van die Kerkraad, waaronder hy ressorteer, getoon het dat hy in ieder opsig onberispelik is.
- (d) Indien die sonde, waaroor hy afgesit is, nie tot die mees ergerlike gevalle van oortreding behoort nie.
- (e) In gevalle van die mees ergerlike wangedrag sal die al of nie herstel aan die oordeel van die betrokke Sinode gelaat word.”

Die Amendement word afgestem, en die Voorstel met groot meerderheid van stemme aangeneem.

Ds. J. F. Mentz en Dr. D. R. Snyman gee respektiewelik kennis van die volgende voorstelle:—

(a) „Afgesien van enige usansie in die verlede besluit hierdie Hoog Eerw. Vergadering dat in die toekoms voorstelle wat afkomstig is van die „Raad der Kerken” en wetsverandering beoog, alleen in behandeling geneem sal word, as dit voor hierdie Hoog Eerw. Vergadering gekom is langs die weg wat deur die wet voorgeskryf is.”

(b) „In gevalle die bewys vir die sondes genoem in die laaste paragraaf (d) op pag. 11 (Notule van die Raad der Kerken 1931), gelewer is, sal die betrokke Ring tugmiddel 371 (f) toepas.”

Punt 6 van die Aanbevelinge van die Raad der Kerken (pag. 29).

Aanbeveling Raad der Kerken.

Hierdie punt word toegelig deur Ds. P. G. J. Meiring. Aan die bespreking neem deel Ds. J. F. Mentz, wat met Ds. H. J. Pienaar die volgende voorstel indien: „Hierdie aanbeveling word nie goedgekeur nie.”

Sertifikaat van Lidmaatskap.

Dit word aangeneem.

Die Verslag van die *Afgevaardigde na die N.G. of H. Kerk in Transvaal* word vir kennisgewing en met dank aangeneem.

Ds. P. J. Viljoen,
Afgevaardigde na Transvaal.

Aan die orde is die VERSLAG VAN DIE ARCHIVARIUS SYNODI, wat puntsgewyse behandel word.

Archivarius
Verslag.

Gemeentelike Argiewe.

In verband met die punt „Gemeentelike Argiewe” (pag. 31) stel Ds. F. X. Roome met Ds. G. J. du Plessis voor:— „n Sterke aanbeveling word gerig aan die ouere gemeentes om hul argiewe aan die sentrale argief te oorhandig vir beter en veiliger bewaring, asook vir die gerief van navorsers.”

Dit word aangeneem.

Rektifikasies in Registers.

In verband met die punt „Rektifikasies in Registers” gee Ds. A. C. Stegmann met Oud. C. H. Oelofse kennis van die volgende voorstel:— „Met die oog op meer noukeurigheid in ons Doop- en Lidmaatregisters beveel die H.E. Sinode aan by kerkrade om die gegewens deur die betrokke vader of moeder in geval van doop, en die betrokke lidmaat in geval van die aanneming, te laat onderteken.”

Boustowwe.

In verband met die punt „Boustowwe” doen Ds. P. G. J. Meiring met Ds. A. M. Meiring die volgende voorstel:— „Die Sinode dra dit aan die Archivarius op om, soos in sy rapport voorgestel, die kerklike boustowwe vir die tydperk 1804-1843 te publiseer, mits dat die Raad der Kerken toestem dat die voordelige balans van die Jaarboek gebruik sal word ter bekostiging van die publikasie.”

Dit word besluit van die vergadering.

In verband met die hele Rapport van die Archivarius word die volgende voorstel van die Actuarieus en Ds. J. F. Botha deur die vergadering aangeneem:—

Archivarius dank en waardering.

„De dank der vergadering worde den Archivarius betuigd en hoge waardering van zijn werk uitgesproken.”

Die vergadering gaan vervolgens oor tot die behandeling van die Beskrywings-punte (pag. 1).

Beskrywingspunt 1. Onder voorsitterskap van die H.E. Assessor word hierdie beskrywingspunt deur die H.E. Moderator, die insender, toegelig. Ook word Bp. 5, wat dieselfde behels as Bp. 1, deur die insender, Ds. F. S. Malan, toegelig.

Die Moderator dien die volgende voorstel in:—

„Aangesien in die Ordonnansie, insake die Kerkleer, die Formuliere van Enigheid vasgelê is as die enige en genoegsame toets; en aangesien die Leerbesluite van 1928 moonflik kan opgevat word as bedoel om te dien as 'n addisionele toets; en aangesien misvatting in hierdie opsig aanleiding kan wees tot moeilike verwikkelinge; so besluit hierdie vergadering om genoemde leerbesluite te rojeer.”

Dit word gesekondeer deur Ds. F. S. Malan.

Aan die verdere bespreking van hierdie saak neem deel Di. P. B. Ackermann, J. F. Mentz, Oud. F. S. Malan, Dr. M. J. v. d. Westhuizen, Dr. D. R. Snyman. Na repliek deur die insender van die beskrywingspunt gaan die vergadering oor tot stemming en word die voorstel met die oorgrote meerderheid aangeneem.

Di. C. F. Leygonie en J. C. du Plessis en Oud. P. J. B. Hanekom vra om aantekening dat hulle in die minderheid gestem het.

Art. 156.

Die vraag van Ds. H. J. Pienaar of die byvoeging aangebring in Art. 156 nou ook moet verander word, word verwys na die Regskominissie.

Bp. 2 Depressie.

Beskrywingspunt 2 word deur die insender, Oud. Prof. D. Lategan, toegelig. Op die wenk van die Moderator, dat hierdie saak in 'n broederlike onderhoud sal bespreek word, stap die vergadering vereers daarvan af.

Bp. 3 Sub judice sake

Beskrywingspunt 3. Ds. E. G. Malherbe, wat die beskrywingspunt ingestuur het, kry geleenthed om dit te bepleit. Hy dien die beskrywingspunt as voorstel met Oud. J. J. de V. Swart in.

Aan die bespreking neem deel Di. J. P. Wolhüter, P. B. Ackermann en P. J. van der Merwe.

Op voorstel van Di. P. J. van der Merwe en F. S. Malan as 'n Mosie van Orde stap die vergadering van die saak af.

Beskrywingspunt 4. Op 'n wenk van die Moderator dat hierdie saak in die Herderlike Brief sal opgeneem word, sien die insender van die beskrywingspunt af van die behandeling daarvan.

Beskrywingspunt 16. Hierdie Ep. word aangeneem en later word die kommissie benoem. Bpp. 7, 16, 18 en 27 sal na daardie kommissie verwys word.

Beskrywingspunt 9. Dit word toegelig deur die insender, Dr. S. H. Rossouw.

Hy stel daarna met Dr. G. T. Kikillus voor: „Die H.E. Sinode versoek die Raad der Kerken om dit aan die Redakteur van *Die Kerkbode* op te dra om alle naamlose brieve uit genoemde blad te weer.”

Dit word deur die vergadering afgestem.

Beskrywingspunt 13. Hierdie Ep. is afkomstig van die Assessor, en word deur hom toegelig.

Aan die bespreking neem deel: Dr. D. R. Snyman, Di. E. Domisse, P. B. Ackermann, F. X. Roome, die Actuaris, Oud. Prof. M. C. Botha, Di. G. J. Barnardt, B. J. Kloppers, P. G. J. Meiring, P. J. Perold.

Op 'n mosie van Orde voorgestel deur Di. P. B. Ackermann en A. G. E. van Velden stap die vergadering van die saak af.

Beskrywingspunt 14 bly oorstaan tot later.

Beskrywingspunt 15 word deur die insender, Ds. W. N. v. d. Merwe, toegelig.

Op voorstel van Dr. v. d. Westhuizen en Dr. S. H. Rossouw besluit die vergadering van die saak af te stap.

Beskrywingspunt 19. Die Scriba bring met Ds. G. J. du Plessis, na toelighting deur die insender, Bp. 19 as 'n voorstel voor die vergadering, en dit word dadelik aangeneem.

As afgevaardigde van die Vrystaatse Kerk kry Ds. Harold M. Botha, predikant van Rouxville, nou geleentheid om die groete van sy kerk oor te bring. Hy spreek die wens uit dat daar by voortdureng die gewenste eenheid sal wees tussen die Vrystaatse en Kaapse Kerke, en maak melding van wat die Vrystaatse Kerk doen op onderwys- en sendinggebied.

By monde van die Assessor word die hartlike dank van die vergadering aan hom toegebring as draer van die groete van sy Kerk.

Die Moderator benoem die volgende Tydelike Kommissies:—

In Memoriam-kommissie: Di. J. R. Albertyn, W. F. de Vos, en P. L. Louw.

Kommissie oor die Indeling van Ringe: Di. D. J. Viljoen, W. F. P. Marais, P. W. A. de Klerk, C. V. Nel, R. D. McDonald, C. Muller, en Dr. E. Greyling.

Kommissie vir die Herderlike Brief: Di. C. H. Stulting, G. J. du Plessis, en J. M. Hofmeyr.

Afwesig was Oud. M. J. Besselaar, en Ds. G. P. le Roux van Douglas weens krankheid.

Na die slotgebed deur Ds. J. S. Murray, verdaag die vergadering.

Geresumeer en geteken op Dinsdag, 25 Oktober 1932.

Bp. 4.

Bpp. 7, 16, 18 en 27.

Bp. 9.

Naamlose brieve in *Kerkbode*.

Bp. 13, *Kerkbode* deel aan die Kaapse Kerk.

Bp. 14. Modernisme.

Bp. 15. Proponente as hulppredikers.

Bp. 19. Onderwerpe vir Week van Gebed.

In Memoriam-kommissie.

Indeling van Ringe Kommissie

Herderlike Brief Kommissie.

G. J. HUGO, Moderator.
J. RABIE, Assessor.
J. P. VAN HEERDEN, Actuaris.
A. J. VAN WYK, Scriba.

VIERDE SITTING.

Dinsdag, 25 Oktober 1932.

Die Moderator laat sing Ges. 147 : 2, en lees Mat. 28 : 16-20, waarna volgens besluit 10 minute aan gebed gewy word.

Die notule van die Derde Sitting word goedgekeur, en deur die Moderatuur onderteken.

Dr. W. H. Murray,
Ds. A. C. Murray
verwelkom.

Die vergadering gaan oor tot die behandeling van die

Alg. Send. Kommissie, verslag.

VERSLAG VAN DIE ALGEMENE SENDINGKOMMISSIE (pag. 39).

Eers word die *Aanbevelinge* (pag. 49) in behandeling geneem.

Aanbeveling 1. In verband met hierdie punt dien Ds. A. M. McGregor met Ds. M. Smuts die volgende voorstel in:—

Sendelinge,
Waarering.

„Die Sinode wil te boek stel sy gevoel van dankbaarheid aan die Koning van Sy Kerk vir die vrug wat nog steeds gesien word op die werk sowel van die Binnelandse as die Euitelandse Sending, en sy hoë waarering van die bekwame, toegewyde en geseënde werk van die arbeiders op albei velde. Hy gee aan al die broeders en susters wat hul daaraan gewy het die versekering van sy blywende belangstelling in hul arbeid, en sy bede dat die seën van die Heer nog steeds op hul sal rus, en dat hul ten volle die vreugde van hul Heer mag ondervind.”

Sendelinge, afgeslote
ondersteuners en nuwe
werkkrigte.

Aanbeveling 2. Deur op te staan heg die vergadering sy goedkeuring hier aan.

Organiserende
Sendingsekretaris.

Aanbevelings 3 en 4. Dit word albei goedgekeur.

Sendingbeleid.

Aanbeveling 5. Die versoek van die Algemene Sendingkommissie om wat hier gevra word te mag terugtrek, word deur die vergadering toegestaan.

Aanbeveling 6.—Sendingbeleid.

Die Sendingbeleid, soos aangegee op pag. 51 word puntsgewyse in behandeling geneem.

Metodes van
Sendingwerk.

Afdeling I word dadelik goedgekeur.

Afdeling II. In verband met die „Metodes van Sendingwerk” neem aan die bespreking deel Di. G. J. Barnard, J. N. Geldenhuys, J. F. Mentz, W. J. Naude, Oudd. F. S. Malan, Prof. M. C. Botha, Prof. D. Iategan, Di. J. F. Botha, H. J. Pienaar, P. B. Ackermann, D. F. v. d. Merwe, J. S. Theron, G. de C. Murray.

Werksaamhede.

Wat Onderafdeling 5 betref besluit die vergadering, op voorstel van die Scriba met die Actuaris, om die woorde „met raadgewing en steun” weg te laat.

Afdeling III. Bestaande en toekomstige werksaamhede.

Oor hierdie saak spreek Ds. A. G. Driessen, Oud. F. S. Malan, Di. G. de C. Murray en A. G. E. v. Velden.

Verhouding tot
ander Kerke.

Na die afhandeling van Afdelings IV en V word die Sendingbeleid op voorstel van Di. F. R. Grobbelaar en J. S. Theron deur die vergadering goedgekeur.

Verhouding tus-
sen Blanke en
ander rasse.

Ook besluit die vergadering, op voorstel van Di. H. J. Pienaar en J. P. Kriel, dat die Sendingbeleid (pagg. 51-53) in sy geheel in „Die Kerkbode” sal gepubliseer word.

Aanbeveling 7. Hierdie saak word op voorstel van Di. G. J. Barnardt en H. J. Pienaar verwys na die Kommissie oor die Fondse.

Oortrekking van
Rekening Alg.
Send. Kom.

Aanbeveling 8. Aan die bespreking hiervan neem deel Ds. H. J. Pienaar, die Scriba, die Actuaris, Di. J. F. Mentz, D. J. Malan, A. M. McGregor, P. G. J. Meiring, en die Assessor.

Kand. J. R. Holz-
apfel, ordening.

Hierdie aanbeveling word op voorstel van die Actuaris, gesekondeer deur Ds. A. F. Louw, verwys na die Regskommissie.

Aanbevelings 9 en 10 bly oorstaan tot by die behandeling van die Rapport van die Kommissie van Revisie (pag. 112).

Onderhandelinge
met ander genoot-
skappe.

Aanbeveling 11. Ds. J. R. Albertyn stel voor die goedkeuring van hierdie Aanbeveling. Dit word gesekondeer deur Ds. W. F. P. Marais.

Kleurlingleraars,

As Amendement stel Ds. G. J. Barnardt met Ds. W. L. Steenkamp voor. „Punt 10, bladsy 44, word verwys na die Kommissie oor die Fondse.”

Eerw. J. P. Krom-
berg.

Die vergadering neem die voorstel aan.

Aanbevelings 12, 13, 14 word almal goedgekeur.

Selfonderhoud.
Kerk van Midde-
Afrika.
Bybelvertaling.
Transkei.

Aanbeveling 15 word verwys na die Kommissie oor die Fondse op voorstel van Ds. G. J. du Plessis en Dr. D. R. Snyman.

Sendingblad.

Offisiële Sendingblad (pag. 40, Punt 7). In verband met hierdie saak stel Di. F. H. Badenhorst en G. J. Barnardt voor: „Die H.E. Sinode neem met hartlike instemming kennis van die pogings tot die daarstelling van 'n Verenigde Sendingblad.”

As eerste Amendement stel Ds. P. G. J. Meiring met Ds. D. du P. Steyn voor: „Hierdie paragraaf word vir kennisgewing aangeneem.”

As tweede Amendement kom die volgende voorstel afkomstig van Dr. D. R. Snyman met Ds. D. S. B. Joubert op die tafel: „Die Sinode spreek sig uit oor die wenslikheid al dan nie van die stigting van 'n Verenigde Sendingblad in terme van die aanbeveling van die Raad der Kerken op pag. 40 van die Skema.”

By die stemming word die eerste Amendement aangeneem.

Vervolgens keur die vergadering goed die volgende voorstel van Di. J. F. Mentz en F. S. Malan: „Hierdie H.E. Vergadering beveel by die Algemene Sendingkommissie aan dat, sodra die teenswoordige kontrak met die drukkers van die offisiële Sendingblad ten einde loop nuwe tenders gevra sal word.

Ds. D. J. Rossouw,
memorie.

Memorie van Ds. D. Rossouw word gestel in die hande van die Kommissie oor die Fondse.

Hr. N. C. Goosen,
versoek.

'n Versoek van die heer N. C. Goosen om toelating tot die Sendinginstituut sonder 'n Matrikulasie-sertifikaat word verwys na die Regskommissie.

Ds. J. W. L. Hof-
meyr.

Organiserende Sendingsekretaris (Punt 3 op pag. 39). Ds. J. G. Olivier stel met die Actuaris voor, met die oog op die aftreding van Ds. J. W. L. Hofmeyr:

„Hierdie vergadering neem met innige leedwese kennis van die bedanking van ons hooggeagte Organiserende Sendingsekretaris, waartoe hy genoodsaak was deur ernstige en langdurige krankheid, en wil hierdie geleentheid te baat neem om hom die versekering te gee van ons hoogste waardering van die groot en belangrike werk wat hy as Organiserende Sendingsekretaris die laaste 15 jaar, bygestaan deur sy waardige eggename, met soveel bekwaamheid, ywer, en toegewydheid verrig het. Dit is hierdie vergadering 'n oorsaak van innige spyt dat sy dienste in die hoedanigheid nie langer tot beskikking van die Kerk en die uitbreiding van die Koninkryk van God sal wees nie.”

Die vergadering betuig met hom en sy geagte eggenote sy diepe meegevoel in hulle sware beproewing en bid dat dit die Allerhoogste mag behaag die kosbare lewe van sy dienskne nog lank te spaar en hom weer gesond aan sy kerk terug te gee."

Sendingfinansies.

In verband met die *Sendingfinansies* rig Ds. D. J. Viljoen namens die Algemene Sendingkommissie 'n woord tot die vergadering.

Op die tafel kom die volgende voorstel van Di. G. de C. Murray en J. F. van Wyk:—

Curriculum van die Naturelle-skole.

„Die H.E. Vergadering dra aan die A.S.K. op om die Opvoedingsdepartement te nader om te sien of daar nie meer praktiese onderwerpe in die Curriculum van die Naturelleskole kan ingevoer word wat in direkte verband staan met hul volkslewe.”

Die voorstel word aangeneem.

Ds. M. S. Daneel met Ds. P. W. A. de Klerk bring ter sprake die afskaffing van ons sendingwerk in die Soedan.

Op voorstel van Di. D. S. B. Joubert en G. J. du Plessis stap die vergadering van hierdie saak af.

Die volgende voorstel van Di. G. J. Barnard en I. J. Viljoen word deur eersgenoemde ingelei en bepleit:—

Inboorlingleraars.

„Hierdie vergadering beveel dit tot die ernstige oorweging van die A.S.K. aan, of daar nie 'n voorwaartse beweging gemaak kan word nie in die rigting van grotere verantwoordelikheid ten opsigte van die inboorlingleraars.”

As amendement stel Ds. M. M. du Toit met Ds. W. J. du Toit voor:—

„Die saak, re die toekenning van meer verantwoordelikheid aan Naturelle-leraars, word in die hande van die A.S.K. gelaat om, in oorleg met die Sendingraad in Nyasaland, in dese te handel wanneer die tyd daartoe ryp geag word.”

Die Amendement word besluit van die vergadering.

Sendelinge in Rhodesië, kerklike posiesie.

Aan die orde is Punt 52 van die verslag van die Sinodale Kommissie (pag. 27)—die Kerkregtelike posiesie van ons sendelinge in Rhodesië.

Oor hierdie saak lewer die Regskommissie die volgende rapport in:—

Regskommissie Eerste Rapport.

EERSTE RAPPORT

van die Tydelike Regskommissie aan die H.E. Sinode.

U Komissie het die eer as volg te rapporteer oor die punte wat na hom verwys is vir oorweging.

Punt 52 van die verslag van die Sinodale Kommissie (pag. 27) re die Kerkregtelike posiesie van die arbeiders en sendelinge in Suid-Rhodesië wat nou onder die Vrystaatse Kerk val.

(a) Die gesonde Kerkregtelike posiesie van die *ongeordende arbeiders en sendelinge* van die N.G. Kerk van die Kaap wat arbei in Suid-Rhodesië, is dat hulle moet val onder die *opsig en tug* van die *gemeentes en Ringe* waaronder hulle ressorteer.

Maar onder die *buitegenwone omstandighede* waaronder hulle nou daar arbei en so lank as Art. 335 alinea 2 en Art. 360 alinea 4 in ons wetboek staan wil u Kommissie eerbiediglik op die volgende wys:—

(b) Die *ongeordende arbeiders* in Suid-Rhodesië het, voor die oornname van die gemeentes aldaar gevall onder die *opsig* van die A.S. Kommissie en onder die *tug* van die naaste of ander Kerkraad van die N.G. Kerk in Suid-Afrika. Nie onder die *opsig* en *tug* van die kerkrade aldaar nie (Art. 335 al. 2).

(c) Die geordende arbeiders, nl. die sendelinge het voor die oorname gevval onder die *opsig* van die A.S.K. en onder die *tug* van die naaste of 'n ander Ring van die N.G. Kerk in Suid-Afrika (Art. 360 al. 4).

(d) Die ongeordende en geordende arbeiders van ons Kerk in Suid-Rhodesië verkeer dus in 'n spesiale en buitengewone Kerkregtelike posisie veral wat oepsig en tug betref.

(e) Dat dit wenslik is, ten einde moeilikhede en verwarring te voorkom, dat die arbeiders (ongeordende en geordende) van die N.G. Kerk in Suid-Afrika (dit is, die Kaapse Kerk) wat in Suid-Rhodesië arbei, hulle nie as *geregistreerde lidmate* by die gemeentes aldaar sal aansluit nie. Want indien sodanige arbeider sou aansluit as lidmaat by een of ander gemeente in Suid-Rhodesië en hy hom mag kom te ontsaan, sal die moeilike vraag ontstaan: Wie moet hom sensureer? 'n Kerkraad of Ring in Suid-Rhodesië of die Kerklike bestuur van die Kaapse Kerk?

Die Kerkregtelike beginsel is dat 'n lidmaat sensurabel is alleen daar waar hy lidmaat is, maar volgens ons wette en bepalinge val al die arbeiders in Suid-Rhodesië onder die *opsig en tug* van die Kaapse Kerk. En as so 'n arbeider nou lid word van 'n gemeente in Suid-Rhodesië beteken dit dat daardeur die jurisdiksie van die Kaapse Kerk oor hom opgehef word.

Dit is duidelik dat sy lidmaatskap daar ernstige botsing van regte en magte veroorsaak en om dit te voorkom is dit wenslik dat die arbeiders van ons Kerk in Suid-Rhodesië nie as lidmate van die gemeentes aldaar sal geregistreer word nie.

(f) Dat met betrekking tot die gebruik maak deur ons arbeiders in Suid-Rhodesië van die Bondseëls, hierdie saak berus by die verskillende kerkrade, wat tog seker, onder gewone omstandighede, hierin die arbeiders van ons Kerk aldaar vriendelik tegemoet sal kom.

(g) U Kommissie wil dus aanbeveel dat die antwoord aan die Vrystaatse Sinode, soos deur die *Sinodale Kommissie reeds goedgekeur*, deur die H.E. Vergadering bekratig sal word.

H. J. PIENAAR (Konvener),
 J. F. MENTZ,
 J. F. NAUDE,
 P. J. DE JONGH,
 D. K. THERON,
 ATTIE J. DE WAAL,
 D. S. B. JOUBERT (Scriba).

Aan die bespreking neem deel Di. J. N. Geldenhuis, A. F. Louw, Dr. M. J. v. d. Westhuizen, Ds. J. F. Botha, die Actuarius, Oud. Prof. D. Lategan, Di H. J. Pienaar, P. G. J. Meiring, M. M. du Toit, J. A. van Blerk, P. B. Ackermann, B. J. Kloppers, C. H. Kruger, en Dr. D. R. Snyman.

Ds. J. H. Hugo en Dr. D. R. Snyman stel voor die aanname van die aanbeveling van die Regskommissie met weglatting van (d) onder punt 52 van die rapport van die Sinodale Kommissie (bl. 27).

Die voorstel word besluit van die vergadering, en die Rapport daarna met dank aangeneem.

Voor die vergadering is die

RAPPORT VAN DIE VROUWESENDINGBOND (pag. 54).

Dit word puntsgewyse behandel.

I en II word dadelik vir kennisgewing aangeneem.

III. *Werksters in die Stede.* Die volgende voorstel word deur Di. J. F. Mentz en D. P. v. Huyssteen ingedien maar deur die vergadering afgestem met 144 stemme voor en 146 teen. „Die V.S. Bond word gevra om 'n verteenwoordiger van die Algemene Armesorgkommissie toe te laat op die Hoofbestuur ten einde betere koördinasie in verband met sosiale werk te bewerkstellig.”

Rapport van die Vrouwesending-bond.

Statistiek,
 Organisasie,
 Werksters in die stede.

Afwesig. Vandag was afwesig weens krankheid Oud. M. J. Besselaar, en Ds. G. J. Lotter met verlof.

Hierna verdaag die vergadering tot half-ag.

Broederlike Onderhoud. Om half-ag in die aand kom die Vergadering byeen vir die *Broederlike Onderhoud* in verband met die *Sending*.

Sending Die Scriba, wat tewens Voorsitter van die Algemene Sendingkommissie is, neem die voorsitterstoel in. Hy laat sing Ges. 151 : 2, en versoek Ds. P. A. M. Brink om in die gebed voor te gaan. Hy lees 1 Pet. 1 : 7-12. Hy wys op die „dinge” waarin die engele begerig is in te sien, nl. die verlossing van siele. Engele het die koms van Christus aangekondig, Hem op aarde gedien, en tog gaan die liefde tot sondaars soos gesien in die verlossing, hulle verstand te bo. Aan ons as mense is die wonderlike eer gegee om die verlossing aan andere te help oordra.

Dr. W. H. Murray. Dr. W. H. Murray wat 38 jaar reeds in Nyasaland gearbei het, word verwelkom en spreek oor die werk in Nyasaland. Hy wys op die groei van die Nyasa-werk, die ontwikkeling van die Nyassa-kerk, besluite geneem op 'n Ringsvergadering, die begin van Buitelandse Sendingwerk deur die Nyassa-kerk onder heidene verder af en wel in Portugees gebied, die Presbiteriaanse Kerk in Midde-Afrika, die Sinode van daardie Kerk wat onlangs gehou is, en bewys dat die tyd nog lang nie gekom het, dat die Blanke sendeling uit die veld moet terugtrek en die werk aan die Naturelle oorgoe nie.

Eerw. P. J. v. d. Walt. Nadat Ges. 153 : 2 gesing is kom Eerw. P. J. v. d. Walt, Assessor van die Binnelandse Sendingkerk, aan die woord. Hy wys op die liefdesverhouding van die Sendingkerk teenoor die moederkerk, spreek oor die opleiding van kleurlingleraars, en pleit om die hulp van die moederkerk in die stryd teen twee van die allerbitterste vyande van hulle kerk—dronkenskap en onkunde.

Eerw. J. G. Botha. Nadat Ges. 155 : 2 gesing is kry Eerw. J. G. Botha van die Soedan geleentheid om te spreek oor die werk in daardie sendingveld. Hy behandel die vraag eers hoe dit gekom het dat ons Kerk sendingwerk in die Soedan doen. Daarna wys hy op die teenswoordige toestand van die werk aldaar, en maak duidelik hoe dit kom dat die werk so stadig vorder. Voorts wys hy op die groot behoeftes van die werk, namelik uitbreiding van medies- en opvoedingswerk.

Die Voorsitter dank die sprekers hartlik vir hulle besonder inspirerende toesprake.

Nadat Ges. 154 : 2 gesing is, gaan Ds. C. V. Nel in gebed voor en spreek die Voorsitter die seën uit.

Geresumeer en geteken op Woensdag, 26 Oktober 1932.

G. J. HUGO, Moderator.

J. RABIE, Assessor.

J. P. VAN HEERDEN, Actuarius.

A. J. VAN WYK, Scriba.

VYFDE SITTING.

Woensdag, 26 Oktober 1932.

Die Moderator laat sing Ges. 79 : 5, lees 'n gedeelte van Gods Woord, en daarna gaan verskeie lede voor in die gebed.

Die Notule van die Vierde Sitting word na die goedkeuring van die vergadering deur die Moderatuur geteken.

Oud. J. A. van Eeden van Robertson neem sy plek in die vergadering in.

By die hervatting van die werksaamhede neem die Vergadering in verdere behandeling die

VERSLAG VAN DIE VROUESENDINGBOND (bl. 54).

Vroue Sending-bond-verslag.

III. Werksaamhede (b), (c) word vir kennisgewing aangeneem.

III. (d)—Mej. van Deemter—

Mej. van Deemter, waardering.

In verband met die aftreding van Mej. van Deemter word die volgende voorstel van Ds. W. F. P. Marais en die Assessor deur die vergadering aangeneem.

„Na aanleiding van die Rapport van die Vrouesendingbond spreek die Vergadering sy hoë waardering uit van die lofwaardige werk wat Mej. van Deemter jarelank verrig het as Prinsipale van Friedenheim.”

III (d)—Friedenheim—

Friedenheim.

Oor hierdie Inrigting word 'n voorstel ingedien deur Ds. J. F. Botha. Die vergadering dra dit op aan Ds. Botha, en die insenders van Beskrywingspunte 33 en 34 (Ds. D. P. v. Huyssteen en Dr. D. R. Snyman) om die vergadering met 'n gesamentlike voorstel te dien.

Die voorstel van die benoemde Kommissie word later ingedien en is as volg:

„Die Sinode keur die beginsel goed en spreek die wenslikheid uit, dat onderwys in die Teologiese vakke in Friedenheim sal gegee word deur een of meer leraars van ons Kerk.

Hy dra dit op aan die Kuratorium van die Sendinginstituut om onderhandelinge aan te knoop met die V.S. Bond in oorleg met die A.S. Kom. om bovermelde doel te bereik, met die duidelike verstandhouding egter dat met die vermeerdering van koste van die kant van die V.S. Bond, finansiële steun van die sy van die Sinode verseker sal word.”

Dit dra die goedkeuring van die vergadering weg.

III (e), (f) en (g) word vir kennisgewing aangeneem.

V.S.B.-blaadjie.
Medesending-arbeidsters.
Kinderkranse.

In verband met die Verslag van die Vrouesendingbond word die voorstel van Ds. J. F. Botha en die Scriba met akklamasie deur die vergadering aangeneem:

„Die Sinode neem opnuut met waardering en dankbaarheid kennis van die jarelange en geseënde werk, wat die Vrouesendingbond doen vir die uitbreiding van Gods Koninkryk; en bid dat die seën van die Heer by voortdureng en toeneming mag rus op die Bestuur, die lede, en die verskillende werksaamhede van gemelde V.S.B.”

V.S.B. waardering.

Ook dra die volgende voorstel van Di. J. A. v. Z. le Roux en J. S. Murray die goedkeuring van die vergadering weg.

Afgevaardigde na die V.S.B. Konferensie.

„Die H.E. Vergadering dra dit aan die Moderatuur op om 'n afgevaardigde te benoem om die groete van die Sinode oor te bring aan die Konferensie van die V.S. Bond, wat staan gehou te word op e.k. Woensdag.”

Voor die vergadering is vervolgens die

VERSLAG VAN DIE MANNESENDINGBOND (bl. 57).

M.S. Bond Verslag.

Die Verslag word met dank aangeneem.

Werk onder
Israel Rapport.

DIE RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE VIR DIE WERK ONDER ISRAEL (bl. 57)
het die aandag van die vergadering.

Op voorstel van Di. W. J. Naude en J. F. v. Wyk sal Eerw. Salzberg gevra word om die vergadering vir 15 minute toe te spreek.

Die verdere behandeling van die Rapport bly dan oorstaan.

Bp. 35.
Binnelandse
Sending.

Beskrywingspunt 35 (bl. 7). Hierdie Bp. word deur die insender, Ds. P. A. C. Weidemann, toegelig. Hy stel daarna met Ds. J. C. Lamprecht voor:

„Hierdie H.E. Vergadering beveel aan dat alle legate en donasies wat vir die Sending bedoel is en wat in die tyd tussen hierdie en die volgende Sinodale Vergadering tot die beskikking van die Sinode gestel sal word, en waaraan geen bepaalde voorwaarde verbonde is dat dit vir die Buitelandse Sending gebruik moet word nie, sal aangewend word vir intensiever en uitgebreider arbeid in die Binneland insluitende die Transkei.”

Aan die bespreking neem deel Di. J. A. v. Blerk, M. Smuts, G. de C. Murray, P. G. J. Meiring en A. G. Driessen.

As Amendement stel Ds. P. G. J. Meiring met Ds. P. B. Ackermann voor:

Binnenl. Sending.

„Die Sinode spreek die wenslikheid uit dat die Alg. Sendingkommissie sy besondere aandag sal wy aan die bevordering van die Binnelandse Sending.”

Die Amendement word aangeneem.

Eerw. A. J.
Liebenberg,
waardering.

Eerw. A. J. Liebenberg.—Ds. A. M. McGregor met Oud. B. J. Stegmann stel voor in verband met die werk onder die Mohammedane op die Kaapse Skiereiland:

„Die Sinode neem met belangstelling kennis van die werk van Eerw. A. J. Liebenberg onder Mohammedane in Kaapstad en elders. Hy wil te boek stel sy hoë waardering van die ywer en toegewydheid waarmee genoemde Broeder sy moeilike werk voortsit, en wens hom op sy persoon sowel as op sy werk Gods rykste seën toe.”

Dit word aangeneem.

Ds. A. F. Louw kry geleentheid om as voorstel in te dien:

Buiteskole vir
kleurlingkinders.

„Die Sinode wil graag aan die versoek van die N.G. Sendingkerk, gister-aand by monde van die Eerw. P. J. v. d. Walt onder sy aandag gebring t.w. om hom behulpsaam te wæs met die stigting van buiteskole vir kleurling-kinders, voldoen en wel deur aan te dring by sy kerkrade om hierdie so belangrike saak soveel moontlik sy sedelike en daadwerklike hulp te verleen.”

Dit word gesekondeer deur Ds. J. S. Murray.

Aan die bespreking neem deel Oudd. M. P. Z. v. Huyssteen, O. M. Smit, Di. N. F. P. Burger, M. Smuts, Oud. Prof. M. C. Botha, Ds. P. W. A. de Klerk, Oud. S. F. Malan, Oud. B. v. Wyk, Dr. E. Greyling, Ds. P. G. J. Meiring, en die Actuarius.

Hierdie voorstel word besluit van die vergadering.

Ook die voorstel van Oud. S. F. Malan en Ds. G. P. v. d. Berg:

Plattelandse skole
kleurling.

„Dat 'n kommissie aangestel word deur die H.E. Vergadering om in oorleg met die Opvoedingsdepartement 'n stelsel van plattelandse skole in die lewe te roep op place wat in die behoefté van die kleurlinge-opvoeding sal voorsien en ook die belang van die boer as werkgewer in ag sal geneem word,” word deur die vergadering aangeneem.

Op die tafel kom die volgende voorstelle:

(a) Van Di. G. de C. Murray en J. A. v. Elerk:

„Die H.E. Sinode dra dit aan die Alg. Sendingkommissie op om in oorleg met die Kerkrade, Rings-Sendingkommissies, Moderatuur van die Sendingkerk en ander betrokke liggame 'n opmeting te maak van werk onder die Kleurlinge en Naturelle in die gebied van die Kaapse Kerk met die oog op hulle doeltreffender bearbeiding.”

Dit word aangeneem.

(b) Van Ds. W. J. Naudé met Ds. J. S. Murray:

„Die Sinode het met groot blydschap waargeneem die toenemende samewerking tussen die Evangeliese Kerke op Sendinggebied soos geblyk het uit die hou van die groot Interkerklike Kongres onlangs te Pretoria.

Die Sinode wens die hou van, en deelname aan, sulke kongresse deur ons Kerk sterk aan te beveel, en bepaal die aandag van die Alg. Sendingkommissie, Rings-Sendingkommissies, en Kerkrade hierby, en beveel aan samewerking op elk moontlike wyse.”

Dit word ook aangeneem.

Eerw. Salzberg spreek, volgens besluit in die voormiddag, na die pauze die Vergadering vir 15 minute toe. Hy ontvang 'n woord van dank en bemoediging by monde van die Moderator.

Weer is die *Verslag van die Kommissie vir die werk onder Israel* voor die vergadering.

Aan die bespreking neem deel Di. D. F. v. d. Merwe, P. B. Ackermann, H. J. Pienaar, A. M. McGregor, G. F. C. v. Lingen, G. J. Barnardt.

Hierop word die Verslag met dank aangeneem.

Op die tafel kom 'n voorstel van Di. J. S. Murray en G. J. du Plessis, wat as volg lui:

„Die H.E. Sinode besluit om aan die Alg. Sendingkommissie op te dra om, in samewerking met die Sendingkerk, te sien of en hoe die 100-jarige gedagtenis van die Vrystelling van Slawe in ons land, op behoorlike wyse gevier sal kan word.”

Dit word goedgekeur.

Beskrywingspunt 154 (pag. 123) word verwys na die Kommissie van Revisie.

Opmeting van werk onder die Kleurlinge.

Sending Interkerklike samewerking.

Eerw. Salzberg.

Werk onder Israel, Verslag.

Slawe. Gedagtnisviering van vrystelling.

Bp. 154.

Met betrekking tot die *Broederlike Onderhoud* van Dinsdagaand, 8 November, besluit die Vergadering om 'n tyd af te staan aan die belang van die Sondagskoolwerk, en ook aan die belang van die Inrigtings vir die Doofstommes en Blindes te Worcester.

'n Brief van die Scriba Synodi van die N.H. of G. Kerk, Transvaal (punt 20 van die Skema, pag. 6) word gelees.

Na aanleiding van gemelde brief word die volgende voorstel deur Di. W. J. Naude en E. G. Malherbe ingedien.

Brief van die Scriba Synodi, Transvaalse Kerk re Leerpunte.

„Die Sinode besluit te voldoen aan die versoek van die Kerk van Transvaal en besluit 'n Kommissie, as „Leerkommissie,” aan te stel om saam te werk met die Gefedereerde Kerke in sake „die Verklaring van seker leerpunte.”

Aan die bespreking neem deel Di. W. J. Naude, D. P. v. Huyssteen, Oud. F. S. Malan, Dr. D. R. Snyman, en Ds. C. H. Kruger.

Hierna word die voorstel teruggetrek.

Bp. 21, Leerbesluite van 1928.

Die insender van *Beskrywingspunt 21* van die Skema (pag. 6) sien af van die behandeling daarvan weens die terugtrekking van die Leerbesluite van 1928 in die Derde Sitting.

Bp. 25.

Beskrywingspunt 25 (Skema Pag. 6).

Die insender, Ds. G. D. du Toit, lig hierdie beskrywingspunt toe en stel dit, tesame met Oud. P. S. Heyns as 'n Voorstel voor.

Aan die bespreking neem deel Di. F. H. Badenhorst, J. G. Snyman, P. W. A. de Klerk, Dr. M. J. v. d. Westhuizen, Ds. F. J. B. Malan, die Assessor en Ds. J. F. Mentz.

Hierna trek die insender sy voorstel terug en gee Di. H. J. Pienaar en G. D. du Toit kennis dat hulle later, as die geleentheid sig mag voordoen, die volgende voorstel sal indien:

„Die Sinode is daarvan oortuig: (a) Dat dit die dure roeping is van die geestelike leidsliede van die Kerk om die eenheid in ons Kerk te bewaar en alles wat 'n skeuring sou kan veroorsaak te weer. (b) Dat derhalwe alle bitterheid en verdenking stiptelik moet verminder word en die bewering van die bestaan van 'n meerderheids- en minderheidsparty in die Kerk nie sal erken en aangemoedig word nie. (c) Dat al die Broeders, Predikante en Ouderlinge, opnuut sal verklaar, dat hulle die waarheid soos in die Bybel aan ons geopenbaar as die hoogste en volmaakte gesag vir geloof en wandel, en die leer van ons Kerk, gegrond op Gods Woord, en soos uitgedruk in die Formuliere van Enigheid, heelhartig aanvaar.”

Presbiteriaanse Alliansie.

Punt 26 van die Skema (pag. 6).

Hierdie saak word gelaat in die hande van die Moderatuur.

Bp. 28.

Beskrywingspunt 28 van die Skema (pag. 6).

Predikante,
private finansiële
ondernemings.

Ds. J. C. N. Mentz lig namens die kerkraad van Parow die beskrywingspunt toe en stel voor:

„Hierdie H.E. Vergadering wil dit as sy besliste oortuiging uitspreek, dat in ooreenstemming met die beginsel in Gods Woord, en terwille van die geestelike eise van die amp van die Evangeliebediening, dit onwenslik is dat predikante hulle persoonlik in private finansiële ondernemings sal verwikkeld, en inlaat vir private inkomste, apart van hulle gewone trakttement.”

Dit word gesekondeer deur Oud. D. J. Conradie maar deur die Vergadering afgestem.

Voorts is aan die orde die

Theologiese Semi-narie. Rapport.

RAPPORT VAN DIE TEOLOGIESE SEMINARIE (bl. 115).

Punte 1, 2, 3 word vir kennisgewing aangeneem, terwyl die versoek van die weduwee van wyle Prof. de Vos verwys word na die Kommissie oor die Fondse.

Punte 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 word vir kennisgewing aangeneem.

Benoeming van
5de Professor.

13 (a) *Aanbeveling*—benoeming van 'n vyfde Professor.

Di. A. M. McGregor en M. Smuts stel hier voor:

„Die behandeling van Aanbeveling 13 (a) word uitgestel tot na die afhandeling van die saak van Prof. J. du Plessis.”

Dit word deur die Vergadering goedgekeur.

Afwesig was Oud. M. J. Besselaar en Ds. G. P. le Roux, albei weens krankheid.

Ds. E. Dommisse doen die slotgebed.

Geresumeer en geteken op Donderdag, 27 Oktober 1932.

G. J. HUGO, Moderator.

J. RABIE, Assessor.

J. P. VAN HEERDEN, Actuarius.

A. J. VAN WYK, Scriba.

SESDE SITTING.

Donderdag, 27 Oktober 1932.

Die Moderator laat sing Ges. 81 : 1, 5, en lees 'n gedeelte van Gods Woord, en daarna wy die vergadering 10 minute aan gebed.

Die Handelinge van die Vyfde Sitting word geresumeer, en na goedkeuring deur die Moderatuur geteken.

Bpp. 22, 23, 24 word verwys na 'n Kommissie, bestaande uit Di. J. F. Marais, C. W. Alheit, W. J. Naude, Drs. S. H. Rossouw, A. J. v. d. Merwe, en J. J. Muller. Oxford Groep,
A.E.B.

Die vergadering hervat die behandeling van die

VERSLAG VAN DIE KURATORE VAN DIE TEOLOGIESE SEMINARIE (Pag. 115). Teol. Sem. Ver-

Aanbeveling 13 (b)—pag. 119—

slag.

Klasgelde van
Teol. Studente.

Die volgende voorstel van Dr. D. R. Snyman en die Scriba kom op die tafel:

„Die H.E. Sinode neem die aanbeveling van die Kuratorium aan, t.w.: Dat na Artikel 150 (f) die volgende alinea sal ingevoeg word in die Kerkwet en genommer word 150 (g): ,Bewys dat die klasgelde vir die studietyd aan die Seminarium betaal is.’”

(Sien ook punt 86 op pag. 11).

Aan die bespreking neem deel Dr. D. R. Snyman, Di. C. F. Leygonie, F. X. Roome, D. P. v. Huyssteen, M. Smuts, die Actuarius, G. de C. Murray.

Dit word met groot meerderheid aangeneem.

Hierna word die Verslag met dank aangeneem.

Vervolgens is aan die orde die

Sendinginstituut,
Rapport. RAPPORT VAN DIE KURATORE VAN DIE SENDINGINSTITUUT (pag. 32).

Punt 1 word vir kennisgewing aangeneem.

Ds. H. Gonin,
heengaan. *Punt 2.—Heengaan van Ds. H. Gonin.—*

Die volgende voorstel van Di. D. P. v. Huyssteen en D. S. B. Joubert word (terwyl die vergadering opstaan) dadelik aangeneem:

„Die Sinode spreek sy innige leedwese uit met die betreурde afsterwe van Ds. H. Gonin, Dosent aan die Sendinginstituut, en betuig sy oregte meegevoel met sy weduwee en kinders in hul onherstelbare verlies.

Voorts wil hy te boek stel sy hoë waardering van die onvermoeide ywer deur hom aan die dag gelê en van die onwaardeerbare dienste gedurende die laaste negentien jaar aan genoemde Inrigting in belang van die Sênding deur hom betoon.”

Ds. D. Wilcocks. *Punt 3.—Ds. D. Wilcocks—*

‘n Voorstel, afkomstig van Di. F. X. Roome en D. S. B. Joubert word dadelik aangeneem. Dit lui as volg:

„Aan Ds. D. Wilcocks word ‘n skrywe gerig om hom te verseker van die dank en waardering van die Sinode vir sy bekwame en troue dienste aan die Sendinginstituut bewys.

Gedurende sy termyn as dosent is deur sy bemoeiing die leerkursus met addisionele vakke verryk geword wat bereken is om die Sendeling nog beter vir sy werk toe te rus.

Ook is dit aan sy bemiddeling te danke dat die Vrystaatse Kerk geldelik bydra tot stywing van die Fondse van die Instituut.

Eindelik, deur sy ywer en geesdrif, sy persoonlike belangstelling in die studente se welsyn en welvaart is daar ‘n weldadige invloed en besieling hunnenthalwe uitgegaan.

Die Here spaar hom nog vele jare tot hulp en seën van die Kerk wat hom dierbaar is.”

Leerkragte. *Punt 4* is reeds aangeneem.

Personnel. *Punt 5* word vir kennisgewing aangeneem.

Legate. *Punt 6.* Die Vergadering verneem met dankbaarheid wat hier vermeld word.

Punte 7, 8, 9, 10, 11 en 12 word almal vir kennisgewing aangeneem.

Dank aan belangstellendes. *Punt 13* word deur die Vergadering goedgekeur.

Hierna word die Rapport met dank aangeneem.

Die Vergadering neem nou in behandeling die

Doofst.- en Blinde-Instituut, Verslag. VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE OOR DIE DOOFSTOMME- EN BLINDE-INSTITUUT (pag. 34).

Dit word paragraafswyse behandel.

Ander Sinodes. *Ander Sinodes* (pag. 34)—Die vergadering besluit dat die hulp van Natal ook in hierdie paragraaf sal vermeld word.

Nasionale Rade (pag. 35).

Nasionale Rade.

Aan die bespreking neem deel Di. D. P. v. Huyssteen, D. J. Viljoen, J. S. Murray, G. J. du Plessis, P. J. Perold, Oud. W. J. S. Marais, Ds. P. B. Ackermann.

Jubileumfonds (pag. 35).

Jubileumfonds.

Aan die kollektante, Di. J. W. Snyman en J. S. Murray, en Mn. P. E. Biesenbach (sien pag. 35) word die opregte dank van die Vergadering toegebring vir hulle oofferende werk.

Nasorg (pag. 36).

Nasorg.

Oor hierdie saak spréek Di. A. M. McGregor en J. S. Murray.

Die verslag word met dank aangeneem.

Hierna is aan die orde die

VERSLAG VAN DIE S.A. BYBELVERENIGING (pag. 36).

Bybelvereniging,
Verslag.

Dit word paragraafswyse behandel.

Die Publikasiekommisie (pag. 36).

Publikasie-
kommisie.

Ds. A. G. du Toit, Sekretaris van die Vereniging, gee informasie van die Afrikaanse uitgawe van ons Psalm- en Gesangboeke en Halleluja-liedere.

Aan die bespreking neem deel Dr. E. Greyling, Di. M. S. Daneel, J. W. Snyman, C. H. Kruger, W. J. Naude, Oud. M. P. Z. v. Huyssteen, Di. N. F. P. Burger, L. J. Fourie, G. D. du Toit, D. J. Hugo, Oud. Prof. D. Lategan, Ds. C. V. Nel, Dr. D. R. Snyman, Di. J. S. Theron, D. S. B. Joubert, P. J. v. d. Merwe, Dr. M. J. v. d. Westhuizen, Di. P. B. Ackermann, D. F. v. d. Merwe, D. du P. Steyn en J. R. Albertyn.

Hierna stel Ds. J. R. Albertyn met Ds. J. R. Alheit voor:

„Die vergadering besluit om die Publikasiekommisie hartlik te dank vir die wyse waarop hulle die moeilike taak van die uitgee van 'n nuwe Liederebundel uitgevoer het. Die vergadering versoek die Kommissie om by latere ediesies die leemtes in die eerste aan te vul.”

Dit word besluit van die vergadering.

Die Kolportasiekommisie (pag. 37).

Kolportasie-
kommisie.

Aan die bespreking neem deel Di. G. J. Barnardt, P. J. du Plessis, P. J. B. Shaw, B. J. Kloppers, P. B. Ackermann, Oud. O. M. Smit.

Voor die vergadering kom die volgende voorstel, afkomstig van Di. J. S. Murray en C. H. Kruger:

„Die H.E. Vergadering wil by die Kolportasiekommisie van die S.A. Bybelvereniging aandring om kolportasiewerk op 'n beter voet te bring, waardoor beter toegeruste kolporteurs in die veld gestuur sal word om gesonde lektuur van huis tot huis aan ons mense te bring.”

Dit word eenparig aangeneem.

Die Verslag word met dank aangeneem, en ook word die hoë waardering betuig van die werk van die Sekretaris en sy Assistent.

Op die tafel kom nou hierdie voorstel van Ds. J. A. Pienaar en F. B. Odendaal:

Sendelinge in Rhodesië.

„Aangesien die Sendingwerk van die Kaapse Kerk in Mashonaland binne die ressort van die Ring van Buluwayo val, en aangesien genoemde Ring in 1928 oorgedra is aan die Kerk van die O.V. Staat,

So besluit hierdie H.E. Vergadering om by sy Sendelinge in Mashonaland ten sterkste aan te dring op hartlike samewerking so ver moontlik met die gemeentes in Rhodesië binne wie se ressort hulle val.”

Dit word aangeneem.

Aan Di. F. X. Roome en D. F. v. d. Merwe word opgedra om die Vergadering met 'n voorstel te dien met die oog op die aftreding van Prof. Dr. A. Moorrees.

Doofst. en Blindes.
Nasorg.

Beskrywingspunt 29 (pag. 6), afkomstig van die predikant van Kalkbaai, kom aan die orde.

Die insender lig die Bp. toe, en stel daarna met Ds. R. D. McDonald voor:

„Ten einde voor- en nasorg tesame met onderwys, vir Dowes en Blindes meer omvangrik en doeltreffend te maak, beveel die Sinode aan dat daar in elke Ring, waar dit nodig bevind word, 'n afsonderlike kommissie vir dowes en blindes sal bestaan, wat in oorleg met die Doofstomme- en Blinde-Instituut die saak sal behartig.”

Aan die bespreking neem deel Di. E. G. Malherbe, P. B. Ackermann, M. Smuts, A. M. McGregor, Oud. F. S. Malan.

Dit dra die goedkeuring van die Vergadering weg.

Voorts word behandel die

Dorkas-Armehuis
Rapport.

RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE VIR DIE DORKAS-ARMEHUIS (sien Bylaes).

Punte 1, 2, 3, 4, 5 word vir kennisgewing aangeneem.

Punte 6 en 7 (eerste paragraaf) word verwys na die Kommissie oor die Fondse.

Punte 8 en 9 en die Bylae word aangeneem.

In verband met Punt 8 stel Ds. F. X. Roome met Dr. S. H. Rossouw voor:

Dameskommissie
waardering.

„Die hartlike dank en hoë waardering wens die H.E. Sinode te betuig aan die Dameskommissie van die Dorkashuis, vir hul groot dienste aan die Inrigting bewys gedurende die laaste vier jaar.”

Dit word aangeneem.

Die Rapport word met dank aangeneem.

Voor die vergadering is nou die

Regskommissie,
Tweede Rapport.
Lidmate en
Sektes.

TWEEDE RAPPORT VAN DIE TYDELIKE REGSKOMMISSIE.

1. U Kommissie het die eer as volg te rapporteer re *Beskrywingspunt 6*:

- (1) Dat die Kerkraad van Warrenton verwys word na die algemene beginsel deur die Sinode neergelê in sy vergadering van 1928 (*Wetboek 178*) en Sinode XIII van 1876.
- (2) Dat die blote feit dat 'n lidmaat van die Awendmaal gebruik maak by 'n ander kerkgenootskap of selfs by 'n sekte is nog nie genoegsame grond waarop die kerkraad hom sal bekhou en behandel as 'n geëksommun-

niseerde. So 'n handelwyse sou ongerefommeerd en onskriftuurlik wees, veral as sodanige lidmaat nog as lid van ons Kerk wil erken word (vide onder andere Dordse Sinode 1618 en 1619, Art. 76 en 77).

- (3) Die kerkraad is geroepe sodanige lidmaat deur onderwysing en vermaning tereg te bring.
- (4) In die 17e eeu het die Ger. Kerk nie die lidmate wat by die Remonstrante gekerk en die sakramente gebruik het geëkskommuniseer en as vervalle beskou nie, maar vir baie jare probeer om hulle deur vermaninge terug te bring. *Hoojdoel was en behoort nog altyd te wees nie om sodanige lidmate te verwyn en kwyt te raak nie, maar om hulle te behou.*

2. Met betrekking tot die vraag wat na u kommissie verwys is nl., aangesien die leerbesluite van die Sinode van 1928 nou teruggetrek is, of die belangrike omskrywing van, of verklaring van die *Akte van Legitimasié* (Art. 156), nog moet bly staan in ons wetboek, is u kommissie van gevole dat, waar daar geen voorafgaande kennis gegee is om dit te royeer, soos vereis deur Art. 86, alinea 1, dit onveranderd moet bly.

3. *Beskrywingspunt 8.* Met betrekking tot die verhouding van die predikante wat toegelaat is deur die eksamenkommissie van die N.H. of Ger. Kerk van Transvaal, wil die kommissie daarop wys dat die verhouding aangedui word in Artt. 140 en 169 waaruit dit o.a. blyk dat die *Akte van Legitimasié gemeenskaplike eiendom is*; dog aangesien daar nou 'n verskil is tussen die aktes van die N.G. Kerke van die Kaap en Transvaal wat aanleiding kan gee tot moeilikheid, beveel die kommissie aan dat die saak verwys word na die Federale Raad der Kerke ten einde uniformiteit te verkry.

4. *Beskrywingspunt 17.* Aangesien die tug deur die Kerk uitgeoefen heeltemal van geestelike aard is en die beginsel nog altyd in die burgerlike hof gehuldig is om hom daarmee nie in te laat nie maar *alleen optree om elke persoon in sy tydelike en materiële regte en belang te beskerm*, ook teenoor die Kerk, is u kommissie van gevole dat die vernietiging of ter syde setting van die uitspraak van 'n kerklike bestuur deur die burgerlike hof, nie noodwendig die opgelegde sensuur deur die Kerk as gevolg van haar uitspraak, ophef nie.

5. Re aanneming van blankes deur geordende sendelinge van ons Kerk (Beskrywingspunt 66, pag. 28, punt 58), van skema.

U kommissie wens die aandag van die H.E. Sinode te vestig op die volgende feite en teenstrydhede in ons wette en bepalinge:

- (1) Die reg van aanneming en voorstelling berus alleen by 'n geordende en bevestigde predikant van die Kerk, Artt. 5 (6), 36, 42, 45 (sien ook Alg. Armesorg III (2), pag. 145).
- (2) Geordende Sendelinge kan wel onder seer spesiale omstandighede die sakramente aan blanke lede van ons Kerk bedien, dog geen aanneming en voorstelling hou nie (Besluit van Sinode (vide pag. 161, wetboek) en Acta XXIV, pag. 96).
- (3) Sendelinge kan ook wel aanneem en voorstel en sodanige aangename persone sal dan as volle lidmate van die N.G. Kerk erken en getoets word (Art. 235).

Bepalinge (2) en (3) hierbo vermeld is dus in lynregte stryd met mekaar en Art. 235 in stryd met al die bogenoemde artiekels.

- (4) Geordende hulppredikers kan wel die sakramente bedien maar geen lidmate aanneem en voorstel nie (Art. 170 (g)).

Daar word dus in die teenstrydige artiekels, in elk geval, meer regte en voorregte toegeken aan 'n geordende sendeling as aan 'n geordende hulpprediker. Aangesien aanneming en voorstelling uitsluitlik, volgens ons wette en bepalinge en uit die aard van die saak by die predikant en die kerkraad berus,

- (5) Wil u kommissie dus voorstel dat Art. 235 aldus gewysig word: „Diegene” word vervang deur „almal” van die moederkerk *buite die grense* van ons Kerk wat deur wettig *geordende sendelinge*, ens., ens.

Uit die Wette en Bepalinge is dit baie duidelik dat die aanneming van blankes alleen by predikante en kerkrade van die N.G. Kerk berus. Die kommissie stel nou voor een uitsondering, t.w.: *in geval van diegene wat tot die moederkerk behoort en in die buitenland woon, soos b.v. die kinders van die blanke sendelinge aldaar.*

Akte van Legitimasié, Art. 156.

Sensuur en Burgerlike Hof.

Sendelinge, aanneming van Blankes.

A. P. v. d. Merwe,
dispensasie.

6. *Beskrywingspunt 64.* Versoek van die kerkraad van Gibeon om dispensasie van Art. 18:17 tot herkiesing van die br. diaken A. P. van der Merwe wat alreeds vier jaar gedien het. U kommissie beveel aan dat die gevraagde Dispensasie verleen sal word.

Predikante en
sekulêre roeping.

7. *Beskrywingspunt 65.* Die vraag van die kerkraad van Parow of 'n predikant wat 'n sekulêre roeping uitoefen die Woord en Sakrament mag bedien. U kommissie verwys hier na Art. 165.

As hy sy bediening na die eis van hierdie Artikel neergelê het, mag hy nog die Sakramente en Woord bedien want sy status is hom nie ontnem nie. Hy mag net nie beroep en bevestig word en kan nie 'n gemeente bedien nie tensy hy eers vooraf aan sekere voorwaardes voldoen het nie (Art. 165). Hier moet onderskeid gemaak word tussen *net nou en dan* die Woord of Sakramente bedien en die *voortdurende amptvervulling* van die predikant met al sy verantwoordelikhede en verpligte.

Klagbrief,
Schumann.

8. *Beskrywingspunt 69.* Klagbrief van die heer J. H. L. Schumann teen die kommissie vir nuwe sangwyses. U kommissie beveel aan dat die saak verwys word na die kommissie vir nuwe sangwyses vir spoedige afhandeling aangesien die saak by die betrokke kommissie tuis behoort en hulle oor die nodige informasie beskik.

J. A. Jooste,
versoek.

9. *Versoek van die heer J. A. Jooste om ordening as sendeling* (Beskrywingspunt 58). U kommissie is van oordeel (a) dat hierdie versoek nie toegestaan moet word nie. Hoewel die heer Jooste sterk sertifikate van goeie sedelik gedrag van leraar het en ook as kolporteur en gewone geestelike arbeider werksaam is gewees, het hy aan geen van die ander vereistes vir toelating as sendeling voldoen nie (Art. 224).

(b) Dat versoeke van hierdie aard in die toekoms deur die Sendingsinode aan die Moedersinode moet kom.

J. J. Higgo,
versoek.

10. *Versoek van die heer James Higgo om hom as kandidaat vir die sendingseksamen aan die end van hierdie jaar aan te meld* (Beskrywingspunt 59). U kommissie is van oordeel dat hierdie versoek toegestaan moet word, aangesien die heer Higgo nie alleen vir drie agtereenvolgende jare as hospiterende student klas geloop het in die Sendinginstituut, maar ook toegelaat is om aan die end van die voorafgaande *twee* jare ook eksamen af te lê en also moontlik onder verkeerde indruk gebring is.

Waar u kommissie aanbeveel dat die versoek toegestaan sal word, wil hy egter sy *afkeuring* te kenne gee dat 'n hospiterende student toegelaat geword is om aan die end van die jaar eksamen af te lê by die Dosente van die Sendinginstituut. 'n Student kan alleen eksamen aflê aan die end van die jaar by die Dosente wanneer hy die toelatingseksamen tot die Sendinginstituut afgelê het.

N. C. Goosen,
versoek.

11. Versoek van die heer N. C. Goosen van Stellenbosch om sonder die Matrikulasie-eksamen af te lê, toegelaat te word om as sendeling aan die Sendinginstituut opgelei te mag word.

U kommissie beveel aan dat hierdie versoek nie toegestaan sal word omdat dit teen die bepalinge is van Art. 224 c, en ook omdat daar geen verdere besonderhede re die persoon gegee word as behalwe net 'n brief d.d. 18 Okt. 1932, waarin aansoek gedoen word vir vrystelling van die Matrikulasie-eksamen.

Eerw. E. J.
Leonard.

12. *Beskrywingspunte 60 en 61.* Hierdie saak nl. toekenning van die status van predikant aan Eerw. E. J. Leonard is deur die Sinodale Kommissie verwys na hierdie Sinode, ook is daar 'n dringende petisie van 675 lidmate van die gemeente Gibeon wat versoek dat die status van predikant aan Eerw. Leonard sal toegeken word.

Met die oog op die betrokke wetsbepalinge wat dit onmoontlik maak aan hierdie versoek te voldoen, het u kommissie geen vrymoedigheid om die versoek aan te beveel nie; dog wil die H.E. Vergadering wys op die geval van Eerw. Liebenberg (Enkeldoorn) aan wie onder dergelike omstandighede die status van predikant toegeken is geword.

Kand. J. R.
Holzapfel.

13. *Versoek van die A.S.K. re kandidaat J. R. Holzapfel,* om hom te orden met die oog op sendingwerksaamhede op De Doorns en derhalwe Art. 223 op hom van toepassing te maak (Blouboek, pag. 49, punt 8).

U kommissie is van oordeel dat die toestaan van die versoek instryd sal wees met die bepalinge van Art. 223 en ook met die bepalinge dat die ordening en bevestiging van kandidate tot die Heilige Diens vanweë die Ring moet geskied. Ordening van 'n kandidaat geskied alleen:

(a) Nadat hy as hulppredikant aangestel is, en die kerkraad om gegrondre des die ordening aangevra en die Ring dit toegestem het (Art. 170 (b)).

(b) Nadat hy wettig beroep is en hy die beroep aangeneem het. Ordening en bevestiging is in hierdie geval een handeling (Artt. 203-5).

Aangesien die gewone weg waarlangs die jonge br. georden kan word deur die hierbovermelde artiekels verbied word wens die kommissie te wys op die volgende alternatiewe wat in sy gevolg kan word.

(a) Dat die eerw. kandidaat J. R. Holzapfel tot hulpprediker van die gemeente Murray beroep sal word met die oog op sendingwerksaamhede aan „De Doorns” as spesiale werkkring. (b) Dat al die betrokke artiekels wat op hierdie saak slaan in sy geval sal opgehef word, t.w.: Artt. o.a. 203, 205 en 223. Menende hiermee aan die werk ons opgedra voldaan te hê het ons die eer ons te noem

U dienswillige dienaars en broeders in die Heer,

(Met voorbehoud op punte 2 en 3) H. PIENAAR (Konvener),
 J. F. MENTZ,
 J. F. NAUDE,
 P. J. DE JONGH,
 D. K. THERON,
 ATTIE J. DE WAAL,

(Met voorbehoud op punte 2 en 3) D. S. B. JOUBERT (Scriba).

Punt 1.

Kerkraad van

Warrenton.

Lidmate en
Sektes.

Re Beskrywingspunt 6 (pag. 5).

Die advies van die Regskommissie word gelees.

Aan die bespreking neem deel Di. J. A. v. Blerk, P. B. Ackermann, Dr. M. J. v. d. Westhuizen, Di. P. G. J. Meiring, D. P. v. Huyssteen, die Actuaris, Ds. J. W. Snyman.

Ds. J. F. Mentz met die Actuaris stel voor die aanneming van die eerste deel van die advies van die Regskommissie.

Dit word aangeneem.

Punt 2.—Art. 156.—

Akte van
Legitimasië.

Die advies van die Kommissie word gelees.

Aan die bespreking neem deel Ds. D. P. v. Huyssteen, die Actuaris, Di. J. F. Naude, E. G. Malherbe, P. W. A. de Klerk, J. A. v. Blerk, C. H. Kruger, A. F. Louw, H. J. Pienaar, F. S. Malan, Dr. D. R. Snyman, Di. J. F. Mentz, W. J. Naude, J. H. Hugo en C. V. Nel.

Ds. D. P. v. Huyssteen met Ds. F. H. Grobbelaar stel voor:

„Punt 2—van die advies van die Regskommissie word aangeneem.”

As Amendement stel Di. A. F. Louw en M. Jooste voor:

„Die toevoeging tot Art. 156 wat die vergadering beskou as 'n integrerend deel van die teruggetrokke leerbesluite, waarna die Regskommissie in sy verslag refereer, word gerooier, t.w.: 'overeenkommende met Gods Woord,' en 'als zijnde in al zijne delen gezaghebbend en de door de Heilige Geest geïnspireerde, geïnscriptureerde heilsopenbaring, en als zodanig de onfeilbare maatstaf voor die waarheid zoals door onze Kerk aangenomen en geleerd'.”

By die stemming word die Amendement met 183 teen 133 stemme aangeneem.

Punt 3—Beskrywingspunt 8—(pag. 5).

Legitimasië N.G.
of H. Kerk.

Die Aanbeveling van die Kommissie word aangeneem, op voorstel van Di. G. J. du Plessis en J. P. Kriel

Sensuur en
burgerlike hof.

Punt 4.—Beskrywingspunt 17—(pag. 6).

Op voorstel van Dr. D. R. Snyman en Ds. C. H. Kruger word die advies van die Regskommissie in sake Bp. 17 goedgekeur.

Sendelinge,
aanname van
Blankes.

Punt 5. Regte van Geordende Sendelinge.

Aan die bespreking van hierdie saak neem deel Oud. Prof. D. Lategan en Ds. F. J. W. Koch.

Die Actuarieus met Oud. F. S. Malan stel voor die aanname van die aanbeveling van die Regskommissie.

Die saak bly oorstaan tot mōre.

Met suspensie van Art. 87 (b) besluit die Vergadering om vanaand geen sitting te hē nie.

Afwezig was Oud. S. J. Hendriksz sonder verlof, en Oudd. D. I. de Villiers en M. J. Besselaar weens krankheid.

Ds. G. J. du Plessis doen die slotgebed.

Geresumeer en geteken op Vrydag, 28 Oktober 1932.

G. J. HUGO, Moderator.

J. RABIE, Assessor.

J. P. VAN HEERDEN, Actuarieus.

A. J. VAN WYK, Scriba.

SEWENDE SITTING.

Vrydag, 28 Oktober 1932.

Die Moderator laat sing Ges. 6:8, en lees 'n gedeelte van Gods Woord (2 Kor. 5:9, 10). Daarna word 10 minute gewy aan gemeenskaplike gebed.

Die Handelinge van die Sesde Sitting word geresumeer, en, na die goedkeuring van die vergadering, deur die Moderatuur geteken.

Die Vergadering hervat die behandeling van die

Regskommissie,
Tweede Rapport.

TWEEDE RAPPORT VAN DIE TYDELIKE REGSKOMMISSIE,

wat verskyn in die gedrukte Notule van die Sesde Sitting.

Sendelinge, Aan-
neming van
Blankes.

Punt 5—Aanneming van Blankes deur geordende Sendelinge—

Na bespreking, waaraan deelneem Ds. H. P. v. Straten, Oud. F. S. Malan, en die Assessor, word hierdie punt terug verwys na die Regskommissie om belanghebbendes geleentheid te gee om hulle respektiewe belang voor die Regskommissie te bring.

A. P. v. d. Merwe,
dispensasie.

Punt 6—Dispensasie van Art. 18:17—

Dit word aangeneem.

Predikante en
sekulêre roeping.

Punt 7—Regte van 'n Predikant wat 'n sekulêre roeping uitoefen—

Aan die bespreking van hierdie saak neem deel Di. D. P. v. Huyssteen, J. C. G. Kotze, W. J. Naude, H. J. Pienaar, Oud. Prof. D. Lategan, Di. J. F. Mentz, F. X. Roome, W. N. v. d. Merwe.

Op voorstel van Di. G. J. du Plessis en J. C. du Plessis word die advies van die Kommissie aangeneem.

Ds. A. F. Louw gee kennis dat hy later die volgende voorstel oor hierdie saak sal indien.

„Die Sinode besluit om predikante wat lede van parlement word te versoek afstand te doen van hulle titel as Ds. wanneer hulle as sulks optree, b.v. op politieke vergaderinge en parlement.”

Punt 8—Klag van die heer Schumann—

J. H. L. Schumann,
Klagbrief.

Die aanbeveling van die Kommissie word aangeneem, op voorstel van Ds. E. G. Malherbe en die Actuarius.

Punt 9—Versoek van die heer J. A. Jooste—

J. A. Jooste,
versoek.

Op voorstel van Di. E. Dommisse en J. H. Hugo word die advies van die Kommissie aangeneem.

Punt 10—Versoek van die heer J. Higgo—

J. Higgo, versoek.

Aan die bespreking hiervan neem deel Di. H. J. Pienaar, P. B. Ackermann, P. J. Perold, D. P. v. Huyssteen, C. F. Leygonie, E. G. Malherbe, A. F. Louw, Oud. F. S. Malan, Ds. D. F. van der Merwe.

Di. D. P. v. Huyssteen en D. J. Malan stel voor die aanname van die aanbeveling van die Kommissie.

Dit word afgestem.

Punt 11—Versoek van die heer N. C. Goosen—

N. C. Goosen,
versoek.

Op voorstel van Di. C. F. Leygonie en J. A. v. Z. le Roux word die aanbeveling van die Kommissie goedgekeur.

Punt 12—Status van predikant aan Eerw. Leonard—

Eerw. Leonard.

Aan die bespreking neem deel Dr. M. J. v. d. Westhuizen, Di. K. W. le Roux, C. F. Leygonie, C. W. Alheit, W. J. Naude, J. N. Geldenhuys, P. J. B. Shaw, A. F. Louw, J. A. Pienaar, F. J. W. Koch.

Die volgende voorstel, afkomstig van Di. K. W. le Roux, en F. J. W. Koch kom op die tafel:

„Hierdie H.E. Vergadering besluit om as blyk van dankbare erkenning en waardering van die dienste van Eerw. E. J. Leonard, die versoek van die kerkraad en gemeente van Gibeon toe te staan, naamlik om aan Eerw. E. J. Leonard die status van predikant toe te ken.”

As Amendement stel Di. A. F. Louw en J. C. Lamprecht voor:

„Aan die versoek van die kerkraad van Gibeon word nie voldoen nie, maar met dispensasie van die betrokke artiekels word die reg gegee aan Eerw. E. J. Leonard om al die werksamhede van 'n predikant te doen.”

Die voorstel word aangeneem.

Eerw. Leonard word deur die Moderator geluk gewens, en hy spreek sy dank teenoor die vergadering uit.

Punt 13—Versoek van die A.S.K. re Kandidaat Holzapfel—

Versoek re Kan-didaat Holzapfel.

Ds. P. J. Retief en Dr. E. Greyling stel voor die aanname van die tweede alternatief (Aanbeveling (b)) van die Regskommissie.

Aan die bespreking neem deel die Actuarius, Di. E. G. Malherbe, P. J. Retief.

Die voorstel word aangeneem.

Aan die Kommissie word by monde van die Moderator die dank van die vergadering toegebring.

Prof. du Plessis,
Herroeping van
straf.

Voor die Vergadering kom *Punt 44 van die Rapport van die Sinodale Kommissie* (pag. 26).

Die Moderator versoek die Assessor om die voorsitterstoel in te neem. Hy lig toe Punt 44 van die Rapport van die Sinodale Kommissie, en stel daarna voor:

„Na aanleiding van Punt 44 in die Verslag van die Alg. Sinodale Kommissie (sien Skema van Werksaamhede, pag. 26), besluit hierdie H.E. Vergadering as volg:

Die Sinode berus in die Uitspraak van die Hooggereghof, herroep die straf in 1930 op Prof. J. du Plessis toegepas, en benoem voorts 'n Kommissie om met genoemde professor die kwessie van 'Verdere reëlings' tussen hom en die Sinode te bespreek, en hierdie Vergadering eersdaags met advies te dien. Genoemde Kommissie te bestaan uit sewe lede deur die Moderatuur benoem.”

Dit word gesekondeer deur Ds. P. G. J. Meiring, en deur die vergadering unaniem aangeneem.

Deputasies.

Om 12.30 maak die volgende deputasies hulle opwagting in die vergadering:

Die Aartsbiskop Phelps, en die Aartsdeken van Kaapstad namens die Anglikaanse Kerk, Rev. Cochran namens die Presbiteriaanse Kerk, en Rev. Garratt namens die Evangelical Church Council en die Matigheidsbond, om die groete van die respektiewe liggeme oor te bring.

Hulle word vergesel deur 'n aantal here en dames.

Die deputasies ontvang by monde van die Actuarius die hartlike dank en seënwense van die Vergadering.

Die Vergadering sing hulle toe Ps. 134:3.

Hierna is dit tyd om te verdaag.

Kindersending-
huis uitnodiging.

Ds. P. J. v. d. Merwe nooi, namens die Bestuur van die Kindersendinghuis die Sinode uit tot die genieting van 'n koppie tee by geleentheid van die viering van sy 50-jarige bestaan, by daardie Inrigting eersk. Dinsdag, 1 Nov. om 4.30.

Om hieraan te kan voldoen besluit die vergadering om Dinsdagnamiddag om 2-uur met sy werksaamhede te begin.

Na die pauze stel die Moderator die

Volkshospitaal,
Rapport.

RAPPORT VAN DIE VOLKSHOSPITAALKOMMISSIE

(pag. 66) aan die orde.

Die Rapport word paragraafswyse behandel.

Paragraaf 1.

Aan die bespreking van die finansies van die hospitaal neem deel Oudd. P. D. du Toit, J. J. H. de Villiers, J. J. de V. Swart, J. J. Pretorius, Di. P. J. v. d. Merwe, P. J. du Plessis, R. D. McDonald, F. X. Roome, D. F. v. d. Merwe,

P. B. Ackermann, die Actuarius, Ds. E. G. Malherbe, Oud. D. Hugo, Di. G. J. Barnardt, en P. G. J. Meiring.

Ds. D. F. v. d. Merwe en Oud. W. F. v. Wyk stel voor:

„Die Sinode dring by die Volkshospitaalkommissie aan om enige beddens sodra moontlik teen verminderde betaling of gratis aan pasiënte oop te stel.”

Op voorstel van Di. E. G. Malherbe en P. G. J. Meiring word die eerste paragraaf aangeneem, en die voorstel afgestem.

Aanbeveling (a).

Op voorstel van Di. G. J. du Plessis en die Actuarius word aanbeveling (a) aangeneem.

Aanbeveling (b).

Dr. D. R. Snyman stel voor met Ds. D. P. v. Huyssteen:

„Dat aanbeveling (b) in die Rapport van die Verslag oor die Volkshospitaal verwys word na die Fondse-kommissie vir oorweging en rapport.”

As Amendement stel Di. F. S. Malan en P. J. v. d. Merwe voor:

„Aanbeveling (b) in die Verslag van die Volkshospitaalkommissie word nie aangeneem nie.”

Die Amendement word besluit van die Vergadering.

Aanbeveling (c) word goedgekeur.

Ook word die volgende voorstel deur Di. E. Domisse en G. J. du Plessis ingedien, en deur die Vergadering aangeneem:

„Die H.E. Sinode gee sy voldoening te kenne oor die manier waarop die Volkshospitaal gedryf word, en die goeie behandeling wat daar ontvang word; en maak tewens 'n beroep op ons kerklike publiek om ondersteuning, en wens die onderneming Gods seën toe.”

Vervolgens is aan die orde die

RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE VAN HET EKSAMEN VAN KANDIDATEN
TOT DEN H. DIENST (pag. 77).

Kandidaats-
eksamen Rapport.

Die Rapport word met dank aangeneem.

Daarna is aan die orde die

RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE VIR DIE ADMISSIE-EKSAMEN (pag. 77).

Admissie-Eksamens
Kweekskool.

Punte 1, 2, 3, 4 word aangeneem.

Punt 5. Hier word die volgende voorstel van Di. D. S. B. Joubert en J. H. Hugo:

„Die vergadering besluit om die veranderinge hier aangegee aan te neem,” goedgekeur.

Punt 6. Aan die bespreking neem deel Di. D. S. B. Joubert, A. M. McGregor, Oud. Prof. D. Lategan, Ds. W. J. Naudé, die Actuarius, Ds. G. J. du Plessis, en Dr. D. R. Snyman.

Voor die Vergadering kom twee voorstelle:

(a) Van Dr. D. R. Snyman en die Scriba:

Kweekskool
Provisionele
toelating.

„Die Sinode besluit om geen verlof te gee tot provisionele toelating tot die Kweekskool nie.”

(b) Van Oud. Prof. D. Lategan en Dr. E. Greyling:

„Die H.E. Vergadering besluit dat 'n student wat in één vak druiп by die Admissie-Eksamens provisioneel sal toegelaat word tot die Kweekskool mits hy binne ses maande sy eksamen in die vak afskryf en passeer.”

Die eerste voorstel (a) word deur die Vergadering goedgekeur.

Die vergadering behandel nou die

Sendinginstituut.
Toelatings-
eksamen.

RAPPORT VAN DIE TOELATINGSEKSAMEN TOT DIE SENDINGINSTITUUT
(pag. 78).

Aanbeveling 1.

Hierdie aanbeveling word deur Ds. D. F. v. d. Merwe toegelig, maar die vergadering neem geen besluit hieroor nie.

Aanbeveling 2.

Dit staan oor tot by die behandeling van die Rapport van die Kommissie van Revisie.

Die Rapport word met dank aangeneem.

Aan die orde is nou die

Sendelings End-
eksamen.

RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE VIR DIE AFNEEM VAN DIE SENDELINGS-
(END)EKSAMEN (pag. 129).

Punte 1, 2, 3 word aangeneem.

Punt 4. Wat hier gevra word, word gelaat in die hande van die betrokke Kommissie op voorstel van die Actuaris en Ds. G. J. du Plessis.

Die Rapport word met dank aangeneem.

Kleurling Leraars,
Toelating.

DIE RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE VAN TOELATING VIR KLEURLING-
LERAARS (pag. 122),

word met dank aangeneem.

Ds. J. H. v.
Rooyen.

'n Telegram word gelees dat Ds. J. H. van Rooyen van Venterstad beter is, dog nog swak.

Vandag was afwesig Ds. A. F. Marais, en Oudd. J. P. M. Stofberg en S. J. Hendriksz.

Geresumeer en geteken op Maandag, 31 Oktober 1932.

G. J. HUGO, Moderator.

J. RABIE, Assessor.

J. P. VAN HEERDEN, Actuaris.

A. J. VAN WYK, Scriba.

AGSTE SITTING.

Maandag, 31 Oktober 1932.

Die Moderator laat sing Ps. 84: 3, en lees uit Gods Woord Ps. 84: 6—9. Daarna word 10 minute gewy aan gebed.

Die Handelinge van die Sewende Sitting word geresumeer, en na die goedkeuring van die vergadering, deur die Moderatuur geteken.

Die Assessor word gevra om die groete van die Sinode oor te bring na die Konferensie van die Vr. Sendingbond in hierdie week. (Sien Notule van die Vyfde Sitting.)

Dr. D. R. Snyman, Predikant van Stellenbosch, rig 'n uitnodiging aan die lede van die Sinode om op Saterdag die 12de November die gaste te wees van die gemeente Stellenbosch by geleentheid van die sluitingsrede van die Teologiese Kweekskool.

Die volgende persone word benoem as Kommissie om Prof. J. du Plessis te ontmoet:—

Die Actuarus, die Moderator, Prof. A. Moorrees, Ds. J. F. Botha, Ds. P. G. J. Meiring, Ds. M. Smuts, Oud. F. S. Malan.

In behandeling kom nou die

VERSLAG VAN DIE SAAKGELASTIGDE (pag. 90).

V.S. Bond, groete.

Kweekskool,
sluiting uit-
nodiging.

Prof. J. du Plessis.

Dit word puntsgewyse behandel.

Die Inleiding met punte 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8 word aangeneem.

Punt 9.—Hugenote Gedenkteken—

Die Actuarus gee kennis van die volgende voorstel:—

Na 1934 worde de Sinodale heffing die nu op 9d. per lidmaat staat, verminderd tot 6d. per lidmaat, waarvan $4\frac{1}{2}$ d. sal gaan ten voordeele van het Synodale Fonds, en 1 $\frac{1}{2}$ d. tot delging van de schuld nog rustende op 't Volkshospitaal.

Punte 9, 11, 13, 14, 15, 17 en 20 word almal vir kennisgewing aangeneem.

In verband met die aanmerking van die Saakgelastigde aangaande *Sinodale Kollektes* op pagina 105, word deur Di. A. F. Louw en E. Dommissie as volg voorgestel:—

„Met die oog op die versuim van Kerkrade om te voldoen aan Art. 19, 14 word die Saakgelastigde vriendelik gevra eens in die kwartaal in die offisiële Kerkorgaan te publiseer die name van die gemeentes wat agterstallig is met die Sinodale kollektes, waarvoor die tyd vasgestel is en dan ook iedere jaar teen die einde van Mei alle gemeentes, wat nog agterstallig is met die Sinodale kollektes.”

Aan die bespreking neem deel Di. A. F. Louw, D. S. B. Joubert, M. Smuts, Oud. O. M. Smit, en die Actuarus.

Die voorstel word met oorgrote meerderheid verworp.

Die Vergadering gee die aandag aan die

ACTUARIELE RAPPORT OOR DIE PRED. WED. FONDS (pag. 107),

en ook aan die

ACTUARIELE RAPPORT VAN DIE PREDIKANTE-PENSIOENFONDS (pag. 109).

Die Rapporte word albei met dank aangeneem.

Saakgelastigde,
Verslag.

Hugenote
Gedenkteken.

Sinodale kollektes,
agterstallige.

Pred. Wed. Fonds.
Actuariële
Rapport.

Pred.-Pensioen-
fonds, Actuariële
Rapport.

Rapport in
Engels.

Met die oog op die feit dat gemelde Rapport in Engels opgestel en voor die Vergadering gebring is, word die volgende voorstel deur Di. L. J. Fourie en J. F. Mentz ingedien, en deur die Vergadering aangeneem:—

„Die HoogEerw. Vergadering besluit dat alle verslae wat in die toekoms die Sinode voorgele word, in Afrikaans sal verskyn.”

Voor die Vergadering is die

Kommissie van
Toesig, Verslag.

VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VAN TOESIG EN KONTROLE (pag. 106).

Punte 1, 2, 3, word aangeneem.

Argivaris.

Punt 4, bly oorstaan.

Pred. Pensioen-
fonds, Aansoek
Transvaalse Kerk.

Punte 5, 6, 7, 8, 9, word aangeneem.

G. D. Conradie,
D. J. Malan,
Legaat en gift.

Punt 10, bly oorstaan.

Punte 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 en 19, word na inligting deur die Saak-
gelastigde almal vir kennisgewing aangeneem.

Punt 5.—In verband met wat vermeld word onder Punt 5, word die volgende voorstel van Di. J. A. v. Z. le Roux en C. H. Stulting deur die Vergadering aan-
geneem:—

„Die dankbare erkenning van die H.E. Sinode word gebring aan die famielie-
betrokkinge van wyle Mnr. G. D. Conradie vir legate wat hy aan die Hulpbe-
hoewende Jongelingefonds en Hulpbehoewende Studente aan die Sending-Instituut
bemaak het; ook aan Mnr. D. J. Malan vir sy gif aan die Hulpbehoewende
Gemeentes-Fonds gegee.”

Die Actuaris stel hierna met Ds. G. F. C. v. Lingen voor:—

Saakgelastigde,
waardering van
dienste.

„De Synode wil hiermede te kennen geven hare hooge waardeering van de kostelike diensten van den Zaakgelastigde. Zij betuigt hem en ook zijn assistent haren innigen dank, en bidt hem Gods zegen toe op zijn veelvuldigen en veelzijdigen arbeid in belang van onze Kerk.”

Deur op te staan betuig die vergadering unaniem sy ingenomenheid met die voorstel.

Die Saakgelastigde dank die Vergadering op gepaste wyse.

Vervolgens is aan die orde die

RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE VIR PSALM- EN GESANGWYSIES (pag. 129).

Psalm- en
Gesangwysies,
Rapport.

Dit word puntsgewyse behandel.

Punte 1 tot 18 word vir kennisgewing aangeneem.

Aan die bespreking van *Punt 9* neem deel Di. H. J. Pienaar, J. F. Mentz, A. H. Naude, J. F. Botha, J. P. Wolhuter, P. G. J. Meiring, D. S. B. Joubert, G. J. du Plessis, P. B. Ackermann, E. G. Malherbe, J. N. Geldenhuys, Dr. M. J. van der Westhuizen.

Di. P. G. J. Meiring en P. B. Ackermann stel hierna voor: —

„Die Vergadering stel 'n kommissie aan om die saak genoem onder punt 9 in oorleg met die Wysieskommissie en die Publikasiekommisie van die S.A.B.V. te oorweeg en die Vergadering met advies te dien.”

Dit word goedgekeur en die volgende kommissie benoem:—

Ds. P. G. J. Meiring, Oud. Prof. Botha en Dr. M. J. van der Westhuizen.

Die Rapport word met dank aangeneem.

Voor die aandag van die Vergadering is die

**VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VIR DIE ARBEID ONDER DIE
KOLLEGE- EN UNIVERSITEITSTUDENTE (pag. 78).**

Arbeid onder
Studente, Verslag.

Punte 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, word vir kennisgewing aangeneem.

Aan die bespreking van die Verslag (punt 7) neem deel Dr. M. J. van der Westhuizen, Ds. F. S. Malan, Drs. D. R. Snyman en A. J. v. d. Merwe, Di. N. F. P. Burger, A. F. Louw.

Punt 8 (c)—

Ds. T. J. Kotze.

Ds. T. J. Kotze, arbeider onder die Studente, kry geleentheid om die Vergadering toe te spreek.

Voor die pauze kry Ds. P. G. J. Meiring geleentheid om aan te kondig 'n groot vergadering, georganiseer deur die burgemeester eerskomende Maandag-aand in die Stadsaal met die oog op wêreldvrede. Die oorgrote meerderheid van die Vergadering gee hulle gewilligheid te kenne om die byeenkoms by te woon.

Wêreldvrede.

Punt 8 (a) — 'n Tweede arbeider —

Studente
Tweede Arbeider.

Op die tafel kom die volgende voorstelle:—

(a) Van Ds. F. X. Roome en Oud. F. S. Malan:—

„Die Vergadering gaan daar toe oor om 'n tweede arbeider onder die studente te benoem, en dat dit 'n dame sal wees met die oog op die groot persentasie vroue-studente in die Universiteit en Kolleges.”

(b) As Amendement, van Di. F. S. Malan en P. J. v. d. Merwe:—

„Die Sinode keur Aanbeveling 8 (a) van die Rapport van die Kommissie vir die Arbeid onder die Kollege- en Universiteitstudente goed, met die verstande dat die tweede arbeider ook 'n predikant van ons Kerk sal wees.”

Aan die bespreking neem deel: Di. F. X. Roome, B. J. Kloppers, F. S. Malan, C. V. Nel, J. C. du Plessis, P. B. Ackermann, Oud. Prof. M. C. Botha, Ds. P. W. A. de Klerk, Dr. M. J. v. d. Westhuizen, Di. C. F. Leygonie, D. P. v. Huyssteen, Oud. G. S. Schwartz, die Actuarius, Ds. J. S. Murray.

Op die reëling van die Moderator en met toestemming van die voorstellers besluit die vergadering:—

- (a) Dat 'n tweede arbeider sal aangestel word mits die fondse dit regverdig;
- (b) Dat die tweede arbeider 'n predikant sal wees.

Punt 8 (b) — Sinodale Kollekte —

Arbeid onder
Studente, Sino-
dale Kollekte.

Ds. F. S. Malan en Oud. J. J. H. de Villiers stel hierby voor:—

„Die Sinode keur die Aanbeveling 8 (b) Rapport van die Kommissie vir die Arbeid onder Kollege- en Universiteitstudente goed.”

Aan die bespreking neem deel Di. F. S. Malan, M. Smuts, P. G. J. Meiring, P. J. Stroebel, J. C. G. Kotze.

As Amendement stel Ds. J. C. G. Kotze en Oud. W. J. v. Wyk voor:—

„Die H.E. Sinode neem Aanbeveling 8 (b) nie aan nie.”

Die Amendement dra die goedkeuring van die vergadering weg.

Kerklike Argief.

Dr. D. R. Snyman en Oud. Prof. D. Lategan dien die volgende voorstel in, wat dadelik aangeneem word, t.w.:—

„Die Sinode spreek die wenslikheid uit dat, met die oog op meerder volledigheid en die bewaring van kosbare informasie vir die kerklike argief, daar in die toekoms ook 'n afsonderlike rapport deur die arbeider of arbeiders onder Kollege- en Universiteitstudente, sal opgetrek word en gevoeg word as 'n bylae by die rapport van die betrokke kommissie, vir voorlegging aan die Sinodale Vergaderings.”

Die Rapport word met dank aangeneem, en ook word by monde van die Moderator 'n woord van waardering gerig aan Ds. T. J. Kotzé van sy werk.

Aan die orde is nou die

Opvoedingskommissie, Rapport.

RAPPORT VAN DIE SINODALE OPVOEDINGSKOMMISSIE (pag. 79).

Punte 1, 2 en 3 word vir kennisgewing aangeneem.

Punte 4 en 5 bly oorstaan tot later.

Punte 6, 7, 8 word vir kennisgewing aangeneem.

Punt 9.—Aanbeveling (1) (pag. 81).

In verband met die toekenning deur die Carnegie Korporasie stel Oud. F. S. Malan met Ds. F. X. Roome voor:—

„Die Sinode neem die eerste aanbeveling aan en dra dit aan die Scriba Synodi op om die besluit aan die Carnegie Korporasie mee te deel.”

Die voorstel word aangeneem.

Koshuise.

Aanbevelings (2) en (3) bly oorstaan.

Studiekursusse.

Aanbeveling 4.—Studiekursusse —

Di. E. Dommisie en P. J. Perold stel by hierdie punt voor:—

„Die H.E. Sinode neem Aanbeveling (4) aan, soos dit voorkom in die verslag van die Opvoedingskommissie.”

Die voorstel word aangeneem.

Bestryding van werkloosheid.

Punt 5 bly oorstaan.

Die Vergadering behandel nou die

RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE VIR ARBEID ONDER DIE JEUG (pag. 81).

Arbeid onder Jeug, Rapport.
Jeugkonferensie.

Punt 1 word aangeneem.

Sondagskool-verenigings.

Punt 2 (a) (Sondagskool).—Hierdie punt val weg.

Punt 2 (b), (c), (d), (e), (f) en Punt 3 word vir kennisgewing aangeneem.

Aan die orde is die

Spesiale Evangelieprediking,
Rapport.

RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE VIR SPESIALE EVANGELIEPREDIKING
(pag. 83).

Die Aanbeveling bly oorstaan tot mōre.

Prins-Albert,
deelneming.

Op voorstel van Oud. P. G. Hugo en Ds. J. A. Pienaar neem die Vergadering die volgende besluit:—

„Hierdie H.E. Vergadering het met innige leedwese verneem van die ontsettende ramp waardeur die dorp en distrik van Prins Albert onlangs getref is, en wens haar innige meegevoel met die geteisterdes uit te spreek, met die bede dat God, onse Heer, mag ondersteun en bemoedig.”

Dit word besluit om die portret van die Sinode te laat neem om half-vyfuur eerskomende Donderdagnamiddag. Die namiddagsitting sal die dag begin om 2-uur.

Portret van Sinode.

Afwesig was Dr. E. Greyling met verlof, Oud. G. J. Euvrard weens krankheid, en Oud. D. Gerryts.

Ds. J. A. Pienaar doen op versoek die slotgebed.

Geresumeer en geteken op Dinsdag, 1 November 1932.

G. J. HUGO, Moderator.
J. RABIE, Assessor.
J. P. VAN HEERDEN, Actuaris.
A. J. VAN WYK, Scriba.

NEËNDE SITTING.

Dinsdag, 1 November 1932.

Die Moderator laat sing Ges. 72: 4, en lees Lukas 10: 36, 37. Volgens besluit wy die Vergadering 10 minute aan gemeenskaplik gebed.

Die Handelinge van die Agste Sitting word geresumeer, goedgekeur, en deur die Moderatuur geteken.

Die Moderator heet welkom in die Vergadering die heer P. J. Cillie, Voor-
sitter van die Arbeidskoloniekommisie, en die heer J. W. Louw, Superintendent
van die Arbeidskolonie, Kakamas.

P. J. Cillie,
J. W. Louw.

Eerste is aan die orde die

RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ARBEIDSKOLONIE, KAKAMAS.

Dit word paragraafswyse behandel.

Administrasie (pag. 68) —

Die volgende voorstel van Di. J. P. Burger en D. C. de Villiers word unaniem aangeneem:—

„Die Vergadering neem kennis met groot ingenomenheid, en ook dankbaarheid van die geseënde invloed wat die Superintendent uitgeoefen het op die koloniste, deur 'n atmosfeer van tevredenheid te skep, en hulle welvaart sy groot doel te maak; voorts word hom God se seeën toegewens op sy belangrike werk.”

J. W. Louw,
woord van dank.

Winkelamptenare (pag. 69) —

Winkelamptenare.

In verband met hierdie punt stel Ds. F. X. Roome met Dr. A. J. v. d. Merwe voor:—

„Die dienste van Mn. W. F. v. d. Riet, Algemene Bestuurder van die winkels op Kakamas, word deur die Sinode hoog op prys gestel veral met die oog op

W. F. v. d. Riet,
waardering.

- (a) die bekwame wyse waarop hy alles met soveel tak en stiptheid bestier;
- (b) die persoonlike opofferings in belang van die beste marke vir die produkte van die Koloniste te verseker; en
- (c) die opvoedkundige en tegniese hulp aan die winkelamptenare verleen.”

Dit word unaniem aangeneem.

Winst.

Winst (pag. 69) —

Aan die bespreking van hierdie punt neem deel: Di. J. A. v. Z. le Roux, G. J. Barnardt, J. A. Hurter, M. Smuts, J. C. du Plessis, Oud. J. J. H. Vlok, Di. P. J. v. d. Merwe, J. H. Hugo, D. du P. Steyn, J. N. Geldenhuys en Oud. P. D. du Toit.

Regering,
waardering.*Aanbeveling 1* (pag. 70) —

Ds. J. A. Hurter en Dr. S. H. Rossouw stel voor die aanname van hierdie Aanbeveling.

- Dit word deur die Vergadering goedgekeur.

Kerk en Staat,
samewerking.*Aanbeveling 2* (pag. 71) —

Op voorstel van Di. D. P. van Huyssteen en C. H. Stulting word hierdie Aanbeveling ook goedgekeur.

Nedersettings op
George.*Die Nedersettings op George.*

Deur Ds. M. Smuts word 'n rapport oor die bevindings van die Arbeidskolonie aangaande die Kerklike Nedersettings te George gelees.

Aan die bespreking neem deel: Ds. J. A. Hurter, Oud. M. C. Stander, Di. P. L. Louw, J. N. Geldenhuys, Oud. J. J. H. de Villiers, Di. H. J. Pienaar, P. B. Ackermann, P. W. A. de Klerk, D. P. van Huyssteen, J. H. Hugo, Oud. G. C. J. van Rensburg, Ds. F. S. Malan, Oud. F. S. Malan, Ds. C. V. Nel.

Ds. P. L. Louw stel hier voor:—

„Die Sinode berus in die besluit van die Sinodale Kommissie insake die oorname van Arbeidskolonie te George.”

Dit word gesekondeer deur Ds. J. P. Burger.

As Amendement stel Ds. J. C. Kotze met Oud. W. J. v. Wyk voor:—

„Die H.E. Sinode beskouende die handeling van die Sinodale Kommissie slegs nog as ondersoek, besluit op voorstel van die Ondersoekingskommissie om die Nedersetting nie oor te neem nie.”

Die Amendement word aangeneem.

Ds. J. M. Hofmeyr versoek aantekening dat hy in die minderheid gestem het.

In naam van die Vergadering bring die Moderator sy opregte dank toe aan die Kommissie vir hul selfopofferende werk.

Die Rapport word met dank aangeneem.

Die Vergadering gaan nou oor tot die behandeling van die

RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE VIR DIE ALGEMENE ARMESORG (pag. 59).

Alg. Armesorg,
Rapport.
Hulpbehoewende
Gemeentes

A. *Hulpbehoewende Gemeentes.*

Oor wat hier en later in die Rapport vermeld word gee die Sekretaris, Ds. A. D. Luckhoff, inligting.

Deur Ds. C. W. Alheit en Oud. H. G. Greeff word die volgende voorstel ingedien:—

„Die H.E. Vergadering besluit om die £530 wat byeengebring is vir die Kerkgebou op Panda en wat egter nou nie meer daar nodig is nie, in die hande van die Algemene Armsorgkommissie te laat, om daarmee na goedvinding te handel.”

Dit word besluit van die Vergadering.

C. *Nedersettings* (pag. 61).

Nedersettings.

Punte 1, 2, 3, 4, 5 word vir kennisgewing aangeneem.

D. *Delwerye* (pag. 61). Dit word vir kennisgewing aangeneem.

Delwerye.

E. *Die Afrikaners in Argentinië* (pag. 61).

Argentinië repatriasie.

In verband met hierdie saak doen Di. D. P. v. Huyssteen en F. S. Malan die volgende voorstel:—

„Die Sinode verwys die saak van die Repatriasiebeweging uit Argentinië na 'n Kommissie wat staande die Vergadering rapport sal uitbring.”

Dit word deur die Vergadering aangeneem.

F. *Noodleniging en Aanteelveeskema*, en

Noodleniging.

G. *Staat en Kerk: beter samewerking* word vir kennisgewing aangeneem.

Kerk en Staat, samewerking.

H. *Onderwys en Opoeding*.

Onderwys.

(1) word vir kennisgewing aangeneem.

(2) *Koshuise, ens.*—

Koshuise.

Op die tafel kom die volgende voorstel van Di. J. R. Albertyn en G. J. du Plessis:—

„Die Sinode spreek sy besorgdheid uit oor die toekoms van die Koshuise vir behoeftige kinders. Die Kerk beskou die Koshuis-stelsel as 'n gevolg van onderlinge ooreenkoms tussen die Staat en die Kerk in 1917 getref. Deur die wysiginge in die oorspronklike Ordonnansie in 1930 aangebring en die verdere tydelike inkorting van toelae in 1932, wil dit voorkom asof die Provinciale Administrasie te enige tyd die mag het om die subsiedie-klausules van die Ordonnansie te wysig en om die bedrag van die toelae te verminder.”

„Die onsekerheid en onrus by die Kerk gevvolglik verwek, is nadelig vir die goeie saak van die Onderwys en dit is noodsaaklik dat die Kerk sal weet waar hy vandag staan ten opsigte van die koshuis-stelsel.”

Die voorstel word goedgekeur.

Ook word die volgende voorstel van Dr. A. J. v. d. Merwe en Ds. E. Dommissie ingedien:—

„Die Sinode betuig sy dankbaarheid aan die Administrateur vir die aanstelling van Mn. D. de Villiers as Kommissaris vir die koshuise; dit is egter 'n saak van grote teleurstelling dat aan die ernstige wens van die Sinode, dat 'n kerklike Inspekteur van Koshuise aangestel sal word, nog nie voldoen is nie; selfs nadat die Kerk hom bereid verklaar het om 'n deel van die koste daarvan verbonde, te dra.”

„Die Sinode is nog oortuig dat sodanige benoeming nodig is om die volle samewerking tussen die Kerk en die Provinciale Administrasie te verseker.

„Die Vergadering besluit om 'n deputasie na die Administrateur af te vaardig om hierdie besluit onder sy aandag te bring, en ook om die kwessie van die £12 toelae aan behoeftige leerlinge met hom te bespreek.”

Dit word nie aangeneem nie.

Weeshuise.

(3) *Kerklike Weeshuise, ens.—*

In verband met hierdie punt stel Di. J. F. Mentz en J. C. Lamprecht voor:—

„Die Sinode versoek SyEd. die Minister van Opvoeding baie beleefdlik om toe te sien dat in die uitplaatsing van kinders behorende aan die N.G. Kerk, nie een in 'n Roomse inrigting geplaas sal word nie.”

Dit word aangeneem.

Moffat-Instituut.

(4) *Die Moffat-Instituut* (pag. 64).

Dit word vir kennisgewing aangeneem.

Fondse.

J. *Fondse* (pag. 64).

(a), (b) en (c) word vir kennisgewing aangeneem.

K. Is reeds afgehandel.

Kerklike Statistieke.

Aanbevelings (pag. 65).

(1) Ds. J. R. Albertyn stel voor die aanname van Aanbeveling 1.

Dit word gesekondeer deur Ds. C. W. Alheit en deur die Vergadering aangeneem.

Hulpbeh. Gemeentefonds.

(2) Hierdie Punt bly oorstaan.

(3) Dit word aangeneem en sal in die Herderlike Brief genoem word.

Lekearbeiders.

(4) Is reeds afgehandel.

Diakonie.

(5) Omdat hierdie saak onder behandeling is by die Raad der Kerken word dit vereers daar gelaat.

Opleiding in Sosiologie, ens.

(6) Kom later voor onder Bp. 81.

(7) Op voorstel van Di. C. W. Alheit en G. E. Rudman word hierdie aanbeveling aangeneem, na 'n woord van toelighting deur die Sekretaris.

Ook word die volgende voorstel van Di. E. Dommissie en J. R. Albertyn deur die Vergadering goedgekeur:—

„By Aanbeveling 7 van die verslag van die Algemene Armesorgkommissie word bygevoeg na 'Arbeidskolonies,' die volgende woorde: 'en Opvoeding'.”

(8) en (10) Hierdie aanbevelings behels wetsveranderings en bly oorstaan tot later.

(9) Word teruggetrek.

(11) Hierdie aanbeveling kom voor in die Verslag van die Kommissie oor die Fondse.

Die Rapport van die Kommissie word met dank aangeneem.

Aan die orde kom nou *Beskrywingspunt* 36 (pag. 7).

Bp. 36,
Registrasie van
Eiedomme.

Hierdie Bp. word deur Ds. C. W. Alheit namens die Alg. Armesorgkommissie toegelig, en dit word verwys na die Kerkekantoorkommissie met volmag om te handel.

Beskrywingspunte 37 (pag. 7) en 38 (pag. 7) word albei verwys na die Alg. Armesorgkommissie.

Bpp. 37 en 38,
Koshuise,
Dwangarbeid.

Die Vergadering dra op aan die Saakgelastigde om elektriese waaiers aan te bring in die Sinodale Saal.

Waaiers in Saal.

As lede van die *Repatriasiekommisie* word benoem: Di. D. P. van Huyssteen, J. A. Hurter, C. W. Alheit en Oudd. P. J. G. Visser en P. D. du Toit.

Argentinië,
repatriasie.

Oud. F. S. Malan en Ds. F. S. Malan gee kennis dat hulle later aanvraag sal doen om revisie van die besluit aangaande die oorname van die Nedersettings by George.

Afwezig was Oud. G. J. Euvrard weens krankheid en Oud. S. F. Malan.

Ds. J. H. Hugo doen die slotgebed.

Hierna verdaag die Vergadering tot half-ag.

In die aand om half-ag kom die Vergadering byeen vir die *Broederlike Onderhoud* in verband met die *Algemene Armesorg*.

Broederlik
Onderhoud.

Die Voorsitter laat sing Psalm 146 verse 5 en 6, lees Psalm 146: 5 — 10, en gaan in 'n kort gebed voor. Die onderwerp vir bespreking is *Probleme van die Armesorg*.

Armsorg
Probleme.

Oor die eerste deel, nl. *die Trek na die Stede* spreek Ds. D. P. van Huyssteen. Hy spreek oor die toenemende getalle, die redes vir die trek, en die gevolge.

Vervolgens spreek Ds. J. F. Mentz oor *Bedelary*. Hy maak duidelik verskilende soorte bedelaars en gee aan die hand hoe dié behandel moet word.

Op hom volg Ds. A. D. Luckhoff wat eers landskaarte van die Nedersettings langs Grootrivier verduidelik, dan op die daaruit ontstane *Abnormale Toestande* wys, en uiteindelik aantoon hoe ons mense aldaar op die geestelike bearbeiding van ons Kerk reageer.

In die daaropvolgende bespreking word vrae gedaan deur Di. S. F. Feneheyse, G. de C. Murray, P. B. Ackermann, C. H. Kruger, P. J. v. d. Merwe, J. P. Kriel, terwyl inligting gegee word deur Ds. A. D. Luckhoff en Mn. P. J. Cillie. Verder neem aan die bespreking deel: Dr. J. J. Muller, Di. F. H. Badenhorst, J. P. van Huyssteen, Oud. M. P. Z. van Huyssteen, Ds. J. A. Kotze, Oud. W. J. S. Marais en Ds. F. J. Liebenberg.

Nadat die Voorsitter Ges. 72 vers 1 laat sing het, vra hy Ds. P. M. van Heerden om die slotgebed te doen.

Geresumeer en geteken op Woensdag, 2 November 1932.

G. J. HUGO, Moderator.

J. RABIE, Assessor.

J. P. VAN HEERDEN, Actuaris.

A. J. VAN WYK, Scriba.

TIENDE SITTING.

Woensdag, 2 November 1932.

Nadat die Moderator Ps. 116: 1 laat sing en Ps. 116: 1, 2 gelees het, gee hy geleentheid vir die 10 minute van gemeenskaplike gebed, waaraan verskeie lede deelneem.

Die Handelinge van die Neënde Sitting word na goedkeuring deur die Modelatuur geteken.

Die Rapport van die Opvoedingskommissie is reeds afgehandel, en word nou met dank aangeneem.

Spesiale Evangelieprediking,
Twede Arbeider.

Voor die Vergadering kom nou die *Aanbeveling* aan die end van die *Rapport van die Kommissie vir Spesiale Evangelieprediking* (pag. 84).

In verband met hierdie saak stel Ds. D. S. B. Joubert met Ds. J. G. Olivier voor:—

„Die Vergadering gee verlof tot die aanstelling van 'n addisionele arbeider soos aanbevel deur die Kommissie vir Spesiale Evangelieprediking, mits die fondse van die betrokke Kommissie dit toelaat, en die geskikte persoon gevind kan word om die werk te doen. Voorts sal aan die te-worde-aangestelde arbeider pensioenregte toegeken word in dieselfde klas, waaronder die teenswoordige arbeider val.”

Aan die bespreking neem deel Dr. S. H. Rossouw, Di. J. A. v. Blerk, A. G. Driessen, J. F. Mentz, G. J. du Plessis, C. J. Steyn, S. F. Feneysey, Dr. M. J. v. d. Westhuizen en Ds. J. C. du Plessis.

As Amendement stel Ds. C. J. Steyn met Oud. G. S. Cloete voor:—

„Hoewel hierdie Sinode oortuig is dat 'n tweede arbeider vir Spesiale Evangelieprediking nodig is, is hy van gevole dat dit nou nie moontlik is nie, weens die sware tyd, waarin ons lewe.”

Die voorstel word besluit van die Vergadering.

Die Rapport van die Kommissie vir Spesiale Evangelieprediking word met dank aangeneem.

Die Vergadering neem nou in behandeling die

Fondse Kommissie
Eerste Rapport.

EERSTE RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE OOR DIE FONDSE.

U Kommissie het die eer die volgende verslag van die sake aan hom opgedra u voor te lê.

Die Fondse (sien bl. 90).—By noukeurig ondersoek van die boeke, verslae en kassa van die verskillende kerklike fondse onder administrasie van die Saak-gelastigde in die kerkkantoor blyk dit dat:

1. Elke ontvangs erken, in kwitansieboek genommer en bewaar word, volgens orde van uitbetaling. Vandaar gaan dit weer na die kassaboek.

2. Uitgawe van alle tjeks word behoorlik in kontraboek aangeteken, en die versameling van tjeks volgens orde van uitreiking gehou en sorgvuldig bewaar.

3. Van die kassa- en kontraboek gaan dit na die Ledgers.

4. Van die Ledgers weer na 'n boek waarin die verskillende fondse afsonderlik opgeteken staan.

5. Rente op uitstaande kapitaal word elke ses maande ingevorder. Elke skuldenaar word gereeld herinner aan sy verpligtings.

Saakgelastigde.
boeke.

6. Al die Sinodale kollekte word in 'n aparte boek opgeteken om te sien of elke gemeente sy verpligtings nagekom het.

7. Van al die verskillende fondse word 'n korte staat in 'n aparte boek aangegee.

8. In „Die Kerkbode“ word elke week verantwoording gedoen van al die inkomste.

Aanbeveling. Punt 6.—(a) U Kommissie beveel aan dat die Sinode sal aan- dring op die stipte nakoming van Art. 19 (14).

Sinodale kollek-
tes, Agterstallige.

(b) Verder vestig die Kommissie die aandag op Art. 255 (1)b en beveel aan dat die Saakgelastigde by die einde van die finansiële kerkjaar 'n lys van die agterstallige gemeentes in „Die Kerkbode“ sal publiseer (sien bl. 105, paragraaf Sinodale kollekte).

U Kommissie bied u hiermee die laaste verslag oor die boeke in die kerk- kantoor aan.

Dominion House,
141 Langmarkstraat,
Kaapstad,
24 Augustus 1932.

RAPPORT VAN OUDITEURE.

Ouditeursrapport.

Ons, die ondergetekende, het die eer te rapporteer:—

1. Dat ons die nasien van die boeke van die Weleerw. Saakgelastigde van die Ned. Ger. Kerk van Suid-Afrika, Kaapprovincie, vir die jaar wat op 30 Junie 1932 geëindig het, voltooi het.

2. Die Inkomste- en Uitgawekassaboeke het ons nagesien en met die ingediende bewyssukkies vergelyk. Die balans van die verskillende Fondse op 30 Junie 1932 in die grootboek stem ooreen met die van die Kassaboeck.

3. Die kapitaal van die Fondse bedra die som van £505,178 Os. 1d., wat as volg belê is:—

S.A. Assosiasie:

Verbande	£123,022 10 0
Unie-Regering-Effekte	13,000 0 0
Plaaseiendom	5,250 12 4
Lopende Rekening	8,726 17 8
Lopende Deposito	10,000 0 0
	£160,000 0 0
Santam, Vaste Deposito	11,000 0 0
Eksekuteurskamer, Lopende Deposito	20,000 0 0
Stadsraad, Kaapstad-Effekte	24,000 0 0
Unie-Regering-Effekte	81,100 0 0
Verbande Saakgelastigde	42,725 0 0
Kontant in Bank	28,615 10 4
Oortrokke Fondse:	
Arbeidskolonie	129,654 19 7
Binnelandse Sending	261 15 6
Buitelandse Sending	1,651 12 8
Hugenote-Gedenkteken	6,169 2 0
	137,737 9 9
	£505,178 0 1

Die sekuriteite wat in die hande van die WelEerw. Saakgelastigde is, en ook die by die S.A. Assosiasie, het ons nagesien.

4. Die volgende het kommentaar nodig:—

- (a) *Lening A.C.V.V.*, £2,593.—Hieromtrent het ons op vorige geleentheid rapporteer. Die saak is onveranderd.
- (b) *N.G. Kerk, Christiana*, £3,000.—Daar is slegs een verband vir die waarde van £1,250 in verband met hierdie skuld.
- (c) *A. van Wyk*.—Hierdie verbandskuldenaar is ongeveer twee jaar met sy rente agter.
- (d) *Lopende Deposito: Eksekuteurskamer*, £20,000; *S.A. Assosiasie*, £10,000.—Daar is geen ander sekuriteit vir hierdie bedrae nie as behalwe die gewone kwitansievorm. Ons wil slegs hier aanhaal dat in die geval van Santam het u gesedeerde verbande as verder sekuriteit vir die Vaste Deposito van £11,000.

Lening, A.C.V.V.

Christiana, skuld.

A. van Wyk, ag-
terstallige rente.

(e) Uit die getekende staat van die S.A. Assosiasie sou dit blyk dat rente tot die waarde van £509 11s. 9d. op 30 Junie 1932 nog agterstallig was.

(f) Die volgende twee verbande was nie aan ons voorgelê vir insage nie:

T. G. Smuts	£2,750
J. J. Viljoen	4,500

Die Sekretaris het ons belowe om ons van sertifikate te voorsien.

5. Eindelik moet ons meld dat die boeke soos gewoonlik seer huis, doeltreffend en net gehou word, en dat die vereiste inligtings ons met die grootste bereidwilligheid verskaf is.

PIERRE F. THERON & KIE,
D. J. DE VILLIERS,

Ouditeure.

Aan die WelEerw. Saakgelastigde,
Ned. Ger. Kerk, Kaapprovinsie,
Kaapstad.

Aanmerkings.—U Kommissie is bly om te kan rapporteer dat die kerkkantoor-kommissie die bepaling van die Wet in die afgelope jaar getrou nagekom het (Art. 257 (2)).

U Kommissie verwys die Sinode na die kommentaar van die Ouditeure, par. 4.

Aanbeveling, par. 4(b).—U Kommissie beveel aan dat die kerkkantoor-kommissie dadelik stappe sal neem om die nodige sekuriteit te bekom.

Par. (f).—Dit is nog nie in orde nie.

Par. 5.—Met waardering daarvan kennis geneem.

Dit is verblydend dat die uitstaande rente onder die huidige bedrukte omstandighede so gering is [sien par. 4 (e)].

Met betrekking tot die staat van die Fondse is dit verblydend om op te merk dat daar sedert 1 Julie 1928 'n vermeerdering is van £42,166 (sien bl. 90, Verslag Saakgelastigde, par. 2).

I. *Algemene Armesorg* (sien bl. 92 en bl. 59).—U Kommissie het met ontsteltenis kennis geneem van die treurige feit dat die kollekties en bydraes 'n aansienlike vermindering aantoon. Voorts wil u Kommissie daarop attent maak dat baie gemeentes versuim het om 'n spesiale bydrae te lewer. Vyf-en-sestig gemeentes het in die afgelope kerkjaar geen bydrae of kollekte gestuur nie.

Aanbeveling: Punt (11), bl. 65, word aanbeveel.

II. *Arbeidskolonie*.—U Kommissie wil graag die aandag van die Sinode bepaal by die Verslag van die Saakgelastigde oor die Arbeidskolonie (bl. 91). Sien Art. 255 (1).

Die skuldelas was in 1928 £144,166 16s. 8d. en is tans £143,397 17s. 4d. wat beteken 'n vermindering van £768 18s. 4d. Dit is nadat die regering £8,869 14s. 1d. aan hom verskuldig, afgeskryf het (bl. 90:2).

In die cog dien gehou te word dat in die laaste 4 jaar, weëns die depressie uitstaande is:

- (a) Winkelkulde £21,368 (bl. 69)—Rapport Arbeidskolonie;
- (b) Erfhuur en koopsom £7,387 (bl. 69)—Rapport Arbeidskolonie;
- Skuld per erfhouer £40 (bl. 69, par. 5).

Gedurende die laaste 8 jaar is £19,000 belê in oprigting van geboue waarvan plus-minus £16,000 in die jare 1928 tot 1932 (bl. 69)—Rapport Arbeidskolonie.

Die waardasie vir 1928 was £325,000 en vir 1932 £349,000 (bl. 68)—Rapport Arbeidskolonie en Acta Synodi 1928 (bl. 76).

Die finansiële posisie kan as gesond beskou word (bl. 76, 77).

U Kommissie wil net beklemtoon dat gelet sal word op die uitstaande rekenings.

III. *Binnelandse Sending*.—Een vandie weinige fondse wat 'n nadelige balans aantoon. £1,861 18s. 11d. is belê in 'n Trustfonds, bl. 102.

Aanbeveling: Aanbeveling 15 (bl. 51, Alg. Sendingkommissie-Verslag) word aanbeveel.

Net 59 gemeentes uit 190 werd in die afgelope kerkjaar besoek.

Die sendingkollekties was in 1928-1929 £252 7s. 10d. en het in 1930-1931 gedaal tot £75 11s. 2d. (bl. 41, par. 6).

Sestien gemeentes het na vier kennisgewings nog nie Vorm D opgestuur nie.

IV. *Buitelandse Sending*.—Aanbeveling: U Kommissie beveel die aanname van die versoek van die Sendingkommissie aan. (Punt 4 laaste volsin bl. 41 en bl. 49, Punt 7).

Die Trustfondse van die Buitelandse Sending saam met die Malherbe-Fonds staan op £8,653 13s. (bl. 102, 104).

Die Sending-uitgawes beloop ongeveer £1,000 per week (bl. 41).

Inkomste uit die veld verlede jaar van regerings, industriële departements, weë, ens., is as volg: Niasaland, £3,548 9s. 4d.; Mashonaland, £6,753 7s. 9d.; Soedan, £660.

Gemeentelike bydraes vir die algemene kas uit die gemeentes het in 'n jaar se tyd gedaal met £9,100 14s. 7d., wat grotendeels verantwoordelik is vir die blywende tekort.

VI. *Dorkas-Armehuis* (bl. 91).—Aanbeveling: Aangesien dat die Diakones-hospitaal die Dorkas-Fonds jaarliks 'n aansienlike verlies berokken en dit ook skyn dat daar geen dringende behoefte meer is aan hierdie inrigting nie, so word dit aan die Diakones-Hospitaalkommissie opgedra die hospitaal so spoedig moontlik te sluit.

VII. *Drostdäy-Inrigting* (bl. 91).—Hierdie inrigting is aan die Regering vir die skuld wat daarop gerus het oorgemaak.

VIII. *Hospitaalbearbeiding* (bl. 91).—Volgens rapport van die Saakgelastigde is die rente op die fonds ontoereikend vir die salaris van 'n arbeider en word die salaris uit die kapitaal geneem wat in stryd is met die besluit van die Sinodale Kommissie (bls. 24). Sien Punt 18, Verslag Sinodale Kommissie.

Beskywingspunt 41, bls. 8.—Aanbevelings: Punt (1) U Kommissie beveel 'n spesiale kollekte aan.

(2) Reeds besluit deur Sinodale Kommissie. Sien bls. 24.

(3) U Kommissie ag dit wenslik dat die arbeider 'n dienende leraar van ons Kerk sal wees.

IX. *Hugenote-Gedenkteken*, bl. 91, Punt 9.—Aanbeveling: U Kommissie verneem met blydschap dat die skuld op die Hugenote-gebou in 1934 sal uitgedelig wees en beveel aan dat van 1935 die heffing vir die Sinodale Fonds 6d. per lidmaat sal wees.

XI. *Hulpbehoevende Jongelinge*, bl. 91, Punt 11.—Aanbevelings: (a) Met die oog op wat die Saakgelastigde rapporteer omrent die saak, beveel u Kommissie aan dat die 9 predikante in diens 'n finale aanmaning kry en dat dit aan die Kerkkantoor-Kommissie opgedra word om daaraan uitvoering te gee.

(b) Van die vier predikante nie meer in diens nie van drie die skulde af te skryf en van die ander een betaling te eis.

(c) Omtrent oud-studente nie in diens nie word aanbeveel dat ingeval van drie die gelde sal ingevorder word.

In een geval is daar 'n misverstand. Een is reeds oorlede en word aanbeveel die skuld af te skryf asook in geval van 'n ander onder buitengewone omstandighede.

XIII. *Predikante-Pensioenfonds*, bls. 91, Punt 12 (sien bl. 109, 110, Actuarial Report).—Groei van die Fonds, 1924-1928, £47,914; 1928-1932, £32,783 14s. 4d. Getal pensioenaris, 36 wat £250 p.a. ontvang; 4 wat £100 p.a. ontvang.

Daar is nou 23 aandele meer as in 1928.

Daar is nog net 3 gemeentes in die Kaapse Kerk, 15 in Transvaal en 1 in Natal wat nie aandele het nie. Tewens is daar 26 moontlike pensioenaris. Die aktuariële tekort is £10,196, bls. 110.

Aanbevelings: (a) U Kommissie beveel aan dat die pensioen onveranderd bly, bl. 110.

(b) Die volgende klassifikasie van gemeentes word aanbeveel:—

Onder Klas I.

Cathcart
Citrusdal
Elliot
Herold
Knysna
Laingsburg
Nuwe Kerk, Kaapstad
Nieuwoudtville
Observatory
Philadelphia
Riebeekkasteel
Rivier-Sonder-End
Rondebosch
Rossville
Strydenburg
Van der Merwe
Warrenton
Woodstock

Andere.—Onder Klas I.

Arbeider onder die Studente
Argivaris N.G. Kerk
Spesiale Evangelieprediker

Onder Klas II.

Brandvlei
De Hoop
Greykirk
Kakamas
Komgha
Leipoldtville
Namakwaland
Nieuw Bethesda
Paterson
Port-Elizabeth
St. Stephens
Umtata
Vanwyksdorp
Venterstad

Onder Klas II.

Christelike Strewersunie
Sondagskoolsekretaris
Stofberg-Gedenkskool

Beskrywingspunt 40, bl. 8 (sien Verslag Sinodale Kommissie, bl. 28. Punt 63).—U Kommissie beveel aan dat die Sinode dit sal toestaan.

Beskrywingspunt 43, bl. 8.—U Kommissie beveel aan dat dit sal toegestaan en die gemeente in Klas III geplaas word.

Beskrywingspunt 44, bl. 8.—Aanbeveel in Klas II te plaas.

Beskrywingspunt 46, bl. 8.—Aanbeveel in Klas II te stel.

Beskrywingspunt 47, bl. 8.—U Kommissie kan dit nie aanbeveel nie.

Punt 15, bl. 51 (Verslag van Alg. Sendingkommissie).

Aanbeveling: (a) Transkei-Sending in Klas III te plaas; (b) Skuldbrief toe te staan onder spesiale vergunning aan die Sendingkommissie.

Aansoek van Ds. David J. Rossouw om pensioen uit die Predikante-Pensioenfonds.—U Kommissie kan dit nie aanbeveel nie.

XIV. *Predikante-Weduweefonds*, bl. 92.—Van 1924 tot 1928 was die vermeerdering van die Fonds £13,798 1s. 5d. en 1928 tot 1932 £11,450 19s. 7d.—'n vermindering in aangroei van £2,347 1s. 10d.

Getal aandeelhouers in 1932 is 296 en in 1928 was dit 286—'n vermeerdering van 10 in 4 jaar.

Aanbevelings: (a) U Kommissie beveel aan dat die Pensioen onveranderd bly; (b) Die Sinode rig 'n vriendelike versoek aan jong predikante om deelhebbers aan die Fonds te word.

Versoek van weduwee wyle Prof. P. J. G. de Vos, bls. 116 (sien Acta Synodi, 1919. Rapport Teologiese Seminarie).—*Aanbevelings*: (a) Tot sy innige spyt kan u Kommissie dit nie aanbeveel nie omdat dit strydig is met die wet.

(b) Die Hoogeerw. Sinode lê neer dat geen pensioen of toelae tot stywing van 'n pensioen sal verleen word uit fondse wat nie vir daardie doel bestem is nie.

Beskrywingspunt 49, bls. 8.—U Kommissie kan dit nie aanbeveel nie.

Beskrywingspunt 48, bl. 8.—Dit word nie aanbeveel nie.

Beskrywingspunt 50, bl. 8.—U Kommissie het informasie ingewin en is gewillig om dit te verstrek en die aanbod gedaan aan te beveel.

Beskrywingspunt 45, bl. 8.—In orde. Batige saldo is £11,691.

Aanbeveling: U Kommissie beveel by *Die Kerkbode-Kommissie* aan dat 'n vermindering van subskripsie sal oorweeg word by die aangaan van 'n nuwe kontrak.

Punt 37, bl. 25 (Verslag van Sinodale Kommissie).—U Kommissie is van cordeel dat dit 'n saak is waarvoor elke kerkraad vir homself moet beslis.

J. A. VAN BLERK (Konvener).

C. F. LEYGONIE.

D. P. VAN HUYSTEEN.

N. F. P. BURGER.

PH. A. M. DE VOS.

H. S. PRETORIUS.

F. H. BADENHORST.

J. G. MULLER.

W. J. THERON.

G. J. BARNARDT.

C. J. GROBLER.

P. S. HEYNS.

J. R. ALHEIT.

A. B. WESSELS.

W. L. STEENKAMP.

M. C. BOTHA.

C. J. STEYN.

P. J. B. SHAW.

D. F. VAN DER MERWE (Scriba).

Sahkgelastigde,
boeke.
Sinodale kollek-
tes, agterstallige.

Die Fondse.

Punte 1—8 word vir kennisgewing aangeneem.

Aanbeveling — *Punt* 6 (a) — Dit word aangeneem.

Punt 6 (b) — Dit is vroeër afgestem.

Rapport van Ouditeure.

Aanbeveling, Paragraaf 4 (b) — *Skuld van die N. G. Kerk, Christiana* —
Die Aanbeveling word goedgekeur.

Christiana, skuld.

Punt 4 (a), (c), (d), (e), (f) en ook paragraaf 5 word, na inligting, en met instemming van wat die Kommissie rapporteer, vir kennisgewing aangeneem.

I. *Algemene Armesorg* (sien pag. 92 en pag. 59).

Armesorg.

In verband met die *Aanbeveling*, punt (11), pagina 65, stel Ds. D. P. v. Huyssteen voor:—

„Die H.E. Sinode bind op die hart van die Kerkrade die uitvoering van die besluit van 1928, wat as volg lui:—Die H.E. Sinode besluit dat daar 'n Spesiale Insameling wat meer moet beteken as 'n gewone kollekte, in elke gemeente ieder jaar gehou sal word ten behoeve van die kas van die Algemene Armesorg-Kommissie, en dat by elke Ringsvergadering pertinente navraag sal geskied of sodanige insameling wel gehou is.”

Spesiale Insameling.

Dit word gesekondeer deur Ds. C. W. Alheit.

Aan die bespreking neem deel Di. D. P. v. Huyssteen, H. J. Pienaar, C. V. Nel, C. W. Alheit, A. F. Louw, die Actuarius, Di. P. J. Pienaar, J. F. Mentz.

Dit word aangeneem.

II. *Arbeidskolonie*.

Arbeidskolonie.

Die saak van die „skuldelas” word na die Kommissie oor die Fondse terugverwys.

III. *Binnelandse Sending*.

Binnelandse Sending.

Die Aanbeveling van die Kommissie oor Aanbeveling 15 in die Rapport van die Alg. Sendingkommissie, pagina 51, word unaniem aangeneem.

Met betrekking tot die aflê van besoekdeur Ringsendingkommissies, waaroor hier gerapporteer word, stel Di. R. D. McDonald en A. F. Louw voor:—

Beroep op die Ringe.

„Die Sinode het met innige leedwese en teleurstelling kennis geneem dat slegs 'n klein getal gemeentes in die afgelope jaar deur die Ringsendingkommissies besoek is. Hy doen 'n dringende beroep op die verskillende Ringe om toe te sien dat die Wette en Bepalinge van die Kerk wat betrekking het op die Sending, uitgevoer sal word.”

Dit word deur die Vergadering aangeneem.

IV. *Buitelandse Sending*.

Buitelandse Sending.
Oortrokke Rekening van £10,000.

Die aanbeveling van die Kommissie oor die Fondse oor die versoek van die Alg. Sendingkommissie (pag. 41, punt 4, en pag. 49, punt 7) word goedgekeur.

Dorkas-Armehuis.

V. *Dorkas-Armehuis* — insake die sluiting van die Diakones-Hospitaal.—

Aan die bespreking neem deel Di. P. J. Perold, J. F. v. Wyk, die Actuarius, Di. A. F. Louw, P. B. Ackermann, P. G. J. Meiring, F. X. Roome, en na inligting deur die Saakgelastigde en Ds. A. D. Luckhoff, word die volgende voorstel deur Ds. B. J. Klopper en Oud. P. J. Mostert ingedien:—

„Die H.E. Vergadering keur goed die aanbeveling van die Kom. oor die Fondse i.s. Punt VI van Dorkas-Armehuis.”

As Amendement stel Di. P. G. J. Meiring en G. J. du Plessis voor:—

Diakones-Hospitaal.

„Die Diakones-Hospitaal worde verklein, sodat die getal verpleegsters verminder word, maar die inrigting bly bestaan en die bestuur moet sig beywer om uitgawes en inkomste te laat slaan.”

As tweede Amendement kom die volgende voorstel van Di. J. M. Hofmeyr en P. J. Pienaar op die tafel:—

„Na aanleiding van die Rapport van die Dorkas-Armehuiskommissie besluit hierdie H.E. Vergadering die voorbestaan van die Diakones-Hospitaal

al dan nie, te laat in die hande van sy vertroude Kommissie (bogenoemde Armehuiskommissie.)"

By die stemming word die Twede Amendement aangeneem.

Ds. H. P. M.
Steyn.

Ds. H. P. M. Steyn, Sekretaris van die B. en B. Bybelgenootskap, kry nou geleentheid om die groete van die Genootskap aan die Sinode oor te bring. Hy spreek 'n besielende woord oor die Woord van God, en ontvang by monde van die Moderator die dank en seënwense van die Vergadering.

Koshuiskommissie

Die volgende Koshuiskommissie om Sy Ed. die Administrateur te ontmoet word benoem:—

Di. A. D. Luckhoff, J. R. Albertyn, P. A. C. Weidemann, Dr. J. J. Muller, en Oud. M. P. Z. van Huyssteen.

Ds. W. Nicol.

Na die Pouse word Ds. W. Nicol, Assessor van die Transvaalse Kerk, deur die Moderator welkom geheet, en 'n ereplaas aangewys.

Die Vergadering gaan nou voort met die behandeling van die *Eerste Rapport van die Kommissie oor die Fondse*.

Drostdy-Inrigting.

VII. *Drostdy-Inrigting*. Dit word vir kennisgewing aangeneem.

Hospitaalbearbeiding.

Insake 'n kollekte vir Hospitaalbearbeiding stel Di. P. B. Ackermann en P. G. J. Meiring voor:—

„Die H.E. Sinode beveel 'n jaarlikse spesiale kollekte vir die geestelike bearbeiding van die Hospitale in Kaapstad by die gemeentes aan.”

Aan die bespreking van hierdie saak neem deel Di. P. B. Ackermann, M. Smuts, Oudd. J. H. J. Potgieter, F. G. Marais, Ds. D. L. Steyl, Oud. W. J. S. Marais, Di. J. F. v. Wyk, J. C. Lamprecht, J. P. v. Huyssteen, F. X. Roome, Dr. E. Greyling, Di. M. M. du Toit, D. S. B. Joubert, J. N. Geldenhuys.

Die Vergadering keur die voorstel goed.

Ook word die verdere voorstel van Di. P. B. Ackermann en P. G. J. Meiring aangeneem t.w.:—

Robbeneiland-fonds.

„Die H.E. Sinode stel die fonds vroeër bekend as Robbeneilandfonds, en later gedeeltelik gebruik vir bearbeiding van die hospitale in Kaapstad met toelating van die Sinode (1924) verder ten volle daartoe beskikbaar.”

Di. P. B. Ackermann en A. F. Louw stel nou voor:—

„Die H.E. Sinode besluit dat die geestelike arbeid in die hospitale in Kaapstad deur een of meer predikante van ons Kerk sal geskied.”

Dit word ook goedgekeur.

Hugenote Gedenkteken.

IX. *Hugenote-Gedenkteken*.

Die volgende voorstelle word hier ingedien:—

(a) Van Di. F. S. Malan en D. P. v. Huyssteen:—

Hulpbehoewende Gemeentes Fonds.

„Aangesien die Sinode reeds in 1928 besluit het dat die Hulpbehoewende Gemeentes Fondse verhoog moet word van £10,000 tot £20,000, en aangesien daar 'n toenemende aanvraag om hulp is uit die Hulpbehoewende Gemeentes Fonds, en aangesien die skuld rustende op die Hugenote Gedenkteken in 1934 afbetaal sal wees, so besluit die Sinode dat na 1934 die Sinodale heffing verminder sal word tot 6d. per lidmaat, waarvan 4½d. sal gaan vir die Sinodale Fonds, en 1½d. tot versterking van die Hulpbehoewende Gemeentes Fonds.”

(b) Van Oud. F. S. Malan met Ds. F. X. Roome:—

„Na 1934 sal die Sinodale heffing wees 6d. per lid, te worde verdeel as volg: 4½d. vir die Sinodale Fonds, 1½d. om die helfte vir die Hulpbehoewende Gemeentes en Volkshospitaal.”

Sinodale Heffing.

Aan die bespreking neem deel Ds. F. S. Malan, die Actuaris, Di. C. V. Nel, J. R. Albertyn.

Die voorstel word besluit van die Vergadering.

XI. Hulpbehoewende Jongelinge.

Op voorstel van Di. G. J. du Plessis en W. J. Naude word die aanbeveling (a) van die Kommissie aangeneem.

Hulpbehoewende Jongelinge.

Aanmaning insake skuld.

In verband met (b) stel Di. D. S. B. Joubert en J. H. Hugo voor:—

„Die Vergadering neem aanbeveling 9 (b) aan.”

Dit word aangeneem.

By Punt (c) stel Ds. A. F. Louw met Oud. Prof. D. Lategan voor:—

„Voorgestel dat 11, (c) deur die Sinode aangeneem word.”

Dit word goedgekeur.

XIII. Predikante-Pensioenfonds.

Predikante-Pensioenfonds.

Aanbeveling (a) word goedgekeur.

(b) Klassifikasie.

Klassifikasie.

Hier word die volgende voorstel van Di. P. G. J. Meiring en P. B. Ackermann aangeneem:—

„Die klassifikasie word terugverwys na die Kommissie, wat geleentheid des-verkiesende sal verskaf aan die verteenwoordigers van die belanghebbende gemeentes om hulle omstandighede met die Kommissie te bespreek.”

Beskrywingspunt 40—Deelname aan die fonds deur die gemeente Waterford.

Waterford.

Hierdie saak word verwys na die Regskommissie om duidelike aanwysing van die regte wetsprosedure in die behandeling van hierdie saak.

Beskrywingspunte 43, 44, 46.—Die Aanbevelings van die Kommissie word goedgekeur.

Beskrywingspunt 47.—Die Aanbeveling van die Kommissie word goedgekeur.

Punt 15 (a) en (b). Albei aanbevelings word aangeneem.

Aansoek Ds. D. J. Rossouw.

In verband met hierdie saak stel Di. J. F. Botha en A. M. McGregor voor:—

„Die Sinode besluit om aan Ds. D. J. J. Rossouw, onder die besondere omstandighede 'n pensioen van £160 p.a. toe te ken.”

Keetmanshoop.
Pensioen, Ds.
Fouché.

Transkei-Sending.

Ds. D. J. Rossouw,
aansoek.

Oud. P. J. B. Hanekom stel voor die aanname van die aanbeveling van die Kommissie. Dit word gesekondeer deur Ds. J. D. Conradie.

Die voorstel verkry die stemme van tweederdes van die stemgeregtigdes teenwoordig.

Ds. H. J. Pienaar vra om aantekening dat hy in die minderheid gestem het.

Afwesig was Oud. G. J. Euvrard weens krankheid, en die Oudd. H. J. Hendriksz en A. A. Slier sonder verlof.

Ds. C. W. Alheit doen die slotgebed.

Geresumeer en geteken op Donderdag, 3 November 1932.

G. J. HUGO, Moderator.
J. RABIE, Assessor.
J. P. VAN HEERDEN, Actuaris.
A. J. VAN WYK, Scriba.

ELFDE SITTING.

Donderdag, 3 November 1932.

Die Moderator laat sing Ps. 42: 3 en lees Lukas 24: 1, 2, en daarna word 10 minute gewy aan gebed.

Die Handelinge van die Tiende Sitting word na goedkeuring deur die Moderator geteken.

Dr. Theron, deelneming.

Die Vergadering besluit 'n telegram van deelneming te stuur aan Dr. Theron, Bethlehem, waar berig ontvang is, dat hy sy eggenote deur die dood verloor het.

Weer is aan die orde die

Fondse Kommissie, Eerste Rapport
Pred. Wed. Fonds.

EERSTE RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE OOR DIE FONDSE.

XIV. *Predikante-Weduweefonds.*

Aanbevelings (a) en (b) van die Kommissie word goedgekeur.

Mev. Prof. de Vos.

Versoek namens die weduwee wyle Prof. P. J. G. de Vos.

By hierdie punt word die volgende voorstel deur Drs. D. R. Snyman en G. T. Kikillus ingedien:—

„Sonder om 'n presedens te wil skep gee die H.E. Sinode verlof dat aan die hoogbejaarde en geagte weduwee van wyle Prof. P. J. G. de Vos 'n honorarium van £50 (vyftig pond) per jaar, tot haar dood, sal betaal word, net soos indertyd gedaan was in die geval van die weduwees van wyle Proff. Marais en Muller respektiewelik (sien Acta Synodi 1919, „Rapport van de Commissie over 't Theologisch Seminarium,” pag. 2, afdeling G, asook pag. 52, Twintigste Sitting).”

Die voorstel word aangeneem.

Aanbeveling (b) van die Kommissie word goedgekeur.

Legesvermindering.

Beskrywingspunt 49, pag. 8—vermindering van leges—

Die Vergadering oordeel dat hierdie Bp. volgens Art. 86 nie ontvanklik is nie.

Gibeon, vrystelling van Heffing.

Beskrywingspunt 48, pag. 8.—Vrystelling van heffing aan Gibeon—

Die volgende voorstel word ingedien deur Di. E. J. Leonard en K. W. le Roux, en deur die Vergadering aangeneem:—

Die Hoog. Eerw. Sinode gee aan die Kerkraad van Gibeon uitstel tot 30 Junie 1933 met die betaling van die heffing op elke lidmaat.”

Kerklike geboue, versekering.

Beskrywingspunt 50, pag. 8.—Versekerings van Kerklike geboue—

Die volgende voorstel van Di. J. R. Alheit en J. A. v. Blerk:—

„Die Sinode dra dit aan die Kerkekantoor-kommissie op om dieselfde voorregte in verband met assuransie van kerklike eiendomme vir die Kaapse Kerk te verkry as wat reeds deur sekere Assuransie-Maatskappye aan die Vrystaatse Kerk gegee is.

„Indien hierdie voorregte nie verkry kan word nie, so word dit aan genoemde Kommissie opgedra die wenslikheid en moontlikheid van 'n eie kerklike assuransie te oorweeg en na bevinding van sake te handel,” word goedgekeur.

Kerkorrels.

Beskrywingspunt 51 word verwys na die Kommissie oor die Fondse.

Beskrywingspunt 45.

Die Aanbeveling van die Kommissie dat 'n aanbeveling sal gaan na die Raad der Kerken om die vermindering van subskripsiegelde van *Die Kerkbode* by die aangaan van 'n nuwe kontrak te oorweeg, word goedgekeur.

Kerkbode, inkomste en uitgawe.

Punt 37, pag. 25.—Groepversekering van Predikante —

Die Aanbeveling van die Kommissie word goedgekeur.

Predikante groepversekering.

Aan die orde kom nou

TWEDE RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE OOR DIE FONDSE.

U Kommissie het die eer om die volgende aan u voor te lê:

Fondse-Kommisse, Tweede Rapport.

Punt 62, pag. 28 (Sinodale Kommissie-Verslag).

Aanbevelings: (a) Aanbeveling van Kerkekantoor-kommissie omtrent die klasifikasie van die gemeentes van die Transvaalse Kerk word aanbeveel.

(b) Verandering in Reglement. U Kommissie kan dit nie aanbeveel nie.

(c) Die inwin van die gevoele van die Transvaalse Kerk soos deur die Kerkekantoor-kommissie aan die hand gegee word aanbeveel.

(d) U Kommissie beveel aan dat 'n versoek aan die Sinodale Kommissie van die Transvaalse Kerk sal gaan om die klassifikasie van hul gemeentes na te gaan en dat dit aan die Sinodale Kommissie van die Kaapse Kerk opgedra word om hierin handelend op te tree.

Beskrywingspunt 42, pag. 8. U Kommissie kan dit nie aanbeveel nie.

Beskrywingspunt 67, pag. 10. Dit word nie aanbeveel nie.

XV. Renterekkening, pag. 92 (sien Rapport van Ouditeur).

Daar is net twee wat nie die rente gereeld opbetaal nie. Daar is egter geen gevaar vir verlies nie.

XVII. Sinodale Fonds, pags. 92 en 100. Punt 17.

Na afloop van die Sinode word dit bereken sal die Fonds 'n tekort van ± £1,200 hè.

XX. Spoorwegsending, pags. 92 en 101. Punt 20.

Fonds is gesond.

V. Doofstomme- en Blinde-Instituut, pag. 95. Punt 5.

Inkomste styg nog altyd. Toestand gunstig.

X. Hulpbehoewende Gemeentes, pag. 97. Punt 10.

Aanbeveling: U Kommissie wens daarop te wys dat die kollektes en bydraes besonder afgeneem het en ontoereikend is en beveel ten sterkste ruimer steun aan.

XII. Israel-Sending, pag. 98. Punt 12.

Die staat van die fonds is bevredigend.

XVIII. Sinodale Opvoeding, pags. 79 en 100. Punt 18.

Batige saldo £914 16s. 2d.

Die Fonds regverdig nie meer sy bestaan nie.

XIX. Spesiale Evangelieprediking, pags. 83 en 101. Punt 19.

Voordelige balans £1,293 19s. 11d.

Staat van Fonds gesond.

XVI. Sending-Instituut, pag. 99. Punt 16.

Staat van Fonds redelik. Daar is 'n skynbare agteruitgang van ± £900. Maar dit is die bedrag uitbetaal aan die Sunnyside-fonds. Daar is 'n voorskot van £100 aan die kosinrigting gegee. Het die Kuratorium reg om sulks te doen?

XXII. Trustfondse: De Wets-Oppoedings, pag. 103.

£439 het ingekom en net £205 is uitgegee. Rente nie bestee in terme van die testament nie.

XXI. Teologiese Seminarium, pag. 102.

Staat van Fonds goed. Dit is £100 beter as verlede jaar.

Met hoogagting, u dw. dienare in Christus

J. A. VAN BLERK (Konvener).
 W. L. STEENKAMP.
 P. J. B. SHAW.
 PH. A. M. DE VOS.
 H. S. PRETORIUS.
 C. F. LEYGONIE.
 A. B. WESSELS.
 W. J. THERON.
 G. J. BARNARDT.
 C. J. STEYN.
 P. S. HEYNS.
 N. F. P. BURGER.
 J. R. ALHEIT.
 D. P. VAN HUYSSTEEN.
 M. C. BOTHA.
 F. H. BADENHORST.
 J. G. MULLER.
 C. J. GROBLER.
 D. F. VAN DER MERWE (Scriba).

Pred. Pensioen-fonds.	<i>Punt 62, pag. 28 — Besluite van die Transvaalse Kerk.</i>
Klassifikasie van gemeentes in Transvaal.	Aanbevelings (a), (b), (c), (d) word almal aangeneem.
Teologiese Studente, versoekskrif.	<i>Beskrywingspunt 42, pag. 8.— Versoekskrif van 104 Teologiese Studente — Die aanbeveling van die Kommissie word aangeneem.</i>
Predikante Minimumsalaris.	<i>Beskrywingspunt 67, pag. 10.— Minimumsalaris van Predikante — Die Bp. behels wetsverandering, en is dus nie ontvanklik nie (art. 86).</i>
Renterekening.	XV. Renterekening.
Sinodale Fonds.	XVII. Sinodale Fonds.
Spoorwegsending.	XX. Spoorwegsending.
Doofstomme- en Blinde-Instituut.	V. Doofstomme- en Blinde-Instituut.
Hulpbehoewende Gemeentes.	X. Hulpbehoewende Gemeentes.
Arbeid onder Israel.	XII. Israel-Sending. Word almal vir kennisgewing aangeneem.
Opvoeding.	XVIII. Sinodale Opvoeding.

Hierdie saak word terugverwys na die Kommissie oor die Fondse om met die Opvoedingskommissie te onderhandel en rapport te doen aan hierdie Vergadering.

Die volgende voorstel van Di. J. R. Albertyn en E. Dommissie word besluit van die Vergadering:—

„Punt 18 van die rapport van die Kommissie oor die Fondse word na hulle terugverwys om met die opvoedingskommissie te raadpleeg en later rapport uit te bring.”

XIX. *Spesiale Evangelieprediking.*

Spesiale Evangelieprediking.

XVI. *Sending-Instituut.*

Sending-Instituut.

XXII. *Trustfondse — De Wet-Oppoedings.*

Trustfondse.

XXI. *Theologiese Seminarium.*

Theologiese Seminarium.

Word almal vir kennisgiving aangeneem.

Die Rapport van die Kommissie oor die Fondse word met dank aangeneem.

Aan die orde is nou die

RAPPORT VAN DIE PERMANENTE REGSKOMMISSIE.

Permanente Regskommissie Rapport.

Insake die regte van die lede van die Sendingkerk ten opsigte van lidmaatskap by die Moederkerk (Pt. 55 van Rap. van die Alg. Sin. Kom.—Skema, pag. 28).

Lede van Sendingkerk.

Die Kommissie is van oordeel dat dit die inherente reg is van die Kerkraad om, indien daar gewigtige en gegronde redes mag bestaan, die aansluiting van enige lidmaat te weier, veral as die aansluiting by 'n gemeente van die Moederkerk stoornis en ontevredenheid in die gemeente sou veroorsaak.

A. MOORREES.
J. P. VAN HEERDEN.
H. J. PIENAAR (Scrba).

Die voorstel van Ds. D. S. B. Joubert en Oud. J. G. Marais word aangeneem:

„Die Vergadering neem die advies aan van die Permanente Regskommissie insake die regte van die lede van die Sendingkerk ten opsigte van lidmaatskap by die Moederkerk.”

Die Kommissie ontvang die dank van die Vergadering.

Op die tafel kom die volgende

RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE VAN REVISIE.

Revisiekommissie Rapport.

Bp. 30 (pag. 7 van Skema).—Hoewel die Kommissie geen geswaar teen hierdie toevoeging maak nie, is hy tog van gevoele dat hierdie aanbeveling moes gemaak gevwees het in oorleg met die advies van die Kuratorium en Dosente van die Sending-Instituut.

Bp. 154 (pag. 123 van Skema).—Wat hier voorgestel word kan, hoe wenslik ook, deur die Kommissie nie aanbeveel word nie. Daar word reeds voorsiening gemaak vir wat onder (c) gevra word, en wat verder voorgestel word sal 'n nuwe leerstoel aan die Kweekskool vereis.

Pt. 2 van die Aanbevelinge van die Raad der Kerken (pag. 29 van Skema)—

Die Kommissie wens hierdie aanbeveling van die Raad der Kerken by die Sinode aan te beveel.

A. MOORREES.
J. P. VAN HEERDEN.
A. J. VAN WYK.
H. J. PIENAAR (Scrba).

Die Vergadering reël Bpp. 30 en 154 uit orde (Art. 86).

Punt 2 van die Aanbevelinge van die Raad der Kerken (pag. 29).

Raad der Kerken, aanbeveling.

Die Aanbeveling van die Kommissie word goedgekeur.

Die Kommissie ontvang die dank van die Vergadering.

Spoorwegsending-kommissie,
Verslag.

Die VERSLAG VAN DIE SPOORWEGSENDINGKOMMISSIE (pag. 84) kom in behandeling.

Punt 9 — Dankbetuiging —

Die volgende voorstel van Di. J. M. Hofmeyr en C. V. Nel word met akklamasie aangeneem:—

Minister van Spoorweë; Alg. Bestuurder, dank-betuiging.

„Hierdie H.E. Vergadering wil, deur 'n skrywe, sy innige dank betuig aan SyEd. die Minister van Spoorweë en die Algemene Bestuurder en sy onderhoriges vir hulle goeie gesindheid en hulpverlening ten opsigte van ons werk langs die spoor.”

Eerw. B. Pienaar.

Eerw. B. Pienaar — Di. J. W. Snyman en J. Jackson stel voor:—

„Die Vergadering spreek haar hoë waardering uit vir die selfopofferende, geseënde en gewaardeerde werk van Eerw. B. Pienaar in verband met ons spoorweg-lede en bid hom verder Gods seën toe.”

Dit word aangeneem, en Eerw. Pienaar kry geleentheid om die Vergadering toe te spreek.

Die Rapport word met dank aangeneem.

Sosiale Euwele Rapport.

Die RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE VAN WAAKSAAMHEID TEEN SOSIALE EUWELE (pag. 127), het nou die aandag van die Vergadering.

Dit word puntsgewyse behandel.

Punt 1 word vir kennisgewing aangeneem.

Punt 2 — behoorlike huisvesting van meisies.

Hier word die volgende voorstel van Dr. D. R. Snyman en Ds. D. P. v. Huysteen deur die Vergadering aangeneem:—

„Die Sinode dra dit op aan die Algemene Armsorgkommissie om in oorleg met die betrokke Kerkrade in die groot stede, en met ander filantropiese verenigings, indien nodig, sy ernstige aandag te wy aan die vraag rakende die stigting van:—

Hostels vir Meisies.

(a) Losies-tehuise of hostels, waar hulle nog nie bestaan nie, vir meisies wat na die stede kom om werk te soek, en waar hulle onder behoorlike toesig kan loseer teen billike pryse, en ook geestelike voorligting kan geniet;

Tehuise vir mans-persone.

(b) en ook afsonderlike tehuise vir veragterde manspersone, wat tot die rondlopende klas verval het, en sonder vaste woonplek is, waar ook hulle eweëens teen billike betaling gehuisves kan word, en waar hulle met tydelike en geestelike raad kan gedien word.”

Punte 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 en 11 word vir kennisgewing aangeneem.

Punt 7 — Uitlatings Dr. Swarenstein —

Wat hier gerapporteer word, word gerojeer.

Aanbevelings.

Sondagsont-heiligung

(a) *Toenemende Ontheiligung van die Sondag.*

Aan die bespreking neem deel Oudd. D. P. du Toit en E. J. de Klerk, Di. H. J. Pienaar, P. J. Perold, C. H. Stulting, E. G. du Toit, A. C. Stegmann, Oud. P. J. G. de V. Visser, Dr. D. R. Snyman, Ds. C. Muller.

Op voorstel van Ds. H. J. Pienaar en Dr. S. H. Rossouw word die volgende aanbeveling van die Raad der Kerken besluit van die Vergadering:

„Dat daar vereers nie aangedring sal word op nuwe wetgewing nie, maar dat ons sal konsentreer op die handhawing van bestaande wetgewing en daartoe die aandag van die plaaslike en provinsiale outhalte op oortredings sal vestig. Dit sal aan die verskillende Sinodes aanbeveel word.”

Dit word aangeneem.

Punt (b), (c) en (d) — Staatsloterye — bly oorstaan.

Staatsloterye.

Punt (e) is afgehandel by punt (a).

Punt (f) — Die hou van Konferensies —

Die volgende voorstel van Ds. J. S. Murray en die Scriba:—

„Die H.E. Sinode beveel sterk aan die hou van gemeentelike of Ringskonferensies oor die bestryding van Sosiale Euwels,” word goedgekeur.

Sosiale Euwels,
Konferensies.

Ook word die voorstel van Di. A. C. Stegmann en W. F. de Vos aangeneem:—

„Die H.E. Sinode dra dit aan die Kommissie vir die Herderlike Brief op, om die sake genoem in die verslag van die Kommissie van Waaksamheid teen Sosiale Euwels onder punt 13 (a), (b), (c), (e) en (f) prominent voor die aandag te bring.”

Aan die orde is die

RAPPORT VAN DIE PERMANENTE REGSKOMMISSIE (pag. 89).

Permanente
Regskommissie,
Rapport.

Punte 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 en 21 word almal vir kennisgewing, en die Rapport met dank aangeneem.

In behandeling kom nou die

VERSLAG* VAN DIE ALGEMENE SONDAGSKOOLKOMMISSIE (pag. 119).

Sondagskoolkom-
missie, Verslag.

Punt 1 word vir kennisgewing aangeneem.

Punt 2.

Di. J. le R. Hauptfleisch en G. J. Barnardt stel voor:—

„Met die oog op beter verteenwoordiging besluit hierdie H.E. Vergadering, dat 5 lede hom op die Federale Sondagskoolkommissie sal verteenwoordig.”

Gefedereerde
Kommissie,
getal lede.

Dit word goedgekeur.

Aan die bespreking van Punt 2 neem deel Ds. J. le R. Hauptfleisch, die Scriba, Ds. G. J. du Plessis, die Actuaris, Dr. E. Greyling, Ds. H. J. Pienaar.

As Kommissie om die Vergadering met 'n rapport te dien oor hierdie punt en ook oor die finansies word benoem:—

Ds. J. G. du Plessis, Dr. E. Greyling, Ds. P. L. Louw en die Scriba.

Algemene Sekre-
taris.
Lesse-reeks.

Punt 3 word vir kennisgewing aangeneem.

Punt 4 — Die lesse-reeks —

'n Voorstel van Di. L. J. Heyns en E. G. Malherbe, kom voor die Vergadering:—

„Hierdie Hoogeerw. Vergadering beveel dit by die Algemene Sondagskoolkommissie aan om alleenlik één reeks lesse op te stel vir behandeling in die Sondagskool.”

Die voorstel word afgestem.

Aan die bespreking neem deel Di. L. J. Heyns, D. S. B. Joubert, J. P. Wolhuter, Dr. E. Greyling.

Rooster.

Punt 5 — Die Rooster. — Dit word vir kennisgewing aangeneem.

Bybelkennis-eksamens.

Punt 6 — Bybelkennis-eksamens. — Ds. M. Jooste en Oud. J. A. O. Scholtz stel voor:—

„Die H.E. Sinode beveel die hou van Bybelkennis-eksamens sterk aan.”

Dit word goedgekeur.

Kindervriend.

Punt 7 — Kindervriend —

Die Vergadering neem die volgende voorstel, afkomstig van Di. A. F. Louw en F. B. Odendaal aan:—

„Die Sinode wens baie sterk by Kerkrade aan te beveel dat hulle aan alle Sondagskoolonderwysers(esse) *Die Kindervriend* gratis sal besorg.”

Punte 9 tot 14 word vir kennisgewing aangeneem.

Finansies.

Punt 15 — Finansies — bly oorstaan tot by die behandeling van die Rapport van die Tydelike Kommissie vandag benoem.

Aanbevelings.

Punt 1 — is afgehandel.

Punt 2 — verval.

Sondagskoolonderwysers, waardering.

Punt 3 — Waardering van die werk van die Sondagskoolonderwysers(esse).

Op voorstel van Dr. E. Greyling en Oud. P. J. de Jongh word Punt 3 aan- geneem. En dit sal in die Herderlike Brief vermeld word.

Fondse, bydraers.

Punt 4 — Bydraers vir die fondse —

Di. G. J. du Plessis en C. H. Kruger stel voor:—

„Die Sinode beveel aan wat gevra word onder punt (4) van paragraaf 17 van die Verslag.”

Dit word goedgekeur.

Die Verslag word met dank aangeneem.

Op die tafel kom

Bybelvertaling,
Verslag.

DIE VERSLAG VAN DIE BYBELVERTALINGKOMMISSIE (pag. 121).

Punte (a), (b), (c) word vir kennisgewing aangeneem.

Afrikaanse Bybel.

Punt (d) — Die Afrikaanse Bybel —

Aan die bespreking van hierdie punt neem deel Dr. M. J. v. d. Westhuizen, Di. D. S. B. Joubert, W. J. Naude, F. X. Roome, J. F. Mentz, Dr. D. R. Snyman, Ds. P. G. J. Meiring, die Actuarius, Di. J. S. Smit, C. H. Kruger, H. J. Pienaar, M. Smuts, Oud. F. S. Malan.

Die volgende voorstelle word ingedien:

(a) Van Dr. M. J. y. d. Westhuizen en Ds. D. S. B. Joubert:—

„Dat die offisiële kerklike approbasie van die Bybel soos dit in Afrikaans sal verskyn, bly oorstaan tot die volgende Sinode.”

(b) Van Di. P. G. J. Meiring en A. F. Louw:—

„Hoewel die Sinode die Afrikaanse Bybel nog nie offisieel geaprobeer het nie wil hy tog by verskyning sy gebruik by die gemeentes aanbeveel.”

(c) Van Di. E. G. Malherbe en L. J. Fourie:—

„Die Sinode dra dit op aan die H.E. Sinodale Kommissie om offisiële goedkeuring aan die Bybel te gee wanneer dit in Afrikaans sal verskyn en die Sinodale Kommissie oortuig is dat sulks kan geskied.”

(d) Van Ds. J. P. Kriel en Oud. D. Gerryts:—

„Die Sinode juig die verskyning van die Afrikaanse Bybel a.s. jaar toe, en beveel die voorlopige gebruik by ons gemeentes aan.”

Voorstelle (a) en (b) word albei goedgekeur, en (c) en (d) verworp.

Punte (e) en (f) word vir kennisgewing aangeneem.

Die Verslag word met dank aangeneem.

Die Voorstel van Di. G. P. v. d. Berg en C. W. Alheit word aangeneem:—

„Hierdie H.E. Vergadering dra dit aan die Argivaris op om die oorspronklike MSS. van die vertalers van die O.T. en N.T. sorgvuldig te bewaar as dit verkrygbaar is.”

Die VERSLAG VAN DIE AFGEVAARDIGDE NA DIE SINODE VAN DIE N.G. KERK IN DIE O.V.S. (pag. 121) word met dank aangeneem.

Versoek J. J. Higgo.

Liturgie in Afrikaans.

MSS van die Vertalers.

Afgevaardigde na O.V.S., Verslag.

J. J. Higgo.

Ds. D. J. Malan kry verlof om revisie te vra van die besluit van die Vergadering geneem in die Sewende Sitting aangaande die versoek van die heer J. J. Higgo.

Revisie word toegestaan.

Di. D. J. Malan en E. G. Malherbe stel voor:—

„Die heer J. J. Higgo sal toegelaat word om die eindeksamen in 1932 te skrywe aan die Sending-Instituut.”

Aan die bespreking neem deel Ds. D. J. Malan, Dr. D. R. Snyman, Ds. D. S. B. Joubert, Oud. F. S. Malan, Ds. D. F. v. d. Merwe.

Die voorstel word aangeneem.

Beskrywingspunt 68 word teruggetrek.

Beskrywingspunt 69. — Hierdie saak word verwys na die KerkekantoorKommissie.

J. H. L. Schumann, Klagbrief.

Vandag was afwesig Oud. G. J. Euvrard, weens krankheid, en Ds. J. H. Malherbe en Oud. M. H. Steyn, met verlof.

Die Moderator versoek Ds. C. H. Kruger om die slotgebed te doen.

Geresumeer en geteken op Vrydag, 4 November 1932.

G. J. HUGO, Moderator.

J. RABIE, Assessor.

J. P. VAN HEERDEN, Actuarious.

A. J. VAN WYK, Scriba.

TWAALFDE SITTING.

Vrydag, 4 November 1932.

By die aanvang van die verrigtinge laat die Moderator sing Ges. 149: 5, en lees hy voor uit Gods Woord, Mark. 6: 48, 51. Hierna word 10 minute gewy aan gebed.

Die Handelinge van die Elfde Sitting word na goedkeuring deur die Moderaatuur geteken.

Die volgende voorstel van Di. G. D. du Toit en D. S. B. Joubert word deur die Vergadering aangeneem:—

Ds. J. A. v. d.
Merwe, waarde-
ring.

„Die Sinode verbly sig van harte oor die seën van die Heer wat daar rus op die arbeid van Ds. Jac. v. d. Merwe, die Spesiale Evangelieprediker van ons Kerk, en verseker hom van sy gedurige voorbidding vir sy persoon en vir sy werk.”

Die Moderator versoek die Assessor om die voorsitterstoel in te neem, terwyl hy die rapport van die Kommissie, benoem om met Prof. J. du Plessis te onderhandel, aan die vergadering voorlees.

Du Plessis-Saak.

**RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE AANGESTEL IN VERBAND
MET DIE DU PLESSIS-SAAK.**

U Kommissie het die eer as volg te rapporteer:—

1. U Kommissie het op 1 deser 'n onderhou met Prof. du Plessis gehad, by welke geleenthed aan hom die volgende deur die Moderator namens die Kommissie voorgele is:—

„Met die oog op die rojering van die Leerbesluite van 1928, die skrapping van die toevoeging tot die Akte van Legitimasié, en die vernietiging van die vonnis teen u in 1930 geveld, wil die Kommissie graag van u verneem wat u bereid is ter tegemoetkoming van die Sinode te doen? Sou u b.v. gewillig wees om die volgende te aanvaar: (a) Eervolle ontslag as professor; (b) behoud van salaris en huistoeclaes tot u sewentigste jaar; (c) daarna professorale pensioen?”

Na onderlinge bespreking is die versoek aan hom gedoen om sy antwoord tot die volgende dag uit te stel.

Op 2 deser is u Kommissie weer met die Professor byeen gewees en het hy die volgende geskrewe antwoord aan u Kommissie voorgele:—

„1. Deur die uitspraak van die Hooggereghof (gevolg deur die formele vernietiging van die vonnis teen hom deur die Sinode) is Prof. du Plessis hersel in sy professorale amp aan die Kweekskool.

2. Gedurende sy suspensie is daar 'n „addisionele professor” aan die Kweekskool aangestel, wat in die tussentyd sy vakke moes doseer. Gevolglik sal daar 'n hersklikking van vakke tussen hom en Prof. du Plessis (miskien ook tussen die professore onderling, natuurlik met hulle toestemming) moet plaasvind.

3. Die vakke wat Prof. du Plessis gedurende die jare 1916 — 1930 gedoseer het, was die volgende:—

Vierjarige vakke: Inleiding tot die N.T. Eksegese van die N.T.

Driejarige vak: Sendingwetenskap.

Eenjarige vakke: Teologie van die N.T. Etiek van Jesus. Argeologie van die N.T. Godsdiensgeskiedenis.

Vakte van die Juniores: Aardrykskunde van Palestina. Geskiedenis van N.T.-tye. Kanon van die N.T.

4. Prof. du Plessis stel voor dat hy die volgende vyf vakke sal neem, latende die ander vyf oor aan die „addisionele professor”: Uit groep 1: Inleiding tot die N.T.; Sendingwetenskap. Uit groep 2: Etiek van Jesus; Godsdiensgeskiedenis. Uit groep 3: Aardrykskunde van Palestina.

5. As Senior-professor sal Prof. du Plessis, volgens usansie van sewentig jaar aan die Kweekskool, as voorsitter van die Kollege van Professore optree.”

Sonder hieroor te stem het die Kommissie besluit om die onderhandeling met Professor du Plessis te staak en aan die Sinode die gang van sake te rapporteer en aan die Vergadering self oor te laat verder te handel.

Nadat aan Prof. du Plessis mededeling gedoen is dat die onderhandelinge tussen hom en die Kommissie as geeindig moet beskou word, is daar van hom 'n brief ontvang, waarin hy dringend en ernstig versoek om toegelaat te word die Sinode toe te spreek, voordat die Sinode tot 'n beslissing oor die saak kom.

G. J. HUGO, Voorsitter.
 M. SMUTS.
 J. F. BOTHA.
 J. P. VAN HEERDEN.
 F. S. MALAN.
 P. G. J. MEIRING, Scriba.

Die Moderator lig nou die Rapport toe, en doen daarna 'n voorstel. Dit word gesekondeer deur die Scriba.

Aan die bespreking van die saak neem deel Di. P. G. J. Meiring, A. F. Louw, Oud. F. S. Malan, Di. J. C. du Plessis, F. X. Roome, J. P. Wolhuter, E. G. Malherbe, die Actuarius, Di. M. M. du Toit en J. H. Hugo.

Op versoek van verskeie kante stem die Moderator toe om die behandeling van sy voorstel te laat oorstaan.

Intussen word in behandeling geneem die

RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE VAN REVISIE (pag. 110).

Revisie-kommis-sie, Rapport.

Die Rapport word afdelingswyse behandel.

By Art. 5: 9 stel Dr. D. R. Snyman met Oud. Prof. D. Lategan voor:—

Kansel, beslissing.

„Dat die teenswoordige Art. 5 (9) as volg sal lees:

Die beslissing met advies van die ouderlinge, en by verskil van gevoele met advies en toestemming van die Kerkraad, oor watter predikante of deputate van Kerklike Besture al of nie tot die kansel sal toegelaat word.”

Aan die bespreking neem deel Dr. D. R. Snyman, die Actuarius, Di. H. J. Pienaar, E. G. Malherbe, J. F. Mentz en die Assessor.

Die voorstel word besluit van die Vergadering.

Art. 90 bly oorstaan totdat die saak van appéel voor die Vergadering kom.

Art. 98 (d) —

Oud. F. S. Malan dien die volgende voorstel in:—

„In Art. 98 (d) reël 2 te skrap die woorde „wat in appéel”.”

Dit word gesekondeer deur Ds. F. X. Roome, maar deur die Vergadering afgestem.

Artt. 129 en 146 (1) bly oorstaan.

Art. 156 is reeds afgehandel.

Art. 128 bly oorstaan.

Art. 157, al. 2.

Oud. Prof. D. Lategan en Dr. D. R. Snyman stel voor:—

„Dat Art. 157 soos dit nou in die Kerkwet staan, onveranderd sal bly.”

Dit word aangeneem.

Art. 210 sal lees „buite die grense van die Kerk.”

Art. 233 moet lees „Art. 231” in plaas van „Art. 156.”

Art. 322 sal oorstaan tot die behandeling van die Bp. wat daarop betrekking het.

Die naam van die Kerk. Hierdie saak word opgedra aan die Kommissie van Revisie om te sien dat die naam van die Kerk reg sal aangegee word in die Wetboek.

Naam van die Kerk..

Acte van Demissie.

Suspensie.

Acte van Demissie bly oorstaan.

Die saak van „suspensie” word verwys na die Permanente Regskommissie.

Aanhangesel XXIV. Hierdie saak bly oorstaan tot later.

Op hierdie stadium dien die Moderator nou sy voorstel in:—

Du Plessis-Saak.

„Na aanleiding van die Rapport van die Kommissie, insake verdere reellings met Prof. du Plessis, besluit hierdie H.E. Vergadering as volg:—Die Sinode heg sy goedkeuring aan die Voorslag deur die Kommissie aan Prof. du Plessis gedoen, en rig seer ernstig en dringend die versoek tot hom die Voorslag aan hom gedoen nog eens en wel in gunstige oorweging te neem.”

Dit word deur die Scriba gesekondeer.

Ds. W. Nicol.

Na die pouse kry Ds. Wm. Nicol, H.E. Assessor, as afgevaardigde van die Transvaalse Kerk, geleentheid om die groete en seënwense van sy Kerk aan hierdie Vergadering oor te bring. Hy word deur die Assessor, wat in die voorzitterstoel is, welkom geheet.

Hy maak gewag van die groei van sy Kerk, van bemoediginge en moeilikhede, en verseker die Sinode van die belangstelling en voorbidding van die Transvaalse Kerk.

Ds. J. S. Theron.

Die afgevaardigde Broeder word by monde van Ds. J. S. Theron die hartelike dank van die Vergadering toegebring. Hy word gevra om ook die groete van hierdie Vergadering tot sy Kerk oor te bring.

Du Plessis-Saak.

By die verdere behandeling van die saak, wat voor die pouse voor die Vergadering gedien het, kom op die tafel die volgende voorstel van Di. C. V. Nel en W. J. Naudé. Dit word as 'n Mosie van Orde ingedien, en deur die Vergadering afgestem.

„Die Vergadering dank die Kommissie vir die Verslag, en besluit voor hy verder gaan met die saak van Prof. du Plessis sy antwoord in geskrif te vereem, waarom hy die voorstel nie aangeneem het nie.”

As Amendement op die Voorstel van die Moderator stel Ds. F. X. Roome en Dr. A. J. van der Merwe voor:—

„Aangesien die Kommissie se voorstel aan Prof. du Plessis om af te tree reeds deur hom na type oorweging van die hand gewys is; en aangesien die voorstel van die Moderator geen nuwe beweegredes vir sy aftreding bevat nie; en aangesien daar geen gronde bestaan om met so'n versoek na 'n onskuldig verklaarde persoon te gaan, beskou hierdie vergadering dat dit geen nut sal stig om weer na Prof. du Plessis met dieselfde versoek te gaan nie. Die vergadering dra dit derhalwe aan 'n Kommissie op om met Prof. du Plessis op 'n ander basis te onderhandel met die oog op 'n vreesdale ooreenkoms.”

Aan die bespreking neem deel Di. F. X. Roome, G. J. Barnard, Dr. M. J. v. d. Westhuizen, Oud. Prof. M. C. Botha, Dr. E. Greyling, Di. D. S. B. Joubert, J. F. Naudé, G. D. du Toit, J. F. Mentz, C. W. Alheit, I. J. Viljoen, J. F. Botha, Oud. P. J. Naudé, Di. P. G. J. Meiring, C. V. Nel.

By die stemming verkry die Amendement 46 stemme teen 254, en is dus verworp; en word die Voorstel aangeneem met 279 stemme teen 45.

Afwesig vandag was Oudd. G. J. Euvrard en G. F. Smit weens krankheid, en Oudd. M. H. Steyn en P. S. Heyns met verlof.

Ds. J. F. van Wijk doen die slotgebed.

Geresumeer en geteken op Maandag, 7 November, 1932.

G. J. HUGO, Moderator.

J. RABIE, Assessor.

J. P. VAN HEERDEN, Actuarius.

A. J. VAN WYK, Scriba.

DERTIENDE SITTING.

Maandag, 7 November 1932.

Die Moderator laat sing Ges. 67: 7, lees uit Gods Woord Joh. 13: 12 — 15, en gee geleentheid vir gemeenskaplik gebed.

Die Notule van die Twaalfde Sitting word na goedkeuring deur die Moderatuur geteken.

Die versoek van Oud. P. S. v. d. Merwe, om Sondag na huis te gaan, en Oud. P. F. de Villiers om hierdie hele week na huis te gaan word albei toegestaan.

In verband met punt 1, pagina 65 word as Tydelike Kommissie benoem: Di. J. R. Albertyn, P. A. Alheit, E. Dommisse. Kerklike Statis-tiek Kommissie.

Die insenders van Beskrywingspunte 107 tot 124, 140 tot 142 en 148, word gevra om bymekaar te kom om 'n beredeneerde voorstel in te dien; dieselfde reëling word getref met betrekking tot Beskrywingspunte 92 — 97.

Die Moderator van die Vrystaatse Kerk, Ds. P. S. v. Heerden, word deur die Moderator welkom geheet en 'n ereplaas in die Vergadering aangewys.

Ds. P. S. van Heerden.

Voor die Vergadering kom nou die volgende

RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE OOR DIE UITGAWE VAN 'N PSALM- EN GESANG-BUNDEL.

Psalm- en Gesang-bundel-uitgawe.

U Kommissie het die eer as volg te rapporteer:—

1. Die Publikasiekommissie van die S.A.B.V., aan wie die Sinode die taak opgedra het om vertalinge in Afrikaans van ons Psalme en Gesange te vind, het in kommunikasie getree met verteenwoordigers van die Ned. Herv. en Ger. Kerke ten einde samewerking in die publikasie van 'n gesamentlike bundel te verseker.

2. Wat die Psalme betref, het die Ger. Kerk opdrag aan Totius gegee om die nodige vertaling te lewer. Die Publikasiekommissie het toegestem om daarvan gebruik te maak, maar het vir hom die reg voorbehou om die gelewerde vertalinge aan die oordeel van sy reviseurs te onderwerp, en as hulle oordeel ongunstig is, van die vertalinge af te wys.

3. Die Publikasiekommissie het met Langenhoven onderhandel om van sy vertalinge gebruik te maak, maar weens onderlinge misverstand het die onderhandelinge afgespring. Die letterkundige eksekutriese van Langenhoven is egter gereed om desverlangend sy werk kosteloos ter beschikking van die Kommissie te stel.

4. U Kommissie wil aan die hand gee dat dit aan die Publikasiekommissie opgedra word om met genoemde eksekutriese in onderhandeling te tree en, as hulle dit gewens oordeel, van die werk van Langenhoven gebruik te maak en ook van ander vertalinge van die Psalme, as dié na hul oordeel beter is as wat in hande is.

5. U Kommissie wil voorts aanbeveel dat die reviseurs die hulp sal inroep van letterkundiges in die beoordeling van die letterkundige gehalte van die gelewerde vertalinge en van die taaltegniek, net soos die reviseurs van die Bybel-vertaling van die hulp van verteenwoordigers van die Akademie gebruik gemaak het.

6. Die Publikasiekommissie is ongetwyfeld van oordeel dat hy ook in die beoordeling van die teologiese inhoud van die vertalinge hulp nodig het, en gevolelglik wil u Kommissie aan die hand gee dat die Sinode in belang van sodanige verdere hulp sal besluit.

7. Die vraag is gedoen of ons bundel tot 192 Gesange beperk sal word, dan van ons van die Vervolg'bundel en andere gebruik sal maak. U Kommissie is van gevole dat dit wenslik is om ons bundel op dié wyse te vergroot.

8. Hoe wenslik dit ook mag wees om ons Kerk so spoedig moontlik in besit van 'n Afrikaanse Gesangbundel te stel, so is u Kommissie van oordeel dat die Publikasiekommisie met grote versigtigheid behoort te handel, aangesien daar so ontsaglik veel van 'n gunstige begin afhang.

P. G. J. MEIRING.

M. J. v. d. WESTHUIZEN.

M. C. BOTHA.

Punte 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 word almal goedgekeur.

Wat *Punt 6* betref, word die benoeming van die persone gelaat in die hande van die Moderatuur.

Die Rapport word met dank aangeneem.

By *Punt 1* word die volgende voorstel van Di. E. G. Malherbe en L. J. Fourie deur die Vergadering goedgekeur:—

Publikasiekomm.
en Sangwysies-
kommissie.

„Aan die Rapport word toegevoeg dat die Publikasiekommisie sal werk in oorleg met die Sangwysies-kommissie sover moontlik.”

Aan die orde is die

Bpp. 22, 23.

RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE INSAKE BESKRYWINGSPUNTE 22 EN 23 (b).

Hoogeerw. Heer,

U Kommissie het die eer om as volg te rapporteer re Bp. 22:

Predikante wat
hul gemeentes
bedank het.

Vir geen oomblik wil ons die erns en goele bedoelinge van die broeders wat hul uit eie beweging losgemaak het van hul gemeentes om as rondreisende evangeliste op te tree, in twyfel trek nie. Dit is met huivering maar tog met grote beslistheid dat ons dié soort van uit-die-diens-treding van predikante nie kan goedkeur nie, en ons nie die vrymoedigheid het om hul Konferensies en spesiale dienste by ons Kerk aan te beveel nie, en wel om die volgende redes:

(1) Hul uit diens treding maak dat hul nie direk onder die toesig van enige Kerkraad of Ring staan nie.

(2) Ons verneem met leedwese van sekere uitlatings en handelwyses van sulke broeders, wat vreemd is aan ons Kerk.

(3) Die Kerk het sy eie spesiale evangelieprediker, en as die aanvraag vir spesiale dienste te groot word vir één, sou dit beter wees om liewer nog offisieel manne daarvoor af te sonder, dan om dit op so'n losse voet te laat geskied.

(4) Sulke onverantwoordelike optrede is sekerlik ook nie bereken om die goele orde in die gemeentes te bestendig nie. (Vide Art. 5, par. 1, 3, 9; Art. 19, parr. 1—4).

Bp. 23: A. E.
Bond.

Re Beskrywingspunt 23 (b): (A.E. Bond).

In verband met die A.E.B. het 'n Kommissie verneem van seën op hul werk, en ook dat hul ernstig en toegewyd is as leke-arbeiders, dat hulle die volle inspirasie van die H. Skrif aanvaar en verdedig; dat die werkers wat hul uitstuur selfs 'n mate van opleiding geniet te Mowbray, en dat die een groot vereiste wat vasgestel is vir hulle arbeiders die persoonlike ondervinding van 'n waaragtige bekering is. Maar ook hier het ons nie die vrymoedigheid om hul dienste onvoorwaardelik aan te beveel nie, en wel om die volgende redes:—

(1) Dit is 'n buite-Kerklike beweging, die werkers waarvan nie staan onder een enkele van ons Kerklike liggeme of tugoefenende besture nie.

(2) Die gevaarlike stelling van perfeksionisme word deur enkele van hul leiers voorgestaan. (Vgl. 1 Joh. 1: 8).

(3) Dieselfde as (3) en (4) by Bp. 22.

Indien egter érens behoefté gevoel mag word om gebruik te maak van hulle dienste, wil u Kommissie aanbeveel dat die Hoogeerw. Sinode daarop aandring dat dit alleen sal geskied op uitnodiging van en onder kontrole van die betrokke Kerkraad.

Met hoogagtting, U dnw. dnrs. en Bb. in Christus,

J. F. MARAIS, Voorsitter.
C. W. ALHEIT.
A. J. VAN DER MERWE.
W. J. NAUDE.
JAC. J. MÜLLER.
S. H. ROSSOUW, Scriba.

Wat die Kommissie rapporteer aangaande Bp. 22 word aangeneem.

Insgelyks word die aanbeveling van die Kommissie re Bp. 23 (b) goedgekeur.

Hierna dien die

RAPPORT INSAKE DIE OXFORD GROEP.

U Kommissie wens met betrekking tot die Oxford Groep die volgende te rapporteer:—

(a) *Ontstaan*.—Soos die meeste godsdienstige bewegings vind ook die Oxford-beweging of „Gemeenskap in die sin van die oudste Kristendom,” soos dit ook wel genoem word, sy oorsprong in 'n persoonlikheid, t.w. Frank Buchman, 'n persoon van Duits-Switsere afkoms, wat in die jaar 1908 in Engeland tot 'n kragdadige bekeriging gekom het en daarna as geestelike versorger in 'n Amerikaanse Universiteit aangestel is.

Van hierdie datum af kan nagenoeg die ontstaan van genoemde beweging gerekken word, wat sedert die tyd in byna alle beskaafde lande van die wêreld sy invloed laat geld het en ook in ons eie land die middel was in Gods hand om vele te win vir die lewe in Christus.

(b) *Samestelling*.—Wat die samestelling van hierdie Beweging betref het u Kommissie bevind dat dit nie 'n godsdienstige organisasie of sekte is nie, maar eenvoudig 'n soort van 'n „Geestelike Helpmekaar,” wat g'n bepaalde sektariese karakter dra nie en derhalwe vriendskaplik teenoor alle Christelike Kerke staan. Hierdeur word die gevær uitgesluit, dat die Beweging lede van die Kerk kan vervreemd.

(c) *Kenmerke*.—Daar is veral vyf punte waarop die beweging klem lê:

1. 'n Tyd van stilte elke dag om na God te luister in die gebed en die Heilige Skrif te bestudeer.
2. 'n Grondige sondekennis.
3. 'n Openhartige sondebelydenis.
4. 'n Volstrekte oorgawe aan God.
5. 'n Geredelike meedeel aan andere van die seën wat die mens van God ontvang het.

(d) *Moontlike Gevare*.—U Kommissie wil daarop wys dat ook aan hierdie beweging soos aan elke ander sekere gevare verbonden is:—

1. Die Beweging staan buite Kerklike verband.
2. Daar kan soms te veel klem gelê word op direkte leiding van God, wat gemaklik kan ontaard in oordrewe mistisisme en subjektiewe willekeur. U Kommissie wil egter, billikheidshalwe, daarop wys dat die Groep om dit te voor-kom sterk nadruk lê op Gods Woord as middel om leiding te ontvang.
3. Sondebelydenis in die openbaar of „sharing” kan sonder die nodige be-dwang onwelvoeglik word, en sluit ook die gevær in dat iemand te veel nadruk kan lê op sy sielservarings.

(e) *Aanbeveling*.—Ten spyte van die moontlike gevare hier genoem, sou u Kommissie ongaarne sien dat die Hoogeerw. Vergadering die Beweging sal ver-oordeel, maar wens aan te beveel, dat die Hoogeerw. Vergadering dit sal oorlaat

Oxford Groep.

Rapport van
Kommissie.

aan die diskresie van elke kerkraad om na bevind van sake te handel. En u Kommissie ag dit veral wenslik dat die leraars van ons Kerk soveel moontlik toesig sal hou op die Beweging waar dit mag verskyn en sal probeer om dit in 'n gesonde en vir ons Kerk heilsame rigting voort te stuur.

Ons het die eer om ons te noem van die Hoogeerw. Vergadering.

U dw. dienare en Broeders,

J. F. MARAIS, Voorsitter.
C. W. ALHEIT.

W. J. NAUDÉ.

A. J. VAN DER MERWE.

Kaapstad, 4 Nov., 1932.

MINDERHEIDSRAPPORT INSAKE DIE OXFORD GROEP.

Re Bpp. 23a en 24. (Oxford Groep) het ons die eer om as volg te rapporteer:

Met belangstelling het ons kennis gemaak met die werksaamhede van die „Oxford Groep Beweging” (Buchmanisme) en wil met waardering melding maak van die erns van vele van die Groep-lede. Ook het ons verneem dat menigeen 'n diepere insig in geestelike sake ontvang het as gevolg van sy aanraking met hierdie beweging en dat dit eenvoudig 'n beweging is wat die verdieping van die geestelike lewe beoog en wat vriendskaplik soek te staan teenoor alle Protestantse Kerke.

Maar ons wil egter aanbeveel dat die N.G. Kerk hom nie moet leen tot die stigting, propagering of beskerming van die Beweging nie, om die volgende redes:—

(1) Dit is 'n buite-Kerklike beweging, van nie onbedenklike oorsprong, wat nie onder die beheer en toesig van enige van ons verantwoordelike Kerklike liggeme staan nie.

(2) Dit huldig 'n sektariese opvatting van die leiding van Gods Gees, wat maklik aanleiding gee tot dweepery, en verval tot oordrewe subjektivisme.

(3) Dit beoefen in sy vergaderinge 'n openbare sondebelydenis („sharing”), wat

(a) onskriftuurlik is;

(b) in gemengde vergaderinge, veral van jongmense, veelal ontaard in 'n ongesonde tentoonstelling van sondes, wat dikwels beide van onkiese en onstigtelike aard is, en die ware boetvaardigheid mis;

(c) strydig is met die tradisionele standpunt van ons Kerk.

Algemene slotopmerking: Ons wil met alle erns daarop wys dat ons daar bewus van is dat daar groot verwarring en onsekerheid bestaan by vele van ons Kerkraads- en Gemeentelede oor al die onverantwoordelike en buite-Kerklike beweginge (soos in die Bpp. genoem), wat geleidelik burgerreg soek te verower in ons Kerk, en spreek dit daarom as ons vaste oortuiging uit en wil dit graag as beginsel neerlae, dat ons Kerk meer as ooit tevore dit as sy roeping moet beskou om voort te gaan met die suliwe Skrif-prediking en getrouwe sielsorg, en deur ondersteuning van sy eie erkende vereniginge, afwerend behoort te staan teenoor die buite-Kerklike beweginge wat in die Kerk die werk van die Kerk wil doen, en also die Kerkbewussyn ondermy.

U diensw. dnrs. en broeders in Christus,

JAC. J. MÜLLER.
S. H. ROSSOUW, Scriba.

Daar is 'n meerderheids- en minderheidsrapport; albei word gelees.

Aan die bespreking van hierdie saak neem deel: Drs. M. J. v.d. Westhuizen, J. J. Muller, Di. F. J. B. Malan, P. J. v. d. Merwe, Dr. A. J. v. d. Merwe, Ds. D. F. v. d. Merwe, Dr. D. R. Snyman.

Voor die Vergadering kom die volgende voorstel van Di. D. S. B. Joubert en P. M. v. Heerden:—

„Die Hoog Eerw. Vergadering keur die aanbeveling punt (e) van die Meerderheidsrapport van die Kommissie re Beskrywingspunt 23 (b) goed.”

As Amendement stel Di. P. J. v. d. Merwe en F. S. Malan voor:—

„Die Rapport van die Minderheid re Oxford Groep word goedgekeur.”

As tweede Amendement stel Drs. D. R. Snyman en E. Greyling voor:—

„Onder die huidige omstandighede en by gebrek aan genoegsame informasie, en aangesien daar geen aansoek gerig was tot die H.E. Sinode deur die Oxford Groep-Beweging om erkenning of beskerming nie, het die Sinode geen vrymoedigheid om aan te beveel dat die N.G. Kerk hom sal leen tot die stigting, propagering of beskerming van die Beweging nie.”

Die voorstel word aangeneem met 150 stemme teenoor 133 vir die tweede Amendement.

Die Rapport word met dank aangeneem.

Die Vergadering gaan nou oor tot die behandeling van die

BESKRYWINGSPUNTE WAT WETSHERSIENING VEREIS (pag. 10).

Beskrywingspunte 72 en 73.

Die aanbeveling van die Kommissie van Revisie word aangeneem.

Beskrywingspunt 75 (Art. 170 (g)).

Hierby word ook gelees die aanbeveling van die Regskommissie oor hierdie saak.

Die aanbeveling van die Kommissie van Revisie word goedgekeur.

Beskrywingspunt 76 (Art. 16 (21) al. 1).

Die aanbeveling van die Kommissie van Revisie word besluit van die Vergadering.

Ds. W. Nicol kry geleentheid om namens die Transvaalse Kerk 'n woord te spreek in verband met die pensioen van Ds. M. L. Fick, wat reeds herhaalde male voor die Sinode gedien het, en telkemale afgestem is.

Beskrywingspunt 77 (Synodus Contracta) — pag. 10 —

Hierdie Beskrywingspunt word deur die insender daarvan, Ds. J. R. Albertyn, toegelig.

Aan die bespreking neem deel: Di. A. M. McGregor, P. G. J. Meiring die Actuaris, Ds. M. Jooste, Dr. E. Greyling.

Op die tafel kom die volgende voorstelle:—

(a) Van Ds. M. M. du Toit en Oud. W. M. du Plessis:—

„Die aanbeveling van die Kommissie van Revisie re Bp. 77 word aangeneem.”

(b) Van Di. J. R. Albertyn en P. G. J. Meiring:—

„Beskrywingspunt 77 word deur die Vergadering goedgekeur.”

Die voorstel van Ds. du Toit (a) word aangeneem, met 192 teen 139 stemme.

Beskrywingspunt 78, wysiging in Art. 129, sien ook die aanbeveling van die Kommissie van Revisie, pag. 111 oor Art. 129.

Aan die bespreking neem deel Dr. M. J. v. d. Westhuizen, Ds. A. M. McGregor, Oud. Prof. D. Lategan, Dr. D. R. Snyman, Oud. Prof. M. C. Botha, Di. D. S. B. Joubert, C. H. Stulting.

Bpp. wat wets-
hersiening vereis.
Sien pag. 10.

Bpp. 72, 73, Kerk-
visitasie.

Bp. 75, Geordende
Hulppredikers.

Bp. 76, Revisie
van besluite.

Synodus Con-
tracta.

Admissie-
eksamen.

Voor die Vergadering kom die volgende voorstel:—

„Hierdie Bpp. 80 — 82 en 78 word verwys na die Admissie-Eksamenskommissie en die Ouderling van Stellenbosch en Predikant van N. Paarl, om die Vergadering met 'n duidelike voorstel te dien.”

Dit word aangeneem.

Series Lectionum.

Beskrywingspunt 79 Art. 120 (d) —

Op voorstel van oud Prof. D. Lategan en Dr. D. R. Snyman word wat gevra word in die Beskrywingspunt besluit van die Vergadering.

Beskrywingspunte 80 — 82.

Dit gaan ook na die Kommissie wat aangestel is onder Bp. 78.

Beskrywingspunt 83 is afgehandel.

Vakke in Kweekskool.

Beskrywingspunt 84 — groepering van vakke — sien Rapport van die Kommissie van Revisie oor Art. 121 op pag. 111 —

Die Bp. word aangeneem met byvoeging van die aanbeveling van die Kommissie van Revisie.

Kursus in Kweekskool.

Beskrywingspunt 85 — Kursus.

Op die tafel kom twee voorstelle:—

(a) Di. J. R. Albertyn met P. J. Perold:—

„Die Vergadering besluit om Beskrywingspunt 85 goed te keur.”

(b) Oud. Prof. D. Lategan met Dr. S. H. Rossouw:—

„Die Sinode besluit dat die 4-jarige kursus aan die Kweekskool sal bly voortbestaan maar dat in die 4de jaar geleentheid sal gegee word vir spesialisasie, Die Vergadering dra dit aan die Professore en Kuratore op om hieroor te beraadslaag en sodanige kursus in te voer so spoedig moontlik.”

Voor die Vergadering kom die antwoord van Prof. J. du Plessis op die besluit van die Sinode l.l. Vrydag. Daarin vra hy om die H.E. Sinode te mag toespreek, en sy antwoord mondeling oor te bring.

Die Moderator gee te kenne dat die Moderatuur aanbeveel dat Prof. du Plessis geleentheid sal gegee word om die Vergadering toe te spreek.

By oorgrote meerderheid van stemme gee die Vergadering die gevraagde verlof.

Dit word ook besluit dat die deur sal gesluit word as die Professor die Vergadering toespreek.

Hy sal gevra word om wat hy hier sê ook op geskrif te stel, en veral sy antwoord op die besluit van die Sinode skriftelik in te handig.

Oud. J. H. J. Potgieter en Oud. A. S. G. v. Lill kry verlof om mōre na huis te gaan.

Afwesig was Oud. G. F. Smit weens krankheid, Oud. P. S. Heyns met verlof, Oud. S. J. Hendriksz sonder verlof.

Op versoek van die Moderator doen Ds. G. E. Rudman die slotgebed.

Geresumeer en geteken op Dinsdag, 8 November 1932.

G. J. HUGO, Moderator.

J. RABIE, Assessor.

J. P. VAN HEERDEN, Actuarious.

A. J. VAN WYK, Scriba.

VEERTIENDE SITTING.

Dinsdag, 8 November 1932.

Nadat die Moderator Ges. 79: 2, 3 laat sing, en Joh. 1: 11, 12 uit Gods Woord voorgelees het, word weer 10 minute aan gesamentlike gebed gewy.

Na goedkeuring deur die Vergadering word die Handelinge van die Dertiende Sitting deur die Moderatuur geteken.

Voortgaande met die behandeling van die Beskrywingspunte kom Bp. 85 weer aan die orde. (Sien handelinge van Dertiende Sitting.)

Kweekskool,
Kursus.

Ds. J. R. Albertyn trek sy voorstel terug, en die voorstel van Oud. Prof. D. Lategan word besluit van die Vergadering.

Beskrywingspunt 87 — Benoeming van 'n Kommissie deur die Kerkraad —

Tug deur Kommissie uit Kerkraad.

Dit word teruggetrek.

Beskrywingspunt 88 — Verlies van status deur 'n predikant wat 'n sekulêre amp beklee —

Predikant en sekulêre roeping.

Deur Oud. F. S. Malan en Ds. G. J. du Plessis word voorgestel:—

„Die Sinode besluit om die saak vermeld in Beskrywingspunt 88 na die Raad der Kerken te verwys.”

„Dit word goedgekeur.

Beskrywingspunte 89 en 90 — Die benoeming van 'n Vakature-Kommissie —

Vakature-Kommissie.

Ds. P. J. Perold en Dr. J. J. Muller stel voor die aanname van Bpp. 89 en 90.

Dit word deur die Vergadering afgestem.

Beskrywingspunt 91 — Dit verval by die afhandeling van Bpp. 89 en 90.

Beskrywingspunte 92 — 97 bly oorstaan totdat die Tydelike Kommissie hiervoor benoem rapport sal doen.

Beskrywingspunt 98.

Die aanbeveling van die Kommissie van Revisie word besluit van die Vergadering.

Vervulling van vakatures.

Beskrywingspunt 99.

Predikante, bevestiging.

Die aanbeveling van die Kommissie van Revisie word goedgekeur.

Beskrywingspunt 100 is reeds teruggetrek.

Beskrywingspunt 101 — Aanstelling van Amptenare —

Kerklike Amptenare, aanstelling.

Op voorstel van Dr. D. R. Snyman en Oud. Prof. D. Lategan sal die woorde „in oorleg met die betrokke Kerkrade” ingevoeg word na die woorde „betrokke Kommissie.”

Ook word op voorstel van Di. D. P. v. Huyssteen en F. R. Grobbelaar Bp. 101 goedgekeur.

Sending-Instituut,
Kollegie Kuratore.

Beskrywingspunt 102.

Di. D. P. v. Huyssteen en C. Muller stel voor:—

„Bp. 102 word aangeneem met invoeging van die woord „ook” na die woord „stemming,” en die weglatting van die woorde „en tug” onder (c).”

As Amendement stel Di. D. S. B. Joubert en W. J. Naudé voor:—

„Beskrywingspunt 102 word aangeneem, uitgesonder punt (a) (2).”

Die voorstel word aangeneem.

Armesorg-kommissie.

Beskrywingspunt 103 — Die aanbeveling van die Kommissie van Revisie word goedgekeur.

Kerklike Amptenare.

Beskrywingspunt 104 — Dit word aangeneem.

Tug oor Profesore.

Beskrywingspunt 105 —

Ds. D. P. v. Huyssteen en Oud. P. D. du Toit stel voor die aanname van Bp. 105.

Hierdie saak bly oorstaan tot na die pouse.

Van 11.50 tot 12.30 kry Prof. J. du Plessis op sy versoek die geleentheid om die Vergadering toe te spreek.

Na die pouse besluit die Vergadering dat wat die behandeling van die Kerk-saak betref die pers sal toegelaat word, en dat die toelating van die publiek al dan nie sal gelaat word in die hande van die Moderator.

Aan die orde kom weer *Beskrywingspunt 105*.

As Amendement op die voorstel van Ds. D. P. v. Huyssteen stel Di. J. F. Botha en A. M. McGregor voor:—

„Die Sinode bly by die wet soos dit staan, en verwerp dus Beskrywingspunt 105.”

Die Amendement word aangeneem.

Moderatuur,
Kiesing.

Beskrywingspunt 106 — Kiesing van die Moderatuur —

Di. D. P. v. Huyssteen en F. R. Grobbelaar stel hier voor:—

„Beskrywingspunt 106 word besluit van die Vergadering, met weglatting van ‚die Assistent Scriba’.”

As Amendement stel Di. C. F. Leygonie en P. J. Retief voor:—

„Die aanbeveling van die Kommissie van Revisie word aangeneem.”

Die Amendement word goedgekeur.

In verband met Bpp. 92 tot 97 word die volgende Rapport ingedien:—

Kommissie oor
Bpp. 92—97.

KOMMISSIE OOR BESKRYWINGSPUNTE 92 TOT 97.

Hoog Eerw. heer,

U Kommissie het volgens opdrag ontvang Beskrywingspunte 92 tot 97 sorgvuldig oorweeg. Hy wil volmondig gewag maak van die onwaardebare dienste deur die Vaders van die Kerk aan die Kerk en aan die heilige belange van Gods Koninkryk betoon.

Hy het hoofsaaklik op die oog die behartiging van die belangte van die Gemeente en die sieleheil van almal in die Gemeente. Hy is daarvan oortuig, dat hierdie belangte, weens die klimmende jare van die leraar, *nie altyd* behoorlik kan behartig word nie.

U Kommissie beveel derhalwe aan, dat:

1. By Art. 292 'n (b) gevoeg word — „n Kerkraad of die daartoe benoemde Kommissie sal die reg hé om sy predikant of amptenaar pensioen te laat aanvaar as hy aan die vereiste van Art. 292 (a) voldoen.”

2. By Art. 292 word 'n (c) gevoeg — „n Predikant wat die ouerdom van 60 jaar bereik het en daarby 30 jaar in die Evangeliebediening in Suid-Afrika werksaam was, sal desverkiesende, die reg hé om af te tree, sonder intussen aanspraak op pensioen te hé totdat hy die ouerdom van 65 jaar bereik het, op welke leeftyd hy dan volle pensioen sal ontvang.”

C. W. ALHEIT (Voorsitter),
 J. A. VAN BLERK,
 J. R. ALHEIT,
 D. P. VAN HUYSTEEN (Scriba),
 W. N. VAN DER MERWE.

Hierby word gelees die aanbeveling van die Kommissie van Revisie op pagina 12 aangaande Bpp. 92 — 97.

Predikant, aanvaarding van Pensioen.

Aanbeveling 1.

Aan die bespreking neem deel die Actuaris, Di. J. R. Alheit, S. J. Perold, Oud. F. S. Malan, Di. P. B. Ackermann, B. J. Kloppers.

Di. J. R. Alheit en D. P. v. Huyssteen stel voor:—

„Die aanbeveling van die Kommissie word aangeneem.”

Ds. G. J. Barnard en Oud. W. C. v. d. Merwe dien as Amendement in:—

„Die Sinode neem die aanbeveling van die Kommissie van Revisie aan.”

Die Amendement word besluit van die Vergadering.

Aanbeveling 2.

Di. C. W. Alheit en G. J. du Plessis stel voor:—

„By Art. 292 word (c) gevoeg:

„n Predikant wat die ouerdom van 60 jaar bereik het en daarby 30 jaar in die Evangeliebediening in Suid-Afrika werksaam was, sal desverkiesend die reg hé om af te tree, sonder intussen aanspraak op pensioen te hé totdat hy die ouerdom van 65 jaar bereik het, op welke leeftyd hy dan volle pensioen sal ontvang.”

Aan die bespreking neem deel Di. C. W. Alheit, E. G. Malherbe, C. H. Kruger, J. R. Alheit.

Die voorstel word afgestem, en die wet bly onveranderd.

Beskrywingspunte 107 tot 124, en 147 is in die hande van 'n Tydelike Kommissie.

Beskrywingspunte 125 en 126 is reeds afgehandel.

Beskrywingspunt 127.

Dr. D. R. Snyman en Oud. Prof. D. Lategan stel voor die aanname van Bp. 127.

Ringskommissie, samestelling.

Die voorstel word afgestem.

Beskrywingspunt 128 — Art. 120 (b) —

Kuratore, reg in Tugsake.

Die beskrywingspunt word goedgekeur.

Demissie, Eervol
Ontslag.

Beskrywingspunt 129 — Art. 291 (6) — Sien ook die aanbeveling van die Kommissie van Revisie, en die definisie van „terme” op pag. 114 —

Dr. D. R. Snyman en Oud. Prof. D. Lategan stel voor die aanname van Bp. 129.

Aan die bespreking neem deel Dr. D. R. Snyman, Ds. H. J. Pienaar, die Actuarius, Di. J. F. Mentz, A. F. Louw, E. Dommisse, Oud. G. S. Schwartz.

Di. A. F. Louw en E. Dommisse stel voor die aanname van die definisie „Acte van Demissie” op pagina 114.

Die verdere behandeling van Bp. 129 bly oorstaan.

Oud. J. C. G. Kotze kry verlof om weens krankheid van sy eggenote na huis te gaan.

Aan Ds. G. D. du Toit word verlof gegee om weens swakke gesondheidstoestand na huis te gaan.

Oudd. H. G. Greeff en W. M. du Plessis kry verlof om Vrydagaand na huis te gaan.

Afwesig was Oud. P. S. Heyns met verlof.

Op versoek van die Moderator doen Ds. A. F. Louw die slotgebed.

Die Vergadering verdaag tot half-ag.

Broederlik
Onderhoud.

In die aand kom die Vergadering byeen om half-ag vir die *Broederlike Onderhoud*.

Die voorsitterstoel word deur die Assessor ingeneem.

Hy laat sing Ps. 146: 5, 8 en vra Ds. M. G. Uys om in gebed voor te gaan.

Sondagskoolwerk.

Daarna verwelkom hy Ds. P. K. Albertyn, die Algemene Sondagskoolsekretaris, wat spreek oor *Sondagskoolwerk*.

Hy gee eers 'n kort geskiedkundige oorsig oor geestelike werk onder kinders, beginnende van die vroegste dae tot vandag. Verder spreek hy oor die doel van Sondagskoolwerk, en wys uiteindelik op die middels wat ons gebruik om die doel te bereik.

Blinde-nasorg.

Hierna word aan Mn. P. E. Biesenbach, Prinsipaal van die Skool vir Blindes die geleentheid gegee om oor die *Blindes* te spreek. Hy wei veral uit oor die lot van die Blindes nadat hulle die Opleidings-inrigting verlaat.

Dowe kinders.

Ds. G. de V. de la Bat, Prinsipaal van die Skool vir Dowes, spreek vervolgens oor die *Opvoeding en Opleiding van Dowe Kinders* van ons land. Hy wys op die metodes van werk, die verskillende industriële vakke, en pleit dat die kinders vroeër gestuur mag word, en langer mag bly in die Inrigting.

Die Assessor dank die sprekers vir hulle interessante toesprake.

Nadat hy Ges. 97: 5 laat sing het, vra hy Ds. J. F. Marais om die slotgebed te doen.

Geresumeer en geteken op Woensdag, 9 November 1932.

G. J. HUGO, Moderator.

J. RABIE, Assessor.

J. P. VAN HEERDEN, Actuarius.

A. J. VAN WYK, Scriba.

VYFTIENDE SITTING.

Woensdag, 9 November 1932.

Die Moderator laat sing Ps. 42: 5, en lees uit Gods Woord Gen. 22: 13, 14 Daarna word weer, volgens besluit, 10 minute aan gebed gewy.

Die Handelinge van die Veertiende Sitting word geresumeer, en na goedkeuring deur die Moderatuur geteken.

Volgens aankondiging van die Moderator gister gedaan gaan die Vergadering nou oor tot die behandeling van die Kerksaak.

Daar die Moderator 'n voorstel wil doen vra hy die Assessor om die voorsitterstoel in te neem.

Die Moderator spreek 'n woord tot die Vergadering en dien daarna die volgende voorstel in:—

„Aangesien die Sinode, tot sy opregte spyt, daar nie in geslaag het om met Prof. du Plessis tot 'n skikking te geraak nie, tot wedersydse bevrediging van Professor en Sinode soos deur die tydelike reëling tussen hom en die Sinodale Kommissie in vooruitsig gestel; en aangesien dit vir die Sinode duidelik is dat die aanbly van Prof. du Plessis aan die Kweekskool instryd is met die wense van die groot meerderheid van die lede van die Kerk; en aangesien sy aanbly daar, deur invloede buite sy beheer, tot onvermydelike wrywing in die Kweekskool sal lei, so oordeel die Sinode, hoe ongaarde ook, dat die beëindiging van die Professor se dienste aan die Kweekskool die enige uitweg uit die moeilikheid bied.

Du Plessis-Saak.

„Die Sinode wil ook uitdrukking gee aan sy hoë waardering van die belangrike dienste deur Prof. du Plessis in meer as een opsig aan die Kerk bewys, en besluit om voort te gaan met die betaling van sy volle salaris en huistoelaag, tot tyd en wyl, as die omstandighede normaal was hy self sou besluit het om as Professor uit diens te tree, en dat na sodanige tyd professorale pensioen tot sy beskikking sal wees.

„Verder word besluit dat aan die Moderatuur opdrag gegee word, met volmag van handeling, om aan bowestaande resolusie uitvoering te gee, en om handelend op te tree in alle sake wat uit die aanname daarvan mag voortvloeи.“

Dit word gesekondeer deur die Scriba.

As Eerste Amendement stel Ds. F. X. Roome met Oud. F. S. Malan voor:—

„Met inagneming van die Beweegredes van Prof. du Plessis vervat in sy antwoord (sien Memorandum) waarom hy van sy leerstoel geen afstand kan doen nie; voorts, met inagneming van sy belofte, dat hy alles van sy kant sal doen om met sy kollegas hartlik saam te werk in belang van die heil van die Teologiese Kweekskool; so besluit hierdie Hoogegeerde Vergadering om, onder biddende opsien na God, Wat menseharte neig as waterbeke, die professor te vertrou waar hy terugkeer na die Seminarie, met die toebidding van Gods seën.“

Aan die bespreking van die saak neem, behalwe die Moderator, deel: Ds. F. X. Roome, Dr. E. Greyling, Di. E. G. Malherbe, D. P. v. Huyssteen, W. J. Naudé, Oud. F. S. Malan, Di. P. W. A. de Klerk, D. A. Malan, J. N. Geldenhuys, F. H. Badenhorst, P. G. J. Meiring, Oud. P. D. du Toit, Ds. J. P. v. Huyssteen, Oud. Prof. M. C. Botha, Dr. M. J. v. d. Westhuizen, Oudd. O. M. Smit, B. v. Wyk, Di. R. D. McDonald, J. G. Pauw, G. J. Barnard, P. S. Latsky, C. H. Kruger, Oud. M. C. Stander, Di. C. V. Nel, J. W. Snyman, J. C. N. Mentz, Dr. S. H. Rossouw, Ds. J. R. Albertyn, Oud. J. J. v. Wyk, Ds. B. F. v. d. Merwe, Dr. A. J. v. d. Merwe, Di. B. J. Kloppers, H. J. Pienaar, C. F. Leygonie.

Voor die Vergadering kom nog die volgende voorstelle:—

As Tweede Amendement van Di. G. E. Rudman en A. J. L. Hofmeyr:—

„Prof. du Plessis word nie verhinder om sy gestaakte werk aan die Kweekskool te aanvaar nie op voorwaarde dat hy die Sinode 'n bevredigende waarborg sal gee dat hy die huidige leergeskille onder geen omstandighede in die Kweekskool en in die *Zoeklicht* sal aanraak nie, en 'n blyk sal gee dat hy ook die opvatting van die meerderheid in die Sinode sal eerbiedig en respekteer.”

As Derde Amendement van Di. D. S. B. Joubert en E. Domisse:—

„Aangesien Prof. du Plessis die begeerte van die Sinode, om sy bedankung as Professor aan die Kweekskool in gunstige oorweging te neem, van die hand gewys het, en aangesien hierdie H.E. Vergadering nie in botsing wens te kom nie met die gereghof en hom ook nie aan kontrakbreuk skuldig wil maak nie, is die Vergadering van oordeel, alvorens tot 'n finale besluit te kom oor die toelating al dan nie van Prof. du Plessis tot die Kweekskool, die saak na 'n Kommissie te verwys, wat ten spoedigste die Sinode met advies sal dien.”

Die verdere behandeling van die saak bly oorstaan tot mōre.

Aan Di. D. A. Malan en I. W. J. v. Rensburg en Oudd. C. C. Nel en J. W. S. Rawlins word verlof gegee om eersk. Dinsdagaand na huis te gaan.

Ds. D. J. Malan doen die slotgebed.

Geresumeer en geteken op Donderdag, 10 November 1932.

G. J. HUGO, Moderator.

J. RABIE, Assessor.

J. P. VAN HEERDEN, Actuarus.

A. J. VAN WYK, Scriba.

SESTIENDE SITTING.

Donderdag, 10 November 1932.

Volgens besluit word by die aanvang 10 minute gewy aan gebed, nadat die Moderator Ges. 49: 4 laat sing en Hebr. 4: 15, 16 voorgelees het.

Die Notule van die Vyftiende Sitting word na goedkeuring deur die Moderatuur geteken.

Du Plessis-Saak.

By die hervatting van die werksaamhede is die Kerksaak weer aan die orde.

Waar die Assessor 'n woord wil spreek in verband met die saak, vra hy die Actuarus om die voorsitterstoel vir daardie tyd in te neem.

Na hom neem aan die verdere bespreking deel: Di. D. S. B. Joubert, A. J. L. Hofmeyr, C. C. Nepgen, H. P. Blom, Oudd. F. G. Marais, Di. A. F. Louw, J. F. Naude, H. J. Pienaar, Oudd. S. J. Botha, J. J. H. Claassens, Di. P. A. M. Brink, A. G. Driessen, L. J. Fourie, Oudd. J. A. C. Scholtz, O. A. Oosthuisen, Di. F. J. B. Malan, J. A. Kotze, W. F. v. W. de Vos, F. J. W. Koch, J. F. Marais, J. C. du Plessis, J. S. Theron, J. A. Hurter, J. S. Murray, J. le R. Hauptfleisch, G. de C. Murray, J. G. S. v. Jaarsveld, G. E. Rudman, J. F. Mentz, die Actuarus, F. X. Roome, J. F. v. Wyk.

Mosie van Orde.

Die saak het om 3.15 n.m. die ernstige aandag, op 'n mosie van orde van Di. A. M. McGregor en G. J. du Plessis, of die bespreking nie sal gestaak word nie.

Die uiteindelike besluit van die Vergadering is om nog 20 minute te gee aan bespreking, en dan repliek te gee aan die insender van die oorspronklike voorstel.

Ds. G. E. Rudman kry verlof om sy voorstel, die Twede Amendement, terug te trek, en in die plek daarvan die volgende voorstel in te dien:—

„Prof. du Plessis word nie verhinder sy gestaakte werk aan die Kweekskool te aanvaar nie, op voorwaarde dat hy 'n waarborg sal gee dat hy onder geen omstandighede die huidige leergeskille persoonlik in die Kweekskool en in die *Zoeklicht* in behandeling sal neem nie, en tewens 'n blyk sal gee dat hy ook die opvatting van die meerderheid in die Sinode sal eerbiedig en respekteer.

„As hierdie voorstel aangeneem word, dan word 'n Kommissie benoem om in oorleg en met toestemming van Prof. du Plessis die waarborg vas te stel wat ter goedkeuring voor die Vergadering sal gelê word.”

Na repliek deur die Moderator vind die stemming plaas.

Die Derde en Twede Amendemente word met oorgrote meerderheid afgestem.

Vir die Eerste Amendement stem 80 voor en 226 teen.

Vir die Voorstel stem 217 voor en 111 teen.

Die volgende persone vra aantekening dat hulle in die minderheid gestem het:—

Ds. F. X. Roome, Dr. A. J. v. d. Merwe, Di. A. J. L. Hofmeyr, C. Grundlingh, A. G. E. v. Velden, I. J. Viljoen, W. J. Naudé, C. C. Nepgen, W. F. P. Marais, P. S. Latsky, P. J. Pienaar, J. M. Hofmeyr, J. H. Malherbe, A. C. Stegmann, A. F. Marais, J. C. N. Mentz, C. V. Nel, J. T. Martens, J. G. Pauw, J. C. G. Kotze, F. J. B. Malan, J. S. B. Marais, A. McGregor, D. du P. Steyn, W. N. v. d. Merwe, J. G. S. v. Jaarsveld, G. P. le Roux, E. G. Malherbe, A. M. Meiring, C. P. Pauw, L. V. Rex, J. P. Kriel, A. F. Louw, D. L. Steyl, J. A. S. Oberholster, H. J. Pienaar, L. J. Heyns, J. A. Kotze, A. H. Naude, Oudd. Prof. M. C. Botha, P. v. d. Merwe, M. J. de Villiers, W. A. v. Rensburg, J. C. Bauggaard, W. E. Wium, F. G. Marais, W. F. v. Wyk, J. F. v. Wyk, J. A. v. Eeden, S. F. Malan, P. S. Heyns, M. H. Miles, F. S. Malan, O. A. Oosthuizen, G. D. J. Scholtz (Douglas), J. P. M. Stofberg, M. H. Steyn, I. J. Greeff, J. A. B. v. Aarde, D. F. Joubert, C. Hattingh, S. J. Botha.

Aantekening van stemming in die minderheid.

Hierna verdaag die vergadering tot die aandsitting.

In die aand is aan die orde die

RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE OOR DIE INDELING VAN DIE RINGE.

Hoogeerw. Heer,

U kommissie het die eer om as volg te rapporteer oor beskrywingspunte 7, 18 en 27:

1. Bp. 27. Die aanname van Bp. 27 word aanbeveel:

- (a) Omdat Porterville geografies by die Ring van Piketberg behoort.
- (b) Omdat Porterville met Piketberg een Skoolraadsdistrik uitmaak.
- (c) Omdat die Kerkraad dit verlang.

Indeling van Ringe, Rapport.

Porterville,

2. Bp. 18. Die aanname van Bp. 18 word aanbeveel:

- (a) Omdat, sonder om enige blaam te lê op die Ring van Stellenbosch of op die kerkraad van Stellenbosch, daar geen wederkerige vertroue tussen die liggame is nie.
- (b) Omdat die kerkraad dit eenparig verlang.
- (c) Omdat 'n petisie van 775 lede wat daarom versoek by die Scriba Synodi (Art. 84) ingehandig was. Billikheidshalwe moet ook vermeld word dat 'n versoekskrif teen die verandering en geteken deur nege lede ingehandig was.

Stellenbosch.

3. Indien Bp. 18 aangeneem word beveel u kommissie aan dat die res van die gemeentes wat tot die Ring van Stellenbosch behoort het, nog saam gegroepeer sal word en bekend sal staan as die Ring van Caledon.

Clanwilliam Ring.

4. Bp. 7. In verband met Bp. 7 beveel u kommissie aan:

(a) Dat Clanwilliam by die Ring van Piketberg gevoeg sal word, en dat die res van die gemeentes wat tot die Ring van Clanwilliam behoort het nog saam gegroepeer sal word en bekend sal staan as die Ring van Calvinia.

Britstown, Ring.
Calvinia, Ring
Upington, Ring.

(b) Dat die Ring van Britstown verdeel sal word in 'n Ring van Upington en 'n Ring van Britstown as volg:

Ring van Upington.

Upington
Gibeon
Moria
Keimoes
Keetmanshoop
Warmbad
Windhoek

Ring van Britstown.

Britstown
Prieska
Kenhardt
Marydale
Vosburg
Kakamas
Marchand
Nickerkshoop
Van Wyksvlei

(c) Tot die Ring van Britstown word dan soos uit bowestaande blyk Vosburg en Van Wyksvlei uit die Ring van Beaufort en Nickerkshoop uit die Ring van Grikwastad toegevoeg.

(d) U kommissie het geen vrymoedigheid om verdere veranderinge aan te beveel nie.

Met hoogagtting,

(Met voorbehoud) W. F. P. MARAIS,

C. MULLER,

P. W. A. DE KLERK,

(Met voorbehoud op punt 2) D. J. VILJOEN,

R. D. McDONALD,

(Met voorbehoud) C. V. NEL,

E. GREYLING (Scriba).

Porterville.

1. *Beskrywingspunt 27* (pagina 6) —

Die aanbeveling van die Kommissie word goedgekeur.

Stellenbosch.

2. *Beskrywingspunt 18* (pag. 6) —

Die volgende voorstel van Dr. D. R. Snyman en Oud. Prof. D. Lategan word ingedien:—

„Die aanname van die aanbeveling van die Kommissie oor die Indeling van die Ringe insake Beskrywingspunt 18.”

As Amendement stel Ds. D. J. Viljoen met Oud. J. J. de V. Swart voor:—

„Beskrywingspunt 18 word nie aangeneem nie.”

Aan die bespreking van hierdie saak neem deel: Di. D. J. Viljoen, P. J. v. d. Merwe, Dr. D. R. Snyman.

Die Voorstel van Dr. D. R. Snyman word teruggetrek, en die Voorstel van Ds. D. J. Viljoen aangeneem.

3. Hierdie punt verval.

Clanwilliam.

4. *Beskrywingspunt 7* (pag. 5) —

(a) Voeging van Clanwilliam by die Ring van Piketberg.—Dit word goed-gekeur en ook besluit die Vergadering dat die Ring van Piketberg sal heet Ring van Clanwilliam.

(b) Verdeling van Ring van Britstown —

Ds. J. A. Pienaar stel voor met Ds. F. S. Feneysey:—

„By die Ring van Upington word gevoeg die Gemeentes Kakamas en Marchand en die nuut gestigte gemeente op die nedersettings.”

As Amendement stel Di. D. P. v. Huyssteen en P. B. Shaw voor die aanname van die aanbeveling van die Kommissie.

Die Amendement word aangeneem.

(c) Word goedgekeur.

Die Rapport word met dank aangeneem.

Vervolgens word behandel die Rapport van die Kommissie oor die

REG VAN APPèL.

Reg van Appèl,
Rapport.

Rapport van die Kommissie aangeset om die Sinode met advies te dien insake Beskrywingspunte 107 — 124; 140 — 142 en 147.

U Kommissie wens die volgende aanbevelings wat met eenparige stemme geneem is, te doen:—

1. Die Sinode keur onomwonde die beginsel goed, dat daar 'n onbelemmerde en onbeperkte reg van appèl sal wees van die laagste tot by die hoogste Kerkbestuur, die Sinode, vir 'n klaer in leerkwessies van 'n skuldigbevinding sowel as van 'n vrysspraak, en vir 'n beklaagde in alle sake, bestuurs-, tugsake en kerklike geskille, en beveel aan dat die volgende artikels as volg gewysig sal word:—

Art. 11: „Iedere besluit of beslissing (uitspraak) van 'n kerkbestuur is vatbaar vir hoér beroep by die volgende in rang opklimmende bestuur, vir 'n klaer in leerkwessies, en vir 'n beklaagde in alle sake.

Art. 13: „'n Mindere bestuur wat hom deur 'n besluit of 'n beslissing (uitspraak) van 'n meerder bestuur beswaard ag, het sy 'n klaer in leerkwessies of 'n beklaagde in alle sake, het reg van appèl tot by die Sinode.

Art. 336: Na die woord „Kerkraad“ voeg in die woorde „of die Ring.“

Art. 352 word as volg gewysig: „Iemand wat hom beswaard ag, het sy 'n klaer in leerkwessies, of 'n beklaagde in alle sake, weens 'n besluit of 'n beslissing (uitspraak) van 'n Kerkraad sal hom mag beroep op die Ringsbestuur waaronder die Kerkraad ressorteer.“

Art. 359 word as volg gewysig: „Ingeval die Ring na 'n grondige ondersoek die beklaagde skuldig vind, of die saak van die klaer van die hand wys, sal hy kan gebruik maak van die bestraffingsmiddels in artikel 336 voorgeskryf.

„Die Ring sal aan die klaer of beklaagde afskrif van die besluit of beslissing (uitspraak) onmiddellik besorg.“

Art. 371: Die aanhef van Art. 371 word as volg gewysig: „Die bestraffingsmiddels waarvan die Ringsvergadering of die Sinode kan gebruik maak is,“ ens.

Art. 384 word as volg gewysig: „As iemand, het sy 'n klaer in leerkwessies of 'n beklaagde in alle sake, hom beroep van 'n besluit of beslissing (uitspraak) van 'n Ringsvergadering op die Sinode, sal hy binne twee maande na sodanige uitspraak kennis moet gee aan die Voorsitter van die Ringsvergadering (sien Art. 360 v.v.) en hierby kan vorder 'n afskrif van die uitspraak as hy dié nog nie ontvang het nie.

„Van hierdie kennisgewing sal deur die Scriba van die Ring terstond aan die teëparty van die beswaarde mededeling geskied.“

Nuwe Artikel: Na artikel 389 word 'n nuwe artikel ingevoeg, wat as volg lees:—

„Ingeval die Sinode na 'n grondige ondersoek die beklaagde skuldig vind, of die saak van die klaer van die hand wys, sal hy kan gebruik maak van die bestraffingsmiddels in Art. 371 voorgeskryf.“

II. U Kommissie beveel aan dat die bovenoemde voorgestelde formuleringe al die betrokke beskrywingspunte sal vervang, t.w. 107 — 124; 140 — 142 en 147.

III. Ingeval die H.E. Sinode met die hogaande aanbevelings akkoord gaan, beveel u Kommissie verder aan dat die volgende redaksionele veranderinge sal aangebring word:—

In Artikels 10, 80, 90 (die aanhef), voor die woord „uitsprake“ vul in die woorde „besluite of beslissings of“.

In Art. 90 (b), agter die woord „gewysdes”, vul in die woorde „besluite of beslissings of uitsprake.”

H. PIENAAR.

D. LATEGAN.

D. P. VAN HUYSSTEEN.

S. H. ROSSOUW.

D. R. SNYMAN (Scriba).

Punt 1. Die beginsel neergelê in die preamble van punt 1 word aangeneem.

Die volgende voorstel van Ds. H. J. Pienaar en Oud. Prof. D. Lategan:—

„Voorgestel die aanname van die Rapport van die Kommissie oor die Reg van Appèl, met invoeging van die woorde ‚van ‘n skuldigbevinding sowel as van ‘n vrysspraak’ agter die woord ‚leerkwessies’ in Art. 11, Art. 13, Art. 352 en Art. 384”

word besluit van die Vergadering, maar Artt. 336 en 371 bly onveranderd.

Op voorstel van Dr. D. R. Snyman en Ds. J. A. Hurter sal die Nuwe Artiekel hier genoem na Artikel 389 ingevoeg word.

Punt II. Die aanbeveling word goedgekeur.

Punt III. Dit word ook goedgekeur.

In Art. 90 (b) sal die woord „gewysdes” geskrap word en sal in die plek daarvan kom „besluite, beslissings, of uitsprake”.

Die Rapport word met dank aangeneem

Die Vergadering behandel nou die

Fondse-kommissie,
Derde Rapport.

Klassifikasie,
P.P. Fonds.

DERDE RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE OOR DIE FONDSE.

U Kommissie het die eer om die volgende te rapporteer:—

Aanbeveling.—Die volgende klassifikasie van gemeentes word aanbeveel:—

Onder Klas I.

Cathcart.
Citrusdal.
Elliot.
Herold.
Knysna.
Laingsburg.
Nieuwoudtville.
Observatory.
Philadelphia.
Riebeek-Kasteel.
Rivier-Sonder-End.
Strydenburg.
Warrenton.
Woodstock.

Onder Klas II.

Kakamas.
Komgha.
Nuwe Kerk, Kaapstad.
Namakwaland.
Port Elizabeth.
Rondebosch.
Rossville.
Van der Merwe.

Onder Klas III.

Brandvlei.
Deben.
De Hoop.
Greykirk.
Leipoldtville.
St. Stephens.
Nieuw-Bethesda.
Paterson.
Venterstad.

Andere.—Onder Klas I.

Arbeider onder Studente.
Argivaris N. G. Kerk.

Onder Klas II.

Spesiale Evangelieprediker.
Sondagskoolsekretaris.
Stofberg-Gedenkskool.

Onder Klas III.

Christelike Strewersunie.

XVIII. Sinodale Opvoeding, pags. 79 en 100.Sinodale
Opvoeding.

Blykens die bestaande Reglement (Art. 111) beantwoord die Fonds slegs gedeeltelik aan sy oorspronklike doel.

Aangesien die ontwikkeling van die onderwys belangrike veranderings ondergaan het, behoort die bestaande Reglement gewysig te word.

Onder hierdie omstandighede en aangesien daar geen kennisgewing van 'n verandering van die Reglement gegee is nie, beveel u Kommissie aan dat die Fonds voorlopig so sal voortbestaan.

II. Arbeidskolonie, pag. 91.

Arbeidskolonie.

Die Arbeidskolonie-kommissie het Art. 255 (1) verbreek deur 'n eie bankrekening te open en nie die Kerkekantoorkommissie nog die Sinodale Kommissie daarin te ken nie.

Die skuldelas het die bepaling van £150,000 met £1,000 oorskry.

Aanbevelings: (a) Dit word aan die hand gegee dat die bestuurder van die winkel in die toekoms sal gevra word teenwoordig te wees ten einde die winkelstate te verduidelik.

(b) Die Sinode gee aan die Arbeidskolonie-kommissie (Kakamas) die reg om 'n eie bankrekening te open met suspensie van Art. 255 (1).

Beskrywingspunt 51, pag. 8Kerkorrels,
stemming van

Aanbeveling: U Kommissie is van oordeel dat dit 'n saak is wat by elke kerkraad huis moet gaan.

Aansoek om Pensioen vir Ds. M. L. Fick (pag. 25 Sinodale Kommissie-verslag).Ds. M. L. Fick,
pensioen.

Aanbeveling: U Kommissie beveel aan dat Pensioen sal toegestaan word vanaf 1933 mits die Transvaalse Kerk die som van £500 inbetaal.

J. A. VAN BLERK (Konvener).
 D. P. VAN HUYSSTEEN.
 W. L. STEENKAMP.
 M. C. BOTHA.
 F. H. BADENHORST.
 J. G. MULLER.
 G. J. BARNARDT (met voorbehoud).
 PH. A. M. DE VOS.
 W. J. THERON.
 N. F. P. BURGER.
 P. J. B. SHAW.
 C. F. LEYGONIE (met voorbehoud).
 C. J. STEYN (met voorbehoud).
 J. R. ALHEIT (met voorbehoud).
 C. J. GROBLER.
 A. B. WESSELS.
 H. S. PRETORIUS.
 D. F. v. d. MERWE, Scriba (met voorbehoud).

Klassifikasie van Gemeentes.

Die Vergadering keur die Klassifikasie deur die Kommissie aanbevel met betrekking tot die Gemeentes goed, met hierdie uitsondering dat Cathcart sal bly in Klas II.

Cathcart.

Oud. C. F. Marais kry verlof om Vrydagnamiddag, Ds. G. de C. Murray en Oud. G. A. Bouwer om Dinsdagaand, Oud. J. N. Joubert om Maandagaand na huis te gaan.

Dr. D. R. Snyman doen die slotgebed.

Geresumeer en geteken op Vrydag, 11 November 1932.

G. J. HUGO, Moderator.
 J. RABIE, Assessor.
 J. P. VAN HEERDEN, Actuaris.
 A. J. VAN WYK, Scriba.

SEVENTIENDE SITTING.

Vrydag, 11 November 1932.

Die Moderator laat sing Ges. 48: 3, 4, 5, lees uit die Woord van God Joh. 1: 14, 18, en gee geleentheid vir gemeenskaplike gebed.

Die Handelinge van die Sestiente Sitting word na goedkeuring deur die Moderatuur geteken.

Oud. J. J. J. v. Rensburg kry verlof om vanmiddag na huis te gaan.

Aantekening van stemme.

Oudd. S. H. du Plessis, S. F. Marais en P. J. Bruwer vra om aantekening dat hulle gister by die behandeling van die Du Plessis-saak in die minderheid gestem het.

Die Vergadering hervat die behandeling van die

Fondse Kommissie, Derde Rapport.

DERDE RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE OOR DIE FONDSE (sien Notule van die Sestiente Sitting).

Predikante Pensioenfonds. Klassifikasie.

Klassifikasie van Andere.

Wat die Kommissie aanbeveel word goedgekeur.

Sinodale Opvoeding.

XVIII — *Sinodale Opvoeding* —

Die aanbeveling van die Kommissie word vir kennisgewing aangeneem.

Arbeidskolonie.

11. *Arbeidskolonie* (pag. 91).

Oor hierdie saak spreek Di. J. N. Goldenhuys en G. J. Barnardt, Oud. J. J. H. Vlok, Di. M. Smuts, H. J. Pienaar, Oud. F. S. Malan, Di. F. X. Roome, D. P. v. Huyssteen, Oud. O. M. Smit.

(a) Di. D. P. v. Huyssteen en M. Smuts stel voor:—

„In die toekoms sal die bestuurder van die winkel voor die Kommissie oor die Fondse verskyn ten einde 'n duidelike uiteensetting van die finansies te verskaf.”

Die voorstel word aangeneem.

(b) *Eie Bankrekening* —

Die volgende voorstelle kom op die tafel:—

1. Van Oud. F. S. Malan en Ds. F. X. Roome:—

„Die Sinode besluit by 11 (b) te voeg:

,Op die volgende voorwaardes:

(a) Dat die totale som van die rekening beperk sal word tot £3,000 sonder spesiaal verlof van die Kerkekantoorkommissie, en

(b) Alle drie maande 'n verslag gelewer sal word aan die Kerkekantoor van die staat van die rekening.”

2. As Amendement, van Oud. J. J. N. Vlok en Ds. P. A. C. Weidemann:—

„Die H.E. Sinode ag dit wenslik dat uitvoering sal gegee word aan Wetsartikel 255 (1) wat bepaal dat die finansiële beheer van die Arbeidskolonie by die Kerkekantoorkommissie berus, en byname die Saakgelastigde.”

3. As Tweede Amendement van Di. D. P. v. Huyssteen en J. M. Hofmeyr:—

„Die aanbeveling (b) van die Kommissie oor die Fondse word aangeneem.”

Die Tweede Amendement word aangeneem.

Beskrywingspunt 51, pag. 8 — Stemming van Kerkorrels.

Kerkorrels,
stemming.

Die insender van Bp. 51, Ds. J. F. v. Wyk, kry geleentheid om dit toe te lig.

Ds. J. F. v. Wyk stel met Ds. J. A. Pienaar voor:—

„Die H.E. Sinode besluit om die uitvoering van Beskrywingspunt 51 op te dra aan die Kerkekantoor-kommissie.”

Die aanbeveling van die Kommissie word aangeneem en die voorstel afgestem.

Pensioen vir Ds. M. L. Fick.

Ds. M. L. Fick,
pensioen.

Die volgende voorstelle word ingedien.

(a) Van Ds. C. J. Steyn en Oud. G. S. Cloete:—

„Pensioen vir Ds. M. L. Fick word nie toegestaan nie.”

(b) Van Di. J. R. Alheit en C. H. Stulting:—

„Met inagneming van al die omstandighede insake pensioen aan Ds. Fick, besluit die Sinode ter tegemoetkoming van die Transvaalse Kerk dat indien genoemde Kerk £250 sal stort in die Predikante-Pensioenfonds, aan Ds. Fick 'n jaarlikse pensioen van £125 sal uitbetaal word uit genoemde Fonds.”

(c) Van Di. J. R. Albertyn en D. P. v. Huyssteen, „dat die aanbeveling van die Kommissie sal aangeneem word.”

Vir (b) stem 153 voor en 80 teen.

(a) en (c) word afgestem.

Die finale afhandeling van hierdie punt bly oorstaan.

Aan die orde is nou die

RAPPORT VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE VIR SOSIALE EUWELS.

HoogEerw. Heer,

Sosiale Euwels,
Rapport. Tydelike
Kommissie.

Hiermee het u Kommissie die eer om die volgende te rapporteer in verband met die sake wat na hom verwys is, t.w. Beskrywingspunte Nos. 10, 12 en 173.

Beleefdelik wil u Kommissie die volgende aanbevelinge doen:—

I. *Loterye — Bp. 10 —*

Loterye.

„Die HoogEerw. Sinode word deur ons terugverwys na die besluit reeds in 1928 geneem (vgl. Akta 1928, p. 231) t.w.:—

„Die H.E. Sinode veroordeel die invoer van Staatsloterye as ekonomies en sedelik skadelik vir die beste belangte van die volk, en dring ernstig by die autoriteite aan (Regering en Provinciale Rade) om sulks deur wetgewing te verhinder.”

Wat ekonomies en sedelik gevaaarlik is in verband met staatsloterye is ook aanwesig in alle loterye in welke vorm hulle vir hulle ook mag openbaar.

Met nadruk word die laaste paragraaf van bogemelde besluit beklemtoon, nl.: „Die Sinode spreek sig beslis uit teen alle vorms van loterye by kerkbasaars en ander kerklike liefdadigheids-samekomste.”

Dans en Kaartspel.

II. Dans en Kaartspel — Bpp. 10 en 173.

„Aangesien ons Kerk dans en kaartspel nog altyd afgekeur het omdat sy hulle as ewuels beskou, behorende tot die gevaaarlike vosses wat die wyngaard van die Here bederf, en aangesien sy oortuig is dat dit nie betaamlik is dat christenwerkers daarvan behoort deel te neem nie (b.v. kerkraadslede, rustende en dienende, Sondagskoolonderwysers(esse) en ander), so wil die Sinode die hele Kerk aanmaan tot versigtigheid, nie alleen terwille van onsself maar terwille van die geestelike lewe van die medebroeder en -suster.

Egskeiding.

III. Egskeiding — Bp. 12.

„Die H.E. Sinode berus in en herhaal die Sinodale besluit van 1928 (Akta 1928, pag. 179), t.w.:—

(1) Dat daar deur die Heilige Skrif een duidelike grond vir egskeiding aangegee word, naamlik ouerspel (Math. 19: 4, 6, 9; Mark. 10: 2 — 12; Luk. 16: 18).

(2) Dat wat die grond vir egskeiding weens geloofs- of godsdiensverskil (1 Kor. 7: 15) betref, daar groot verskil van mening bestaan. En aangesien hierdie saak (geloofsverskil) nie van dringende aard in die Gefedereerde Kerke is nie, en die meninge so uiteenloop, kan die Kommissie hieroor nie 'n besliste en duidelike uitspraak doen nie.

(3) Dat wat kwaadwillige verlating (1 Kor. 7) betref, daar verskil van mening is of hieroor as rede vir egskeiding duidelike Skriftuurlike grond bestaan.

(4) Dat die burgerlike ouerhede, wat ook dienaresse van God is, in alle Christelike lande kwaadwillige verlating as wettige grond vir egskeiding aanneem; dat die Geref. Kerke hulle deurgaans by hierdie beschouing neergelê het; en dat dit dus ook vir ons Kerk gerade is om hierdie gedragslyn te volg.

(5) Dat op die punt van kwaadwillige verlating die burgerlike wetgewing heeltemal te laks is, en die Kerk derhalwe op strengere wetgewing moet aantring.

(6) Dat lede van ons Kerk, wat om andere redes as hierbo gemeld, mag skei en tot 'n nuwe huwelik oorgaan, as voorwerpe van Kerklike tug moet beskou word.

(7) Dat by die toepassing en duur van Kerklike sensuur in geval van 'n nuwe huwelik na 'n egskeiding, waarmee sig die Kerk nie kan verenig nie, rekening moet gehou word deur die Kerklike besture met die aanleidende oorsake van die skeiding en met die gedrag en gesindheid van sodanige lede.”

Met toebidding van die seën van die Heer op alle verdere werksaamheid noem ons ons H.E. Heer,

U dw. Dienare en Broeders in Christus,

D. DU PLESSIS STEYN.

J. G. PAUW.

E. L. P. STALS.

P. D. DU TOIT.

R. H. T. VAN DER MEULEN.

P. J. RETIEF.

PH. J. DU PLESSIS, Scriba.

Loterye.

I. Loterye — Bp. 10 —

Punt 1 word goedgekeur.

Dans en Kartspel.

II. Dans en Kaartspel — Bpp. 10 en 173.

Daar kom 5 voorstelle op die tafel, en die insenders met Ds. W. N. v. d. Merwe en Oud. S. F. Botha word benoem tot 'n Kommissie om die Vergadering met 'n eenstemmige voorstel te dien.

Egskeiding.

III. Egskeiding — Bp. 12 —

Die Assessor lig as insender Bp. 12 toe, en was nog besig toe dit tyd was om te verdaag vir die pouse.

Na die pauze kom die volgende voorstelle voor die Vergadering:—

(a) Van die Assessor en Dr. G. T. Kikillus:—

„Hierdie Sinode erken slegs owerspel as 'n wettige grond vir egskeiding met die reg van weertrou, en dra dit aan sy afgevaardigdes na die Raad der Kerken op om hierdie besluit onder sy aandag te bring.”

(b) As Amendement van Dr. M. J. v. d. Westhuizen en Ds. P. B. Ackermann:—

„Die Sinode neem die aanbeveling van die Kommissie aan.”

Aan die bespreking neem deel die Assessor, Dr. M. J. v. d. Westhuizen, Di. W. J. Naudé, A. M. McGregor, P. G. J. Meiring, Dr. G. T. Kikillus, Dr. D. R. Snyman, Ds. J. A. van Blerk, die Actuarius, Ds. H. J. Pienaar.

Die Amendement word aangeneem met 165 stemme teen 132 vir die Voorstel.

II. *Dans en Kaartspel* — Bpp. 10 en 173.

Dans en Kart-spel.

Die Kommissie in die voormiddag benoem dien nou (a) 'n Meerderheids- en (b) 'n Minderheidsrapport in.

(a) „Die H.E. Sinode spreek dit as sy diepgevoelde oortuiging uit dat kaartspel o.a. die toenemende dobbelgees in die hand werk, en dat die dans 'n skadelike uitwerking het op die godsdienstige lewe van dié wat daaraan deelneem, en aangesien ons Kerk dans en kaartspel nog altyd afgekeur het as ewuels wat nadelig inwerk op die sedelike godsdienstige lewe, oordeel die Sinode dat die Kristen-belyder hom daarvan behoort te onthou.”

(b) „Aangesien die houding van ons Kerk teenoor dans en kaartspel weens die gevaar wat daarin sluimer altyd afkeurend was en tans nog is, so wil hierdie Sinode al die lede van ons Kerk seer dringend in dese tot versigtigheid vermaan.”

Die Meerderheidsrapport word nou die Voorstel van die Vergadering, en die Minderheidsrapport die Amendement.

Die Voorstel of Meerderheidsrapport word goedgekeur met 167 teen 138 stemme vir die Amendement.

Ook kom die volgende voorstel van Ds. J. C. G. Kotze met Dr. D. R. Snyman voor die Vergadering:—

„Dit is met leedwese dat die H.E. Sinode verneem van die toenemende vermoeidering van sosiale ewuels, en beskou dit as sovele droewe uitgroeisels van ons lae geestelike peil, en daarom besluit die H.E. Vergadering met heilige erns, dat die tyd aangebreek het om alle moontlike poginge as Kerk aan te wend tot verdieping van die geestelike lewe as die middel tot bestryding van die ewuels.”

Met toestemming van die insenders word hierdie voorstel gestel in hande van die Kommissie vir die Herderlike Brief om langs daardie weg voor die aandag van die Kerk gebring te word.

Die Rapport word met dank aangeneem.

Vervolgens is voor die Vergadering die Rapport van die Kommissie oor die Repatriasie van die

**AFRIKANERS IN ARGENTINIË
DIE REPATRIASIE-BEWEGING.**

Argentinië,
Repatriasie.

U Kommissie het die eer as volg te rapporteer:—

(1) Uit die ondersoek wat u Kommissie ingestel het blyk dat die beweging teen die einde van 1929 sy verskyning in die Boere-Kolonie Chubut gemaak het en dat dit 'n spontane beweging was wat alle seksies van die Afrikaner-gemeenskap aangegryp het.

(2) Die aanleidende oorsake van die repatriasie-beweging was van ekonomiese sowel as geestelike aard en die volgende moet genoem word:—

(a) Die toenemende agteruitgang en armoede as gevolg van teenspoede en terugsette in die boerdery, wat begin het met die strawwe winter van 1925, toe die boere enorme verliese aan vee gely het en wat geëindig het met die wêrelddepressie en die lae prys vir wol.

(b) Moedeloosheid vanweë die verandering in die beleid van die Regering ten opsigte van grondbesit. Die Boere-emigrante het in die begin deur voorstiening van die Argentynse Regering, op die mees gunstige wyse en voorwaardes aan grond gekom. Later egter is die beleid van die Regering verander en vandag is dit onmoontlik om transport van fiskale grond te kry. 'n Groot persentasie van die Boere okkuper vandag fiskale grond waarvan hulle nie eienaars kan word nie, en geen verbeteringe op grond also geokkuper, word uitbetaal nie.

(c) Die vaskleef van die Afrikaners in die vreemde aan hul tradies, taal, sedes en godsdienst en die vrees dat hierdie geestelike skatte verlore mag gaan.

Wat eintlik die deurslag in die repatriasie-beweging gegee het en die mense beweeg het om 'n pettiesie aan die Unie-Regering te rig was die geslaagde Angola-Trek na Suidwes-Afrika en die aandeel wat die Unie-Regering daarin gehad het. Die hoop is verwek dat die Unie-Regering ewe gewillig sou wees om die emigrante in Argentinië in hul nood te help en na die vaderland terug te bring.

(3) Die spontane beweging onder die Afrikaners in Chubut het uiting gevind in 'n pettiesie wat geteken is en aan SyEdele Minister P. Grobler gestuur. Vir verdere besonderhede hieroor en die antwoord van die Regering verwys u Kommissie na die Memorandum van die A.A. Kommissie insake die Repatriasiebeweging, reeds aan die Sinode voorgelê, sien (4) en (5).

(4) Die Kerk — Gereformeerde sowel as Ned. Geref. — het niks met die beweging te doen gehad nie, en met opset het die petisionarisse buite die Kerk te werk gegaan, en hulle direk na die Unie-Regering gewend. Van die Minister, die Edele Mn. P. Grobler, is die Hollandse Kerke in die Unie in kennis gestel van die repatriasie-beweging onder die emigrante in Chubut; sien Memorandum van die A.A. (5). Ook het Ds. J. J. Wasserfall, predikant van die gemeente Chubut, die A.A. Kommissie verwittig van wat aan die gang was.

Die A.A. Kommissie het toe goedgedink om die Kerkraad van Chubut te vra om 'n grondige ondersoek in te stel na die toestande onder die Afrikanergemeenskap en rapport aan die Kommissie te doen.

(5) As gevolg van die brief van SyEdele Minister Grobler, aan die Kerke gerig (sien parag. 5 van Memorandum) het die Sinodale Kommissies van die Transvala en O.V.S. besluit om die kwessie van die repatriasie te verwys na die Raad der Kerken; ook het die A.A. Kommissie van die Kaapse Kerk besluit om 'n afvaardiging in verband met dieselfde saak na die Raad der Kerken te stuur.

(6) Die Raad der Kerken het in Maart 1931 op Bloemfontein vergader en daar is toe besluit om 'n deputasie na die Regering te stuur met versoek dat die Regering sy antwoord aan die petisionarisse in heroorweging moet neem. U Kommissie verwys na die Memo. van die A.A. Kommissie vir verdere besonderhede in verband met die deputasie wat SyEdele Generaal Hertzog en SyEdele Mn. P. Grobler in Kaapstad op 28 Mei 1931 ontmoet het (sien parag. (7) en (8)).

Op die 16de Julie 1931 het Ds. A. D. Lückhoff namens die Raad der Kerken 'n verder onderhoud met genoemde Edele Ministers in Pretoria gehad om die finale antwoord van die Regering te hoor.

(7) Die antwoord van die Regering deur mond van die twee Ministers kom in kort hierop neer:—

(a) Die Regering bly by sy vorige besluit en sien sy weg nie oop om aan die versoek te voldoen nie.

(b) Die repatriasie van die Afrikaners in Argentinië is 'n onderneming vir die Kerk of ander liggaam.

(c) Indien die Kerk sou besluit om die mense terug te bring, is die Regering bereid om onder bestaande landswette, hulle aan grond te help.

(d) Die Regering is bereid, in geval die repatriasie nie deurgaan nie, om representasies by die Regering van Argentinië te maak ten behoeve van die Afrikaner-emigrante, b.v. insake okkupasie van fiskale gronde.

(Hier verwys u Kommissie weer na die Memo. van die A.A. Kommissie, vir besonderhede, sien parag. (9) en (14)).

(8) Deur die antwoord van die Ministers is daar 'n nuwe fase in die situasie bereik, naamlik die gedagte en voorstel dat die Kerk self die repatriasie moet onderneem.

Na die onderhandelinge met die Regering het die drie A.A. Kommissies van die Kaap, O.V.S. en Transvaal in Pretoria ontmoet (16 Julie 1931) en oor die nuwe situasie met mekaar raad gehou. Die verteenwoordigers van Transvaal en O.V.S., hoewel baie simpatiek, het beslis verklaar dat, weens die slechte tye, hulle vir die teenswoordige geen kans sien om met 'n repatriasie-skema te help nie. Alleen en sonder hulle samewerking het die A.A. Kommissie van die Kaapse Kerk nie vrymoedigheid gehad om die saak aan te pak nie.

(9) Kort na hierdie samesprekking in Pretoria het Ds. D. P. van Huyssteen die Afrikaners in Argentinië ontmoet en het hy die posisie aan hulle duidelik gemaak. Na sy terugkoms, begin 1932, het hy in sy rapport verklaar dat dit met die emigrante in die vreemde al meer en meer agteruitgaan en dat die toestande onder hulle erger word. Die verlange om na Suid-Afrika terug te keer brand nog sterker. Ds. van Huyssteen maak in sy rapport 'n beroep op die Kerk ten behoeve van ons landgenote in Argentinië en pleit dat die Kerk vir hulle in die bres moet tree (sien Memo. van die A.A. Komm. (11) (12) (13)).

Die A.A. Kommissie het toe besluit om die hele kwessie te verwys na die Sinode.

(10) U Kommissie wil hier attent maak dat as die Kerk sou besluit om die repatriasie te onderneem, die werk onder drie hoofde sal val:—

(a) Die oorbring van die emigrante na Suid-Afrika van Argentinië via Buenos Aires of direk, per skip.

(b) Die versorging en onderhoud van die teruggekeerde as hulle in Kaapstad aanland en totdat vir hulle 'n heenkome in die land kan gevind word.

(c) Die plasing van die huisgesinne op die land en met behoorlike vooruitsigte om hier 'n bestaan te maak.

(11) Uit die ondersoek ingestel, blyk dat die begeerte om gerepatrieer te word, vry algemeen onder die Afrikaner-emigrante heers, altans toe die ondersoek ingestel is. Nietemin in daar in sekere kringe 'n besliste afkeur in die repatriasie-beweging. By die arme klas is die verlange om na Suid-Afrika terug te kom byna eenparig. Onder die boere, grondbesitters sowel as okkuperders van fiskale grond, is daar 'n aansienlike persentasie wat wil terug kom, maar dan alleen as hulle verseker is dat hulle grond hier sal kan kry om 'n behoorlike bestaan te maak, anders sal hulle nie wil waag om gerepatrieer te word nie.

As die Kerk die repatriasie gaan onderneem sal, vir die armes, die hele koste moet gevind word. Sommige egter sal hulle eie reiskoste kan dra en anderde 'n deel van die koste. 'n Aantal sal kan land met 'n weinig kapitaal in hande, maar dit sal ook afhang van die moontlikheid al dan nie dat hulle hul besittinge in Argentinië teen 'n billike prys van die hand kan sit.

Dit word bereken dat die Kerk omtrent £10.000 nodig sal hê net om die transportkoste van Chubut (oor Buenos Aires of direk) na Suid-Afrika te deck.

(12) Die moeilikste en die ingewikkeldste kant van 'n repatriasie-skema (sien paragraaf 10) is egter die versorging van die mense as hulle hier aanland en totdat hulle plek gekry het, en die plasing van die mense op die land en met genoegsame vooruitsigte om 'n bestaan te maak (b en c).

Voorts sal rekening moet gehou word met die feit dat die emigrante al byna 30 jaar in die vreemde woon. Sal hulle vir hulle kan aanpas by die toestande in Suid-Afrika, sosiale, maatskaplike en op gebied van die landbou? Sal ons sekerheid hê dat hulle hier tevreden en gelukkig sal wees?

(13) U Kommissie het sy aandag gegee aan die belofte van die Regering om die Kerk te help as die Kerk sou besluit om die emigrante terug te bring en daarin sou slaag (Memorandum parag. 9 en 14).

Daar is egter geen sekerheid insake die beloofde hulp nie, en in hoedanige vorm dit sal geskied. Onder die bestaande landswette bied die Regering dieselfde tegemoetkoming aan as wat deur die gewone burger geniet word. Daar is wel melding gemaak van die voorsiening onder die Nedersettingsakte en van besproeiingskemas in die Transvaal aan die bou, maar ons weet nie presies wat die aangebode hulp van die Regering sal betekenis nie.

U Kommissie is beslis van oordeel dat as die mense deur 'n repatriasieskema sal gehelp word, hulle *entuit* sal moet gehelp word.

(14) Die bevinding van u Kommissie is dat, hoewel daar vooruitsigte bestaan om die eerste deel van 'n repatriasie-skema uit te voer, die moeilikhede in verband met die tweede en derde dele, nl. die versorging van die mense as hulle hier aanland en die plasing van die mense op die land met voldoende vooruitsigte van bestaan, onoorkomelik is en dat die Kerk, hoe graag dan ook,

hom nie verantwoordelik kan stel vir die repatriasie van die emigrante nie. Voorts voel u Kommissie dat dit onverstandig sou wees om so 'n skema te aanvaar in hierdie moeilike tyd, vernaamlik wat die boerdery betref.

(15) Hoewel dit buite die opdrag van u Kommissie val, neem hy tog die vryheid onder die omstandighede, om nog die volgende aanbevelinge te doen:—

(a) Die Kerk verseker sy geloofsgenote in Argentinië van sy hartlike belangstelling en van sy opregte deelneming met die armoede en nood waarin hulle tans verkeer. Die geheghtheid van die emigrante aan die Kerk is 'n saak van groot blydschap en dankbaarheid.

(b) Die Sinode versoek die Regering om representasies by die Regering van Argentinië te maak ten behoeve van die Afrikaner-emigrante, insonderheid in verband met die okkupasie van fiskale gronde.

(c) Die Sinode dra dit aan die Kommissie vir die Algemene Armesorg op om alles moontlik te doen vir die geestelike bearbeiding van die gemeente Chubut en die opvoeding van die kinders.

Met heilbede en hoogagting,

C. W. ALHEIT (Voorsitter).

D. P. VAN HUYSSTEEN.

P. D. DU TOIT.

P. J. G. VISSER.

J. A. HURTER (Scriba).

Punte 1 tot 13 word vir kennisgewing aangeneem.

Punt 14.— Dit word goedgekeur.

Punt 15.— Die aanbeveling word goedgekeur.

Die Rapport word met dank aangeneem.

Deur Ds. J. A. v. Z. le Roux en Ds. F. H. Grobbelaar word hier voorgestel:—

„Die H.E. Vergadering wens hiermee sy diepgevoelde dankbaarheid en waardering te betuig:—

Ds. J. J. Wasserfall.

(a) Aan Ds. J. J. Wasserfall met sy gade vir hul geseende arbeid van drie jaar lank verrig onder ons stam- en geloofsgenote in Argentinië, 'n arbeid wat gepaard gegaan het met groot opoffering en ontbering.

Hh. T. de Villiers en N. Loubser.

(b) Aan die twee onderwysers, die here T. de Villiers en N. Loubser, wat in 'n tyd van groot nood na vore gekom het en hulle dienste tot nut van die onderwys gestel het van die kinders van ons volksgenote aldaar.

Di. A. D. Luckhoff, J. A. Hurter, D. P. van Huyssteen.

(c) Aan die predikante van ons Kerk, t.w. Di. A. D. Luckhoff, J. A. Hurter en D. P. v. Huyssteen wat gedurende die laaste jare as verteenwoordigers van ons Kerk die Argentiniërs bemoedig en met raad en daad bygestaan het ter plase.”

Dit word unaniem aangeneem.

Die Vergadering behandel nou die

DERDE RAPPORT VAN DIE TYDELIKE REGSKOMMISSIE.

Regskommissie,
Tydelike, Derde
Rapport.

Sendelinge,
Aanneming van
Blankes.

A.—U Kommissie het die eer as volg te rapporteer oor *punt 5 van sy tweede rapport* wat na hom terug verwys is vir heroorweging, nl. die aanneming van blankes deur geordende Sendelinge.

U Kommissie het al die belanghebbendes ontmoet en gevind dat daar onreëlmataigheide plaasgevind het in die volgende gemeentes:

1. Aan die *Delwerve, Brakfontein*, gemeente Hopetown, waar Eerw. G. J. van Eck onder toesig van die Kerkraad van Hopetown jongmense aangencem en voorgestel het.

2. In die gemeente *Stockenstroom* waar Eerw. J. P. Koekemoer nou arbei onder gekleurdes wat lede is van die N.G. Kerk en waar hy lidmate aangeneem het.

3. In die gemeentes *Kokstad* en *Umtata* waar Prop. O. A. Cloete arbei onder die verstrooide lede van altwee gemeentes en jongmense aangeneem en voorgestel het.

4. In die gemeente *Moria*, Suidwes-Afrika, waar Eerw. E. H. Smith, wat opgetree het as hulp van die leraar, ook lidmate aangeneem en voorgestel het.

5. In die gemeente *Gibeon* waar Eerw. E. J. Leonard (nou Ds. Leonard) lidmate aangeneem en voorgestel het en ook kerkraadslede bevestig het.

6. Eindelik in die geval van die *Spoorwegarbeider*, *Eerw. B. Piernaar*, wat ook jongmense aangeneem en voorgestel het.

Nadat u Kommissie hierdie afsonderlike gevalle sy sorgvuldige oorweging gegee het, het hy besluit om die Hoog Eerw. Vergadering as volg te adviseer:

1. Die Sinode te versoek in die hierbovermelde gevalle waar daar oortreding was teen die betrokke Artiekels, Artt. 5 (6), 42, 45, 48, ens., soms wel onder buiten gewone omstandighede, die onreëlmatighede te kondoneer.

Kondonasié.

2. Aan die gemeente *Stockenstroom* dieselfde vergunning te verleen wat deur die Sinode van 1924 toegestaan is aan die Sendelinge wat arbei in die wyke Hanoverstraat en Somersetweg van die N.G. gemeente Kaapstad, (sien Acta 25e Vergadering) nl. om lidmate deur die Sendelinge te laat aanneem en voorstel. Die voorstelling van kerkraadslede egter word uitgesluit.

Stockenstroom.

3. U Kommissie sien verder geen kans om af te wyk van sy advies reeds gegee onder punt 5 van sy tweede Rapport met betrekking tot die aannameing en voorstelling van lidmate deur geordende Hulppredikers en Sendelinge. Tot verduideliking stel u Kommissie twee klein amendasies voor met betrekking tot sy advies onder punt 5 (2) gegee en dit as volg sal lees „*lede van die moederkerk*“ i.p.v. „aan blanke lede van ons Kerk“ en punt 5 (5) die laaste sinsnede sal lees „*en buite die grense van ons Kerk woon*“ i.p.v. „en in die buitenland woon.“

Waarskuwing.

4. Eindelik beveel u Kommissie aan, dat daar 'n sterke waarskuwing sal uitgaan van die H.E. Vergadering teen die onreëlmatighede wat daar in hierdie opsig op uitgebreide skaal plaasgevind het.

Waterford, P. P.
Fonds.

B.—Beskrywingspunt 40. Deelname van die gemeente Waterford aan die P.P. Fonds. Hierdie saak is na u Kommissie verwys vir 'n duidelike aanwysing van die regte prosedure wat gevolg moet word in hierdie saak en ook om te bepaal of 'n tweederde-meerderheid van lede wat teenwoordig is, vereis word vir die wyse waarop die gemeente Waterford tot die fonds wil toetree.

U Kommissie wil op die volgende duidelike bepalings wys in verband met hierdie saak:—

1. Toelating tot deelname aan hierdie fonds word verleen of deur die Kerkkantoor-Kommissie of deur die Sinodale Kommissie of deur die Sinode, mits aan die vereistes van die wet voldoen is. Artt. 283, 293.

2. Hierdie vereistes is: (a) As die vereiste inlegpenninge met die jaarlikse hydrae (b) 'n addisionele geldsom eweredig aan die ouderdom van die predikant van die gemeente, inbetaal is. Artt. 284—287.

3. As die gemeente Waterford langs die hierbovermelde weg toetree tot die fonds sal dit beteken £100 plus £10 vir inleg en premium (Art. 285), £500 aan addisionele geldsom (Art. 287), dus te saam 'n som van £610.

4. Aangesien egter die Sinode met meerderheid van stemme (117—84) die aanbeveling van die Kommissie vir Fondse aangeneem het, nl. om Waterford toe te laat om die tweede aandeel van die gemeente Graaff-Reinet te mag oorneem, is die vraag of vir die wettigheid van so 'n besluit, volgens die Reglement van die P.P. Fonds, 'n tweederde-meerderheid van die lede wat teenwoordig is, vereis word.

5. Volgens die beschouwing van u Kommissie slaan Artt. 294 en 299, waar gespreek word van 'n meerderheid van twee-derdes, nie op hierdie saak nie. In Art. 294 sien die toestemming van die twee-derdes op die *hoofkapitaal* wat nie aangeroer mag word sonder sodanige meerderheid nie. En in Art. 299 slaan die twee-derdes op die voornoemde bepalinge van die fonds, t.w. „*te hersien, vermeerder, vernietig of verbeter*“ wat nie mag geskied sonder toestemming van twee-derdes van die lede wat teenwoordig is nie.

Twee-derdes van
stemme.

C.—Wat betref beskrywingspunt 153, wat na u Kommissie verwys is, aangesien die insender daarvan dit teruggetrek het, is geen rapport daaroor uitgebring nie.

Met verskuldigde hoogagtig.

U Dw. Dienaars in die Heer,

(voorbehoud pt. B.5) H. J. PIENAAR,
 (voorbehoud pt. B.5) J. F. MENTZ, Voorsitter.
 J. F. NAUDE,
 D. S. B. JOUBERT, Scriba.
 P. J. DE JONGH,
 M. J. BESSLELAAR,
 ATTIE J. DE WAAL,
 D. K. THERON.

(Sien punt 58, pag. 28, in die Rapport van die Sinodale Kommissie.)

Aanbeveling 1.—Die aanbeveling word goedgekeur.

Ander gevalle wat daar mag wees, word verwys na die Regskommissie.

Aanbeveling 2 word goedgekeur..

Aanbeveling 3 (sien Twede Rapport van die Regskommissie in die 6de Sitting, punt 5).—Dit is reeds goedgekeur.

Aanbeveling 4.—Dit word aangeneem, en die saak sal voor die aandag van die Ringe gebring word deur die Moderatuur.

Die verdere afhandeling van hierdie Rapport bly oorstaan tot Maandag.

Afwesig is Oud. S. J. Hendriksz sonder verlof, en Oud. P. J. Pienaar weens krankheid.

Die slotgebed word gedaan deur Ds. D. J. Viljoen.

Geresumeer en geteken op Maandag, 14 November 1932.

G. J. HUGO, Moderator.

J. RABIE, Assessor.

J. P. VAN HEERDEN, Actuarius.

A. J. VAN WYK, Scriba.

AGTIENDE SITTING.

Maandag, 14 November 1932.

Nadat die Moderator Ges. 83: 1, 4, 6, laat sing het, en uit die Woord van God Joh. 2: 5-9 gelees het, gee hy geleentheid vir gebed.

Die Notule van die Sewentiende Sitting word, na goedkeuring, deur die Moderatuur geteken.

Die Moderator spreek namens die Vergadering sy sterke afkeuring uit oor die publikasie en bespreking in 'n nuusblad van 'n Rapport wat nog voor die Vergadering moet dien, en oor die gedrag van 'n lid van hierdie Vergadering om die leiding te neem in 'n optog, waardeur openlik opgetree is teen 'n besluit van hierdie H.E. Vergadering, en ook oor die handelwyse van 'n lid van hierdie Vergadering wat aanleiding gegee het dat in 'n nuusblad smalend geskryf is oor die besluit van die Sinode.

Die Moderator verklaar, dat toe die Kerkkantoor-Kommissie iemand anders gevra het om 'n Aktuariële Rapport vir die Sinode hierdie keer op te trek (sien pag. 107), dit enkel was om 'n verandering te maak, en nie om daardeur smaad te werp op die werk van Mnr. M. S. Louw, wat die rapport in 1928 opgetrek het (Acta XXVI, pag. 96). Daar is ook nie deur iemand in die Vergadering afkeurend gespreek oor die werk van mnr Louw nie.

Hr. M. S. Louw.

Daar sal vanaand 'n sitting wees van 7.30 tot 9-uur.

Die behandeling van die

DERDE RAPPORT VAN DIE TYDELIKE REGSKOMMISSIE

word voortgeset. (Sien handelinge van die 17de Sitting.)

B. Beskrywingspunt 40.

Die Moderator reël, dat geen besluit in verband met die Predikante-Pensioenfonds wettig is tensy twee-derdes daarvoor stem nie.

Weens genoemde reëling stap die vergadering van hierdie punt af.

Ook verval hiermee die besluit deur die vergadering geneem insake die pensioen vir Ds. M. L. Fick.—(Sien Notule van die Sewentiende Sitting.)

Regskommissie,
Tydelike, Derde
Rapport.

Waterford, deel
aan P. Pensioen-
fonds.

Twee-derdes van
stemme.

Ds. M. L. Fick.

C. Beskrywingspunt 153.—Hierdie saak verval.

Kansel, weiering.

Die Rapport word met dank aangeneem.

Aan die orde is die

**RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE OOR DIE VOORGESTELDE
DRANKWETGEWING**

Ons het die eer om die volgende te rapporteer:—

Drankwetgewing,
Rapport van
Kommissie.

1. U Kommissie het aan die insenders van Bpp. 52 — 57, aan verteenwoordigers van die Matigheids Alliansie, aan verteenwoordigers van die K.W.V. en aan Ds. Nicol, verteenwoordigende die „Sinodale Kommissie vir die bestryding van Openbare Euwels” van die Transvaalse Kerk, die geleentheid gegee om hulle gevoelens oor bogemelde saak uit te spreek.

2. U Kommissie wens daarop te wys dat Bp. 56 oor „plaaslike keuse” handel, ten gunste waarvan die Sinode hom reeds in 1915 en 1924 duidelik uitgespreek het.

3. Wat Bpp. 52, 53, 54, 55 en 57 betref wens u Kommissie daarop te wys, dat hulle in direkte verband staan met 'n bepaalde wetsontwerp wat gedurende die afgeloep Parlementsitting deur die Minister van Justisie ingedien is.

U Kommissie is van oordeel dat die Sinode hom nie oor die besondere bepalinge van die wetsontwerp sal uitspreek nie:

(a) Omdat dit, volgens die oordeel van u Kommissie, nie die roeping van die Kerk is om wette vir die Staat te maak nie, maar om beginsels neer te lê, wat die maatskaplike, sedelike en geestelike opbou van sy lidmate sal bevorder.

(b) Omdat dit nog altoos die houding van die Sinode in die verlede was.

4. U Kommissie wens die volgende aan te beveel:

(a) Dat waar die Sinode reeds in 1928 met instemming en waardering kennis geneem het van die verbeteringe aangebring in die Drankwet van 1928, hy op die verdere uitvoering van sy besluite, geneem in 1915, aandring, t.w. (i) Meer direkte Staatsbeheer van drankverkoop; (ii) Strenger toesig oor kantiene; (iii) 'n Permitstelsel vir verkoop van drank aan sekere klasse van die bevolking.

(b) Dat die Sinode sal aandring dat in die drankwette rekening gehou sal word met die feit dat die bevolking van ons land uit verskillende klasse en rasse bestaan.

(c) Dat die Sinode besluit dat, waar daar 'n oorproduksie van alkoholiese drank vandag is, hy dit ongewens ag dat 'n uitweg gesoek sal word in die vermeerdering van geleenthede om drank te verkoop; maar van oordeel is dat meer aandag gegee moet word:

(i) Aan die redelike beperking van die produksie binneland, sowel as die invoer van buite van alkoholiese dranke.

(ii) Aan die vervaardiging van rosyntjies, non-alkoholiese drank van druiewsap, ens.

(iii) Aan die skep van afsetgebiede binne- sowel as buiteland vir bogemelde produkte, sowel as aan 'n betere bemarking van vars druwe.

(d) Dat die Sinode by die Proviniale Administrasie aandring dat onderwys op skool oor die gevare en nadelige gevolge van onmatige drankgebruik, verpligtend sal gemaak word.

(e) Dat die Sinode 'n beroep doen op die Kerkrade:

(i) Om sy besluit vervat in Aanhangsel XVI, pag. 158 van die Wetboek getrou te handhaaf.

(ii) Om deur middel van gemeentelike- of Ringskonferensies oor die bestryding van Sosiale Euwels, ook die gevare van drankmisbruik prominent onder die aandag van gemeentelede te bring.

Met verskuldiging hoogagtting u dw. dienaars en Broeders in Christus,

J. F. BOTHA (Voorsitter).

M. SMUTS.

J. S. THERON.

Oud. P. VAN DER MERWE.

Oud. J. G. MARAIS (met voorbehoud op punt c parag. 4).

Oud. B. M. J. GREYLING.

Oud. F. S. MALAN.

J. P. BURGER.

A. F. LOUW.

Oud. J. G. EUVRARD (met voorbehoud).

F. S. MALAN (Scriba).

Punte 1 en 2 word vir kennisgewing aangeneem.

Wetsontwerp.

Punt 3.

Die aanbeveling van die Kommissie met weglatting van (b) word goedgekeur.

Aan die bespreking neem deel Di. A. M. McGregor, P. J. Perold, W. N. v. d. Merwe, P. G. J. Meiring, J. W. Snyman, D. J. Viljoen, A. F. Louw, M. Smuts.

Punt 4 (a).

Op voorstel van Di. D. P. v. Huyssteen en F. R. Grobbelaar word die aanbeveling van die Kommissie goedgekeur.

Punt 4 (b).

Die aanbeveling van die Kommissie word goedgekeur.

Punt 4 (c).

Oud. J. G. Marais en Ds. D. S. B. Joubert stel hier voor:—

„Punt (c) Die Sinode besluit dat waar daar 'n oorproduksie van alkoholiese drank vandag is, hy dit gewens ag dat, waar daar 'n uitweg gesoek word na 'n geleentheid tot vermeerdering van drankverkoop, daar terselfdertyd ernstige voorsorg sal geneem word vir behoorlike kontrole daarvan. Hy wens tewens sy waardering uit te spreek waar daar die laaste tyd meer aandag aan die vervaardiging van ander produkte as alkoholiese drank gegee word.”

Di. J. A. Pienaar en F. S. Malan stel voor:—

„Die Sinode neem punt (c) paragraaf 4 van die Kommissie oor die Voorgestelde Drankwetgewing aan.”

Di. P. J. Perold en A. M. McGregor:—

„In belang van die sedelike en geestelike welvaart van blanke, gekleurde en van miljoene inboorlinge in die Unie, keur die Sinode die volgende gevarelike bepallinge in die voorgestelde Drankwetwysigingswet wat eersdaags voor die Volksraad sal kom af, te wete:—

1. Die verlenging van die ure van drankverkoop tot 11.30 n.m.
2. Die uitbreiding van die Dopstelsel na Transvaal.
3. Die oprigting van Regerings-wynkantiene vir naturelle in die stede.
4. Die verlening van lisensies aan Kafees, Koffihuise en Losieshuise om wyn te verkoop.
5. Die inkrimping van die magte van Licensierade.
6. Die oprigting deur die Koöperatiewe Wynbouers-Vereniging van Wynwinkels buite die vasgestelde kwota van die wet

en besluit die Vergadering om 'n ernstige beroep op die Regering te maak om genoemde bepalinge van die voorgestelde wet terug te trek.”

Aan die bespreking neem deel Oud. J. G. Marais, Ds. D. J. Viljoen, Oud. B. M. J. Greyling, Ds. D. F. v. d. Merwe, Oud. J. A. v. Eeden, Ds. D. A. Malan, Oudd. O. M. Smit, S. F. Malan, Di. P. J. Perold, B. J. Kloppers, Oud. F. S. Malan.

Nadat die voorstel van Oud. J. G. Marais afgestem is, word ook die voorstel van Ds. P. J. Perold afgestem met 109 stemme voor en 139 teen.

Die voorstel van Ds. J. A. Pienaar word aangeneem met 200 stemme voor en 24 teen.

Die volgende lede van die Sinode word gevra om mōre as deputate van hierdie Vergadering hulle opwagting te maak by die Anglikaanse Sinode: Die Assessor, Di. A. M. McGregor, G. J. du Plessis, D. S. B. Joubert en P. J. Pienaar.

Punt 4 (d) en (e).

Die aanbeveling van die Kommissie met betrekking tot (d) en (e) word aangeneem.

Die volgende voorstelle word aangeneem:—

Van Di. H. J. Pienaar en L. J. Heyns:—

„Die Vergadering wil ten opsigte van die nuwe voorgestelde Drankwet, beleefdlik onder die aandag van ons Regering bring die besluite van die Sinode van 1915 en ook dié van 1932.”

Van Di. J. F. Mentz en H. J. Pienaar:—

„Die Sinode wil sy hoë waardering uitspreek teenoor die wynboere vir wat hulle doen om die wynproduk in 'n ander rigting te stuur dan alkoholiese dranke, en wil aan hulle in hierdie opsig sy hartlike steun belowe.”

Die Rapport word met dank aangeneem.

Aan die orde is nou die volgende:—

RAPPORT VAN DIE PERMANENTE REGSKOMMISSIE.

Die Kommissie stel voor dat onder die Definisie van Terme die volgende sal geplaas word:—

Dispensasie beteken die tydelike vrystelling deur die Sinode en in een geval deur die Sinodale Kommissie (Art. 18 (17), par. 2) in 'n seker spesifieke geval van 'n seker wetsartikel.

Regskommissie.
Permanente,
Rapport.

Dispensasie.

Suspensie.

Suspensie is die tydelike buite werking stel deur die Sinode van 'n sekere wetsartikel.

Suspensie sowel as dispensasie kan verleen word alleen in administratiewe sake en nie in sake wat die konstiusie, leer of tug raak nie.

A. MOORREES.

J. P. VAN HEERDEN.

H. PIENAAR.

Wat die Kommissie voorstel word deur die Vergadering goedgekeur, en die Rapport word met dank aangeneem.

Die Vergadering gee hierna die aandag aan die

Sondagskool-kom.
Tydelike,
Rapport.

**VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE AANGESTEL OM TE RAPPOERTEER
OOR DIE GEFEDEREERDE SONDAGSKOOL-KOM. EN SY FINANSIES.**

U Kommissie wens as volg te rapporteer:

Vorige besluite.

I. *Besluite van vorige Sinodes, met gevolytrekkings.*

(1) In 1924 het die Sinode die aanbeveling van die Sondagskoolkommissie, dat daar 'n Sondagskoolunie vir die vier Gefedereerde Kerke gestig sal word en dat daar 'n Algemene Sondagskoolsekretaris deur die Unie benoem sal word, afgestem en die volgende besluit geneem: „De behartiging van die belange van onze Zondagscholen bly in handen van een Algemene Zondagschool Kom., die uitvoer wat haar opgedragen is in Art. 39 van onze Kerkwet, met die opdracht om *wanneer zij het nodig oordeelt* de Zondagschool Kommissies van die Gefedereerde Kerken te raadplegen.” (Acta XXV, p. 36).

In die vergadering van 1928 het die volgende besluit van die Raad der Kerken die goedkeuring van die Sinode weggedra: „Die Gefedereerde Kerke word gevra om aan hulle respektiewe Sondagskool-kommissies opdrag te gee om saam te werk as 'n Gefedereerde Kommissie, in sover as dit die uitgawe van Sondagskoolroosters betref.” (Acta XXVI, p. 175).

Deur dieselfde Sinode is op sy sesde sitting as volg besluit: „Met die oog op die steeds toenemende belangrikheid en die groot uitgestrektheid van die Sondagskoolwese van ons Kerk, besluit die H.E. Sinode

(a) om die aanstelling van 'n Sondagskoolsekretaris goed te keur, en (b) in geval sodanige amptenaar 'n predikant is, toestemming te verleen dat hy sal toegelaat word om deel te hê aan die Predikante-pensioenfonds van ons Kerk.” (Acta XXVI, p. 193).

(2) Uit die aangehaalde besluite blyk (a) dat eers slegs toestemming gegee is tot onderlinge raadpleging van en samewerking tussen die Sondagskoolkommissies van die Gefedereerde Kerke;

(b) dat later opdrag gegee is tot die vorming van 'n Gefedereerde Kommissie met die oog op beter samewerking—dog slegs in sover dit die uitgawe van die roosters betref; en

(c) dat deur die goedkeuring van die aanstelling van 'n Sondagskool-sekretaris, wat al vier Kerke moet dien, die reeds goedgekeurde beginsel van samewerking as 'n Gefedereerde Kommissie in ruimer sin neergelê is.

(3) Die bestaansreg van 'n Gefedererde Sondagskool-kommissie staan, o.i. dus bo alle verdenking, dog om alle moontlike misverstand of wanverhouding uit die weg te ruim beveel u Kommissie aan dat die volgende besluit geboekstaaf sal word:

„Die Sinode heg sy goedkeuring aan die daarstelling van die Gefedereerde Sondagskool-kommissie, as die beste middel waardeur die so noodsaklike samewerking tussen die Sondagskool-kommissies van die vier Kerke onder teenswoordige omstandighede kan bewerkstellig word.

Dit geskied onder die verstandhouding dat die Kaapse Sinode, soos reeds besluit, deur vyf lede sal verteenwoordig word, teenoor die drie van Transvaal, die twee van die Vrystaat en een van Natal.”

II. Werksaamhede en Pligte van die Gefedereerde Kommissie.

Gefedereerde
Kom., pligte.

Dit sluit in: (a) Die behartiging van die algemene belang van Sondagskole in oorleg met die bestaande Kerkelike besture.

(b) Die toesig hou oor die werk van die Algemene Sondagskool-sekretaris.

(c) Die uitgee van sekere publikasies, soos „Die Kindervriend”, „Môrelig”, en die Sondagskoolrooster, ens.

(d) Die toesig oor 'n Sondagskool-depot.

(e) Die geldelike verantwoordelikheid wat met bogenoemde sake in verband staan.

(f) In naam van die Sinode te doen wat sy hand vind om te doen om die Sondagskool die plek in ons Kerk te laat inneem wat hy verdien en wat hom sal laat word die kweekplaas vir die gemeente.

III. Die Fondse van die Gefedereerde Kommissie.

Gefedereerde
Kom., fondse.

(1) Die inkomste van die Gefedereerde Kommissie word gevind—

(a) Uit rente van kapitaal belê. [Die kapitaal bestaan uit opgehoopte winste op die publikasies, wat in die vier Provinsies sirkuleer.]

(b) Uit winste wat die publikasies afwerp, en

(c) Uit vrywillige bydraes van Sondagskole of Kerkrade.

Vir die depot word 'n aparte rekening gehou.

(2) Die volgende is die Staat vir die tienmaande 1 Mei 1931—29 Feb. 1932 (die jongste in ons besit):—

<i>Inkomste.</i>	<i>Uitgawes.</i>
Bydrae Sondagskale .. £385 11 6	Salaris Sekretaris plus Huis-toelaag .. £587 5 4
Rente Rekening .. . 25 19 1	Reis- en verblyfkoste Kaapse lede .. 31 17 9
Publikasie winste .. . 350 0 0	Diverse .. . 36 13 7
	Batig saldo .. . 105 15 11
£761 10 7	£761 10 7

Balans-Staat.

<i>Laste.</i>	<i>Bate.</i>
Kapitaal .. . £1,149 1 10	Unielening Sertifikate .. . £440 0 6
Plus Saldo .. . 105 15 11	O.V.S. O.V. Deposito .. . 495 5 9
Bybelkennis Eks. Fonds 11 13 0	S.S. Depot Tyd. Lening .. . 106 0 9
	Meubelment .. . 44 13 5
	Bankbalans .. . 180 10 10
£1,266 10 9	£1,266 10 9

(3) Die administrasie van die gelde berus tans, saam met die redaksie van die tydskrifte, by die Sondagskool-sekretaris.

Daar die Sinode egter nog nie toestemming verleen het tot die oormaak van die kapitaal aan die Gefedereerde Kommissie nie, moet die bogenoemde belegde kapitaal beskou word as 'n trustfonds, waarvan die Gefedereerde Kommissie alleen die gebruik van die rente het, na aftrek van die reis- en verblyfkoste van die Kaapse lede.

(4) Die *Depot-rekening* vir bogenoemde tydperk is nie in ons hande nie. Vir die ses maande geëindig op 29 Feb. 1932 was die Boekwinst £187 3s. 2d.

Depot-rekening.

(5) Die boeke van die Kommissie is in die bekwarende hande van mnr. S. J. Naudé, saakgelastigde van die N.G.K. in die O.V.S. wat die werk gratis doen.

IV. Die Verantwoordelikheid van ons Sondagskool-Kommissie by die Sinode.

Sondagskool
Kom., verant-
woordelikheid.

(a) Vir alles, waartoe die Sondagskool-kommissie in samewerking met die Sondagskool-kommissies van die Gefedereerde Kerke, mag besluit, bly hy verantwoordelik by die Sinode by wie die finale goed- of afkeuring berus.

(b) Daarom sal hy, soos in die verlede, verslag doen van sy handelinge by elke gewone Sinodale Vergadering. Ons beveel egter aan dat in hierdie verslag

apart sal gerapporteer word oor (1) sy werksaamhede as 'n afsonderlike Sinodale Kommissie; (2) Sy werksaamhede in federasie met die ander Sondagskool-kommissies, en (3) Inkomste en uitgawe. (Volle finansiële verslag sal gegee word).

(c) In ons Wetboek word tans weinig voorsiening gemaak vir die uitvoering van alles wat op die skouers rus van die Sondagskool Kommissie. (Sien Artikels 40 en 41). Daar behoort onder Afdeling X „Besondere Werksaamhede van ons Kerk,” 'n plek ingeruum te word vir die hoogs belangrike werk van die Sondagskool-kommissie. Dog dit kan alleen geskied langs die weg wat deur Art. 86 bepaal word, (drie maande kennisgewing voor die aanvang van die Sinode).

Intussen beveel u Kommissie dus aan dat enigsins meer ruimte aan die Sondagskool-kommissie gegee sal word dan deur die letter van die Wet bepaal is, met die oog op die feite en Sinodale besluite in hierdie rapport vermeid, sodat die werk in belang van ons kinders nie nodeloos gestrem sal word nie.

G. J. DU PLESSIS, Voorsitter.

A. J. VAN WIJK.

E. GREYLING.

P. L. LOUW, Scriba.

Kaapstad, 11 November 1932.

Afdeling 1 (1) en (2) word vir kennisgewing aangeneem.

Afdeling 1 (3).

Die aanbeveling van die Kommissie word goedgekeur op voorstel van die Actuaris en Dr. E. Greyling.

Afdeling II.

Dit word aangeneem.

Afdeling III—Die Fondse.

Op die volgende voorstel van Oud. F. S. Malan en Ds. F. X. Roome word met 'n kleine byvoeging die afdeling goedgekeur.

„Byvoeging by laaste paragraaf onder (3), totdat die Sinode anders besluit.”

Afdeling IV.

(a), (b), (c), en die slotaanbeveling van die Kommissie word almal aange-
neem.

Die Verslag word met dank aangeneem.

Hier word die volgende voorstel van Di. C. H. Kruger en G. J. du Plessis aangeneem:—

Ds. P. K. Alber-
tyn.

„Die H.E. Sinode verneem met dankbaarheid en ingenomenheid van die verantwoordelike en belangrike werk deur Ds. P. K. Albertyn as Algemene Sondagskool Sekretaris gedaan. Ons vertrou dat hy op die ingeslae weg sal voortgaan en bid hom Gods rykste reën toe.”

Aan die orde is vervolgens die

Statistieke
Opgawes van die
Kerk.

VERSLAG VAN KOMMISSIE OOR STATISTIEKE OPGAWES VAN DIE KERK.

Verslag van
Kommissie.

U Kommissie wens as volg te rapporteer:

1. Met die oog op die feit dat daar 'n groot verskil is tussen die opgawes van die Kerk en dié van die periodieke volkstellinge, wat betref die sieletal van die Kerk, wil dit voorkom asof die kerklike statistieke in hierdie oopsig baie onjuis

is. Tydens die volkstelling van 1926 b.v. het die getal blankes wat hulle laat aanteken het as behorende tot ons Kerk, 831,713 bedra, terwyl die kerklike opgawes vir dieselfde jaar slegs 658,905 toon, 'n verskil van 172,808, of 21 persent van die geheel.

2. Ons wil klem lê op die waarde van vertroubare gegewens, want daardeur word 'n heldere, juiste besef van werklike toestande weergegee. Die gemis daar-aan laat ons in die duister rondtas, en werk 'n gevaaarlike gerustheid in die hand.

3. Ons wens daarop te wys dat ons teenswoordige bepaling dat gemeentes volgens hulle ledetal vir die stywing van die Sinodale Fonds aangeslaan word, kerkrade in die versoeking bring om hulle ledetal so laag moontlik te stel, en om ontroue en onkerkse lidmate ongetel opsy te laat. Hierdeur word juiste opgawes onmoontlik gemaak, en ly die Sinodale Fonds aansienlik skade. Die teenswoordige wyse van heffing druk ook baie swaar op groot, maar behoeftige gemeentes. Ons beskou dat 'n ander wyse van heffing nodig geword het, en dat gemeentes volgens geldelike vermoë aangeslaan behoort te word, soos geskied vir die stywing van die Predikante-Pensioenfonds.

4. Daar is verder dringende behoeftre dat die Kerk vertroubare gegewens sal besit betreklik veragterde en armlastige toestande onder sy lede. Sulke opgawes is onmisbaar vir die behoorlike beoefening van die kerklike armesorg.

5. Aanbevelinge:

(a) Die vergadering besluit om elke vyf jaar 'n noukeurige telling van siele- en ledetal te laat geskied. Sodanige telling sal gelyktydig deur die ganse Kerk plaasvind, en die medewerking van die Gefedereerde Kerke sal hierin gesoek word. Die eerste telling sal nie later as 1934 gehou word nie.

(b) Aan die Sinodale Kommissie word opgedra om te oorweeg of dit wenslik en moontlik is die heffing vir die Sinodale Fonds op 'n ander wyse te laat geskied as wat vandag die geval is, en die volgende Sinode met advies te dien.

(c) Die vergadering besluit om vertroubare gegewens omtrent veragterde en armlastige toestande onder die lede van die Kerk in te win. Indien moontlik sal hierdie werk gelyktydig met die algemene telling elke vyf jaar geskied.

(d) Aan die Algemene Armesorgkommissie word opgedra om uitvoering te gee aan die telling van die Kerk se siele- en ledetal, sowel as aan die inwin van gegewens betreffende veragterde toestande.

E. DOMMISSE, Voorsitter.

P. A. ALHEIT.

J. R. ALBERTYN, Sekretaris.

Punte 1, 2, 3, 4, word vir kennisgewing aangeneem.

Punt 5 Aanbevelinge:—

(a) Vyfjarige telling.

Vyfjarige telling.

Ds. J. R. Albertyn stel voor:—

„Aanbeveling (a) van die Kommissie se verslag word goedgekeur.”

Dit word gesekondeer deur Ds. C. V. Nel.

As Amendement stel Ds. D. J. Viljoen en Dr. S. H. Rossouw voor:—

„Aanbeveling (a) word nie aangeneem nie, maar die Sinode wens aan te dring by Kerkrade op 'n jaarlikse en noukeurige opgaaf.”

As Tweede Amendement kom op die tafel die volgende voorstel van Oud. F. S. Malan en Ds. F. S. Malan.

Aanbeveling (a) word na die Raad der Kerken verwys.”

Die eerste Amendement word besluit van die Vergadering.

Sinodale Kom.,
opdrag.

(b) Opdrag aan die Sinodale Kommissie.

Die aanbeveling van die Kommissie word aangeneem.

(c) en (d).

Di. J. R. Albertyn en G. J. du Plessis stel hierby voor:—

Armlastiges,
opdrag aan
A.A.K.

„Aan die Alg. Armesorgkommissie word opgedra om gegewens omtrent ver-
agtende en armlastige toestande onder die lede van die Kerk in te win.”

Die voorstel word aangeneem.

Die Verslag word met dank aangeneem.

In behandeling kom nou die

Admissie-eksamen,
Rapport van
Tydelike Kommis-
sie.

RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE OOR DIE ADMISSIE-EKSAMEN.

Bp. 78, 80, 81, 82.

U Kommissie wens aan te beveel:

1. Art. 127 word as volg gewysig:

„Niemand sal as student kan ingeskrywe word nie, tensy,

1. hy die ouderdom van agtien jaar bereik het;

2. hy getuienis lever van goeie sedelike wandel en gedrag, deur die lewering van 'n getuigskrif van 'n predikant namens die kerkraad van die gemeente waarin hy woonagtig is;

3. hy bewys lever van die aflegging van:

(a) 'n tweejarige Admissie-Eksamenkursus. (Soos omskryf in Art. 128);

of (b) die Admissie-B.A.-kursus aan een of ander erkende universiteit van Suid-Afrika in die vakke soos omskryf in Art. 129;

2. Art. 128 bly onveranderd met die volgende wysigings: „Nederlands” word vervang deur „Nederlands of Afrikaans” en „of” na „vaderlandse” word vervang deur „en.”

3. Art 129 bly voorlopig totdat die gewysigde kursus sal opgestel word deur die Kommissie soos later voorgestel.

4. 'n Nuwe artikel word ingevoeg tussen Artt. 129 en 130 wat as volg sal lui: „Die Kerklike Admissie-Eksamens-Kommissie sal verder (a) Skriftelike Eksamens afneem in Bybelse Geskiedenis (Oue en Nuwe Testament) en in Hebreus (ingeval die student nie Hebreus aan 'n erkende universiteit geneem het nie).

(b) 'n Mondelinge of skriftelike ondersoek instel na sy persoonlike ondervinding van die wedergeboorte deur die Heilige Gees en sy persoonlike godsvrug, sy gehegtheid aan die leer van die N.G. Kerk, en sy beweegredes waarom hy as predikant wil voorberei word.

5. „Hierdie H.E. Vergadering keur die beginsel goed dat die Admissie-B.A.-kursus soos omskryf in Art. 129 sal gewysig word meer of min met Bp. 81 as uitgangspunt, en dra dit aan die Admissie-Eksamens-Kommissie en die Professore van die Kweekskool op om in oorleg met die universiteite sodanige kursus op te stel wat in werking sal wees teen die einde van 1936.”

G. J. DU PLESSIS, Voorsitter.

A. M. McGREGOR.

D. LATEGAN.

D. S. B. JOUBERT.

M. J. VAN DER WESTHUIZEN.

S. H. ROSSOUW, Scriba.

Punt 1.—1, 2, 3, (a) en (b)—Art. 127.

Dit word almal aangeneem.

Punt 2.—Art. 128.

Dit word goedgekeur. In stede van „Nederlands” moet staan „Nederlands of Afrikaans” ens.

Punt 3.—Art. 129.

Dit word goedgekeur.

Punt 4.—Nuwe artiekel.

Dit word goedgekeur.

Punt 5.—Wysiging in die Kursus (Art. 129).

Ds. P. G. J. Meiring en Dr. M. J. v. d. Westhuizen stel voor:—

„Die Vergadering suspendeer Art. 129 en dra dit aan die Admissie-Eksamen Kommissie op om in die rigting in die rapport aangedui die skema te amendeer en ter goed- of afkeuring aan die Sinodale Kommissie voor te lê, aan wie die reg verleen word om die wet desverkiesend vas te stel, wat in 1936 in werking sal tree.”

As Amendement stel Ds. H. J. Pienaar en die Actuarius voor:—

„Die Sinode dra dit aan die Admissie-Eksamen Kommissie op om in oorleg met die Professore van die Kweekskool en die verskillende Universiteite die verlangde wysiginge in Art. 129 aan te bring, en die aangebragte wysiginge in terme van Bp. 81 in werking te stel na die provisionele goedkeuring van die Sinodale Kommissie.”

Die Amendement word besluit van die Vergadering.

Die Rapport word met dank aangeneem.

Weer is aan die orde die *Beskrywingspunte* (sien Notule van die Veertiende Sitting).

Beskrywingspunt 129.—Art. 291 (6)—pag. 14.

Demissie.

Dr. D. R. Snyman kry verlof om sy voorstel ingedien in die Veertiende Sitting, terug te trek, en in die plek daarvan die volgende voorstel in te dien:—

„Voeg in na die woord demissie ,met eerval ontslag’ in Art. 291 (6).”

Dit word gesekondeer deur Oud. Prof. D. Lategan.

Ds. A. F. Louw stel voor dat die wet onveranderd sal bly, en word die aanbeveling van die Kommissie van Revisie dus aangeneem.

Beskrywingspunte 131 en 132 word deur die insender, Dr. S. H. Rossouw, teruggetrek.

Beskrywingspunt 133 is reeds afgehandel.

Beskrywingspunt 134.—Art. 98 (g)—word deur die insender teruggetrek.

As verteenwoordigers van ons Sinode op die Raad der Kerken word gekies:—

As *Primarii*: Di. G. J. Hugo, A. J. van Wijk, J. F. Mentz, Drs. M. J. v. d. Westhuizen, D. R. Snyman, Di. J. Rabie, D. P. van Huyssteen, Dr. J. P. van Heerden, Di. J. F. Botha, D. S. B. Joubert, H. J. Pienaar, Oud. F. S. Malan, Ds. P. G. J. Meiring, Dr. E. Greyling.

Raad der Kerken,
verteenwoordigers.

As *Secundi*: Di. J. S. Murray, C. W. Alheit, R. D. McDonald, M. Smuts, Di. J. F. Naude, F. S. Malan en J. S. Theron.

Die volgende is die Lys van die name van die Lede van die Sinodale Kommissie:—

Algemene Sino-dale Kommissie,
personeel.

DIE ALGEMENE SINODALE KOMMISSIE

Die lede van die Moderatuur, met die volgende:—

<i>Ring.</i>	<i>Primarii.</i>	<i>Secundi.</i>
Kaapstad . . .	Ds. P. G. J. Meiring. Oud. F. S. Malan.	Ds. P. B. Ackermann. Oud. N. Smuts.
Tulbagh . . .	Ds. J. S. Murray. Oud. P. P. Deetlefs.	Ds. J. W. Snyman. Oud. P. J. de Jongh.
Swellendam . .	Ds. J. H. Hugo. Oud. B. van Wijk.	Ds. D. P. van Huyssteen. Oud. P. P. Linde.
Graaff-Reinet	Ds. G. J. Barnardt. Oud. G. N. J. Hayward.	Ds. J. G. Pauw. Oud. P. Joubert.
Albanie	Ds. J. M. Hofmeyr. Oud. S. H. du Plessis.	Ds. W. F. P. Marais. Oud. W. H. J. van Rensburg.
Beaufort . . .	Ds. A. B. Wessels. Oud. J. F. van Wijk.	Ds. C. H. Kruger. Oud. P. J. Naude.
George	Ds. C. H. Stulting. Oud. M. C. Stander.	Ds. J. A. Hurter. Oud. M. F. Z. van Huyssteen.
Burgersdorp . .	Ds. J. F. Botha. Oud. J. A. Vorster.	Ds. C. F. Leygonie. Oud. B. M. Greyling.
Die Paarl . . .	Ds. H. J. Pienaar. Oud. J. G. Marais.	Ds. J. F. Mentz. Oud. D. J. Retief.
Colesberg . . .	Ds. W. J. Theron. Oud. J. J. Theunissen.	Ds. W. F. v. W. de Vos. Oud. D. K. Theron.
Dutoitspan . . .	Ds. J. le R. Hauptfleisch. Oud. D. J. Vorster.	Ds. F. W. Liebenberg. Oud. P. J. Bruwer.
Clanwilliam . .	Ds. P. A. M. Brink. Oud. A. J. Stals.	Ds. C. W. Alheit. Oud. A. J. de Waal.
Queenstown . .	Ds. J. P. van Huyssteen. Oud. J. J. Pretorius.	Ds. C. J. Steyn. Oud. G. S. Cloete.
Stellenbosch . .	Ds. A. F. Louw. Oud. J. P. M. Stofberg.	Ds. E. G. Malherbe. Oud. F. G. Marais.
Britstown . . .	Ds. P. J. B. Shaw. Oud. A. A. Slier.	Ds. P. J. du Toit. Oud. W. J. Viljoen.
Griekwastad . .	Ds. C. J. Grobler. Oud. S. J. Botha.	Ds. S. J. Perold. Oud. G. D. J. Scholtz (Douglas)
Dordrecht . . .	Ds. N. F. P. Burger. Oud. C. C. Nel.	Ds. J. F. van Wyk. Oud. C. J. Schoeman.
Calvinia . . .	Ds. C. Muller. Oud. E. L. P. Stals.	Ds. W. L. Steenkamp. Oud. C. A. van Niekerk.
Prins Albert . .	Ds. J. S. Theron. Oud. J. G. Solms.	Ds. D. J. Gildenhuys. Oud. P. G. Hugo.
Upington . . .	Ds. P. A. C. Weidemann. Oud. P. J. B. Hugo.	Ds. K. W. le Roux. Oud. J. G. van Tonder.

Ds. G. J. Barnard en Oud. W. C. v. d. Merwe kry verlof om móreaand na huis te gaan.

Afwesig was Oud. G. J. Euvrard.

Die slotgebed word gedaan deur Ds. A. G. E. van Velden.

Geresumeer en geteken op Dinsdag, 15 November, 1932.

G. J. HUGO, Moderator.

J. RABIE, Assessor.

J. P. VAN HEERDEN, Actuarius.

A. J. VAN WYK, Scriba.

NEENTIENDE SITTING.

Dinsdag, 15 November 1932.

Die Moderator laat sing Ges. 33: 8, lees uit die Woord van God 1 Kon. 19: 7, 8, en gee geleentheid vir gebed vir 10 minute.

Die Handelinge van die Agtiende Sitting word na goedkeuring deur die Moderatuur geteken.

Die Vergadering neem weer in behandeling die Beskrywingspunte (pag. 15).

Beskrywingspunt 130—Presensielys—Art. 322—

Presensielys.

Prof. D. Lategan en Dr. D. R. Snyman stel voor:—

„(I) Die aanname van die definisie van ‚presensielys’ soos voorgestel deur die Kommissie van Revisie op pag. 114, Skema.

(II) Voorts dat al. 2, Art. 322 as volg sal lees:—

Lede van 'n Vergadering moet by die behandeling van tugsake teenwoordig wees en hulle stem uitbring, tensy hulle gediskwalifiseer is of verlof ontvang het om na huis te gaan, of teenwoordig synde, redes kan opnoem wat deur die meerderheid van lede gegrond geag word, as deur die afwesigheid van lede om een of ander van bogenoemde redes, die lede benede die vereiste minimum kom te val sal die ledetal aangevul word soos aangegee in Art. 325.”

As Amendement dien Di. D. J. Viljoen en E. Domisse die volgende voorstel in:—

„Dat die advies van die Kommissie aangeneem word.”

Die voorstel word aangeneem, en die Amendement afgestem.

Beskrywingspunte 135-139 word teruggetrek.

Demissie.

Beskrywingspunte 140-143 is reeds afgehandel.

Hoë beroep.

Beskrywingspunt 175—pag. 124—Opleiding van Sendelinge aan die Kweekskool—

Sending-Instituut, ondersoek.

Ds. A. F. Louw stel in verband met die Beskrywingspunt voor:—

„Na aanleiding van Beskrywingspunt 175 besluit die Sinode as volg:—

(a) Aangesien daar blybaar op die Instituut te Wellington 'n groter voorraad arbeiders met die oog op ons Sendingwerk tans voorberei word as wat die behoefté is in die Gefedereerde Kerk,

(b) Aangesien Samuel opgerig is met die oog op Buitelandse en Binnelandse Sendingwerk en nie met die oog op arbeid in die Moederkerk,

(c) Aangesien die beginsel, dat alleen die allerbekwaamste en bes toegeruste manne na die Buiteland moet gestuur word met die oog op die vele uiters moeilike vraagstukke waarmee die Kerk te doen kry, algemeen erken word.

(d) Aangesien vele van ons Binnelandse Sendelinge in uiters droewige omstandighede verkeer wat betref die lewensonderhou, en ten einde hierin verbetering te bring, die enige doeltreffende weg skyn te wees dat daar groter verantwoordelikheid moes rus op die Kerkrade van die Moederkerk,

So dra die Sinode dit op aan die Algemene Sending Kommissie om in oorleg met die Kuratore van die Sending-Instituut 'n deeglike ondersoek in te stel omtrent die mees doeltreffende opleiding van Sendelinge in die toekoms met die oog op Binnelandse en Buitelandse Sendingwerk, en rapport te doen aan die Sinodale Kommissie.”

Stemming by tugsake.

Dit word gesekondeer deur Ds. D. du P. Steyn.

As Amendement stel Oud. J. G. Marais en Ds. M. Jooste voor, dat die Vergadering van hierdie saak afstap.

Die Amendement word aangeneem.

Beskrywingspunte 145 en 147 word teruggetrek.

Beskrywingspunt 148 en 149 is reeds afgehandel.

Beskrywingspunt 150.

Ds. L. J. Fourie en Oud. D. K. Theron stel voor:—

„Die H.E. Sinode besluit om in Art. 293, £100 te vervang deur £125.”

As Amendement stel Di. J. F. van Wyk en J. A. Pienaar voor:—

„Die aanbeveling van die Kommissie van Revisie oor Beskrywingspunt 150 word aangeneem.”

Die Amendement dra die goedkeuring van die Vergadering weg.

Proponents-eksamen.

Beskrywingspunt 151—Art. 144 (a)—

Drs. J. J. Muller en A. J. Wagner stel voor:—

„Beskrywingspunt 151 word aangeneem.”

Dit word besluit van die Vergadering.

Waterford.

Beskrywingspunt 40—deelname deur Waterford aan die Predikante-Pensioenfonds—(Sien die Tiende Sitting).

Ds. G. J. Barnardt en die Scriba stel voor die aanname van die Aanbeveling van die Kommissie oor die Fondse oor Beskrywingspunt 40.

Die voorstel word met die stem van twee-derdes besluit van die Vergadering.

Beskrywingspunte 152, 153, 154 is reeds afgehandel.

Gee van Vaste Bydrae.

Beskrywingspunt 155—die gee van 'n vaste bydrae.

Ds. S. F. Feneysey en Dr. D. R. Snyman stel voor:—

„Gedagting aan die verpligting wat die Heilige Skrif op die gelowige lê om 'n vaste deel van sy inkomste te gee vir die saak van die Heer, en aan die geestelike en tydelike seën wat verbind is aan die nakoming van hierdie eis, vermaan die H.E. Sinode die lede van die Kerk tot meerderetrouheid in hierdie belangrike saak deur middel van die Herderlike Brief.”

Aan die bespreking neem deel: Ds. S. F. Feneysey, Dr. M. J. v. d. Westhuizen, Dr. D. R. Snyman, Ds. J. C. Lamprecht, die Assessor en Oud. P. P. Deetlefs.

Die voorstel word aangeneem.

Gods Woord, studie van.

Beskrywingspunt 156—die getroue lees van die Woord van God—

Ds. S. F. Feneysey en Oud. A. J. Stals stel voor:—

„Die Sinode dra dit op aan die Publikasie-Kommissie om 'n prakties uitvoerbare plan vir Bybelles op te stel ten einde 'n heldere en vrugbare kennis van Gods Woord in die gemeentes te bevorder.”

As Amendement stel Di. D. J. Viljoen en J. C. Lamprecht voor:—

„Die Sinode dring ernstig aan by Lerare en Kerkrade op die verspreiding van die Boek en die Almanak uitgegee deur die Bybel- en Bid-Vereniging.”

Die Amendement word besluit van die Vergadering.

Beskrywingspunt 157—Vrymesselary—

Vrymesselary.

In verband met hierdie Beskrywingspunt stel Dr. G. T. Kikillus en Ds. S. F. Feneysy voor:—

„Aangesien die Vrymesselary godsdienstige strewings beoog buite en sonder Jesus Christus as Saligmaker, keur hierdie Sinode van die N. G. Kerk, wat volgens die Heilige Skrif die saligheid soek slegs deur geloof in Jesus Christus, dit ten seerste af dat lede van die N. G. Kerk hul by die Vrymesselary sal aansluit of lede daarvan sal wees.”

As Amendement kom die volgende voorstel van Di. P. J. du Plessis en F. J. B. Malan op die tafel:—

„Aangesien die Vergadering nie genoeg op hoogte van sake is van wat deur Vrymesselary voorgestaan word nie, so stap hy van die saak af.”

Die Amendement word aangeneem.

Voor die Vergadering kom nou die

VIERDE RAPPORT VAN DIE TYDELIKE REGSKOMMISSIE.

U Kommissie wens te rapporteer dat die hieronder vermelde onreëlmatiche plaasgevind het en versoeck die H.E. Vergadering om dit te kondoneer.

1. In die gemeente Ladysmith, K.P. is gedurende die vakature 'n paar lidmate voorgestel deur Eerw. Botha met verlof van die Kerkraad.

Regskommissie,
Tydelike,
Vierde Rapport.

Kondonasies.

2. Aan die Delwerye, Swemkuil, is 'n aantal lidmate aangeneem en voorgestel deur Eerw. van Eck.

3. Te Porterville het Ds. Dönges, emeritus-leraar, gedurende die vakature en met toestemming van die Konsulent en Kerkraad lidmate aangeneem en voorgestel.

4. Te Upington het Eerw. van Eck, wat as hulp van die leraar opgetree het, lidmate voorgestel.

5. Te Hanover, waar 'n seun aangeneem te Graaff-Reinet, met verlof van Ds. Rudman, in afwesigheid van Ds. Rudman, met verlof van die Kerkraad deur Eerw. N. J. Bekker voorgestel is.

Met toebidding van 's Heren seën, u dienswillige dienaars,

H. J. PIENAAR (Praeses).

J. F. NAUDÉ.

P. J. DE JONGH.

J. F. MENTZ.

D. S. B. JOUBERT (Scriba).

M. J. BESSELAAR.

ATTIE J. DE WAAL.

Die Aanbeveling van die Kommissie word goedgekeur, en die Rapport met dank aangeneem.

Beskrywingspunt 158, Moeders-Sondag, ens.—

Moeders-Sondag,
ens.

Na bespreking word die volgende voorstel van die Actuarius en Oud. F. S. Malan aangeneem:—

„Die Spesiale prediking oor spesiale onderwerpe, word aan die diskresie van die verskillende Kerkrade gelaat.”

Beskrywingspunte 159, 160, 161 is reeds afgehandel.

Groot gemeentes,
bearbeiding van.

Beskrywingspunt 162—betere bearbeiding van groot gemeentes.—
Di. J. R. Albertyn en Oud. P. J. Bruwer stel in verband met hierdie saak voor:—

„Die Vergadering keur hierdie Beskrywingspunt goed.”

As Amendement dien die Actuarius die volgende voorstel in:—

„Die sake in Beskrywingspunt 162 aangeraak, word onder die ernstige aandag van die respektiewe Ringe gebring, met die aanbeveling dat daaraan sover moontlik gevold sal gegee word.”

Dit word gesekondeer deur Ds. H. J. Pienaar.

Die Amendement word besluit van die Vergadering.

Beskrywingspunte 163, 164, 165, 166, 170, 171 en 172 kan nie in behandeling geneem word nie, omdat hulle wetshersiening beoog, en daar nie aan art. 86 voldaan is nie.

Prof. Brummer,
aansoek.

Beskrywingspunt 167—aansoek van Prof. Brummer.—

Die volgende voorstel van Ds. P. B. Ackermann en Dr. M. J. v. d. Westhuizen word deur die Vergadering goedgekeur:—

„Die H.E. Sinode neem Beskrywingspunt 167 nie aan nie.”

Eerw. J. J.
Struwig.

Beskrywingspunt 168—aansoek Eerw. J. J. Struwig—

Oud. Prof. D. Lategan stel voor:—

„Met suspensie van Art. 135 al. 1 word die versoek van Eerw. J. J. Struwig toegestaan om een jaar afslag te verkry aan die Teologiese Kweekskool.”

Ds. G. J. du Plessis sekondeer dit.

Dit word besluit van die Vergadering.

Hr. R. C. Malherbe.

Beskrywingspunt 169—versoek van die heer R. C. Malherbe—

Op voorstel van Oudd. O. M. Smit en D. J. Conradie word die volgende besluit aangeneem:—

„Die versoek word van die hand gewys.”

Beskrywingspunt 173 is reeds afgehandel.

Beskrywingspunt 174.

Die volgende voorstel van Di. J. C. du Plessis en I. W. J. van Rensburg word afgestem:—

„Beskrywingspunt 174 word aangeneem.”

Litmaatskap van
vertrekkende lede.

Beskrywingspunt 146—vertrekkende lede—

Dit word deur Ds. P. J. Pienaar toegelig.

Die aanbeveling van die Kommissie van Revisie word goedgekeur.

George, Arbeids-
kolonie.

Aan Oud. F. S. Malan word verlof gegee dat die besluit van die Vergadering insake die oornname van die Arbeidskolonie te George in hersiening mag kom.

Ds. M. Smuts stel met Oud. F. S. Malan voor:—

„Die Sinode rooier sy besluit insake die Arbeidskolonies van die gemeente George. Die besluit van die Sinodale Kommissie in 1931 geneem, word bekratig, en die Sinode dra dit aan die Kommissie vir Arbeidskolonies en die Algemene

Armesorg op om gesamentlik die toesig en beheer van genoemde Kolonies in samewerking met die Kerkraad van George te behartig. Aan genoemde Kommissies word opgedra om te ondersoek of die Regering nie bereid sou wees nie om die Kolonies oor te neem en in 'n bosnedersetting te verander, met die verstande dat die twee Kommissies saam verantwoordelik sal wees vir die finansiële las daarvan verbonde."

Aan die bespreking neem deel Di. M. Smuts, J. N. Geldenhuys, P. B. Ackermann, P. J. v. d. Merwe, J. A. Hurter, J. F. Mentz, Oud. F. S. Malan, Di. C. W. Alheit, D. P. van Huyssteen, P. J. du Plessis, J. F. van Wyk, Dr. E. Greyling, die Actuaris, Ds. J. A. van Blerk, Oud. P. S. Heyns.

Die Vergadering neem die voorstel aan.

Die naamlys van die Permanente Kommissies word deur die Moderator voorgeset, en die finale afhandeling daarvan bly oorstaan tot mōre.

Dr. M. J. van der Westhuizen doen op versoek van die Moderator die slotgebed.

In die aand om 7.30 kom die Lede van die Sinode bymekaar vir die viering van die Heilige Awendmaal. Dit geskied onder leiding van die Moderatuur.

Heilige Awendmaal.

Die Moderator spreek by die geleentheid 'n ernstige woord in verband met die sesde vers van Mat. 13.

Geresumeer en geteken op Woensdag, die 16de November 1932.

G. J. HUGO, Moderator.

J. RABIE, Assessor.

J. P. VAN HEERDEN, Actuaris.

A. J. VAN WYK, Scriba.

TWINTIGSTE SITTING.

Woensdag, 16 November 1932.

Nadat die Moderator Ges. 6: 5 laat sing, en uit die Woord van God Hebr. 13: 7, 8 gelees het, gee hy geleentheid vir gemeenskaplike gebed.

Die Handelinge van die Neëntiende Sitting word na goedkeuring deur die Moderatuur geteken.

Die Vergadering gee nou die aandag aan die aanstelling van die *Permanente Kommissies*. Hulle is as volg:—

PERMANENTE KOMMISSIES.

Permanente Kommissies.

ALGEMENE ARMESORG.

Di. D. P. v. Huyssteen (konvener), C. Muller, J. R. Albertyn, C. W. Alheit, J. A. Hurter, D. F. v. d. Merwe, F. S. Malan, J. A. v. Blerk, F. H. Badenhorst, P. J. du Plessis, Bb. Attie de Waal, P. J. de Jongh, Sekr., Ds. A. D. Luckhoff.

ARBEID ONDER DIE JEUG.

Di. G. de C. Murray (konvener), A. H. Naude, Dr. D. J. Louw, Di. F. J. B. Malan, J. A. Pienaar.

ARBEIDSKOLONIES.

Primarii: Di. M. Smuts, J. N. Geldenhuys, J. H. Hugo, Bb. P. J. Cillie, I. A. Malherbe, P. A. Brink, Ds. J. R. Alheit, en Ds. A. D. Luckhoff, met adviserende stem.

Secundi: Di. J. F. Naude, P. de W. Eksteen, F. W. Liebenberg, J. A. Hurter, Bb. J. G. Marais, J. J. H. Volk.

BYBELVERTALING.

Di. H. J. Pienaar, G. J. du Plessis, W. J. Naude.

DOOFSTOMME- EN BLINDE-INSTITUUT.

Di. J. S. Murray, R. D. McDonald, P. J. Retief, J. W. Snyman, Br. P. J. de Vos.

DORKAS-ARMEHUIS.

Di. P. B. Ackermann, A. D. Luckhoff, Br. Chas. Murray.

EKSAMEN.—ADMISSIE TOT DIE TEOLOGIESE SEMINARIE.

Primarii: Di. A. M. McGregor, W. F. v. W. de Vos, Dr. E. Greyling, Ds. D. S. B. Joubert, Dr. A. J. v. d. Merwe.

Secundi: Dr. J. J. Muller, Di. P. J. du Toit, P. A. Alheit, F. R. Grobbelaar, A. R. Albertyn.

EKSAMEN.—KANDIDATE TOT DIE HEILIGE DIENS.

Primarii: Di. H. J. Pienaar, J. F. Mentz, J. Rabie (konvener), G. J. du Plessis, Drs. M. J. v. d. Westhuizen, D. R. Snyman, J. P. v. Heerden.

Secundi: Dr. S. H. Rossouw, Di. W. J. Naude, J. A. R. Volsteedt, E. Domisse, W. J. du Toit, Dr. E. Greyling.

EKSAMEN.—TOELATING TOT DIE SENDING-INSTITUUT.

Primarii: Dr. G. T. Kikillus, Di. C. C. Nepgen, W. N. v. d. Merwe, C. F. Leygonie.

Secundi: Di. P. J. B. Shaw, H. S. Pretorius, A. G. E. v. Velden, M. B. Brink.

EKSAMEN.—SENDING EN OEFENAARS.

Primarii: Di. E. G. Malherbe, D. J. Malan, J. A. R. Volsteedt, Drs. G. T. Kikillus en S. H. Rossouw.

Secundi: Di. P. B. Ackermann, D. A. Malan, P. J. v. d. Merwe.

EKSAMEN.—TOELATING VAN KLEURLING-LERAARS.

Primarii: Di. C. H. Kruger, P. J. B. Shaw, P. P. v. d. Merwe.

Secundi: Di. J. C. N. Mentz, J. C. G. Kotze, M. G. Uys.

EKSAMEN.—KANDIDATE VIR KLEURLINGE.

Primarii: Di. P. W. A. de Klerk, J. F. Marais, P. A. M. Brink, M. M. du Toit, G. L. v. Heerde.

Secundi: Di. J. Jackson, J. D. Conradie, J. C. Lamprecht, D. J. Gildenhuys, B. J. Kloppers.

KERKEKANTOOR.

Dr. J. P. v. Heerden, Prof. A. Moorrees, Di. G. J. Hugo, M. Smuts, F. X. Roome, Oudd. J. H. Hablutzel, F. S. Malan.

KERKWET—REVISIE.

Prof. A. Moorrees, Dr. J. P. v. Heerden, Di. A. J. v. Wyk, Prof. Dr. E. E. v. Rooyen, Ds. J. F. Naude.

KOMMISSIE VAN ORDE.

Die Moderatuur, Oud. F. S. Malan, Di. F. X. Roome, A. M. McGregor, P. J. Piernaar, F. S. Malan.

OPVOEDING-KOMMISSIE.

Di. J. R. Albertyn, J. G. Muller, C. V. Nel, E. Dommissie, Oud. M. C. Botha, Dr. A. J. v. d. Merwe.

PSALM- EN GESANG-WYSIES.

Di. J. A. Malherbe, E. G. Malherbe, D. J. Hugo, L. J. Fourie, Dr. S. H. Rossouw, en die here A. C. v. Velden, prof. P. K. de Villiers.

REGSKOMMISSIE.

Prof. D. G. Malan, Ds. H. J. Piernaar, Prof. B. B. Keet, Ds. J. F. Mentz.

SPESIALE EVANGELIEPREDIKING.

Di. J. G. Olivier, J. P. Burger, D. S. B. Joubert, J. A. Piernaar, G. D. du Toit, M. B. Brink.

SPOORWEG-SENDING.

Di. J. F. v. Wyk, P. A. C. Weidemann, C. F. Leygonie, A. C. Stegmann, P. A. M. de Vos, L. J. Fourie.

KURATORIUM TEOLOGIESE KWEEKSKOOL.

Ds. G. J. Hugo, Dr. J. P. v. Heerden, Di. J. F. Botha, J. Rabie, A. J. v. Wyk, Oud. P. J. Carinus, Dr. D. R. Snyman.

ALGEMENE SENDINGKOMMISSIE.

Di. A. J. v. Wyk, C. H. Stulting, D. J. Viljoen, D. C. de Villiers, J. F. Botha, P. W. A. de Klerk, P. A. M. Brink, J. S. Murray, A. F. Louw, J. S. Theron, M. M. du Toit, Brs. G. J. Euvrard, G. W. A. de Villiers, Alg. Send. Sekr.

KURATORE SENDING-INSTITUUT.

Di. C. H. Stulting, P. A. M. Brink, D. P. v. Huyssteen, D. S. B. Joubert, J. C. Lampreecht, J. F. Marais, M. J. de Kock.

SENDING ONDER ISRAEL.

Di. A. G. du Toit, J. P. Kriel, A. M. McGregor, E. G. du Toit, A. G. Driessen.

SONDAGSKOLE.

Di. G. J. du Plessis, W. L. Steenkamp, P. L. Louw, A. C. Stegmann, Dr. E. Greyling.

STUDENTE-UNIVERSITEITE EN -KOLLEGES.

Di. J. W. Snyman, Dr. M. J. v. d. Westhuizen, Di. A. M. Meiring, F. S. Malan, L. J. Heyns, Dr. J. J. Muller.

SUID-AFRIKAANSE BYBELVERENIGING.

Dr. J. P. v. Heerden, Ds. F. S. Malan, Prof. J. du Plessis, Di. A. C. Murray, F. X. Roome, D. S. B. Joubert, P. B. Ackermann, H. J. Pienaar, G. L. v. Heerde, Brs. C. J. Muller, P. G. J. Steyn, Chas. Murray, B. v. M. Louw, J. A. Faure, G. Hofmeyr.

WAAKSAAMHEID TEEN SOSIALE EUWELS.

Di. J. G. Pauw, P. J. Perold, E. G. du Toit, T. I. v. Wyk, H. S. Pretorius, A. G. Driessen, C. C. Nepgen.

VOLKSHOSPITAAL-KOMMISSIE.

Moderatuur, Di. F. X. Roome, A. G. du Toit, Drs. J. Luckhoff, P. Daneel, H. Wessels, J. S. du Toit, D. Marais, E. Krone, Senator F. S. Malan, Mn. J. P. L. Volsteedt, H. Otto, Mevv. A. McGregor, A. Geyer, H. Roux, J. de Bruyn.

HOOFBESTUUR V.S.-BOND.

Di. A. J. v. Wyk en G. L. v. Heerde.

HOOFBESTUUR M.S.-BOND.

Di. J. S. Murray en J. S. Theron.

AFGEVAARDIGDES NA DIE O.V.S. KERK.

Primarius: Ds. A. J. v. Wyk; *Secundus:* Ds. C. W. Alheit.

AFGEVAARDIGDES NA DIE TRANSVAALSE KERK.

Primarius: Ds. J. Rabie; *Secundus:* Ds. J. F. v. Wyk.

AFGEVAARDIGDES NA NATAL.

Primarius: Ds. G. J. Hugo; *Secundus:* Ds. J. G. Olivier.

SLUITINGSREDE AANSTAANDE SINODE.

Primarius: Ds. J. F. Botha; *Secundus:* Ds. R. D. McDonald.

Die dank van die Vergadering word by monde van die Assessor toegebring aan die Kommissie van Revisie vir hul groot werk in die hersiening van die Kerkwet.

Die aftredende Kommissie sal nog dien waar die Wetboek met die gemaakte veranderinge in orde moet gebring word.

Die *Herderlike Brief*, soos opgetrek deur die benoemde Kommissie, word voorgelees, en na enige wysigings deur die Vergadering goedgekeur. (Sien Bylaes.) Herderlike Brief.

Aan die volgende woord van waardering aangaande die persoon en werk van Prof. A. Moorrees, opgestel deur die benoemde Kommissie, heg die Vergadering sy goedkeuring deur op te staan.

Prof. Dr. A.
Moorrees.

„Met die aftree van Prof. A. Moorrees as Hoogleraar aan die Teologiese Kweekskool te Stellenbosch, het die Kerk die dienste van een van sy waardigste dienaars verloor. Hy was 'n man van groot begaafdheid en toegewydheid en daarby 'n toonbeeld van netheid, deftigheid en waardigheid.

„Geseen met 'n digterlike gawe, was hy 'n boeiende en welsprekende kanselredenaar, en, met die rype ondervinding as Herder en Leraar van Gemeentes lange jare, was hy vir sy studente tot 'n veelsydige hulp in hul opleiding as Predikante.

„Waar hy sy Kerk as predikant, op die Sinode ook as Moderator benewens op ander belangrike liggeme en Kommissies, later as Hoogleraar, sulke voortrefflike dienste bewys het, en, selfs na sy uitdienstreding, nog gewillig is om as vaderlike raadgewer te dien, wil die H.E. Vergadering hom van sy hoë agting en waardering verseker en sulks te boek stel. Hy bid hom by die aand van sy lewe die rykste seën van die Allerhoogste toe.”

Aan die orde is nou die kiesing van die Kies-Kollegie en die volgende persone word gekies:

Kies-Kollegie,
personeel.

Di. C. W. Alheit, W. F. de Vos, M. M. du Toit, J. N. Geldenhuys, J. S. Theron, J. A. v. Blerk, Dr. E. Greyling, Di. P. de W. Eksteen, J. G. C. Burger, en D. J. Erasmus.

Die volgende *In Memoriam*, soos deur die benoemde Kommissie opgestel, word voorgelees:— In Memoriam.

RAPPORT VAN DIE „IN MEMORIAM”-KOMMISSIE.

U Kommissie beveel aan dat tot nagedagtenis van die Broeders Leraars, wat sedert die laaste (gewone) sitting na die ewigheid verhuis is, die volgende in die Acta opgeneem sal word:—

IN MEMORIAM.

I. Op 1 Oktober 1931 is te Stellenbosch ontslape in hoë ouerdom *Professor Pieter Jacobus Gerhard de Vos*. Ons bring hulde aan hom as een van die grootste en eerbiedwaardigste figure in ons Volks- en Kerkgeskiedenis. Hy was 'n man uit een stuk, 'n man wat allesins die groot vertroue werd was wat sy Kerk en sy Volk in hom as leier gestel het. Gedurende sy lang dienstyd van 52 jaar het hy altyd op bekwame en waardige wyse sy gewigvolle pligte as predikant, as hoogleraar, as kanselier van die Universiteit van Stellenbosch, as kampvegter vir die regte van ons taal, verrig.

Sy woord het altyd gewig gehad nie alleen in die Kerk nie, maar ook in staatkundige en maatskaplike aangeleenthede omdat hy by blanke opregtheid, diepe godsvrug gepaар het en by 'n buitengewone gemoedskalmte 'n vurige volks- en vaderlands liefde.

Hy was 'n gawe van God aan ons Kerk en sy heengaan is 'n verlies wat ons diep betreur.

II. Die volgende Broeders Predikante het sedert Oktober 1928 hulle ewige rus ingegaan:

In 1929:—

Jacobus Petrus Jooste (dienstyd 1868—1894). Standplase: Potchefstroom, Maclean.

Christiaan Rabie (1871—1912)—Piketberg, Swartland.
 Zacharias Johannes de Beer (1887—1923)—George, Kaapstad.
 Willem Sieberi Ewart Rörich (1889—1908)—Dordrecht (Hulppr.), Barkly-Oos, Johannesburg (Compounds), Namakwaland.
 Francis William Reitz Gie (1890—1927)—Oudtshoorn (Hulppr.), Calvinia (Hulppr.), Barkly-Oos.
 Nicolaas Hendrik Christiaan de Jongh Theunissen (1893—1929)—Bethal, Standerton, Strand, Greylingstad.
 Barend Johannes Wessels (1900—1929)—Caledon (Hulppr.), Douglas, Oos-Londen.
 Christiaan Jacobus Liebenberg (1914—1929)—Kenhardt, Burgershoop, Cedarville.

In 1930:—

Andrew Murray J.sn. (1877—1921)—Amersfoort, Ermelo, Standerton, Jacobsdal, Herv. Kerk.
 Hermanus Frederik Schoon (1882—1917)—Nieuw-Bethesda, Ladysmith (Natal).
 Daniel Bosman (1884—1928)—Willowmore, Mosselbaai, Nieuwe Kerk (Kaapstad), Boshoff, Durbanville.
 Jan Ernst Terblanche Weitz (1887—1908)—Steytlerville.
 Jacob Willem Gideon Strasheim (1890—1926)—Klerksdorp, Germiston, Hendrina.
 Charles Murray Hofmeyr (1903—1930)—Niasa-Sending, Murraysburg, Standerton.
 Jacobus Arnoldus Retief du Toit (1908—1930)—Paarl (Hulppr.), Namakwaland, Marydale, Dealesville.
 Ezra Andreas Pienaar (1913—1930)—Wellington (hulppr.), Philadelphia, Ventersburg, Brandfort.

In 1931:—

Johannes Hermanus Krige (1879—1919)—Maraisburg.
 David Jacobus Kriel (1889—1925)—Ventersdorp, Pietersburg, Erasmus, Reddersburg, Ladismith (Kaap).
 George Stephanus Malan (1886—1918)—Barkly-Oos, Vredefort, Montagu, Bethulie, Greytown, Riebeek-Wes, Drieankerbaai, Red. „De Kerkbode.”

In 1932:—

Clinton Tyler Wood (1898—1912)—Sending-Instituut.
 Willem Adolph Joubert (1871—1917)—Victoria-en-Peddie, Uniondale, Riversdale, Noorder-Paarl.
 Andrew Milne Murray (1888—1927)—Glen Lynden (Hulppr.), Weenen.
 Charl Wynand du Toit (1874—1918)—Pearston, Hanover, Kruisvallei, Herv. Kerk.
 Cornelis Rademeyer Ferreira (1907—1932)—Aurora, Kopjes.
 Hendrik Adriaan Lamprecht (1905—1928)—Johannesburg-Oos, Colesberg.
 Matthys Christiaan Mostert (1881—1920)—Porterville.
 Anthonie Johannes Troskie (1905—1932)—Heilbron, (Hulppr.), Lindley, Ficksburg, Uitenhage.
 Johan Georg Steytler (1900—1922)—Darling (Tyd.), De Rust, Hopefield, Beaufort-Wes, Piketberg.
 Henri Theodore Gonin (1900—1932)—Beaufort-Wes (Hulppr.), Bethulie-kamp, Carnarvon (Tyd.), Belfast, Sending-Instituut.
 Thomas Arnoldus Broodryk (1921—1932)—La Rochelle.

III. Die meeste van hierdie ontslape Broeders het die Kerk tot in die gryse ouerdom gedien, maar 'n hele aantal is in die krag van hulle jare afgesny uit die land van die lewendes, soos o.a. die Broeders C. M. Hofmeyr, J. A. R. du Toit, Ezra Pienaar, B. J. Wessels, A. J. Troskie en T. A. Broodryk.

Sommige het baie belangrike betrekings in die Kerk beklee en in hoë aansien gestaan, soos die Broeders H. F. Schoon en A. M. Murray, wat moderators was van die Natalse Kerk; die Broeders H. T. Gonin en C. T. Wood, wat dosente was aan die Sending-Instituut te Wellington; die Broeders C. Rabie, W. A. Joubert, H. A. Lamprecht en J. G. Steytler, wat die Sinode op belangrike Kommissies gedien het; Br. G. S. Malan, wat jarelank „De Kerkhode” op bekwaime wyse geredigeer het, en die Br. C. R. Ferreira, wat die Vrystaatse Kerk as Scriba Synodi gedien het — om nie meer te noem nie.

Maar wie dan die Alwetende en Geseënde Hoof van die Kerk alleen, Wat aan een vyf talente en aan ander twee of slegs een talent toesvertrou het, en Wat nie, soos die mens, sien net wat voor oë is nie, kan na waarde skat al die werk wat in stille getrouwheid en toewyding gedoen is deur soveel ander broeders, wie se name ons nie hier spesial kan noem nie?

Vir al die kosbare gawes van die verhuisde Broeders en vir al wat deur middel van hulle arbeid tot stand gebring is wil ons aan God ons ootmoedige dank betuig.

Onder hierdie manne was daar ook helde van die geloof en dapper kampvegters vir die Konink. Hulle getrouwheid, ywer en volharding is ons tot voorbeeld en hulle heengaan ons tot 'n spoorslag om te werk solank dit dag is.

Mag hulle nagedagtenis as 'n geseënde invloed onder ons voortlewe, totdat die Ewige Dag aanbreek, die skaduwees heenvlied en die strydende Kerk hier benede verenig word met die triomferende Kerk daarbowe.

J. R. ALBERTYN.

W. F. DE VOS.

P. L. LOUW.

Die Vergadering betuig daarmee sy volle instemming en bring deur op te staan sy hulde aan die nagedagtenis van die ontslape broeders.

Die Vergadering sing Ges. 160:2.

Ook in verband met die *Portrette van die Moderators* in die Sinodale Saal, spreek die Moderator die dank van die Vergadering uit teenoor die Kommissie wat die vergrotingslaat uitvoer het, teenoor die gemeentes, wat die vergrotingsbekostig het, en teenoor die Heer van die manne, wat Hy as gawes aan ons Kerk gegee het om die Hoogste Vergadering van die Kerk te lei.

Portrette van Moderators.

Hy bring ook hulde aan die nagedagtenis van die manne en hy wys hier op die gepaste woord in Hebr. 13: 7, 8, en laat sing Ges. 3: 2.

Die Vergadering besluit sy hartelike dank toe te bring aan die Kerkraad van Kaapstad vir die totdiensstelling van die Grote Kerk by geleentheid van die openingsplegtigheid, en die viering van die Heilige Awendmaal. Die B.B. Diakens van daardie gemeente word ook hartelik bedank.

Grote Kerk,
Kaapstad, Dank
aan Kerkraad.

Die Afrikaanse oorsetting van die Wetboek met die pasgemaakte veranderinge word goedgekeur.

Afrikaanse oorset-
ting van Wetboek.

Die sluitingsrede word gehou deur Ds. P. J. Perold. Hy lees vooraf Ps. 121, en neem daarna tot teks Ps. 39:10:— „En nu wat verwacht ik, O Heere, mijne hope is op U.”

Sluitingsrede.

Hy wys op die belangrike werksaamhede van die afgelope Sinodale Vergadering, met betrekking veral tot die sending, die armsorg, en die Du Plessisaak; op wat ons in die toekoms tegemoet gaan; en op die Oord vanwaar ons hulp mag verwag.

Hy laat sing Ges. 77:5.

By monde van die Scriba ontvang die redenaar die dank van die Vergadering.

Die Vergadering besluit dat die sake wat nie afgehandel is nie sal verwys word na die Sinodale Kommissie met volmag om te handel.

Sinodale Kommis-
sie, Afhandeling
van stukke.

Ook word besluit dat die volgende Gewone Vergadering van die Sinode sal gehou word oor vier jaar, d.w.s. in 1936, en dat dit aan die Moderatuur opgedra word om die tyd van die Vergadering met een jaar te vervroeg of uit te stel as die omstandighede dit mag vereis.

Volgende Sinodale
Vergadering.

Hierna verdaag die Vergadering tot om half-drie.

In die namiddag word die Notule gelees, en na goedkeuring, deur die Modelraatuur onderteken.

G. J. HUGO, Moderator.

J. RABIE, Assessor.

J. P. VAN HEERDEN, Actuarius.

A. J. VAN WYK, Scriba.

POST ACTA.

Telegramme.

Die volgende lys van telegramme van seënwense word aan die Vergadering voorgelees: Van die Kerkrade van Britstown, Rietbron, Mafeking, Maraisburg, Malmesbury, Marydale, Knysna, Adelaide, Umtata, Jansenville, Hopetown, Christiana, van die Sendingkerkrade te Richmond en Middelburg, K.P.

En ook van die volgende:—

Oosthuizen, Kakamas; Eerw. Van Zyl, Komaggas; Venter, Port Elizabeth; Strewers Vereniging, Knysna; Mev. C. Barnard, Knysna; Van der Merwe, Thaba Nchu; Natal Executive Temperance Alliance; Scriba N.G. of H. Kerk, Transvaal; Mev. Ochse, Wepener; Krige, Krugersdorp; Kindersendingkrans, Peddie; Vroue Sendingbond, Peddie; Bam, Noorder Paarl; Sondagskoolstaf, Burgersdorp; Paul Nel, Ermelo; Isak v. d. Merwe, Brandvlei; Chr. Strewers, Calvinia; Le Roux, Brandvlei; J. Louw, Clanwilliam; Mev. Stander, George; P. Oberholster, Potfontein; Skoolraad, Pearston. En ook van die Hoofman van die Bakgahatla-stam te Mochudi.

Die Vergadering aanvaar met dank 'n geskenk van die kinders van wyle Prof. Dr. N. J. Hofmeyr van die fotogravure van „Calvyn op sy sterfbed,” en besluit dit te oorhandig aan die Kuratorium om in die Kweekskool-Saal op gehang te word.

Honoraria.

Dit word ook eenparig besluit om die volgende honoraria toe te ken vir werk gedaan op hierdie Vergadering: £20 aan die Scriba, £15 aan die Assistent Scriba, £10 aan die Actuarius en £10 aan die Assistent Actuarius.

Moderator:
Gelukwensung
en geskenk.

By monde van Ds. D. J. Viljoen word die dank van die Vergadering op baie hartlike wyse toegebring aan die H.E. Moderator. Ook dank Ds. J. W. Snyman die Moderator, wens hom geluk met die oog op sy verjaarsdag oormore (18 Nov. 1932), en gee hom namens die broeders 'n reissak en 'n reisdeken as geskenk.

Die Moderator dank Di. D. J. Viljoen en J. W. Snyman en die Vergadering op gepaste wyse.

Die Vergadering sing hom toe Ps. 134:3.

By monde van die Moderator word aan die Assessor, die Actuarius, die Scriba en Assistent Scriba die dank van die Vergadering toegebring.

Ook bedank Ds. J. F. Botha die Actuarius.

Die Assessor doen die slotgebed, en nadat die Moderator laat sing het Ges. 127:5, spreek hy die seën uit.

A. J. VAN WIJK, Scriba.

Kaapstad, 16 November 1932.

HERDERLIKE BRIEF.

Aan die lede van die Nederduitse Gereformeerde Kerk in Suid-Afrika.

Genade, Barmhartigheid en Vrede worde U allen rijkelijk vermenigvuldigd van God onzen Vader en Jezus Christus onzen Heer door den zegenrikken invloed des Heiligen Geestes. Amen.

Waar ons, Predikante en Ouderlinge, afgevaardigdes van die verskillende gemeentes, nou enige weke agtereën, in die 27ste Sitting van die Sinode, besig was om die belang van ons geliefde Kerk te oorweeg en te behartig, is die indruk andermaal by ons gewek en gesterk, dat ons, as Kerk, 'n allerbelangrikste plek inneem in die maatskaplike en Kerklike lewe in Suid-Afrika. By monde van meer dan een deputaat is aan ons vertel dat ons nie alleen die oudste en sterkste Kerkgenootskap in Suid-Afrika is nie maar ook dat andere Kerkgenootskappe na ons opsien vir leiding.

Waar ons weer herinner word aan die hoë roeping waartoe ons, deur die Genade van onse God geroep is, word daar indrukke by ons gewek—indrukke wat ons graag, deur die Herderlike Brief, wil meedeel aan al ons lede.

Waar ons nou sterk geword het en so 'n belangrike plek inneem moet ons op ons hoede wees teen die gevaar wat ons bedreig om nl. op ons louere te wil rus. Waar daar nog so veel is om te doen sou stilstaan beteken agteruit gaan—sou dit geestelike dood betekenis; en dan sal die Heer die Kandelaar van sy plek weer!

Daar is seer belangrike werksaamrede gewees waaraan die Sinode sy aandag gewy het, soos by voorbeeld

DIE ARMSORG.

Die werk van die Kerk, op hierdie gebied, het in die laaste jare groot afmetinge aangeneem, dog 'n halwe eeu gelede was hy reeds besig hierin die Meester se bevel uit te voer: so kon dan ook enige inrigtinge van die Kerk hul vyftigjarige bestaan herdenk. Ons dink aan die geseënde Doofstomme- en Blinde-Inrigting te Worcester, wat by geleenheid van sy vyftigjarige bestaan 'n tydjie terug aanmerklik verruimd is geword. Tydens die Sitting van die Sinode kon Dorcas, die Inrigting waar ou aangeleefde en behoeftige susters versorg word, sowel as die Kindersendinghuis, waar weer hawelose kinders opgeneem word, elk fees vier van sy vyftigjarige bestaan.

Met dankbaarheid tot die Heer het die Sinode weer kennis geneem van die belangrike werk wat op ons Arbeidskolonie verrig word waar so veel van ons minder bevoorregtes 'n heenkome vind; asook van die geldelike steun wat nog steeds verleen word aan hulpbehewende gemeentes uit die Hulp-behoewend-Gemeentefonds—gemeentes wat sonder sulke steun onmoontlik kon bestaan. Ook het hy sy aandag gegee aan die delwerye en nedersettings, waar groot getalle van ons verarmdes vergader, asook aan ons stamgenote in Argentinië. In hierdie tyd van finansiële druk, neem hierdie saak steeds groter afmetinge aan, word hy moeiliker en eis dit veel meer geld om die werk te doen. Daarom wil die Sinode dan ook 'n beroep op sy lede doen om nl. die voorbeeld ons deur andere volkere gegee, na te volg en in ons erflatinge aan die Armsorg te dink.

DIE SENDING.

Verblydend was dit te verneem dat die Heer Se Seën nog kennelik rus op ons Sendingwerk. Met 'n bewoë gemoed kon ons verneem dat 'n seker Ring van die onlangs gestigte Kerk in Nyasaland, op sy vergadering besluit het dat die tyd nou aangebreek het dat hy Sendingwerk sou onderneem buite sy eie grense—mense nog onlangs heidene wil nou self hul sendingwerk doen onder heidene!

Nog nooit tevore het die Binnelandse Sending sulk 'n belangrike plek ingeneem in die besprekings in die Sinode — spreek ons van die Binnelandse Sending dan sluit ons die pasbegonne werk in die Transkei in.

Die ganse Vergadering besef dat hierdie werk met veel meer ywer moet gedoen word as wat tot hertoe die geval was. Daar is so veel wat lede van ons Kerk kan doen — dink maar aan die bestryding van dronkenskap onder ons werkvolk, of aan die ooprig van skooltjies op die buitephase sodat die onkundige kleurling kan leer om Gods Woord te lees. Ons bid die Binnelandse Sendingkerk wat onlangs vyftig jaar oud was, die Heer Se Seën toe — die Heer gebruik hom heerlik in Sy diens! Ieder hart was verblyd om te verneem van 'n groot bemaking aan ons Kerk, die rente waarvan vir die Sending gebruik moet word.

DIE GODSDIENSTIGE OPVOEDING VAN ONS KINDERS.

Hier het ons 'n ander saak van oorwegende belang wat die ernstige aandag van die Sinode geniet het, en waar hy 'n dringende beroep doen op alle Kerkrade om alles in hul vermoë te doen om die Sondagskoolwerk so doeltreffend moontlik te maak ten einde die Sondagskool saam met die ouerlike woning die beste kweekplek te maak vir die geestelike en sedelike opvoeding van die toekomstige lede van ons Kerk, wil hy langs hierdie weg sy innige waardering uitspreek van die dienste van andermaal duisende sondagskoolonderwysers(esse) wat hul tyd en talente vir hierdie doel op die altaar lê, gedronge deur liefde tot die Groot Kindervriend.

Met waardering is die name genoem van Vereniginge wat, onder meer, die Kerk groot hulp verleen het, om sy werk hierbo genoem, te verrig, te wete, A.C.V.V., V.S.B., M.S.B., M.S.A., K.J.V., K.S.V., die Strewers-vereniging en die Kinderkrans.

WAARSKUWING.

Soos by vorige Vergaderinge die geval was moet die Sinode weer waarsku teen:—

1. Die ontheiligung van die Heer Se dag. Met diep leedwese was verneem hoe die dag steeds meer gebruik word as 'n sportsdag of 'n dag van ydel vermaak — ook deur lede van ons Kerk wat belydende Kristene is.
2. Kaartspel en die dans en dobbelgees wat so snel toeneem en sulk 'n skadelike uitwerking het op die geestelike lewe; so wil die Sinode die hele Kerk aanmaan tot versigtigheid nie alleen terwille van onsself nie, maar terwille van die geestelike lewe van die mede-broeder en -suster.

Hy veroordeel die invoer van alle Staatsloterye en spreek hom beslis uit teen alle vorms van loterye by kerkbasaars en ander kerklike liefdadigheids-samekomste.

3. Die verwaeling van Gods Woord, van Sy Huis en van die huisgodsdienst. Laat ons tog nie gewoond word aan die verneem van hierdie klag. In die loop van die volgende jaar sal die langverwagte Afrikaanse Bybel, waarna ons met verlange uitgesien het, gereed wees. Laat dit nie 'n ydele hoop wees wat die Sinode koester dat ons, as godsdienstige volk, hierdie geleentheid sal gebruik om weer aan Gods Woord — in ons geliefde taal oorgeset — te besorg die ereplek wat hy voorheen gehad het in ons huise.
4. Egskeiding wat steeds meer aangetref word onder lede van ons Kerk. Waar die wet van die land dit moontlik maak die egverbintenis te verbreek wil die Sinode sy lede herinner aan die heiligheid van daardie band deur die Heer Self gelê.

5. Lede van ons Kerk wat so lig meegevoer word deur elke wind van die leer. Vreemde en anti-kerklike sektes groei welig onder ons en ons is maar te gewillig die oor te leen aan diegene wat die Kerk van ons vaders, wat die Heer so ryklik geseen het, belaster. Laat ons ook waak teen die „Roomse Gevaar” waardeur ons bedreig word. Die vyand weet juis hoe om sy nette te span — nette waarin veel van ons lede gevang word omdat ouers nog voortgaan, om een of ander rede, hul kinders na Roomse skole te stuur.

6. Die onmatige gebruik van sterke drank.

Waar die Sinode sy waarskuwende stem verhef wil hy sy lede daarop wys dat hulle nie alle heil moet verwag van strenger wetgewing nie. Dit is nie deurdat die Kerk 'n muur om sy lede bou dat die kwaad bestry of die sonde oorwin word. Die gewete wat aan slaap gesus is moet wakker geskud word, in die hart moet daar uitgestort word die liefde van Christus!

Hy aan Wie alle mag gegee is, is met ons. Hy sal ons nie verlaat nie, Hy roep ons nooit om Sy werk te doen of Hy wil ons daarvoor bekwaam maak.

Teneinde Sy lede die regte beskouing van hierdie saak mag kry wil die Sinode dan ook aanmoedig die hou van gemeentelike en Rings-konferensies; hy is oortuig dat langs hierdie weg, deur op onse Meester en Heer gewys te word, deur die hart te verander en Sy voorbeeld te volg al hierdie euwels oneindig beter bestry kan word as deur strenger wetgewing.

„Voorts, broeders! al wat waaragtig is, al wat eerlik is, al wat regvaardig is, al wat rein is, al wat lieflik is, al wat wel luidt, zoo er eenige deugd is, of zoo er eenige lof is, bedenk dat en de God des Vredes zal met U zijn.”

AMEN.

TOESPRAAK VAN PROF. DU PLESSIS.

H.Eerw.Heer die Moderator, WelEerw. en Eerw.Here en Broeders,

Allereers dank ek u van harte vir die welwillendheid waarmee u my versoek toegestaan het, om u in persoon te mag toespreek, ten einde my standpunt uiteen te sit, en soos ek hoop en vertrou, menige misverstand uit die weg te ruim.

Loop van Sake.

In 1923 het ek die maandblad *Het Zoeklicht* begin, omdat baie predikante die behoeft gevoel het aan 'n teologiese blad wat die plek van *Het Gereformeerde Maandblad*, deur wyle Prof. Marais begin, kon inneem. *Het Zoeklicht* het begin met 'n klein 400 intekenaars: in 1929 toe ek dit vir my eie verantwoordelikheid oorgeneem het, was die getal intekenaars slegs 657. Teologiese kwessies is in sy bladsye bespreek, en hoewel die blad 'n seker rigting toegedaan was, is die bydraes van manne van alle rigtings toegelaat en opgeneem. Die gedagte was egter nooit dat die groot publiek sig sou inlaat met die meningsverskille wat op teologiese gebied heers, dog alleen toeloë en ontwikkelde leke, wat daar besonder belang in stel.

Maar in 1926 is daar, ondanks enige waarskuwende stemme, wat daarteen verhef is, 'n nuwe blad opgerig, *Die Ou Paai*, wat in vry groot getalle en soms gratis versprei is. Hierdie blad het terstond 'n vyandige houding teen *Het Zoeklicht* ingeneem en dit op alle maniere bestry, waardeur die meningsverskille tussen die teoloë onderling uitgebrei is tot die groot publiek, wat nie altyd in staat was om oor die punte van verskil 'n juiste oordeel te vel nie.

Tengevolge hiervan het dit sover gekom dat in 1928 die Kuratore besluit het om 'n aanklag weens onregsinnigheid teen my by die Ring aanhangig te maak. So het die stryd wat tot 'n kringetjie teoloë moes beperk geword het allengs ontwikkel totdat die hele Kerk daarin betrokke was. Ek behoef u slegs te herinner aan die feite dat die Ring die aanklagte verhoor en van die hand gewys het; dat die Sinode van 1928 die saak na die Ring terugverwys het; en dat eindelik in September 1930 die Ring 'n langdurige en grondige verhoor van 13 dae aan die ondersoek van die klagtes gewy het. By daardie geleentheid is daar agter geslote deure 'n vrienkskaplike samenkomst gehou, waarby die drie teologiese professore Moorrees, Keet en Van Rooyen teenwoordig was. Die bespreking het op 'n baie vriendelike en vreedsame wyse afgeloop, sooseer, dat een van die ouderlinge gevra het: „Maar kan ons dan nie vanaand met mekaar vrede maak nie, aangesien die punte van verskil so klein is?“ Na die uitspraak van die Ring, wat my vrygespreek het, was daar briefwisseling tussen Prof. Moorrees en Ds. Hugo (die Moderator), wat so versoenend was, dat gemelde professor saam met Dr. Keet na my woning gekom het en die mening uitgespreek het dat alles sou reg kom, indien ek maar net 'n paar verklarings of rektifikasies van gesegdes van my in my blad sou publiseer. Dit het ek dadelik gedoen. Dog ondanks hierdie poging ter tegemoetkoming van my kant, en ondanks die feit dat ses Ringe die Kuratore versoek het om nie met die saak verder te gaan nie, het die Kuratore besluit om hulle op die Sinode te beroep.

Die Kerk moet vandag innig jammer voel dat daardie kans om die vrede te herstel in September 1929 verlore gegaan het. Hoeveel twis en onenigheid hoeveel verdriet en verbittering, sou ons dan nie gespaar gebly het nie? Na die Sinode in 1930 my onbillik en onwettig gevonnis het, het ek besluit (na raadpleging met my twee vertroude kollegas, Professore Moorrees en Keet) om my op die Hooggereghof te beroep. Nie sonder aarseling, nie sonder huivering nie; want ek is en bly 'n getroue en onderdanige seun van die Ned. Geref. Kerk. Maar ek het dit gedoen omdat ek oortuig was dat aan my 'n groot onreg geskied

was, en dat ek my op die voorbeeld van die Meester kon beroep, wat gesê het, toe Hy onwettig geslaan was: „Indien Ik kwalik gedaan heb betuig van het kwade, en indien niet, waarom slaat gij Mij?”

Die Uitspraak van die Hooggereghof in Januarie 1932 het my in die gelyk gestel. In die volgende maand het die Sinodale Kommissie my saak in oorweging geneem. Ofskoon ek die volste reg gehad het om dadelik my leerstoel weer in te neem, het ek op versoek van die Sinodale Kommissie 'n subkommissie uit sy midde ontmoet om die situasie vriendskaplik te bespreek. Ek het aan hulle duidelik gemaak dat tensy dat ons tot 'n verstandhouding kom, ek die volgende week my werk aan die Kweekskool sou hetvat. Van my kant het ek toe voorgestel om vir 'n jaar verlof te neem, met salaris, totdat hierdie Sinode in Oktober sou vergader „om verdere reëlings met my te tref.” Die Sinode sal wel daarop let dat hier sprake is van „verlof,” wat stellig veronderstel „hervatting van werk” en van „reëlings met gemelde Professor,” wat ewe stellig veronderstel dat ek met die reëlings instem. Wat die aard van daardie reëlings betref, dit het ek duidelik gemaak in 'n brief wat ek destyds aan die voorsitter van die subkommissie (Ds. J. F. Botha) gerig het en wat aan die Sinodale Kommissie voorgelees is. Ek het bedoel „reëlings in verband met my werk.” Ek hou my daar stellig van oortuig, dat dit die voorname van hierdie Sinode is, om na die gees van daardie besluit van die Sinodale Kommissie te handel.

Die Kommissie van Onderhandeling.

Ek kom nou tot die verrigtings van die Kommissie deur hierdie H.Eerw. Vergadering aangestel om met my te onderhandel. Hierdie Kommissie het my die volgende stuk in die hande gestel, in die eiehandige geskrif van Ds. Meiring, die Scriba van die Kommissie:—

Vrae aan Prof. du Plessis te stel by ons ontmoeting vanmiddag (1 Nov. 1932):

1. Met die oog op die rojering van die leerbesluite van 1928, die skrapping van die byvoeging in die akte van legitimasie, en die vernietiging van die vonnis teen u in 1930 geveld, wil die Kommissie graag van u verneem wat u bereid is ter tegemoetkoming van die Sinode te doen?
2. Is u gewillig om die volgende te aanvaar: (a) eervol ontslag as professor; (b) behoud van salaris en huistoelae tot u 70ste jaar; (c) daarna professorerale pensioen?

Op Dinsdag, die 1ste November, het ek aandagtig geluister na die redes wat die Kommissie opnoem, waarom hy meen dat ek moet bedank. Toe ek dadelik daarop wou antwoord, het Sen. F. S. Malan my versoek om liever my antwoord tot die volgende dag uit te stel, wat ek toe gedoen het. Op Woensdag, die 2de November, het ek toe breedvoerig aan die Kommissie verduidelik waarom ek nie vrymoedigheid gehad het of het, om die aanbod van die Kommissie aan te neem nie.

Volgens die persverslag wat ek gelees het, lyk dit of die Kommissie onwillekeurig die indruk gegee het, dat ek nie geantwoord het op hulle argumentasie nie, maar somaar as 'n soort ultimatum my voorstel voor hulle gelê het. Maar dit is nie 'n juiste voorstelling van die toedrag van sake nie. Ek het volledig, vir byna 'n uur lank, op hulle argumentasie geantwoord, en toe gesê: „Nou, broders, aangesien die onderhandelinge nou nie verder kan gaan op die basis deur u gestel in vraag 2 van die stuk aan my voorgelê, het u 'n ander basis om voor te stel vir verdere onderhandeling?” Toe hulle deur hoofskudding te kenne gegee het dat hulle geen ander basis had nie, het ek uit my sak die voorstel gehaal wat aan die Sinode voorgelê is, naamlik, om 'n beperkte getal van onderwerpe aan die Kweekskool te doseer. Dit was feitlik my antwoord op die eerste vraag wat die Kommissie aan my gedoen het: „Wat is u bereid ter tegemoetkoming van die Sinode te doen?”

Toekomst my voorstel voorgelees het, sê die Voorsitter aan my dat ek maar kon heengaan. Ek het dit gedoen, in die verwagting om die volgende dag weer opgeroep te word. Wat was my verbassing om dieselfde aand 'n foongenoegheid van Ds. Meiring te ontvang, dat die Kommissie my nie weer wou ontmoet nie, dog na die Sinode sou gaan met 'n rapport dog geen aanbeveling nie. Ek het verwag dat die Kommissie ten minste met my die punte sou bespreek wat ek voorgelê het, maar dit het nie geskied nie. En 'n gesegde van Ds. Meiring teen die einde van die samenkoms, dat naamlik daar ook sprake was dat ek vir 'n seker termyn na die Kweekskool sou teruggaan, is ook van die tafel gereël met die opmerking: „Laat dit tog maar staan.”

Ek wil hier ook melding maak van die feit dat Prof. Moorrees in die loop van die diskussie 'n paar maal gebruik gemaak het van die uitdrukking: „U, Professor, moet verstaan dat ons geen dwang, geen pressie op u wil uitoefen nie; u besluit moet geheel en al vrywillig wees.” Ek meen egter dat die onwilligheid van die Kommissie om met my te onderhandel, behalwe op die basis van my aartree, en die feit dat die Sinode my so dringend versoek het om die aanbod aan my gedaan „nogens en wel in gunstige oorweging te neem,” nie anders is as die uitoefening van sedelike dwang; terwyl die verklaring van 'n lid van die Sinode, dat indien Prof. du Plessis na die Kweekskool sou teruggaan, daar „binne 'n paar maande 'n nuwe kerksaal sal wees” (Burger, 5 Nov.) nog meer is as dwang: die lyk baie na dreigement! Dog, broeders, dit is gevaarlik om dwang te wil oefen op 'n mens se gewete en heilige oortuigings. Laat ons in sulke sake mekaar respekteer.

Redes waarom ek meen dat ek na die Kweekskool moet teruggaan.

1. Omdat ek vir 'n beginsel stry — die beginsel van vryheid binne die perke van ons Belydenisskrifte. Dit is 'n Protestantse beginsel. Daarvoor het Luther bestaan en gestry in sy werk „Die Vryheid van 'n Kristenmens.” Om hierdie beginsel te loën is Rooms of sektaries; maar dit is beslist on-Protestants. Hierdie beginsel is ook spesifiek Gereformeer: die Gereformeerde Kerk, soos iedereen weet wat die saak bestudeer het, het altyd meer intellektuele vryheid toegestaan as die Lutherse, en natuurlik *veel meer* vryheid as die Roomse Kerk. En dit is dan ook die aloude houding van ons Ned. Geref. Kerk hier in Suid-Afrika. As u b.v. die Acta van ons Sinode laslaan vir die jaar 1886 sal u sien dat Ds. W. P. de Villiers, van Carnarvon, 'n beskrywingspunt ingedien het dat ons Sinode sy simpatie moet betuig met die Kuyper-party in Nederland, wat hul toe huis van die Nederl. Herv. Kerk afgeskei het. Dog die gevoele van ons Sinode was so sterk daarteen, dat Ds. de Villiers sy voorstel moes intrek. Die simpatie van ons Kerk in Suid-Afrika is altoos gewees met die historiese Kerk van Nederland, alhoewel ons dit diep betreur het, dat die Moederkerk in Holland so besmet was met onregssinnigheid in die middel van die neentienda eeu.

Vryheid, binne die perke van die Belydenisskrifte! Daarvoor het ons geagte Aktuarius so welsprekend gepleit in 1928: „Tegen leervrijheid (het hy gesê) in dié sin dat elkeen voor waarheid houden kan wat hij wil, heeft onze Kerk door de eeuwen heen gewaakt. Vrijheid echter van denken, van onderzoek, van lering, van beschouwing, binne de grenzen van haar Belijdenisschriften, wordt door haar niet alleen geduld, maar ten stelligste aangemoedigd.” En laat ons ag slaan op die ernstige, waardige en Kristelike manifies van die 26 Emeriti predikante van ons Kerk, wat die las en die hitte des daags gedra het en nou aan hul lewensaand met 'n beklemde gemoed die toenemende gees van onverdraagsaamheid in ons geliefde Kerk gadeslaan. Wat sê daardie waardige manne? Hulle haal aan die woorde en die handelwyse van die godsalige vaders Andrew Murray, Professor Hofmeyr, en andere, wat tot onverdraagsaamheid maan, en sê:

Kunnen wij dan niet de weg volgen ons door deze godzalige en beproefde leiders van onze Kerk aangewezen en elkander in liefde verdragen, ook waar wij menen op goede gronden van elkander te moeten verschillen? Laat ons niet vergeten dat de Belijdenis op sommige punte voor meer dan een verklaring vatbaar is, en dat wij geen recht hebben iemand of als bekrompen of als onrechtfesting te veroordelen, omdat hij, terwyl hij in oprechtheid ons Belijdenis onderschrijft, met *onze* interpretatie van de Belijdenis niet instemt, eenvoudig omdat aan geen enkel mens de gave der onfeilbaarheid geschenken is.

Daardie 26 afgetrede broeders vermaan ons dus om verdraagsaam te wees, en die klem te laat val op die punte waarop ons ooreenstem, en nie op die punte waarop ons van mekaar verskil nie. Laat ons tog op hul vermaning ag gee.

2. Ek meen dat dit my plig is om terug te gaan terwille van die Kweekskool. Die Kweekskool is 'n gelieide en van God geseënde inrigting, wat ons hele Kerk moet dien. Dit behoort nie aan 'n seksie van die Kerk nie, maar aan die hele Kerk van Tafelbaai tot by die Zambesi, en oorkant. Daarom moet ons Kweekskool ruim wees. Dog die Kweekskool is vandag baie enger as wat dit in die dae van John Murray, Nicolaas Hofmeyr en Johannes Marais was.

Ongaarne sê ek iets teen enigeen van my kollegas. Maar dit is u bekend — trouens, dit is in die koerante gepubliseer geword — dat drie van hulle onlangs 'n trustakte onderteken het, waardeur hulle onder sekere voorwaardes 'n skenking van £10,000 vir 'n teologiese blad aanvaar het. Die vernaamste voorwaarde is dat hulle, eenmaal by die aanvang en daarna jaarliks, deur hul naamtekening moet onderneem om sekere teologiese beskouings voor te staan en te verdedig — beskouings wat baie ooreenkoms het met die 1928-besluite, pas onlangs deur hierdie H.Eerw. Vergadering gerooier. Nou is daar natuurlik niks teen te sê, as enige predikant of selfs as 'n teologiese professor daardie beskouings in gemoede huldig nie. Hulle het daar die volste reg toe. Dog die vreemde van die saak is, dat die belofte afgelê en die onderneming aangegaan word, nie met die Kerk as sodanig nie, aan wie alleen die drie professore trou verskuldig is, maar met 'n persoon wat geen lid is van die Sinode, of van die Ring, of van die Kerkraad nie, en geen offisiële posisie hoegenaamd in ons kerkwese beklee nie. Mag so 'n persoon die gewetens van professore van ons Kweekskool bind? Mag die professore gebind word aan iets anders en iets meer as die drie Belydenisse? Is die ondertekening van so 'n trustakte nie 'n geval van *dubbele trou*, en kan 'n mens twee here dien?

In ieder geval, ek voel dat daar gevhaar is dat ons Kweekskool op weg is om eng te word, om „doppers” te word — en ek gebruik die woord „Dopper” nie in smadelike sin nie, maar slegs as 'n aanduiding van die rigting wat ek bedoel. Wanneer 'n „Dopper” professor uit Potchefstroom ontbied word, om aan die Hooggeregshof hier in Kaapstad te kom vertel, wat die leerbesluite van 1928 eintlik beteken, dan mag ons wel vra of die „verdoppering” van ons Kerk nie reeds aan die gang is nie, en of dit nie al hoog tyd is om daarteen te waarsku en te waak nie.

3. Ek wens terug te gaan na die Kweekskool, omdat ek ag dat dit in die belang en vir die heil van ons Kerk is. Ons N.G. Kerk was 'n staatskerk, die enigste godsdiensvorm in die land. Ons N.G. Kerk is nog vandag 'n volkskerk, 'n kerk wat daarop aanspraak maak dat hy die hele volk omvat. Nou, net soos die volk groter en breër is as alle politieke stromings en almal omvat, so moet die volkskerk groter en breër wees as die verskeidene godsdienstige stromings en hul almal omvat. As die Kerk nie daardie ruimte het nie, dan word hy 'n sekte. Die onderskeid tussen 'n Kerk en 'n Sekte is dit: 'n Kerk sluit in, 'n sekte sluit uit.

Daar is 'n groot en groeiende aantal van mense, wat deur my lerings gehelp is om die Bybel beter te verstaan en meer lief te kry, en om die Heer Jesus inniger te leer ken, wel as Middelaar en Saligmaker, maar ook as medelydende Vriend en Broeder. Moet ons nou vir sulke mense uitsluit omdat hulle nie met die ander, die noue en meer behoudende rigting volg nie? Moet ons hulle afstoot en sê: Daar is geen plek in die Kerk vir julle nie. Hulle is ontwikkelde mense — universiteitsprofessore, juriste, permanente, onderwysers, geneeshere, professionele manne op verskeie gebied. Daar is baie van hulle in ons land, op elke dorp, in iedere gemeente. Moet ons teen hulle 'n gees van onverdraagsaamheid openbaar, en hulle uit die Kerk drywe? Ek praat nie van manne van 'n gebrekkige sedelike lewe nie, of van manne wat onverskillig is teenoor die godsdienst nie. Maar van eerlike, verstandigde, denkende manne en vroue. Ons moet probeer om hulle vir ons Kerk te behou; en met hulle die hele jong geslag wat nou ons universiteite besoek, en gevhaar loop om van die Kerk los te raak as ons eng en onverdraagsaam is.

4. My laaste rede waarom ek meen dat ek na die Kweekskool moet terugkeer is, omdat ek dit beskou as my heilige en van God gegewe roeping. Dit is 'n tere punt, waaroor ek baie diep voel, my broeders. Ek was in Midde-Afrika toe die tyding my bereik het dat die keuse van 'n opvolger van wyle Professor Muller op my geval het. Ek was dit nie te wagte nie. Dit het as 'n slag uit 'n bloue hemel op my geval. Maar ek kon nie anders as die beroeping beskou as van die Heer. So het ek dit dan ook aanvaar, „as wettig deur Gods gemeente en mitsdien deur God Zelf“ tot die heilige amp van professor in die teologie geroep. Ek herinner my met hoeveel erns en tederheid wyle Dr. Andrew Murray met my gespreek het oor my belangrike werk, en my aangemoedig het om die huisbesoek (of kamerbesoek) wat deur Prof. Hofmeyr onder die studente van sy tyd gedoen is, en wat na die tyd nagelaat was, op my te neem — wat ek dan ook, op hoe gebrekkige wyse ook, probeer doen het.

Ek verkeer nog onder die sterk oortuiging dat die Heer my geroep het in 1915, en dat die roeping nog op my rus om dit te vervul. En daarom noem ek dit aarselend as een van die drangredes, waarom ek na my werk en taak moet terugkeer, en dus op die huidige stadie nie mag aftree nie.

Wat is daar teen my teruggaan?

(a) As een rede word genoem, die agterdog wat daar nog by die gemeentelede van ons land teen my bestaan. Daardie agterdog, liewe broeders, berus deels op misverstand en deels op verkeerde voorstellings van wat ek werklik leer. Hier in die Sinodale Saal is in 1930 deur 'n ouderling uitgeroep: „Ag! ek wil tog nie huistoe keer met 'n halwe Bybel en met 'n halwe Kristus nie.“ Sulke gedagtes teen my is in baie gemoedere gesaai. My is toegedig dat ek die Bybel uiteen skeur, en Jesus Kristus van Sy troon sleur. Dit is heeltemal onwaaragtig en verkeerd. Ek betuig plegtig dat ek die hele Bybel aanvaar as die geopenbaarde Woord van God, en as die enigste gesaghebbende reël vir ons geloof en ons wandel. Ek betuig plegtig dat ek Jesus Kristus hou vir die enige Middelaar Gods en der mensen — waaragtig God en waaragtig mens. Dit is die geloof wat ek sedert my kinderjare toegedaan is, en wat ek sal bely (deur Gods genade) totdat ek my laaste snik sal gee. Ek geloof van ganse harte in die godheid van Kristus, in die persoonlikheid van die Heilige Gees, in die leer van die versoening deur Jesus bloed en dood, in die wonder, en in die ewige straf. Waarom noem ek hierdie leerstukke? Omdat hulle die leerstukke was, wat 70 jaar gelede deur die Moderne of Liberale in Holland en ook hier in Suid-Afrika, ontken en geloën was; omdat deur my teenstanders geïnsinueer word dat ek 'n „Modernis“ is (wat dit ook mag beteken!); en omdat ek op die plektigste manier aan u die versekering wil gee dat ek op geen enkele punt met die Moderne van 70 jaar gelede saamstem, intendeel, as ek lid gewees was van die Sinode van 1862, dat ek skouer aan skouer sou gestaan het met die Faures en die Murrays en die Hofmeyrs en my vader saliger, as verdediger van die geloof wat eenmaal aan die heiliges oorgelewer is.

(b) As 'n ander rede word genoem, daar sal wrywing wees op die Kweekskool as ek teruggaan. As dit so is, dan sal dit sonder my toedoen wees. Ek sal die eerste wees om na my kollegas te gaan en te sê: Laat ons die strydbyl begrawe. Ons het mekaar bekamp in die verlede. Laat ons nou die verlede vergeet, en hartelik saamwerk vir die heil van ons Kweekskool, vir die heil van ons Kerk en vir die heil van ons ganse volk.

Broeders, daar is 'n gans ander gees, 'n baie beter en meer Kristelike gees, op hierdie vergadering van die H.Eerw. Sinode sigbaar en voelbaar, as vroeër. Die strydbyl is al halfpad begrawe. Sy kop is al onder die grond. Net 'n stukkie van die steel steek nog uit. Wie sal so onkristelik wees as om daardie stukkie steel te gryp en die byl los te woel om weer die stryd te begin? Laat ons liewers die byl dieper begrawe, heeltemal begrawe. Salig is die vreedsames, want hulle sal Gods kinders genaam word.”

Eindelik.

Ek versoek eerbiedig en dringend dat die Sinode my in die besit van my leerstoel sal handhaaf—

(a) As 'n *daad van reg*. Vereers, weens die ontwettigheid en partydigheid vy my veroordeling. Broeders, ek sal die Sinode van 1932 geen verwyt gaan aanwryf weens die handelinge van die Sinode van 1930. Dit is ook nie nodig dat ek 'n enkel woord oor hierdie punt moet sê nie. U moet slegs die uitspraak van die drie regters van die Hooggereghof lees, om u van daardie onwettigheid en partydigheid te oortuig. Ek sê hier niks meer van nie.

Maar ek sê ook, ek bid om die handhawing van my reg op my leerstoel, weens die skending van my eer. Broeders, dit pas my nie om op my verlede te wys nie. Die boek van my lewe is oop vir elkeen om te lees. Ek het vir 38 jare gedoen wat ek kon tot bevordering van die belang en tot verhoging van die prestige en eer van die N.G. Kerk van Suid-Afrika. En wat het ek in die laaste vier jaar daarvoor ingeoogs? Verdagmaking, verguisings, smaad en hoon. Ek swyg verder. Slegs dit: my haar is al grys, ek is nie meer so vèr van die Jordaan des doods nie, en ek vra u, vaders en broeders, kan selfs die Jordaan al die modder awas wat in die laaste vier jare op my gewerp is? Herstel in my amp kan iets doen, maar sal my nooit die verlore jare teruggee, of die klad heeltemal uitwis nie. Dit is eenvoudig 'n daad van reg en van gedeeltelike vergoeding, waarop ek aandring.

(b) Verder, ek versoek dit as 'n *konsekwente handeling*. Die besluite van 1928, waarop my veroordeling gegrond is, is herroep, die vonnis van 1930, waardeur Ek afgesit is, is vernietig. „Prof. du Plessis is vry” (so het die Moderator verklaar), „hy kan sy leerstoel weer inneem.” Sal die Sinode nou die inkonsekvensie bedryf van te konkludeer: „Derhalwe mag hy nie na sy stoel teruggaan nie”? Wat sal die wêreld van sulke 'n inkonsekvensie sê? Ek sal nooit glo dat hierdie Vergadering dit sal sê nie: „Ons het Prof. du Plessis langs 'n wettige weg probeer afsit, maar dit het nie geluk nie; nou sal ons maar die Wetboek opsy skuif, en sonder aanklag, sonder verhoor, sonder uitspraak, hom uit sy Stoel lig.” Sulk 'n daad van onreg, boonop die onwettigheid van die verlede, is tog vir verstandige en Kristelike manne onmoontlik. Nee, here en broeders, as u vrede wil hê, soos ook ek na vrede streef, dan moet die vrede gesoek word op die weg van reg. „De werking der gerechtigheid zal vrede zijn, en het werk der gerechtigheid zal zijn gerustheid en zekerheid tot in eeuwigheid.”

Ek érken dat die Sinode in 'n ernstige moeilikheid verkeer. En wil die Sinode help om op 'n eerlike en Kristelike wyse uit die moeilikheid te geraak. Die waardigheid van die Sinode is ook vir my dierbaar. Die enige daad wat by die waardigheid van hierdie H.Eerw. Vergadering pas, is om met eie hand die deur van die Kweekskool vir my oop te maak, en nie om langer op direkte of indirekte wyse pressie op my uit te oefen nie. Wat eis die Heer van u dan om reg te doen? En as u reg doen en weldadigheid liefhet, dan sal die God des Vredes met u wees.

BLADWYSER

op die Handelinge van die
SEWE-EN-TWINTIGSTE SINODE
 gehou in
OKTOBER en NOVEMBER, 1932.

A.

Aanbevelings, Kommissie van Orde	142
Actuarius, Rapport	143
Actuariële Rapport, Pred. Wed. Fonds	171
Actuariële Rapport, Pred. Pens. Fonds	171
Acte van Demissie	198
Acte van Legitimasié	165
A.C.V.V., versoek van Susters	142,
A.C.V.V., Lening	181
Admissie-Eksamens, Kweekskool	169, 203,
Admissie-Eksamens, Provisionele Toelating	232
A.E.B.	170
Afgestorwe Sending-ondersteuners	200
Afgevaardigde na O.V.S.	150
Afgevaardigde na Transvaal	195
Afrikaanse Bybel	147
Afrikaanse Oorsetting van Wetboek	194
Afrikaanse Oorsetting van Liturgie	245
Albertijn, Ds. P. K.	195
Amptenare, Kiesing van Kerklike	205,
Appèl, Reg van	206
Archivaris, Dank en Waardering	213
Archivaris, Opdrag	148
Archivaris, Verslag	194,
Archieve, Gemeentelike	172
Arbeidskolonie, George	147
Arbeidskolonie, Kakamas	148
Armlastiges	176,
Argentinië, Repatriasie	175, 185, 215,
Armsorg, Spesiale Insameling	216
Artikel 156 (Legitimasié)	176,
Assistent-actuarius	185
Assistent-scriba	141,
Assessor, Ds. J. Rabie	141,
Awendmaal	142

B.

Bantoekerk	146
Beskrywingspunte 4, 7, 9, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 27,	149
Beskrywingspunt	28,
Beskrywingspunt	154,
Binnelandse Sending	157
Botha, Eerw. J. G.	156
Botha, Oud. S. J.	154
Boustowwe	146

Broederlik Onderhoud	154, 179,
Brummer, Prof. N. J.	208
Buiteskole vir Kleurling-kinders	238
Bybelkenniseksamen	156
Bybelvereniging, S.A., Verslag	194
Bybelvereniging, S.A., Week van Gebed	161
Bybelvereniging, S.A., Publ. Komm.	149
Bybelvereniging, S.A., Kolport. Komm.	161

C.

Carnegie-Korporasie, Bedanking	174
Cathcart	215
Christiana, skuld	181,
Cillie, P. J.	184
Clanwilliam	175
Cloete, Oud. G. S.	211
Coetze, Oud. T. F.	143
Conradie, G. D., Legaat	146
Curriculum van Naturelle-skole	172

D.

Dans en Kaartspel	219
Demissie, eervolle ontslag	208,
De Klerk, P. J., Kondonasie	233
Deputasies van ander Kerke, ens.	145
Deputasies van K.W.V.	168
Depressie	145
De Villiers, A. P., Kondonasie	148
De Villiers, Dr. I. F. A.	145
De Villiers, T.	144
De Vos, Mevr. Prof. P. J. G.	222
Diakonie	188
Diakones-Hospitaal	178
Dispensasie	185
Dierebeskerming-Sondag	227
Dorkas-Armehuis, Rapport	146
Dorkas-Armehuis, Uitnodiging	162,
Doofst.- en Bl.-Instituut, Verslag	185
Doofst.- en Bl.-Instituut, Jubileumfonds	143
Dowes en Blindes, Nasorg	161,
Dowes en Blindes, Nasionale Rade	162
Drankwetgewing	161,
Drukkewetting	144,
Du Plessis, Prof. J.	225
Du Plessis, Prof. J.	210
Drostdy-Irrigting	186
Dwangarbeid	179

E.

Eiedomme, Registrasie van	179
Egskeiding	218
Evangelieprediking, Spesiale	174, 180, 190

F.

Fick, Ds. M. L.	215, 217, 225
Fondse, Kommissie	145, 180
Fondse, Kommissie, Eerste Rapport	180, 188
Fondse, Kommissie, Tweede Rapport	189
Fondse, Kommissie, Derde Rapport	214, 216
Friedenheim	155

G.

Gebed by begin van Sitting	142
Geloofsbriefe	137
Gemeentes, bearbeiding van groot	238
George, Nedersettings	176, 238
Gibeon, Vrystelling van Heffing	188
Gonin, Ds. H.	160
Goosen, N. C., versoek	151, 164, 167
Gouws, Oud. A. G. S.	143
Groeppverskering van Predikante	144, 189
Grote Kerk, dank aan Kerkraad	245

H.

Hartsriviergeemente, deelname P.P. Fonds	148
Heffing per Lidmaat	171, 187
Herderlike Brief	149, 243
Higo, J. J., versoek	164, 167, 195
Hoerberoep	235
Hofmeyr, Ds. J. W. L.	151
Holzapfel, Kand. J. R., ordening	151, 164, 167
Honoraria	246
Hospitaal-Bearbeiding	186
Hostels vir Meisies	192
Hugo, Ds. G. J., Moderator	141
Hugenote-Gedenkteken	171, 186
Hulpbehoewende Gemeentes	176, 178, 190
Hulpbehoewende Gemeentefonds	186
Hulpbehoewende Jongelinge	187
Hulppredikers, geordende	203
Hurter, Ds. J. A.	222

I.

In Memoriam	149, 243
Inboorling-leraars	152
Israel, Werk onder	156, 157, 190

J.

Jan-Fourieskraal, verkooping	144
Jeug, Arbeid onder	174
Jeug, Konferensie	174
Jooste, J. A., versoek	164, 167

K.

Kandidaatseksamen	169
Kansel, beslissing	197, 225
Keetmanshoop, Pensioen Ds. Fouché	187
Kerkbode, naamlose brieve	149
Kerkbode, deel aan Kaapse Kerk	149
Kerkbode, inkomste en uitgawe	189
Kerk en Staat, samewerking	176, 177
Kerklike Geboue, versekering	188
Kerkgeschiedenis	238
Kerkkorrels	188, 215, 217
Kerkvisitasie	203
Kies-Kollege, Personeel	243
Kindersendinghuis, uitnodiging	168
Kinderkranse	155
Kindervriend	194
Klassifikasie van Gemeentes	187, 214, 216
Kleurlingleraars	151, 170
Kleurlingkinders, Buiteskole	156
Kleurlinge, opmeting van werk	157
Kommissie van Orde, aanbevelings	142
Kommissies, Permanente	239
Koshuise	174, 177, 179, 186
Kondonasies	223, 237
Kotzé, Ds. T. J.	173
Kromberg, Eerw. J. P.	151
Kuratore, Reg in Tukskake	207
Kweekskool, (Sien Teologiese Seminarie)	

L.

Leerbesluite van 1928	148, 158
Lekearbeiders	178
Legesvermindering	188
Leonard, Eerw. E. J.	164, 167
Legitimasié, Acte van	165
Legitamasié, N.H. of G. Kerk	165
Lidmaatskap, Sertifikaat	147
Lidmate en Sektes	162, 165
Liebenberg, Eerw. A. J., Waardering	156
Lidmaatskap van vertrekende lede	238
Liturgie in Afrikaans	195
Loubser, N.	222
Loterye	217, 218
Louw, M. S.	225
Louw, J. W.	175
Luckhoff, Ds. A. D.	222

M.

Malan, D. J., Gif	172
Malherbe, R. C., Versoek	238
Manne-Sendingbond	155
Mede-Sendingarbeidsters	155
Moderator, Ds. G. J. Hugo gekies	141
Moderator, Dank aan die	141
Moderator, Deelneming met	143, 146
Moderator, Gelukwensung aan	246
Moderatuur, Rapport	143
Moderatuur, Kiesing van	206
Modernisme	149
Midde-Afrika, Selfonderhoud van Kerk	151

Moedersondag	237	Regering, waardering	176	
MSS van die Vertalers	194	Reiskoste	144	
Murray, Ds. A. C.	150	Rektifikasies in Registers	148	
Murray, Ds. J. S.	141	Renterekening	190	
Murray, Dr. W. H.	150, 154	Revisie, Rapport van Kommissie	191, 197	
N.				
Naam van die Kerk	197	Ringe, Indeling van	149, 211	
Naturelleskole, Curriculum	152	Ringe, Beroep op	185	
Nedersettings, George	176	Ringskommissie, Samestelling	207	
Nicol, Ds. W.	186, 198	Robbeneland-Fonds	186	
Noodleniging	177	Rossouw, Ds. D. J., Memorie	151, 187	
O.				
Onderhandeling met ander Genootskappe	151	Saakgelastigde, Verslag	171	
Onderwys en Opvoeding	177	Saakgelastigde, Waardering	172	
Ontsette Leraars	146	Saakgelastigde, Boeke	180, 184	
Ontslape Leraars	143	Salzberg, Eerw.	157	
Openingsplegtigheid	141	Samewerking met Presb. Kerk	145	
Opvoedingskommissie	174	Schumann, J. H. L., Klagbrief	164, 167, 195	
Ouditeursrapport	181	Scriba, Synodi, Transvaalse Kerk, Brief re Leer-		
Oxford-Groep	159, 201	punte	157	
P.				
Permanente Kommissies	239	Scriba, Synodi, Rapport	143	
Pienaar, Ds. H. J.	141	Sendelinge in Rhodesië	144, 152, 162	
Pienaar, Eerw. B.	192	Sendelinge, Aanneming van Lidmate	145, 163, 166	
Porterville	211	Sendelinge, Lidmaatskap van Kinders	146	
Portrette van Moderators	245	Sendelinge, Waardering	150	
Portret van Sinode	144, 175	Sendelinge, Pensioen	236	
Predikante, Private Finan. Ondernemings	158	Sendingblad, Offisiële	151	
Predikante, en Sekulêre Beroep	164, 166, 205	Sendingfinansies	152	
Predikante, groepversekering	144, 189	Sendingkommisjie, Algemene, oortrekking van		
Predikante, minimum salaris	190	Rekening	151, 185	
Predikante, bevestiging	205	Sendingkommisjie, Algemene, Verslag	150	
Predikante, ouderdom van aftreding	206	Sending, Afgestorwene Ondersteuners	150	
Predikante, ontsette	146	Sendingsekretaris, Organiserende	150	
Predikante, wat bedank het	200	Sendingbeleid	150	
Pred. Pens.-Fonds, aansoek Transv. Kerk	172, 190	Sending, Binneland	156, 185	
Pred. Pens.-Fonds	187, 188, 190	Sending, Buitelandse	185	
Prins-Albert, deelneming	174	Sending, Interkerklike samewerking	157	
Presensielys	137	Sending-Instituut, Rapport	160	
Presensielys, definisie	235	Sending-Instituut, Leerkragte	160	
Presbiteriaanse Alliansie	158	Sending-Instituut, Personeel	160	
PropONENTE as Hulppredikers	149	Sending-Instituut, Legata	160	
Proponenteksamen	236	Sending-Instituut, Dank aan belangstellendes	160	
Professore, benoeming van 5de	158	Sending-Instituut, Toelatingeksamen	170	
Professore, tug oor	206	Sending-Instituut, Endeksamen	170	
Psalm- en Gesang-Wyses	172, 199	Sending-Instituut, Onderzoek	235	
R.				
Raad der Kerken, Aanbevelings	145, 191	Sending-Instituut, Fondse	191	
Raad der Kerken, Lede	235	Sending-Instituut, Kollegie-kuratore	206	
Rabie, Ds. J., Assessor	142	Sendingkerk, Lede	191	
Rapporte, nie in Engels nie	172	Series Lectionum	204	
Regskommisjie, Eerste Raport	144, 152	Sensuur en Burgerlike Hof	163, 166	
Regskommisjie, Tweede Rapport	162, 166	Sertifikaat van Lidmaatskap	147	
Regskommisjie, Derde Rapport	222, 225	Sinodale Kommissie, Verslag	143, 145	
Regskommisjie, Vierde Rapport	237	Sinodale Kommissie, Opdrag	232, 245	
Regskommisjie, Permanente	191, 193, 227	Sinodale Kommissie, Personeel	234	
		Sinodale Kollektes, Agterstallige	171, 181, 184	
		Sinodale Fonds	190	
		Sinodale Opvoeding	190, 215, 216	
		Sinode, Volgende	245	
		Sittingsure	141	
		Slawe, Gedagtenis van Vrystelling	157	
		Sluitingsrede	245	
		Sondagsontheiligung	192	

Sondagskoolverenigings	174	Toesig, Kommissie, Verslag	172
Sondagskoolkommissie-verslag	193	Transkei	151, 187
Sondagskoolfederasie	193, 229	Tugsake, Stemming	235
Sondagskool, Algemene Sekretaris	193	Tugsake, Reg van Kuratore	207
Sondagskool, Lessereeks	193	Tug deur Kommissie uit Kerkraad	205
Sondagskool, Finansies	194	Tug oor Professore	206
Sondagskool, Onderwysers, waardering	194	Trustfondse	191
Sondagskoolrapport, Tyd. Komm.	228	Tydelike Kommissies	144
Sondagskool, Depôtrekening	229		
Sosiale Euweis, Konferensies	193		
Sosiologie, Opleiding in	173		
Spoorweë, Minister en Bestierder, Dank	192	V.	
Spoorwegsending	190, 192	Van Deemter, Mej., Waardering	155
Staatsloterye	193	Van der Merwe, Ds. J. A., Waardering	195
Studente, Arbeid onder	173	Van der Merwe, A. P., Dispensasie	164, 166
Studente, Tweede arbeider	173	Van der Walt, Eerw. P. J.	154
Studente, Kollekte	173	Van der Riet, W. F.	175
Studente, Archief	174	Van Heerden, Ds. P. S.	199
Steyn, Ds. H. P. M.	186	Van Huyssteen, Ds. D. P.	222
Stellenbosch	211	Vakature-Kommissie	205
Statistiek, Kerklike	153, 178, 199, 230	Van Rooyen, Ds. J. H.	170
Stockenstroem	223	Van Wijk, A., Agsterallige Rente	181
Struwig, Eerw. J. J.	238	Viljoen, Ds. P. J.	147
Studiekursusse	174	Volkshospitaal, Rapport	168
Sub judice-sake	148	Vroue-Sendingbond, Rapport	153, 155
Suspensie	228	Vroue-Sendingbond, Blaadjie	155
Synodus Kontracta	203	Vroue-Sendingbond, Waardering	155
		Vroue-Sendingbond, Konferansie	155
		Vroue-Sendingbond, Groete	155, 171

T.

Tehuise vir Mans	192
Telegramme	142, 246
Teologiese Seminarie, Rapport	158, 159
Teologiese Seminarie, Series Lectionum	204
Teologiese Seminarie, Studente, Klasgelde	159
Teologiese Seminarie, Fondse	191
Teologiese Seminarie, Takke	204
Teologiese Seminarie, Kursus	204, 205
Teologiese Seminarie, Sluiting	171
Teologiese Studente, Versoekskrif	190
Theron, Ds. J. S.	198
Theron, Dr., deelneming	188

W.

Waaiers in Saal	179
Warrenton, Kerkraad	165
Wasserfall, Ds. J. J.	222
Waterford, P.P. Fonds	187, 223, 225, 236
Week van Gebed, Onderwerpe	149
Weeshuise	178
Wêreldvrede, Publieke Vergadering	173
Werkloosheid, Bestryding van	174
Werksters in die Stede	153
Wilcocks, Ds. D.	160
Woord van God, Studie van	236